NOTULEN

VAN DE

ALGEMEENE EN DIRECTIEVERGADERINGEN

VAN HET

BATAVIAASCH GENOOTSCHAP

VAN

KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN.

OPGERICHT 1778.

DEEL XLIV — 1906

BATAVIA
G. KOLFF & Co.

'S-GRAVENHAGE
M. NIJHOFF.

1907.

Brieven, enz. voor de Directie bestemd, zijn te adresseeren aan den Secretaris van het Genootschap, zonder vermelding van diens naam.

Behalve van de oudere jaargangen, zijn er ook van de laatstverschenen edita enkele uitgeput; H. H. Leden, die daarvan waarlooze exemplaren mochten bezitten, zullen de Directie met toezending daarvan bijzonder verplichten. Het zijn de volgende: Verhandelingen deel XLIX 2e stuk, deel L 2e stuk, Notulen deel XXXIV afl. 3, Ned. Ind. Plakaatboek deel XVI.

Inzonderheid op het XVI deel van het Nederlandsch-Indisch Plakaatboek wordt prijs gesteld, en wordt dit deel voor rekening van het Genootschap door den Secretaris opgekocht voor f 2.50 per exemplaar.

INHOUD.

Notulen der eerste Directievergadering, gehouden op Maandag den 15en Januari 1906.

Aanwezig de Heeren: Dr. C. SNOUCK HURGRONJE, President, Dr. G. A. J. HAZEU, Dr. Ph. S. VAN RONKEL, V. ZIMMERMANN, C. M. PLEIJTE, P. DE ROO DE LA FAILLE en H. N. STUART, Secretaris.

Afwezig de Heer: F. A. LIEFRINCK.

De Notulen der vorige vergadering, zijnde die van 11 December 1905, worden goedgekeurd en gearresteerd.

De President

I. Neemt in behandeling de navolgende uit de rondlezing terug ontvangen stukken:

a. De door den Thesaurier ingediende Rekening en Verantwoording over 1905 en de begrooting voor 1906.

De Rekening en Verantwoording geene aanleiding tot bemerking gegeven hebbende, wordt besloten, ingevolge art. 13 van het Reglement van Orde, tot het verifieeren daarvan in Commissie te stellen de Heeren VAN RONKEL en DE ROO DE LA FAILLE.

Tengevolge van eene inmiddels van de landsdrukkerij ingekomen rekening en van eene van de N. I. Gasmaatschappij ontvangen circulaire, worden de posten voor het werk „de Java Oorlog" aanvankelijk begroot op *f* 700.— en voor „Verlichting", waarvoor *f* 120.— is uitgetrokken, verhoogd met respectievelijk *f* 200.— en *f* 30.— en gebracht op *f* 900.— en *f* 150.—

Overigens wordt de begrooting ongewijzigd vastgesteld.

b. Schrijven van den Heer J. HABBEMA te 's Gravenhage,

dd°. 14 November 1905, ten geleide van eene voor het Tijdschrift aangeboden lijst van Soendasche woorden.

Overwegende, dat een supplement op woordenboeken minder op zijne plaats is in een tijdschrift, en dit supplement bovendien niet voldoet aan de eischen, die men aan zulk een werk zou moeten stellen, wordt tot terugzending besloten.

c. Enz.

d. Schrijven van den Heer R. VAN DEN BROEK D'OBRENAN, lid van het uitvoerend comité van het Huldeblijk voor H. M. de Koningin, dd°. 30 December a. p., van den volgenden inhoud:

„Indertijd was de Heer DEN HAMER zoo vriendelijk mij te helpen aan photo's van enkele lampjes (palita), in het Museum van uw genootschap aanwezig. Ik zond deze aan den Heer VAN Es, die in Holland het Huldeblijk van Indië voor H. M. de Koningin in elkaar zet. Die hier schreef mij nu onlangs hem, zoo mogelijk, een afgietsel van het lampje N°. 1074 te zenden, en kon dit niet, dan photo's van voren, van achteren en op zijde.

Hij wilde dan, met de motieven aan dit lampje te ontleenen, lampen ter verlichting van de Indische zaal ontwerpen.

Ik betwijfel of het wel gelukken zal een behoorlijk afgietsel te maken, terwijl photo's hem m. i. weinig zullen leeren.

Kon Uw Bestuur besluiten — daarbij het doel in aanmerking nemende — mij het bedoelde lampje voor een half jaar hoogstens af te staan, dan zou ik het naar Holland opzenden, en de Heer VAN Es zou zeker dan het best geholpen zijn.

Ik waag het, dit denkbeeld aan uw oordeel te onderwerpen, in de hoop, dat de bezwaren niet te wichtig zullen blijken".

Het verzoek van den Heer R. VAN DEN BROEK D'OBRENAN is bereids toegestaan, onder voorwaarde dat de verantwoordelijkheid voor die leening en de vergoeding tot een bedrag van *f* 75.— in geval van beschadiging of te loor gaan, door

hem persoonlijk zal gedragen worden, terwijl van een en ander een geteekend bewijs zal behooren afgegeven te worden.

Bedoeld bewijs is intusschen ontvangen en door den Secretaris te behoorlijker plaatse opgeborgen.

e. Renvooi van den Gouv. Secretaris, dd°. 21 Sept. a. p. N°. 24623, met verzoek om consideratie en advies omtrent een rekest van DJOJOASMORO te Sampang, dd°. 20 Aug. a. p., gericht aan Z. E. den G. G., houdende mededeeling, dat zich in de Kaboepaten van Bangkalan nog een groot gedeelte der rijkssieraden van het oude zelfbestuur bevindt, met verzoek deze voorwerpen in het museum van het Bataviaasch Genootschap te doen bewaren.

De Resident van Madoera, aan wien deze zaak vooraf in handen is gesteld, heeft geadviseerd om die voorwerpen op eene publieke vendutie te Soerabaja te doen verkoopen, doch drie stel gamelans in gebruik te doen afstaan aan de Kaboepaten te Bangkalan, ten dienste bij ceremonieele gelegenheden.

Over de vraag of er bij die voorwerpen ook zijn, waarop voor het museum zou prijs gesteld worden, kan niet geoordeeld worden, omdat de opsomming in het proces-verbaal, gevoegd bij 's Residents missive, te weinig licht verspreidt omtrent de waarde dier voorwerpen, weshalve besloten wordt den Landvoogd in overweging te geven, den Resident van Madoera uit te noodigen, om door een Europeesch ambtenaar eene lijst dier goederen met duidelijke en volledige omschrijving te doen opmaken, ten einde daardoor tot een nader gemotiveerd voorstel te kunnen komen.

II. Brengt ter tafel de navolgende ingekomen stukken:

a. Missive van den Gouv. Secretaris, dd°. 11 Dec. a. p. N°. 4110, waarin wordt bekend gesteld dat het door de Regeering ontvangen verslag van de door den Controleur E. W. F. VAN WALCHREN gemaakte reis naar de Apo-Kajan, bereids in het begin van September den minister van Koloniën

is aangeboden, onder bijvoeging, dat het, met uitsluiting van de daaraan toegevoegde „Beschouwingen en Gevolgtrekkingen" voor publicatie kan in aanmerking komen, waartoe het Tijdschrift van het Kon. Nederl. Aardrijksk. Gen. zich het best schijnt te leenen. Onder die omstandigheden zal, naar het Z. E. voorkomt, het reisverslag bezwaarlijk in het door het Genootschap uitgegeven tijdschrift kunnen worden opgenomen en doet het den Landvoogd leed zijne toestemming daartoe thans niet te kunnen verleenen (zie Notulen Aug. '05 VI en November '05 I *a*).

Wordt besloten: 1° het verslag onder dankbetuiging en met mededeeling van het vorenstaande aan den Heer VAN WALCHREN terug aan te bieden; 2° der Regeering er op opmerkzaam te maken, dat in Indië het Batav. Genootschap de eenige wetenschappelijke vereeniging is voor de beoefening der taal-, land- en volkenkunde, waarom de Directie de hoop uitdrukt de voorkeur te mogen genieten voor kennisneming van verslagen van wetenschappelijke waarde, ten einde te kunnen beoordeelen of deze in aanmerking komen om gepubliceerd te worden.

b. Renvooi van de Alg. Secretarie van 15 December j.l., met drie boekwerken betreffende de Bedevaartstatistiek, jaargang 1904-1905.

Bibliotheek.

c. Missive van den Directeur van O., E. en N., dd°. 12 December a. p. N°. 20692, met eene ordonnantie van betaling groot *f* 50.23, ter restitutie van de voorgeschoten emballage- en verzendingskosten van de Balineesche handschriften (zie Notulen November '05 II *i*).

Thesaurier het noodige.

d. Missive van denzelfden dd°. 3 Januari j.l. N°. 87, met een ex. van het Jaarboek van het Mijnwezen in N. I. van den jaargang 1905.

Bibliotheek.

e. Schrijven van den Vertegenwoordiger der Billiton Maatschappij te Tandjong Pandan, dd°. 8 Dec. a. p. N°. 344, houdende aanbieding van het verslag dier maatschappij over het boekjaar 1904/5.

Bibliotheek.

f. Schrijven van den Directeur der School tot opleiding van Inl. Artsen van 18 December a. p. N°. 174, houdende dankbetuiging voor de toezending van het Tijdschrift, deel 48, afl. 2.

Informatie.

g. Schrijven van de Académie Malgache te Tananarivo van 30 November a. p. waarin onder dankbetuiging voor de toezending van een ex. van Tjandi Djago, leedwezen wordt uitgesproken wegens het overlijden van Dr. BRANDES.

Informatie.

h. Schrijven van Dr. N. ADRIANI te Posso van 28 Nov. a. p., ten geleide van de sedert eenige jaren in bruikleen gehoudene Blanco Woordenlijsten N°s. 32^{a}, 32^{b}, 33-41, 51, 51^{a}, 64 en 75, onder dankbetuiging voor de welwillendheid om ze zoo langen tijd ten gebruike af te staan en onder mededeeling dat de perscopie van de „Tontemboansche Teksten" en van het „Tontemboansch-Nederlandsch Woordenboek met Nederlandsch-Tontemboansch Register" naar Holland is gezonden, zoodat de uitgave daarvan wellicht in het begin van 1907 zal plaats hebben.

Tevens wordt hierbij, mede namens den Heer Alb. C. KRUIJT een exemplaar van de door dezen en schrijver te zamen vervaardigde monographie over het kloppen van boombast tot kleedingstof, aangeboden, welke in 1901 in het „Internationales Archiv für Ethnographie" is verschenen en thans door de zorgen van Dr. J. D. E. SCHMELTZ aangevuld, als afzonderlijke uitgave van 's Rijks Ethnographisch Museum is verschenen.

Informatie en onder dankbetuiging in de Bibliotheek.

i. Schrijven van den Directeur van 's Rijks Ethnographisch Museum te Leiden, dd°. 21 November a. p. N°. 421, ten geleide van twee photographiën van het Ganeça-beeld, bedoeld bij Notulen October 1905, VIII *d*.

Onder dankbetuiging in de verzameling foto's.

j. Schrijven van denzelfden dd°. 7 December a. p. N°. 427, met het volgende verzoek:

Op bl. 120 van den 4en druk (Supplement) van den door wijlen den Heer J. A. VAN DER CHIJS bewerkten Catalogus der Ethnogr. verzameling, wordt onder N°. 6122 van een voorwerp gewaagd, dat met den naam van rijststamper wordt bestempeld en naar hetgeen daaromtrent nader wordt medegedeeld groote overeenkomst moet vertoonen met een voorwerp in het museum alhier aanwezig, afkomstig van de Koloniale Tentoonstelling te Amsterdam, 1883 en vermeld in den Catalogus dier Tentoonstelling onder Groep II 10e klasse bl. 174, N°. 193 als werktuig (toegal) om kuiltjes te maken bij het zaaien van padi en djagoeng. Deze laatste opgaaf komt mij in verband met andere soortgelijke stukken, die te mijner beschikking zijn, als betrouwbaar voor, terwijl ik vrees dat de opgaaf bij het in Uwe verzameling aanwezige stuk onjuist zal blijken te zijn.

Tot oplossing der bestaande kwestie zou het zeer veel kunnen bijdragen, van het bedoelde voorwerp eene photographie of teekening met een korte omschrijving, benevens afmetingen van het voorwerp zelf, ter beschikking te hebben.

Schrijver roept daarom de hulp der Directie in ter verkrijging van het verlangde.

Op dit schrijven is door den Heer PLEYTE het volgende aangeteekend: De vrees van de onjuistheid der benaming van het onder N°. 6122 opgesomde voorwerp is ongegrond. Dat voorwerp, afkomstig van de Kajan-dajaks is wel degelijk een rijststamper, gelijk uit den naam *aloe* ten overvloede blijkt. Het bijgevoegde *bĕranak*, voorzien van kinderen, doelt op de losse houtstukken, bij de bewerking uitgespaard, die

bij het stampen op en neder springen en een klikklakkend geluid maken.

Wat de bewerking aangaat, stemt het voorwerp overeen met het door Sal. Müller, in Verhandelingen Pl. 57 N°. 29 afgebeelde. Het laatste is echter een poothout (*toegal*). Bedrieg ik mij niet, dan is uit de collectie van het voormalig kabinet van zeldzaamheden een rijststamper, volkomen gelijk aan den hier aanwezigen, in het bezit van 's Rijks Ethnographisch Museum overgegaan. De lengte van het hier aanwezige exemplaar bedraagt 205 c.M.

Wordt besloten het bovenstaande aan den Directeur v^d^. mede te deelen, onder bijvoeging van eene teekening, daar het voorwerp zich niet goed tot fotographeeren leent.

k. Verzoek van den Heer H. Krayer, hulpprediker te Loki, West-Ceram, om een aantal boekwerken uit de Bibliotheek in bruikleen te mogen ontvangen.

Wordt besloten aan het verzoek te voldoen, doch de gevraagde werken achtereenvolgens bij gedeelten toe te zenden, aangezien een zoo groot aantal werken niet tegelijkertijd uit de Bibliotheek gemist kan worden; tevens om de ethnographische verzameling in de aandacht van den Heer Krayer aan te bevelen.

III. Biedt ten geschenke aan:

a. namens Mevrouw de Wed. Brandes, de particuliere aanteekeningen op wetenschappelijk gebied, door wijlen haren echtgenoot nagelaten.

b. de brochure van Prof. Dr. A. E. J. Holwerda „Kunnen wij niet anders worden?"

Onder dankbetuiging in de Bibliotheek.

IV. Stelt voor den Heer J. P. Moquette te Buitenzorg, vooral met het oog op het beheer der Numismatische verzameling uit te noodigen in de directie zitting te nemen.

Conform.

V. De Heer ZIMMERMANN

a. bericht dat de numismatische verzameling, thans geheel in orde is en voor het publiek wederom toegankelijk kan gesteld worden.

b. biedt ten geschenke aan:

1°. de navolgende munten:

Atjeh, g.
Arkat, z.
China, Kwang Tung, 44 cand., z.
Italië, Kerkelijke Staat, 10 soldi, 1867, z.
East India Company, 2 anna, 1841, z.
Frankrijk, 5 cent., 1854, k.
" 5 " 1856, k.
" 5 " 1863, k.
Italië, 5 centesimi, 1861, k.
Griekenland, 5 depta, 1879, k.
N. I. een recepis, 1 Gld. papier.

2°. 1 foto van de onderwerping van den pretendent-sultan van Atjèh T. MOEHAMAD DAOED, benevens 3 foto's van de Lombokschatten;

3°. eenige fraai besneden voorwerpen van bamboe en kalebas, afkomstig van de Humboldtsbaai;

4°. een exemplaar van de Arabische atlas van SAJJID OESMAN.

Onder dankbetuiging in de verschillende verzamelingen.

VI. De Heer PLEYTE

biedt ten geschenke aan:

a. namens den Heer C. J. DE JAAGER een Tĕnggĕrsch wierookvat van hout gesneden met steenen schotel;

b. namens den Regent van Serang eenige zaken ter versiering van het rijtuig, gebruikt bij gelegenheid der besnijdenis van twee van 's Regents broertjes.

VII. De Heer VAN RONKEL

a. bericht de ontvangst van een schrijven van den Heer J. BIENFAIT te Soerabaja van 10 Dec. j.l., houdende mede-

deeling, dat hem dezer dagen in handen kwam een koperen plaat met inscriptie (43 × 13 c.M.), welke voor *f* 100.— te koop werd aangeboden. De plaat werd opgegraven op de Kawi met andere voorwerpen, w. o. een dandang met oud geld, koperen bakjes en een half gebroken bronzen schaal. Van de plaat worden twee photographische afbeeldingen aangeboden, met verzoek om bericht of het Genootschap op den aankoop prijs stelt.

Wordt besloten, alvorens eene beslissing te nemen, de inscriptie, ter beoordeeling van de belangrijkheid, in handen van Dr. HAZEU te stellen.

b. biedt ten geschenke aan namens Dr. H. TEN KATE een drietal werkjes, handelende over Ceylon en het Cingaleesch.

Onder dankbetuiging in de Bibliotheek.

c. deelt mede dat het bij Notulen December a. p., V *a*, bedoelde voorstel tot ruiling met de Carnegie Institution te Washington, niet tevens tot de Kon. Natuurk. Vereeniging is gericht, een stelt voor onder toezending van de ontvangen werken, bedoeld voorstel als tot die Vereeniging gericht te beschouwen.

Conform.

d. brengt ter tafel verzoeken om ruiling van edita van de „Museum für Natur- und Heimatkunde" te Magdeburg en van de „Amales des Facultés de Droit et des Lettres d'Aix".

Beide instellingen in geheel andere richting als het Genootschap werkzaam zijnde, wordt besloten op het verzoek niet in te gaan.

VIII. De Secretaris

a. verzoekt prijsbepaling van het vierde deel van „de Java Oorlog", thans verschenen.

Wordt besloten deze aangelegenheid over te laten aan het onderling overleg van Bibliothecaris en Secretaris, daarbij rekening houdende met de reeds vroeger verschenen deelen.

b. herinnert, naar aanleiding van het bericht van den Heer ZIMMERMANN onder IV *a*, aan het feit dat het op nieuw rangschikken van de geheele muntverzameling, te danken is aan de goede zorgen door Mevrouw H. FRASER- VAN DER CHIJS daaraan gewijd en stelt voor HEd., die bereids naar Europa is vertrokken, den schriftelijken dank der Directie te betuigen.

Conform.

IX. In voldoening aan art. 10 van het Reglement van Orde worden in Commissie benoemd:

voor de Archaeol. en Ethnograph. verzamelingen de Heeren: LIEFRINCK en DE ROO DE LA FAILLE;

voor de Bibliotheek de Heeren: HAZEU en PLEIJTE;

voor de numismatische verzameling de Heeren: VAN RONKEL en STUART;

voor de handschriften verzameling de Heeren: DE ROO DE LA FAILLE en STUART.

X. Worden afgevoerd van de ledenlijst:

op verzoek wegens vertrek de Heeren: O. NETSCHER, Mr. J. W. Th. COHEN STUART, J. H. B. OOMEN, J. VAN DEN BROEK D'OBRENAN, Mr. C. G. J. B. HENNY en L. A. MARTENS;

op verzoek de Heeren: R. C. L. BOSCH, C. CANNE, J. VAN AALST, A. A. DE JONGH, H. J. A. RAEDT VAN OLDENBARNEVELT, Ds. C. J. MULDER, TIO TIK HO, J. H. NIEUWENHUIJS en P. A. M. VERMEULEN.

Wordt wederom op de ledenlijst gebracht: Mr. A. L. E. GASTMANN, Directeur van Justitie.

Worden benoemd tot lid de Heeren: W. DE KEIZER, Controleur B. B., G. M. BELZER, Chef der firma JACOBSON VAN DEN BERG & Co. te Semarang, A. M. G. GIJSELMAN, makelaar te Batavia, Mr. H. ZAALBERG, ambtenaar t. b. van den Directeur van B. B., Mr. F. D. E. VAN OSSENBRUGGEN, leeraar aan de school tot opleiding van Inl. ambtenaren te

Magelang, Mr. J. VAN DAVELAAR, President v/d Raad van Justitie te Soerabaja en J. G. SNETHLAGE, Commandant van de Zeemacht.

Niets meer te behandelen zijnde, wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de Vergadering van den 12en Februari 1906.

C. SNOUCK HURGRONJE,
President.

H. N. STUART,
Secretaris.

Notulen der tweede Directievergadering, gehouden op Maandag den 12^en^ Februari 1906.

Aanwezig de Heeren: Dr. C. SNOUCK HURGRONJE, President, F. A. LIEFRINCK, Dr. G. A. J. HAZEU, Dr. Ph. S. VAN RONKEL, C. M. PLEIJTE, P. DE ROO DE LA FAILLE, J. P. MOQUETTE en H. N. STUART, Secretaris.

De vergadering wordt mede bijgewoond door het eerelid Dr. J. G. F. RIEDEL.

Afwezig de Heer V. ZIMMERMANN.

De Notulen der vorige Vergadering, zijnde die van 15 Januari j.l. worden goedgekeurd en gearresteerd.

De President

I. Heet den Heer MOQUETTE welkom in deze vergadering en spreekt de hoop uit, dat zijne optreding als Directielid moge strekken tot verhooging van den bloei van het Genootschap, speciaal ten opzichte van de numismatische verzameling, voor zooverre zulks met het oog op den afstand van zijne woonplaats (Buitenzorg) mogelijk is.

De Heer MOQUETTE verklaart het conservatorschap van de numismatische verzameling gaarne te willen aanvaarden, doch wijst er op dat hij voorloopig niet veel meer zal kunnen verrichten dan conserveeren, in het vooruitzicht stellende, dat over ongeveer een jaar, als wanneer hij zich voorneemt zich voor goed te Batavia te vestigen, hij zich geheel aan de zorgen voor het kabinet zal kunnen wijden.

II. Brengt ter tafel de navolgende ingekomen stukken:

1°. Gouvernements Besluit van 14 Januari j.l. N°. 31, houdende machtiging om de door de erfgenamen van wijlen den ambtenaar voor de beoefening van Indische talen, Dr.

J. L. A. BRANDES, aan de Regeering ten geschenke aangeboden werken te aanvaarden en deze tot wederopzeggens in bruikleen af te staan aan het Genootschap.

Wordt besloten de lijst van al de handschriften te publiceeren als bijlage achter de Notulen.

2°. Gouv. Besluit van 3 Februari j.l. N°. 10, waarbij wordt bepaald dat van de door het N. I. Gouvernement in beslag genomen blanke wapens, welke dienst hebben gedaan bij de expeditie der Goareezen naar Djampoea: *a* aan het Genootschap ter bewaring worden afgestaan, de wapens, genoemd in den aan dit besluit gehechten staat A; *b* voor rekening van den Lande zullen worden gezonden aan 's Rijks Ethnographisch Museum te Leiden, de wapens, vermeld in den aan dit besluit gehechten staat B; *c* voor rekening van den Lande in het openbaar zullen worden verkocht de wapens, vermeld in den aan dit besluit gehechten staat C (zie Notulen November 1905, V *a*).

Informatie.

3°. Missive van den Gouv. Secretaris, dd°. 8 Februari j.l. N°. 372, waarin op last van den G. G. wordt medegedeeld, dat Z. E. gaarne, wanneer zich geen bijzondere omstandigheden voordoen, welke publicatie in een ander tijdschrift wenschelijk maken, aan het Genootschap de voorkeur zal schenken voor de kennisneming van verslagen van wetenschappelijke waarde, ten einde te kunnen beoordeelen of deze in aanmerking komen om in 's Genootschaps tijdschrift opgenomen te worden.

Voor het reisverslag van den Controleur E. W. F. VAN WALCHREN scheen het Tijdschrift van het Nederl. Aardrijksk. Genootschap meer in het bijzonder aangewezen, omdat daarin ook zijn opgenomen de verslagen van Dr. A. W. NIEUWENHUIS en van den toenmaligen Controleur van Beraoe, A. H. SPAAN, eveneens handelende over reizen naar te voren onbekende streken van Noordoost-Borneo (zie Not. Januari j.l., II *a*).

Informatie.

4°. Woordenlijst in het Windessisch dialect, ingevuld door den Zendeling-leeraar J. A. VAN BALEN te Windessie (Noord-Nieuw Guinea) en aangeboden door den Directeur van O., E. en N. bij missive van den 8sten Februari j.l. N°. 2175.

In de verzameling woordenlijsten.

5°. Renvooi van den Directeur van O., E. en N. dd°. 8 Februari j.l. N°. 3243/06, ten geleide der missive van den Resident der Preanger-Regentschappen van 27 Januari j.l. N°. 1408/34, met een gouden ring door den Inlander WIRTA van de desa *Tji-Gadog*, district *Singaparna*, afd. *Soekapoera* in diens milikgrond gevonden en getaxeerd op een bedrag van *f* 47.—

De ring van niet genoegzaam belang zijnde, wordt tot terugzending besloten.

6°. Toezending ten geschenke door den Resident van Semarang bij missive dd°. 3 Februari j.l. N°. 2497/68, namens den Heer P. F. SYTHOFF alhier, van een exemplaar van deel XVI van het N. I. Plakaatboek.

Onder dankbetuiging in het boekenfonds.

7°. Missive van den Civiel- en Militair Resident der Z. en O. afd. van Borneo, dd°. 30 Januari j.l. N°. 756/23, houdende aanbieding van eén gobog en een stuk van een pilaar-dollar in de afdeeling Midden Doesoen aangetroffen en toebehoord hebbende aan het bendehoofd RADEN DJOJO BIN PANDJIE.

Onder dankbetuiging in de Numismatische verzameling.

8°. Schrijven van den Heer J. P. MOQUETTE te Buitenzorg van 4 Februari j.l., mededeelende dat hij de benoeming tot Directielid gaarne aanvaardt (zie Not. Januari j.l. IV).

Informatie.

9°. Verzoek van de Royal Asiatic Society te Londen van 6 Januari j.l., om toezending van een ex. van het werk Tjandi Djago.

Wordt besloten aan het verzoek te voldoen; tevens om te doen nagaan welke andere instellingen, waarmede het Genootschap in ruiling staat, voor de ontvangst van dat werk in aanmerking komen, onder voorbehoud echter, dat de noodige exemplaren overblijven om aan eventueele aanvragen tot aankoop te kunnen voldoen.

10°. Bericht van den Heer A. H. J. G. Walbeehm te Parakan, dd°. 4 Februari j.l., dat hij goed geslaagde cliché's heeft van de Tj. Pringapoes, Tj. Perot en van den Krater van den Soembing, met verzoek om mededeeling met het oog op het kleine formaat (9 × 12 c.M.) of op de toezending van afdrukken prijs wordt gesteld.

In bevestigenden zin beantwoorden.

11°. Verzoek van den Heer C. Oosters, onderwijzer aan de Kweekschool voor Inlandsche onderwijzers te Fort de Kock, om mededeeling of de nummering der voorwerpen in de ethnologische afdeeling van het Museum nog is zooals die is aangegeven in den betrekkelijken Catalogus van 1880, des neen, waar de nieuwste druk van bedoelden Catalogus te bekomen is.

Mededeelen dat de Catalogus van 1880 niet meer in overeenstemming is met de bestaande nummering; dat evenwel de laatst verschenen Catalogus van 1885 met supplementen van 1894 en 1901 geheel is uitverkocht, doch dat, indien de Heer Oosters slechts wil berichten, wat hij met betrekking tot dien Catalogus wenscht te weten, zooveel mogelijk aan zijn verzoek zal gevolg gegeven worden.

12°. Schrijven van den Heer V. Zimmermann van 11 Februari j.l., houdende, met het oog op zijn aanstaand vertrek naar Europa, verzoek om ontslag als bestuurslid.

Wordt besloten het ontslag, onder dankbetuiging, schriftelijk te verleenen.

13°. Verzoek van den Heer H. A. van Hien te Bandoeng,

ddo. 10 Februari j.l., *a* om, behalve een bepaaldelijk aangegeven aflevering van het Tijdschrift, toezending van andere afleveringen, waarin de beschrijving voorkomt van de goden en andere wezens van het Brahmaansch en Boeddhistisch Pantheon en van de op Java vereerd wordende duivels en geesten, voortgesproten uit den natuurdienst, het spiritisme en animisme; *b* om eene hem toebehoorende verzameling stokken, voorzien van knoppen, met Catalogus van de op Java voorkomende houtsoorten, aan te koopen.

Wordt besloten ad *a* mede te deelen, dat het Tijdschrift verkocht wordt bij geheele deelen à *f* 8.— en niet bij afzonderlijke afleveringen; dat bovendien de overige bedoelde afleveringen niet bestaan, met verzoek om bericht of hij op de toezending van deel XLVI prijs stelt; ad *b* dat het Genootschap op zijn voorstel niet wenscht in te gaan.

III. Biedt ten geschenke aan:

a. namens den Adviseur-honorair voor Arabische zaken SEJJID OESMAN BIN ABDALLAH BIN AKIEL BIN JAHJA ALAWI, diens opus 112 „Fatsal kewadjiban pada mentjari kehidoepan".

b. uit eigen hoofden de navolgende voorwerpen:

1. De *tjòt* (of *tjò'*) *jang* genaamde soort van glîwang (Atjèh).

2. *Slagwapen*, zonder opgave van naam of juiste herkomst te Bangkaoeloe (Benkoelen) verkregen.

3. *Kapmes* uit de Preanger.

4. *Reuntjōng oelèë poentōng* (Atjèh).

5. *Teurapan apoej* (om keumeunjan of sentanggi) in te branden (Atjèh).

6. *Keupiah roedja sam* (Atjèh).

7. *Keupiah rimau* (Pidië).

8. *Sangè Daja* (deksel van een dalōng met spijzen, Atjèh).

9. Nagemaakte dubbele *tjab* (zegel) van den Pretendent-Soeltan van Atjèh, gedurende eenigen tijd gebruikt door zekeren Krani Amin van Soesōh, om daarmede als diens quasi-gemachtigde gelden in te zamelen.

10. Groote *toedōng* van eene soort van seukè-bladeren (d. i. bĕngkoeang = pandan).

11. Kleine idem.

Onder dankbetuiging in de verschillende verzamelingen.

IV. Stelt voor de Heeren J. de Booy, Hoofdingenieur van den Waterstaat en D. van Hinloopen Labberton, leeraar aan de afd. B van het Gymnasium Willem III, uit te noodigen zitting in de Directie te nemen.

Conform.

V. De Heer Liefrinck

bericht de ontvangst van een particulier schrijven van den Heer Joh. F. Snelleman, Directeur van het Maritiem Museum en Museum Prins Hendrik te Rotterdam, waarin deze zich aanbevolen houdt voor de toezending van duplikaten op ethnographisch gebied.

Aangezien duplikaten hoofdzakelijk voorkomen bij door de Regeering is handen der Directie om advies gestelde collecties, wordt besloten bij voorkomende gelegenheid ook op de belangen van bovenbedoeld museum te letten.

VI. De Heer Riedel

legt over eene Nota naar aanleiding van eene door hem geconstateerde vergissing voorkomende in het werk „Reisen in Celebes'' van de Heeren Sarasin en verzoekt opname daarvan als bijlage achter de Notulen.

Conform.

VII. De Heer de Roo de la Faille

verzoekt diligent verklaard te worden ten opzichte van de hem in de vorige vergadering opgedragen commissies, waarvan hij zich, wegens afwezigheid van de plaats, nog niet heeft kunnen kwijten.

Conform.

VIII. De Heer HAZEU

a. bericht dat de Heer Mr. A. PAETS TOT GANSOIJEN wederom van zijne belangstelling heeft doen blijken, door de aanbieding van een paar lontars, gekocht van een doekoen op het Tĕnggĕr-gebergte. Eén hiervan bestaat uit eene verzameling mantra's, terwijl de inhoud der andere nog niet bekend is.

b. biedt namens den Heer MOQUETTE ten geschenke aan eene verzameling lontar-handschriften van Oost-Java, w. o. een Damar Woelan, een lakon, een soort van Babad en een paar wichelboekjes o. a. eén van de Tĕnggĕr.

Onder dankbetuiging in de verzameling handschriften, terwijl de later op te maken lijst van de onder *b* genoemde lontars als bijlage achter de Notulen zal opgenomen worden.

IX. De Heer PLEIJTE

a. brengt, ook namens den Heer HAZEU het volgend verslag uit:

„De Commissie, in de Januari-vergadering aangewezen om verslag uit te brengen omtrent den toestand der Bibliotheek, kan met genoegen constateeren, dat het, op initiatief van den betreurden vroegeren bibliothecaris Dr. BRANDES aangevangen, drukken en binden in eigen beheer onder leiding van diens opvolger krachtig wordt voortgezet.

Terwijl van alle nieuw-inkomende boekwerken direct de titels op slips worden gedrukt, is onderwijl het drukken van den slip-catalogus gevorderd tot in de letter B.

Een practische maatregel was de, in de laatste maanden tot stand gekomen transcriptie in Latijnsch schrift van alle op de oudere slips voorkomende in Arabische of Javaansche karakters geschreven titels van boekwerken.

Door de terugzending aan de Koninklijke Natuurkundige Vereeniging van alle boekwerken, die daar meer dan hier thuis behoorden (zie Not. Oct. '04, I *c* pag. 84 en Mei '05, V *b* pag. 52), werd een aanzienlijke en tevens zeer gewenschte ruimte in de kasten verkregen, zoodat thans het reeds drei-

gende gevaar van plaatsgebrek, althans voor de eerste jaren, is bezworen. Dit geldt evenwel niet voor de folianten: de daarvoor beschikbare ruimte zal weldra geheel gevuld zijn, vooral tengevolge van het steeds toenemend aantal hier verschijnende couranten.

Tot verdere opmerkingen vond de commissie geen aanleiding: dat een wetenschappelijke catalogus onzer bibliotheek nog steeds een desideratum is en blijft, is even bekend als de omstandigheid dat alleen een bibliothecaris, die elken dag het leeuwendeel van zijn tijd in de bibliotheek zou kunnen doorbrengen, zulk een omvangrijken arbeid zou kunnen ondernemen".

b. enz.

c. verzoekt toestemming om voor rekening van het Genootschap afdrukken te doen vervaardigen van de cliché's bedoeld bij Notulen Dec. '05 II *g*, pag. 121.

De kosten per stuk op *f* 0.35 geraamd zijnde, wordt besloten de gevraagde toestemming te verleenen, onder bepaling dat van elke cliché twee afdrukken zullen vervaardigd worden.

d. biedt namens den Heer F. L. F. LA CHAPELLE ten geschenke aan een mandje voor sirih-benoodigdheden, afkomstig van de Lampongs.

Onder dankbetuiging in de Ethnograph. verzameling.

X. De Heer VAN RONKEL

a. deelt mede, dat in de verzameling handschriften enz., afkomstig van wijlen Dr. BRANDES, en door de Regeering aan het Genootschap in bruikleen afgestaan, een 40-tal gedrukte boeken voorkomen, welke thans zijn gestempeld als „Gouvernements-Eigendom" en in de Bibliotheek zijn opgenomen en stelt voor de betrekkelijke lijst als bijlage achter de Notulen op te nemen.

Conform.

b. bericht dat de wetenschappelijke aanteekeningen van wijlen Dr. BRANDES thans geinventariseerd zijn en stelt voor de daarvan opgemaakte lijst als bijlage achter de Notulen

op te nemen, nadat de daarop betrekking hebbende inleiding bij de Directieleden in rondlezing zal zijn geweest.

Conform.

c. brengt, ook namens zijne medeleden, respectievelijk de Heeren STUART en DE ROO DE LA FAILLE de navolgende verslagen uit:

1°. omtrent de numismatische verzameling:

„De commissie in de Januari-vergadering aangewezen om verslag uit te brengen over den toestand der numismatische verzameling heeft zich den 10en Januari van haar taak gekweten. Haar onderzoek gaf aanleiding tot de volgende opmerkingen:

Toen de Heer ZIMMERMANN het beheer der verzameling op zich nam bleek hem dat de duplicaten van de sleutels der toonkasten onder des mandoer's bereik waren, zoodat noodig geacht werd nieuwe sloten aan te brengen. Door het hameren tegen de kasten zijn de daarin liggende munten door een geschud en verschoven; de onvermoeide bijstand van Mevrouw FRASER-VAN DER CHIJS heeft de op bovenbedoelde wijze ontstane wanorde doen eindigen. Aan Hed.'s werk, geheel belangeloos en met groote toewijding verricht, wenscht de commissie hare welgemeende hulde te brengen.

In het afgeloopen jaar is de verzameling verrijkt met 24 stuks, voornamelijk Spaansche matten.

De Heer J. DINGER gaf twee verzamelingen van imitaties van oude Japansche munten in lijst.

Tot verdere opmerkingen vond de commissie geene aanleiding".

2°. ten opzichte van het finantieel beheer van den Thesaurier:

„De commissie in de Januari-vergadering aangewezen om verslag uit te brengen over het in het afgeloopen jaar gevoerd financieel beheer, heeft zich den 15en Januari van haar taak gekweten.

Door haar zijn de quitantiën vergeleken met het kasboek, de deposito-bewijzen nagezien, de totalen der maandelijksche uitgaven en ontvangsten, opgegeven in den ingedienden staat

over het jaar 1905, vergeleken met de in het kasboek geboekte sommen, de bedragen van de deposito-renten nagegaan en al wat verder aan bewijzen van debita en credita ter beschikking was nauwkeurig onderzocht. De commissie constateerde dat het geldelijk beheer alleszins nauwgezet en stipt is gevoerd, en geeft derhalve in overweging den Penningmeester acquit en décharge over zijn beheer in 1905 te verleenen".

Conform.

d. geeft in overweging om niet in te gaan op eene voorgestelde ruiling van het „Agricultural Journal of India" met onze edita, omdat dat tijdschrift zich op geheel ander gebied beweegt als het Genootschap.

Conform.

e. brengt ter tafel eene volledige uitgave van het Râmâyâna in het Sanskrit, hetwelk door eene toevallige omstandigheid in zijn bezit is gekomen en waarvan de eigenaar ten behoeve van het Genootschap afstand wenscht te doen, indien hem een of ander equivalent daarvoor in de plaats worde gegeven.

Wordt besloten het werk voor de bibliotheek te behouden en den eigenaar schadeloos te stellen, door hem een afschrift van de Babad Mangkoeboemi (Jav. H.S. Bat. Gen. N°. 525), dan wel indien de kosten daarvan te hoog blijken te zijn een ex. van de „Tjandi Djago" aan te bieden.

XI. De Secretaris

1° biedt namens den Heer Zimmermann ten geschenke aan:

a. eene foto, voorstellende eene zoo juist veroverde benteng in het Bonische;

b. eene bronzen medaille, ter herinnering van het zeshonderdjarig bestaan van de Zwitsersche federatie.

Onder dankbetuiging in de verschillende verzamelingen.

2°. brengt namens den Heer R. von Hemert het verzoek van den Heer W. C. Bonebakker te Soerabaja over, om van een achttal dagbladen den jaargang 1889 voor onbepaalden tijd in bruikleen te mogen ontvangen.

Met het oog op het groote gevaar van te loor gaan of beschadiging dezer dagbladen (waarvan de meeste unica zijn), verbonden aan eene verzending buiten Batavia, wordt besloten het verzoek af te wijzen, doch overigens om op alle wijzen behulpzaam te zijn, indien raadpleging dezer periodieken noodig wordt geacht.

3°. biedt namens den Heer H. L. LEYDIE MELVILLE aan de Directie aan een plattegrond- en aanzicht-teekening van de voetstukken der vijf beelden van Tjandi Banon, welke thans in de vestibule van het museum zijn opgericht geworden.

Wordt besloten den Heer MELVILLE voornoemd den dank der Directie te betuigen.

XII. Worden afgevoerd van de ledenlijst, op verzoek de Heeren: J. L. O'BRIEN, H. VAN DER WOLK, Ed. G. TAYLOR, J. BREUKINK, O. STILL en H. R. DE VRIES.

Worden benoemd tot lid de Heeren: G. F. DE BRUIJN KOPS, resident van Bali en Lombok en D. TOLLENAAR, Regeerings-Commissaris voor de decentralisatie.

Niets meer te behandelen zijnde, wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van den 26en Maart 1906.

C. SNOUCK HURGRONJE,
President.

H. N. STUART,
Secretaris.

Notulen der derde Directievergadering, gehouden op Maandag den 26en Maart 1906.

Aanwezig de Heeren: Dr. C. SNOUCK HURGRONJE, President, F. A. LIEFRINCK, Dr. G. A. J. HAZEU, Dr. Ph. S. VAN RONKEL, C. M. PLEYTE, P. DE ROO DE LA FAILLE, J. DE BOOY, D. VAN HINLOOPEN LABBERTON en H. N. STUART, Secretaris.

Afwezig de Heer J. P. MOQUETTE.

De Notulen der vorige vergadering, zijnde die van 12 Februari j.l., worden goedgekeurd en gearresteerd.

De President

I. Heet de Heeren DE BOOY en VAN HINLOOPEN LABBERTON welkom in deze vergadering en spreekt de hoop uit dat beider werkzaamheden veel zullen bijdragen tot verhooging van den bloei van het Genootschap.

II. Neemt in behandeling de navolgende uit de rondlezing terug ontvangen stukken:

1°. Missive van den Directeur van O., E. en N. ddo. 14 Februari j.l. No. 2538, houdende aanbieding ter kennisneming van het 18e rapport der Oudheidkundige Commissie, met als bijlagen: *a* het litterarisch-archaeologisch overzicht der residentie Semarang en *b* idem der residentie Kedoe.

Onder dankbetuiging terug aan den Directeur vd.

2°. Schrijven van de Commissie van Bijstand voor het oudheidkundig onderzoek op Java en Madoera van 25 Jan. j.l., van den volgenden inhoud:

„Na gehouden vergadering onzer Commissie van Bijstand en van ons Instituutsbestuur op Zaterdag 20 dezer, hebben

wij de eer de twee volgende vragen tot Uw Genootschap te richten.

1°. Nu Maandag, 15 dezer, van het Departement van Koloniën werden ontvangen de laatste oudheidkundige studiën van wijlen Dr. J. L. A. Brandes, eene over de wolkentooneelen aan Tjandi Panataran en eene een monographie bevattend over Tjandi Singasari, heeft het Bestuur van ons Instituut, op aanzoek onzer Commissie van Bijstand, in hare maandvergadering op 20 Januari besloten in beginsel goed te keuren de uitgave dezer twee studiën, waarschijnlijk te zamen, in den vorm van de reeds verschenen Beschrijving van Tjandi Djago; en daartoe eveneens in beginsel beschikbaar gesteld eene som van circa *f* 1000.— als het aandeel van het Instituut, gelijk ook voor de uitgave van Tjandi Djago als Instituuts-bijdrage benoodigd was.

Dientengevolge komen wij tot Uw Genootschap met de vraag, of eveneens Uw Genootschap *in beginsel* de uitgave der studiën over Tj. Panataran's Wolkentooneelen en over Tj. Singasari op den voet der Beschrijving van Tj. Djago *goedkeurt;* en eveneens *ca. f 1000.*— weer wil beschikbaar stellen tot genoemd doel?

Mocht op deze vraag een toestemmend antwoord verkregen worden, dan zal het Bestuur van ons Instituut, dadelijk na ontvangst dier toestemming, zich richten tot den Minister van Koloniën met het verzoek om *f* 2000.— ten bate van deze nieuwe uitgave als subsidie te willen uittrekken op de Indische Begrooting voor 1907, evenals voor de Tjandi Djago-uitgave een gelijk subsidie genoten werd. Na goedkeuring van dezen post door de Staten-Generaal, zal dan in Januari 1907 met kracht begonnen kunnen worden aan die nieuwe uitgaaf-zelve, waartoe te voren reeds alle voorloopige maatregelen genomen zullen kunnen zijn, zoodat deze tweede Monographie in ca. Mei of Juni 1907 kan verschijnen.

De vraag of de studie der Wolkentooneelen aan Tjandi Panataran en de monographie van Tj. Singasari *te zamen* tot ééne uitgaaf vereenigd zullen worden zal dezerzijds het

onderwerp wezen van nauwkeurig nader onderzoek der betrekkelijke handschriften; ook al mag het nu reeds gezegd, dat het *gezamenlijk* uitgeven van den laatsten oudheidkundigen arbeid van den zoo diep betreurden Dr. BRANDES het meest in overeenstemming lijkt te zijn met de gevoelens van piëteit die de beide Wetenschappelijke Genootschappen zijn nagedachtenis toedragen.

Of het geraamde bedrag van ca. *f* 4000.— voldoende zal blijken voor deze vereenigde uitgaaf, is een vraag die onmogelijk nu reeds beantwoord kan worden. Voorshands is het alleen mogelijk, *eene gelijke som* voor de tweede Monographie-uitgave te zamen als die van Tjandi Djago gekost heeft. Een eventueel hooger bedrag zoude door de beide Wetenschappelijke Genootschappen te zamen natuurlijk ook gedragen moeten worden; daar het niet aanbevelenswaardig zou zijn eene hoogere subsidie aan het Departement van Koloniën te vragen dan *f* 2000.—, gelijk ook voor de uitgaaf van Tjandi Djago werd toegestaan.

2°. Gaarne zoude onze Commissie van Bijstand vernemen, *hoeveel exemplaren* der Monographie van Tjandi Djago over het jaar 1905 in Indië verkocht zijn geworden?

Daar Uw Genootschap zeker ook gaarne zal willen weten hoeveel exx. ons Kon. Instituut in Europa verkocht heeft, teekenen wij aan dat in December 1904 — toen het boekwerk hier het eerst in den boekhandel kwam — 4 exx., en over 1905 28 exx. verkocht zijn, terwijl 6 exx. nog in den boekhandel rond gaan.

Wij vragen dit, omdat het later een punt van overweging zal uitmaken of wellicht niet door vermindering der oplage (thans 400 exx.), samengaande met het tegelijk uitgeven eener b.v. Fransche vertaling van den tekst, eenerzijds gelijkblijving der onkosten verkregen, anderzijds meer debiet aan volgende serie-nummers verzekerd kan worden".

Wordt besloten te antwoorden: ad 1° dat de Directie zich geheel met het plan der Commissie kan vereenigen en het geraamde bedrag à *f* 1000.— daarvoor gaarne beschikbaar

stelt; ad 2° dat in Indië slechts twee exemplaren van de Tjandi Djago zijn verkocht geworden en het derhalve in verband met het aantal in Nederland verkochte exemplaren wel gewenscht voorkomt de oplaag van de thans uit te geven monographieën tot een kleiner aantal te beperken; dat de Directie het aanbevelenswaardig zoude achten, vooral met het doel om noodelooze verhooging der kosten te voorkomen, om die uitgave te doen plaats hebben, niet in het Nederlandsch met gelijktijdige vertaling in eene vreemde taal, doch geheel in eene vreemde b. v. de Fransche taal, aangezien eene dergelijke wijze van uitgaaf niet alleen zal bijdragen tot meerdere verspreiding en bekendmaking van een zoo belangrijk resultaat der oudheidkundige studiën van wijlen Dr. BRANDES, doch tevens, wijl zij volkomen voldoende is om de belangstelling van beschaafde Nederlanders in deze materie blijvend gaande te houden.

III. Neemt in behandeling de volgende tusschentijds ingekomen stukken:

1°. De van den Gouvernements Secretaris in afschrift ontvangen missive aan den Resident van Madoera, dd°. 19 Februari j.l. N°. 467, houdende mededeeling dat de Landvoogd bezwaar heeft gevolg te geven aan het door genoemden Resident gedaan voorstel, om de in de Kaboepaten te Bangkalan berustende goederen, afkomstig van het voormalig zelfbestuur, gedeeltelijk te doen verkoopen en over de rest op andere wijze te beschikken. Deze beslissing is gebaseerd op het besluit van 22 Augustus 1885 N°. 2/*c*, waarbij o. m. werd bepaald, dat de tot den inventaris van den kraton behoorende zaken van waarde (waarbij later nog werden gevoegd eenige tot de rijkssieraden behoorende voorwerpen, als lansen en geweren), welke niet als eigenlijke rijkssieraden waren te beschouwen, aan den Regent van Bangkalan zouden worden overgegeven, onder uitdrukkelijke bepaling, dat zij niet zouden mogen worden vervreemd en van opvolger tot opvolger in het bezit der Regenten van Bangkalan zouden overgaan. In

verband met het bovenstaande acht de Landvoogd het niet wel geoorloofd om aan de hoogervermelde goederen thans eene andere bestemming te geven, tenzij met volledige instemming van den Regent (zie Notulen Januari '06, I *e*).

Ten einde te kunnen beoordeelen of het de moeite loont de vereischte instemming van den Regent van Bangkalan te erlangen, wordt besloten bij de Regeering nogmaals pogingen in het werk te stellen om den destijds verlangden inventaris te doen vervaardigen.

2°. Missive van den Gouvernements Secretaris, dd°. 27 Februari j.l. N°. 574, waarin onder mededeeling dat van twee Segai-Dajaksche hoofden uit Boven-Boeloengan, die onlangs hun opwachting maakten bij den G. G. als bewijs van eerbied ten geschenke is ontvangen een Dajaksch kleedingstuk van boomschors, de vraag wordt gesteld of het Genootschap er prijs op stelt dat kleedingstuk ter bewaring in haar Museum op te nemen.

Wordt besloten de daartoe vereischte toestemming te verzoeken.

3°. Nota van de Algemeene Secretarie, dd°. 17 Maart '06, ter aanbieding van een exemplaar van het werk „Mouvement Général du pélérinage du Hedjaz par les ports de la Mer Rouge 1904-1905".

Bibliotheek.

4°. Missive van den Directeur van O., E. en N. dd°. 19 Februari '06 N°. 2789, houdende mededeeling, dat de verzending van de in art. 1 sub *b* van het Gouv. Besluit van 3 Feb. j.l. N°. 10 genoemde goederen, is opgedragen aan den Algemeenen Pakhuismeester alhier.

De bovenbedoelde wapens, zoomede die sub *c* van hetzelfde besluit genoemd zijn bereids aan den Alg. Pakhuismeester afgegeven (zie Not. Februari '06, II 2°).

5°. Missive van denzelfden, dd°. 27 Februari j.l. N°. 3303, waarbij, onder aanbieding van het Gouv. renvooi van 12 Feb.

N°. 3562 en bijlagen, aan de Directie het verzoek wordt gedaan, hare bemiddeling te willen verleenen voor de samenstelling van eene beredeneerde omschrijving van de ingevolge art. 1 sub *a* van het Gouv. Besluit van 22 October 1905 N°. 3, aan het Genootschap ter bewaring afgestane, door den Centroleur B. B., E. W. F. van Walchren op zijne reis naar het brongebied der Kajanrivier verzamelde ethnographica.

Dit verzoek is uitgegaan van den Directeur van 's Rijks Ethnographisch Museum te Leiden, ten einde, in verband met het aan bedoeld museum afgestane gedeelte dier verzameling, tot eene vergelijking te kunnen komen met andere aldaar aanwezige vormen, waarvan het resultaat dan ook in de aanvulling op den Catalogus zoude opgenomen kunnen worden.

Hoe gaarne het Genootschap den Directeur van 's Rijks Ethnogr. Museum ter wille wenscht te zijn, zoo zal deze ten volle begrijpen dat voor het door hem verlangde speciaal tijd en werkkracht benoodigd is, twee factoren die, waar het leidsche museum het noodige, van staatswege bezoldigde personeel te zijner beschikking heeft, hier grootendeels ontbreken en waarvan het gemis zich herhaaldelijk op pijnlijke wijze doet gevoelen.

De Conservator onzer ethnographische verzameling is bij zijn arbeid geheel op eigen krachten aangewezen en kan daartoe slechts besteden den tijd die niet door zijne ambtsbezigheden in beslag wordt genomen. Deze omstandigheden zijn dan ook de oorzaak, dat het Genootschap zelf niet in het bezit is van eenen beredeneerden Catalogus zijner ethnographica, hoe gewenscht ook zulk een werk voor de vele bezoekers zoude zijn. De Directeur van het museum te Leiden, niet bekend met de bezwarende omstandigheden waaronder hier gewerkt wordt, zal dan ook thans wel begrijpen dat voor de voldoening van het door hem gedaan verzoek speciaal tijd noodig is, weshalve besloten wordt den Directeur van O., E. en N. onder mededeeling van het vorenstaande te antwoorden,

dat te zijner tijd gaarne aan het verzoek zal worden voldaan, doch dat het onmogelijk is onmiddellijk daaraan gevolg te geven.

6°. Missive van denzelfden, dd°. 3 Maart j.l. N°. 3651, waarbij, ter kennisneming wordt aangeboden de missive der oudheidkundige Commissie van 14 Februari j.l. met verzoek die bescheiden t. z. t. te mogen terug ontvangen ter opzonding naar Nederland.

Onder dankbetuiging terug.

7°. Missive van denzelfden, dd°. 9 Maart '06 N°. 3998, ten geleide eener in afschrift aangeboden missive der Algemeene Rekenkamer van 12 Dec. a. p. N°. 16014, houdende mededeeling dat bij haar de vraag is gerezen of geene maatregelen noodig zijn ter verzekering van 's Lands belangen, ten deze ook met het oog op art. 72 sub *c* der comptabiliteitswet, ten aanzien van de door de Regeering achtereenvolgens aan het Genootschap in bewaring gegeven voorwerpen aangezien deze landsgoederen zijn en eene groote waarde vertegenwoordigen.

De Rekenkamer geeft mitsdien in overweging het daarheen te leiden, dat van al die goederen nauwkeurige opgaven aan den Directeur v[d] worden verstrekt, kunnende alsdan door eene door ZHEG. te benoemen commissie eens in het jaar worden nagegaan, of alle voorwerpen in de opgaven vermeld, ook aanwezig zijn.

Tevens zoude die kamer gaarne vernemen of voor het in bewaring nemen, door het Genootschap rechtsgeldige bewijzen worden afgegeven ter verzekering van de eigendomsrechten van den Lande op de in bewaring genomen Gouvernements goederen.

De Directeur van O., E. en N. verzoekt naar aanleiding van bovengenoemde missive, te willen mededeelen of de Directie zich met de volgende regeling zou kunnen vereenigen.

De voorwerpen welke ter bewaring zijn afgestaan worden

bij dit Departement opgenomen in eene lijst, voorzien van een doorloopend nummer (kolom I).

Die lijst wordt gezonden aan de Directie om in eene kolom II in te vullen de letters, kasten of nummers, waaronder de genoemde voorwerpen in het museum van het Genootschap zijn opgenomen.

Telkenmale, dat voorwerpen in bewaring worden gegeven, wordt de lijst bij het Departement aangevuld en ter nadere aanvulling gezonden aan de Directie.

In de maand Januari van elk jaar zal eene commissie van twee ambtenaren van het Departement moeten nagaan of de voorwerpen, voorkomende op de lijst, aanwezig zijn.

Tevens zoude de Directeur gaarne vernemen of de Directie genegen is om rechtsgeldige bewijzen af te geven, als bedoeld in de laatste alinea van de missive der Algemeene Rekenkamer, zullende in het toestemmend geval de noodige stukken daarvoor in gereedheid worden gebracht.

In principe bestaat bij de Directie tegen het gerezen denkbeeld geen enkel bezwaar, doch het zal blijken, dat aan de uitvoering eene groote moeilijkheid verbonden is. In het jaar 1900 toch heeft de toenmalige Directeur van O., E. en N. zich reeds tot de Directie gewend met verzoek om toezending van eenen inventaris der bedoelde Regeerings deposita. Bij de behandeling dezer zaak werd toen gereleveerd dat ingevolge art. 3 alinea 7 van het Reglement van Orde aan den Secretaris is opgedragen een inventaris aan te houden van de bedoelde voorwerpen en daarvan jaarlijks een afschrift aan het betrokken Departement in te dienen. Zulks is dan ook in vroeger jaren geschied, doch de laatste inventaris loopt niet verder dan tot Augustus 1879, terwijl daarna aan bedoeld voorschrift de hand niet meer schijnt gehouden te zijn. Doch al waren ook alle inventarissen compleet, dan zoude de zaak slechts op het papier in orde zijn en niet in werkelijkheid, omdat wegens het twee malen herhaald vernummeren der voorwerpen in het museum aanwezig, het in

vele gevallen onmogelijk zal zijn vast te stellen of een zeker voorwerp, dat zich onder meerdere dergelijke bevindt, nu juist datgene is hetwelk de regeering in bewaring heeft afgestaan (zie Notulen 1900, pag. 77 en 123).

Wordt besloten 1° den Directeur v^d^. mede te deelen, dat de Directie zich met de voorgestelde regeling wel kan vereenigen; dat echter de gebrekkige methode van catalogiseering in vroeger tijd en de herhaalde vernummering der voorwerpen aanleiding zullen zijn, dat omtrent de identiteit van tal van voorwerpen uit vroeger tijd onzekerheid bestaat; dat echter die onzekerheid omtrent de voorwerpen, na Augustus 1899 in bewaring gegeven, is voorkomen door eene betere catalogiseering en het aanbrengen van de nummers met verf op die voorwerpen; voorts dat bij de Directie geen bezwaar bestaat tegen het afgeven van de bedoelde rechtsgeldige bewijzen.

2°. de Heeren PLEYTE en DE ROO DE LA FAILLE (die zich daartoe bereid verklaren) uit te noodigen, ten opzichte van deze aangelegenheid in samenwerking met het Departement van O., E. en N. het noodige te willen verrichten.

8°. Renvooi van denzelfden, dd°. 13 Febr. j.l. N°. 3990/06, ten geleide der missive van den Resident der Preanger Regentschappen, van 6 Februari '06 N°. 2082/34, met twee aarden potjes, door den Inlander DJOEMSANI van de desa *Tjikadoe*, district en afdeeling *Soemedang*, bij het bewerken van zijn tuin in den grond gevonden.

Behouden tegen de getaxeerde waarde van *f* 0.50.

9°. Renvooi van denzelfden, dd°. 17 Febr. j.l. N°. 4472/06, ten geleide der missive van den Resident van Besoeki, van 10 Febr. '06 N°. 1758, met een koperen doosje, inhoudende twee stel gouden oorversierselen, door den inl. PA PATIHA van de desa *Kedemanganwetan*, distr. en afd. *Bondowoso* op zijn erf gevonden.

Wordt besloten het eene stel aan te houden tegen de getaxeerde waarde van *f* 20.74 en te adviseeren het andere stel aan te koopen voor het oudheidkundig museum te Leiden.

10°. Renvooi van denzelfden, dd°. 15 Maart j.l. N°. 7845/06, ten geleide der missive van den Resident van Kedoe, dd°. 10 Maart '06 N°. 2049/10, met dertig zilveren ma-muntjes, door den inlander WAGIMIN van de desa *Getos*, distr. *Kaloran*, afd. *Temanggoeng* bij het grassnijden gevonden en getaxeerd op eene waarde van *f* 1,50.

In handen van den Conservator der numism. afdeeling.

11°. Missive van den Directeur der B. O. W., dd°. 20 Februari '06 N°. 2777/S.S., houdende aanbieding van een exemplaar „Statistiek van het vervoer op de spoor- en tramwegen in Nederl.-Indië over 1904".

Onder dankbetuiging in de Bibliotheek.

12°. Missive van den Chef van het Wapen der Artillerie, dd°. 12 Februari j.l. N°. 700/137, met verzoek om antwoord op de missive van 1 Dec. a. p. N°. 5002/137, (zie Notulen Dec. 1905, II *e*, pag. 121).

Aan bedoelden wapenchef is bereids medegedeeld op welke lila's door het Genootschap prijs wordt gesteld.

13°. Nota van het Departement van O., E. en N. dd°. 14 Februari j.l., houdende verzoek om te willen doen afhalen de „deur met snijwerk" bedoeld bij Notulen November a. p., II *q* (pag. 112).

Onder dankbetuiging aan de schenker in de Ethnograph. verzameling.

14°. Missive van den Resident van Kedoe, dd°. 21 Maart 1906 N°. 2324/10, waarbij, onder aanbieding ter inzage van eene kennisgeving van den Hoofd-Inspecteur, chef van den Post- en Telegraafdienst, houdende mededeeling, dat een postwissel à *f* 17.— genomen door den Thesaurier van het Batav. Gen. op 17 Juni a. p. ten name van den Resident bovengenoemd, nog niet is uitbetaald, verzocht wordt te willen berichten, bij welke missive bedoelde postwissel werd toegezonden, aangezien aldaar niets blijkt van de ontvangst.

Wordt besloten 1° den Resident voornoemd mede te deelen dat bedoelde postwissel, middels het Dept. van O., E. en N. aan den Resident werd aangeboden, doch dat bij diens schrijven, dd°. 26 Juli a. p. N°. 6120/10, aan genoemden Departementschef bedoelde wissel wederom werd teruggezonden, omdat de eigenaar der voorwerpen, waarop de storting betrekking had, zich met niet minder dan *f* 40.— tevreden wilde stellen; dat daarop onzerzijdsch bij missive, dd°. 15 Augustus 1905 N°. 226 (van welke missive afschrift zal worden aangeboden), onder uiteenzetting der zaak, de beslissing van den Directeur van O., E. en N. is ingeroepen, welke beslissing zich evenwel tot nu toe heeft laten wachten; dat echter thans op antwoord zal worden aangedrongen en dat bedoelde postwissel zich thans nog in het bezit der Directie bevindt.

2°. den Directeur v^{d}. uit te noodigen, zoo mogelijk spoedig, ons een antwoord te willen doen geworden op het verzoek vervat in dezerzijdsche missive dd°. 15 Aug. a. p. N°. 226.

15°. Brieven van de Heeren J. DE BOOY en D. VAN HINLOOPEN LABBERTON, houdende kennisgeving, dat zij gaarne het lidmaatschap van de Directie aanvaarden.

Informatie.

16°. Dankbetuiging namens den Heer W. C. BONEBAKKER te Soerabaja door den Heer R. VON HEMERT voor de hulp verleend bij het raadplegen der dagbladen (zie Not. Febr. 1906, XI 2°).

Informatie.

17°. Aanbieding door den Heer J. BREUKINK, Controleur B. B. met verlof te 's Gravenhage van een ingevulde Woordenlijst, betrekking hebbende op de Gorontalosche taal, met verzoek te mogen vernemen of dergelijke Woordenlijsten in druk verschenen.

Onder dankbetuiging voor de toezending, de vraag ontkennend beantwoorden.

18°. Schrijven van den Heer W. L. Nering Bögel te Karang Ampel (Cheribon), van 23 Feb. '06, waarbij, een oude tafel met een blad uit eén stuk voor *f* 100.— te koop wordt aangeboden.

Wordt besloten op het aanbod niet in te gaan.

19°. Schrijven van den Heer Mr. J. H. Abendanon te 's Gravenhage, dd°. 18 Februari j.l., houdende aanbieding ten geschenke van twee bankbiljetten van Haiti, respectievelijk van 1 en 2 gourdes en van eenige op een bijgevoegd lijstje genoemde, doch afzonderlijk verzonden munten.

Onder dankbetuiging in de Numism. verzameling.

20°. Schrijven van den Directeur van 's Rijks Ethnogr. Museum, dd°. 19 Februari j.l. N°. 490, waarin onder dankbetuiging voor de verstrekte inlichtingen, waardoor evenwel naar zijne meening de bestaande kwestie geenszins uit den weg geruimd is, wordt aangedrongen op de toezending der beloofde teekening (zie Notulen Januari 1906, II *j*).

Alsnog zoo spoedig mogelijk aan het verzoek voldoen.

21°. Schrijven van de Société Philomatique te Parijs, van 22 Januari '06, waarin, onder mededeeling dat door die instelling sedert eenigen tijd de édita van het Genootschap niet meer worden ontvangen, het verzoek wordt gedaan te willen berichten of die toezending gestaakt is, dan wel of zulks aan eene vergissing is toe te schrijven.

In handen van den Bibliothecaris.

IV. Verzoekt in de Notulen aan te teekenen, dat voor de ontvangst in bruikleen van de door de erfgenamen van wijlen Dr. J. L. A. Brandes aan de Regeering ten geschenke aangeboden werken, een door de Directie geteekend bewijs is afgegeven (zie Notulen Februari '06, II 1°, pag. 12).

Conform.

V. Brengt ter tafel een van den Hoofdpanghoeloe van Batavia, ontvangen opgave van boeken, toebehoorende aan

zijnen grootvader den vorigen panghoeloe, welke thans nog voorhanden zijn en waarop wellicht een bod zou gedaan kunnen worden.

Informatie.

VI. Biedt ten geschenke aan

a. namens den adviseur-honorair voor Arabische zaken Sejjid Oesman bin Abdallah bin Akiel bin Jahja Alawi: twee tabellen, waarvan één betreffende de adzan en de andere bevattende eene soort van encyclopedie van de wetenschappen.

b. uit eigen hoofde:

1°. een tiental Atjèhsche matten;

2°. een stuk Gajō-tabak, bestemd tot geschenk aan voornamen en hoofden, in de daartoe behoorende origineele verpakking (pinang bladscheede met rotanband) *anak tōng;*

3°. eene medaille geslagen op den 70sten verjaardag van Prof. Leo Reinisch;

4°. twee gouden munten, n.l. een turksche *ghâzijah* uit Mekka en een Atjèhsche *deureuham*, benevens een pakje Atjèhsche looden munten;

5°. eenige voorwerpen op 8 November 1903 ten geschenke ontvangen van Sultan Kasepoehan te Cheribon en betrekking hebbende op de 7 maandsche „doedoek peroet" van diens Raden Ajoe;

6°. een viertal Soendaneesche Kains, zooals deze tegenwoordig zelden meer geweven worden en eén Kain, ten geschenke ontvangen van den Sultan van Siak, dus vermoedelijk Siaksch.

Onder dankbetuiging in de verschillende verzamelingen.

VII. De Heer de Roo de la Faille, brengt ook namens zijne mede-commissieleden de volgende verslagen uit:

a. omtrent de Ethnographische en Archaeol. verzamelingen:

„Aan ethnographica werden gedurende het verslagjaar (1905) niet minder dan ruim 700 nummers ontvangen.

Hieronder bevindt zich o. a. eene collectie van Korintjische voorwerpen, zoomede eene belangrijke verzameling Atjehsche

sieraden, afkomstig uit de nalatenschap van TOEKOE OEMAR, — beiden door de Regeering in beheer afgestaan, — welke laatste eene te meer welkome aanvulling is, wijl de, voorheen aan het Genootschap toevertrouwde, Atjehsche regalia aan den Pretendent Sultan zijn teruggegeven.

Mede werd de beschikking erlangd over een groot deel der door den Controleur bij het Binnenlandsch Bestuur E. W. F. VAN WALCHREN op zijne reis bijeengebrachte voorwerpen uit de Boven-Kajanstreek, die de reeds voorhanden, uit Centraal-Borneo afkomstige serieën doeltreffend completeeren.

Ook van particuliere zijde ontving het Genootschap blijken van belangstelling: van den Heer J. A. T. SCHWARTZ, eenige met de primitieve, godsdienstige begrippen der Minahassische bevolking in verband staande heilige voorwerpen; van den Heer F. A. LIEFRINCK een volledig stel utensiliën, bij de Boeddhistische priesters op Lombok in gebruik; en van Zijne Hoogheid den Sultan van Siak eene uitgebreide verzameling van op zijn rijk betrekking hebbende ethnographica, welke in verband met de nog niet geheel voltooide ordening van dit gedeelte van 's Genootschaps Verzameling, langzamerhand definitief eene plaats vindt.

Met betrekking tot deze geheel nieuwe rangschikking en groepeering van 's Genootschaps Ethnogr. Verzameling, overeenkomstig het door wijlen Mr. L. SERRURIER aangegeven systeem, brengt de Commissie een woord van hulde aan Mevr. M. SERRURIER- TEN KATE, die bijgestaan door Mej. E. GEERTS, met groote toewijding zich van deze vrijwillig op zich genomen taak kweet.

De aan dezen, bijkans ten einde gebrachten, moeitevollen en tijdroovenden arbeid bestede zorg en smaak kunnen niet genoeg geroemd worden, en dank zij deze bemoeienis is niet alleen de Ethnographische Verzameling, waar eveneens de uit een historisch-oeconomisch oogpunt zeer aantrekkelijke Compagnie's Kamer (Notulen 1904 blz. 87-89) zoowel voor den beoefenaar der wetenschap, alsook voor andere belang-

stellenden overzichtelijk, en eene beschouwing ten volle waard geworden.

Bij dien arbeid is terecht opgeruimd de zgn. „Gruwelkamer", in welke, met behulp van houten poppen, van inferieure, nieuwe makelij, staaltjes van meest legendarische, oostersche wreedheid waren veraanschouwelijkt.

De met zorg beheerde Archaeologische Verzameling mag bogen op een 74 tal aanwinsten, waaronder zeer belangrijke, welke het Genootschap te danken heeft o. a. aan de H. H. Mr. A. Paets tot Gansoyen en Bienfait, beide te Soerabaja.

Na overbrenging van de tot de Bandjarmasinsche rijksornamenten behoord hebbende kanonnen naar het vóórplein, werden in de voorhal van het Museum een vijftal van Tjandi Banon (res. Kedoe) afkomstige, fraaie beelden in flauw gebogen lijn opgesteld, — eene waardige inleiding tot de in menig opzicht belangwekkende verzameling van Hindoeistische beelden en kunstwerken.

Een oppervlakkige blik in de bij die voorhal aansluitende rotonde en een bezoek aan de loodsen op het achterplein, bewijzen overtuigend dat de ruimte te kort schiet om dien rijken schat voldoende te doen uitkomen, en waar die ruimte ontbreekt, schijnt het een onbegonnen werk reeds nu te trachten om tot eene andere groepeering over te gaan, — eene groepeering, die overigens niet ongewenscht voorkomt om de kunstwaarde van verschillende werken beter in het licht te stellen, althans deze collectie voor het oog meer aantrekkelijk te maken.

In de Goudkamer werd door de zorgen der H. H. Pleyte en Hazeu de midden-vitrine opnieuw geordend, en ofschoon ook hier archaeologie en schoonheidsleer moeilijk vereenigbaar bleken, kan getuigd worden dat de tentoongestelde voorwerpen, in verband met de beschikbare middelen en ruimte, voldoende geëxposeerd zijn.

De Commissie meent dit Verslag niet te mogen eindigen,

dan na de aandacht te hebben gevestigd op een volslagen gemis, zoowel met betrekking tot de Ethnographische als Archaeologische Verzameling van eene op de behoefte van een niet-wetenschappelijk, doch overigens belangstellend publiek berekenden Museum-Gids, naast en behalve een aan zuiver wetenschappelijke eischen voldoenden Catalogus.

Zonder zulk een Gids, — liefst door eenige photographische afbeeldingen opgeluisterd — schijnt bezwaarlijk te kunnen worden verwacht dat een belangstellende van een bezoek van 's Genootschaps Verzamelingen een anderen indruk meedraagt dan die van eene vermoeiende wandeling, gedurende welke men van louter boomen het woud niet ziet.

De Commissie meent zich tot het aanstippen van dit punt te kunnen bepalen: eene nadere gedachtenwisseling daaromtrent schijnt haar echter — in het belang van het Genootschap zelf — niet ongewenscht".

b. omtrent de Handschriften-Verzameling:

„Gedurende het verslagjaar (1905) werd de Handschriften-Verzameling vermeerderd met een zevental Maleische, enkele Atjehsche en een 13-tal Arabische manuscripten, waaronder 12 tijdens de jongste Boni-expeditie buitgemaakte, terwijl de Javaansche afdeeling werd verrijkt met een achttal nummers, waaronder eene uit het oud-Archief der Algemeene Secrtarie afkomstige Hollandsche vertaling eener Serat Kanda (Not. 1904 blz. 129 vlg.), terwijl het Genootschap de overige handschriften dankt deels aan Mr. J. W. Th. Cohen Stuart, die eenige, tot de nalatenschap van wijlen zijn vader Dr. A. B. Cohen Stuart behoord hebbende manuscripten ten geschenke aanbood, deels, wat de twee van den Tĕnggĕr afkomstige kropaks betreft, aan de welwillendheid van den Heer J. Knebel, Lid van de Commissie voor Oudheidkundig onderzoek op Java en Madoera.

Tegenover deze aanwinsten staat te boeken in zekere mate een verlies, dat deze Verzameling leed door de opzending aan de Verzameling der Oostersche Handschriften der Uni-

versiteits Bibliotheek te Leiden van den tijdelijk ter raadpleging gegeven, tijdens de Lombok-expeditie van 1894 in handen gevallen, zoomede door terugzending aan het Nederlandsch Bijbelgenootschap te Amsterdam van de door deze Vereeniging aan wijlen Dr. BRANDES ter catalogiseering en bestudeering gegeven handschriften.

Tot verdere opmerkingen nopens deze met zorg beheerde verzameling, vindt de Commissie geen aanleiding".

Onder dankbetuiging voor de opnamen en de uitgebrachte rapporten, wordt besloten de Heeren PLEYTE, DE ROO DE LA FAILLE en DE BOOY uit te noodigen zich in commissie te stellen, ten einde te overwegen de uitvoerbaarheid van het geopperde denkbeeld tot vervaardiging van een Museumgids en de wijze waarop zulk een gids zou samengesteld behooren te worden.

VIII. De Heer Dr. HAZEU

a. brengt ter tafel een exemplaar van de juist verschenen Nederlandsch-Atjèhsche Woordenlijst van Th. VELTMAN en stelt voor den verkoopprijs daarvan te bepalen op *f* 1.25.

Conform.

b. deelt mede, van de firma ALBRECHT & Co. het schriftelijk verzoek te hebben ontvangen, om bovenbedoelde woordenlijst, c. q. ook andere door het Genootschap uitgegeven werken, zooals b. v. „Tjandi Djago" in commissie ten verkoop te mogen ontvangen, tegen eene korting van 25 % op den verkoopsprijs, terwijl in dat geval door genoemde firma voor de aankondiging dier werken zal worden zorggedragen.

Wordt besloten, bij wijze van proef, het verzoek toe te staan en aan de firma ALBRECHT & Co. tien exempl. van de Ned. Atj. Woordenlijst en drie ex. van Tjandi Djago ten verkoop in commissie te geven.

c. doet namens den Heer Th. VOLMERING, Controleur van de onderafd. Boven Kapoeas het verzoek om toezending van een blanco-woordenlijst.

Conform.

IX. De Heer PLEYTE

a. biedt ten geschenke aan namens den Heer Ch. L. J. PALMER VAN DEN BROEK, benoemd assistent-resident van West-Nieuw Guinea, 1° eene collectie ethnographica uit te Padangsche Bovenlanden, waarvan de beschrijving echter later zal worden toegezonden; 2° vier cliché's (waarvan eén gebroken) van oudheden aan de boven Batang-Hari en stelt voor de noodige fondsen voor het afdrukken daarvan beschikbaar te stellen.

Conform en onder bijzondere dankbetuiging in de verschillende verzamelingen.

b. deelt namens den president mede, dat dezelfde Heer v. D. BROEK in het fototechnisch bureau van de Kramats-apotheek heeft achtergelaten ter reproduceering een stel cliché's van foto's van landschappen uit de Padangsche Bovenlanden en stelt voor tot genoemden Heer het verzoek te richten, toestemming te willen verleenen om het Genootschap daarvan een dubbel stel afdrukken te laten nemen, op de wijze welke het goedkoopst zal blijken te zijn.

Conform.

X. De Heer Dr. VAN RONKEL

biedt ten geschenke aan namens den Heer A. F. VON DEWALL: twee bundels officieele bescheiden en particuliere brieven, betrekking hebbende op het woordenboek van H. VON DEWALL.

Onder dankbetuiging in de handschriften-verzameling, naast het exemplaar van het Mal. Woordenboek in handschrift.

XI. De Heer VAN HINLOOPEN LABBERTON

biedt voor de handschriften-verzameling ten geschenke aan een afschrift van een Balineesch-Javaansch handschrift, toebehoorende aan de familie STORTENBEKER alhier, vergezeld van een daaromtrent opgemaakt verslag en stelt voor de familie STORTENBEKER uit te noodigen, bedoeld handschrift aan het Genootschap te willen afstaan.

Conform, tevens om het verslag als bijlage achter de Not. op te nemen.

XII. Ter vervulling eener vacature als lid der Directie wordt besloten Mr. J. G. Pott, wd. Directeur van O., E. en N. uit te noodigen als zoodanig zitting te willen nemen.

XIII. De Voorzitter alsnu het woord nemende brengt in herinnering, dat hij na een zeventienjarig verblijf in Indië op Donderdag den 29sten Maart a. s. met verlof naar het vaderland zal terugkeeren en derhalve tot zijn leedwezen verplicht is het presidium van het Genootschap neder te leggen. Voordat hij zulks echter doet, voelt hij zich gedrongen uiting te geven aan de beste wenschen voor den bloei van het Genootschap en welgemeenden dank te betuigen aan de mede-directieleden voor den steun en de samenwerking ondervonden bij het voeren van het presidium.

Voorts doet hij de mededeeling, dat het de algemeene wensch der Directieleden is dat de Heer Liefrinck hem als president zal vervangen.

De Heer Liefrinck, zich bereid verklarende het voorzitterschap te aanvaarden, wendt zich thans tot den Heer Snouck Hurgronje om enkele woorden van hulde en erkentelijkheid te uiten voor al hetgeen deze gedurende zijn verblijf in Indië voor het Genootschap heeft gedaan.

Spreker brengt in herinnering, dat het was in de Meivergadering van het jaar 1889, welke ook door hem als gast werd bijgewoond, dat de toenmalige voorzitter Mr. N. P. van den Berg den Heer Snouck Hurgronje welkom heette en de belangen van het Genootschap bij hem aanbeval. In het sedert dien verloopen zeventienjarig tijdperk heeft de Heer Snouck Hurgronje zeer veel tot den bloei er van bijgedragen. Reeds spoedig in het bestuur zitting nemende en aan vele werkzaamheden zijne krachten wijdende, trad later eene periode in, die in het belang van land en volk zijn afwezen herhaaldelijk noodzakelijk makende, hem noopte als Directielid af te treden. Toen deze beletselen zich echter niet meer deden gevoelen, gaf hij gaarne gehoor aan de roepstem om niet alleen wederom deel uit te maken van de Directie, doch

tevens de leiding harer werkzaamheden op zich te nemen, eene leiding welke hij op uitstekende en aangename wijze ten einde toe heeft in handen gehad. Een groot gedeelte der werkzaamheden van den Heer SNOUCK HURGRONJE heeft bestaan in het banen van den weg voor degenen wier taak het is om de heerschappij over Atjeh te bevestigen en die heerschappij tevens tot zegen te doen verstrekken van zijne bewoners. Het bezit eener grondige kennis van land en volk is daartoe een onafwijsbaar vereischte en vele jaren van moeite en inspanning heeft hij zich dan ook getroost, om die kennis te vergaren en tot nut van anderen te doen strekken. Zijne bevindingen heeft hij nedergelegd niet alleen in zijn afzonderlijke werken over Atjèh en de Gajō-landen, doch buitendien in Taalstudies en andere artikelen in ons Tijdschrift verschenen. Voorts heeft hij op zijne veelvuldige reizen steeds de belangen van het Genootschap in het oog gehouden en door zijne vele relaties er grootelijk toe bijgedragen om het Genootschap populair te maken en verzamelaars aangespoord hunne collecties aan het museum af te staan. Op die wijze is het Genootschap in het bezit gekomen van verscheidene waardevolle verzamelingen op verschillend gebied.

Voelt spreker zich derhalve genoopt innig leedwezen uit te drukken over het vertrek van 's Genootschaps voorzitter, hij kan tevens de verzekering geven, dat door alle directieleden met genoegen teruggedacht zal worden aan de uren alhier in zijn gezelschap doorgebracht en de aangename wijze waarop steeds de vergaderingen geleid werden. De wensch om een blijk van waardeering te geven en om de naam van den Heer SNOUCK HURGRONJE blijvend aan het Bataviaasch Genootschap te verbinden, moge uiting vinden in het verzoek, hem namens de Directie gedaan, om het eere-lidmaatschap te willen aanvaarden.

De Heer SNOUCK HURGRONJE zegt den lof, hem ten opzichte van het Genootschap toegezwaaid, niet geheel en al te kunnen aanvaarden, en dien dan ook meer als een blijk van sympathie, dan als een juiste taxatie te moeten beschouwen.

Intusschen wordt het eerelidmaatschap als blijk van onderscheiding dankbaar door hem aanvaard, en de hoop uitdrukkende dat het Genootschap onder leiding van den Heer LIEFRINCK eene vruchtbare periode moge tegemoet gaan, beveelt hij zich bij allen in vriendschappelijk aandenken aan.

XIV. Worden op verzoek afgevoerd van de ledenlijst de Heeren: Dr. W. G. BOORSMA, C. H. HALL, F. G. NETSCHER, H. J. HOFMAN, W. W. G. A. ELENBAAS, H. J. HEIJTING, E. DHOMEN, Dr. E. BONEBAKKER, J. B. PRINS, J. H. RERING, en A. M. HENS.

Wordt wederom op de ledenlijst gebracht de Heer Mr. I. A. NEDERBURGH, Raadsheer in het Hooggerechtshof.

Niets meer te behandelen zijnde, wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van den 25en Juni 1906.

F. A. LIEFRINCK,
President.

H. N. STUART,
Secretaris.

LIJST

DER HANDSCHRIFTEN INDERTIJD IN BERUSTING BIJ Dr. J. L. A. BRANDES EN DOOR DE REGEERING IN BRUIKLEEN AAN HET GENOOTSCHAP AFGESTAAN BIJ G. B. dd°. 14 JANUARI '06, N°. 31.

(Volgens een door hem zelven vervaardigden Alphabetischen Inventaris, zie Notulen Febr. '06, X *a*).

Javaansch.

Abdoelkadir 17.
Abdoerakim 229.
Abdoerakim 247.
Abdoerakim 310.
Aboenawas 10.
Açramawâsaparwa, zie parwa 522.
Adigama (laatste ged.) 463.
Adigama (beg. met. comm.) 479.
Adigama (einde) 480.
Adiloelah 56.
Adiparwa, eigenhandig afschrift 655.
Adipurana 540.
Adjar Pikatan 326.
Adji Darmå vgl. 431, 329.
Adji Darmå, nieuwe afschrift vgl. 329, 431.
Adji Kĕmbang 12.
Adji Pamasa 577.
Adji Såkå 63.
Afschrift oud-Java. Wetboeken 144.

Maleisch.

Soendaasch.

Perzisch.

Arabisch.

Andere talen.

Bijlage II.

LIJST VAN BOEKEN

DOOR WIJLEN Dr. J. L. A. BRANDES VOOR GOUVERNEMENTS-REKENING AANGEKOCHT EN THANS BERUSTENDE IN DE BIBLIOTHEEK VAN HET BATAV. GENOOTSCHAP.

(*Gouvernementsbesluit dd°. 14 Januari 1906, N°. 31*).

(Zie Notulen Februari 1906, X *a*).

Alabaster (*H.*), The wheel of the law. Buddhism illustrated from Siamese sources by the modern Buddhist, a life of Buddha, and an account of the Phrabat. London 1871. 8°. (N°. 593 Dr. Brandes).

Alwis (*C.*), The Sinhalese Hand-book, in roman characters. Second edition, with improvements and additions. Colombo 1880. 8°. (N°. 134 Dr. Brandes).

Bate (*J. D.*), A dictionary of the Hindee language. London 1875. 8°. (N°. 130 Dr. Brandes).

Bechstein's (*Ludwig*), Märchenbuch. Leipzig 1889. 12°. (N°. 161 Dr. Brandes).

Bugarin (*J.*) c.s., Diccionario Ybanog-Espagñol. Manila 1854. fol. (N°. 153 Dr. Brandes).

Creuzer (*F.*), Symbolik und Mythologie der alten Völker, besonders der Griechen. 4 Theile. Leipzig und Darmstadt 1837. 8°. (N°. 166 Dr. Brandes).

Csoma (*A.*), Analyse du Kandjour, recueil des livres Sacrés au Tibet. Traduite de l'Anglais et augmentée de diverses et remarques par L. FEER. — Annales du Musée Guimet II. (N°. 591*c* Dr. BRANDES).

Cuevas (*J. M. F.*), Arte nuevo de la lengua Ybanóg. 2ª Edicion. Manila 1854. 8°. (N°. 152 Dr. BRANDES).

Sĕrat *Djajalĕngkara* anjarijossakĕn lalampahannipoen Praboe DJAJALĔNGKARA negentos doemoegi djoemĕnĕngipoen ratoe Pandji KOEDAWANENGPATI ing negari Djĕnggala, mawi sekar matjapat. 1e deel. Semarang 1889. 8°. (N°. 143 Dr. BRANDES).

Sĕrat *Djohar Manik* anjarijossakĕn awit Kandjĕng Soeltan BADROELKAMARI retoe ing nĕgari Badhad ngantos doemoegi Praboe LAPARI ANDAROESSAM Kratoe ing Karsinah bade prang Kalajan Praboe KALABANGKARA nĕgari Kalokodrat mawi Kasĕkarakĕn. Semarang 1886. 8°. (N°. 242 Dr. BRANDES).

Fallon (*S. W.*), A new Hindustani-English dictionary, with illustrations from Hindustani literature and folk-lore. Banâcas 1879. 8°. (N°. 132 Dr. BRANDES).

Sĕrat Babad Soerakarta ingkang oegi nama babad *Gijanti*, 3 dln. Soerakarta 1885-1888. 8°. (N°. 22 Dr. BRANDES).

Gundert (*H.*), A Malayalam and English dictionary. Mangalore, London, Basel 1872. 8°. (N°. 129 Dr. BRANDES).

Hardy (*R. Spence*), Eastern monachism: an account of the origin, laws, discipline, sacred writings, mysterious rites, religions ceremonies, and present circumstances, of the order of mendicants founded by Gotama Buddha (compiled from Singhalese Mss. and other original sources of information); with comparative notices of the usages and

institutions of the Western ascetics, and a review of the monastic system. London 1850. 8°. (N°. 594 Dr. BRANDES).

Hardy (*R. Spence*), A manual of Buddhism, in its modern development; translated from Singhalese Mss. Second edition. London, Edinburg 1880. 8°. (N°. 595 Dr. BRANDES).

Sĕrat *Kantjil* awit kantjil karahirakĕn ngantos doemoegi pĕdjahipoen wontĕn ing negari Mĕsir mawi kasĕkarakĕn. Semarang 1879. 8°. (N°. 93 Dr. BRANDES).

Kellogg (*S. H.*), A grammar of the Hindi language: in which are treated the standard Hindi', Braj and the eastern Hindi' of the Ra'ma'yan of Tulsi' da's, also the colloquial dialects of Marwar, Kumaon, Avadh, Baghelkhand, Bhojpur, etc.; with copious philological notes. Calcutta — London 1876. 8°. (N°. 131 Dr. BRANDES).

Kiesewetter (*K.*), Der Occultismus des Altertums I. Akkader — Babylonier — Chaldäer — Assyrier — Meder — Perser — Inder — Aegypter — Hebräer. Leipzig z. j. 8°. (N°. 558 Dr. BRANDES).

Kiesewetter (*C.*), Geschichte des neueren Occultismus. Geheimwissenschaftliche Systeme von Agrippa von Nettesheym bis zu Carl du Prel. Leipzig z. j. 8°. (N°. 589 Dr. BRANDES).

Kiesewetter (*C.*), Die Geheimwissenschaften. Zweiter Teil der Geschichte des neueren Occultismus. Leipzig 1895. 8°. (N°. 590 Dr. BRANDES).

Sĕrat *babad* bĕdahipoen ing *Mangir* anjarijossakĕn doek Kjahi Wanabaja Kĕpanggihipoen Kalajan Raden Adjĕng Pĕmbajoen ngantos doemoegî pĕdjahipoen wontĕn ing Matawis kapĕtak sasta kaewahan dening Raden Wadana Sasrawinata abdidalem ingkeng Sipoehoen Kandjĕng Soeltan ing Ngajogjakarta di ningrat. Semarang 1872. 4°. (N°. 65 Dr. BRANDES).

Maltby (T. J.), A practical handbook of the Uriya or O'diya' language. Calcutta 1874. 8°. (N°. 135 Dr. BRANDES).

Sĕrat *Menak*. Deel I-VIII. Idem deel VIII bl. 1-224. Idem deel IX en X in handschrift. Semarang 1883-89. 8°. (N°. 92 Dr. BRANDES).

Mihara (Vahara), The Brihat Jataka. Translated into English by N. Chidambaran Iyer. — Ariyan miscellany. Astrological series. Madras 1885. 8°. (N°. 137 Dr. BRANDES).

Sĕrat *Moehammad*. 2 dln. Semarang 1891. 8°. (N°. 239 Dr. BRANDES).

Müller (F. Max), Textes sanscrits découverts au Japon. Lecture devant la „Royal Society of Great Britain and Ireland". Traduit de l'Anglais par M. de Milloué. Revu, corrigé et annoté par l'auteur. — Annales du Musée Guimet II. (N°. 59*a* Dr. BRANDES).

Nanjio (Bumjiu), A catalogue of the Chinese translation of the Buddhist Tripitaka the sacred canon of the Buddhists in China and Japan (compiled by order of the secretary of State for India, by —. Oxford 1883. 4°. (N°. 592 Dr. BRANDES).

Sĕrat *Paramajoga* anjarijossakĕn lalampahannipoen kangdjĕng Nabi Adam akalijan kalampahan sarta tĕrah toemĕrahipoen para dewa ingkang akahjangan ing tanah Hiṇḍoestan. Soerakarta 1884. 8°. (N°. 119 Dr. BRANDES).

Sĕrat *Pasindèn* Jasadalĕm ingkang sinoewoen kangdjĕng Soeltan Amĕngkoeboewana . . . . . djoemĕnĕng kapinghèm. Semarang 1873. 8°. (N°. 96 Dr. BRANDES).

Sĕrat *Pawoekon* katĕḍakkan saking Karaṭon Soerakarta. Semarang 1870. 8°. (N°. 116 Dr. BRANDES).

Sĕrat *babad Pĕdjadjaran*. 4 dln. Semarang 1885-90. 8°. (N°. 94 Dr. Brandes).

Sĕrat *babad Pĕtjina* anjarijossakĕn doek ri kala bĕḍahipoen ing nagari Kartasoera djoemĕnĕngipoen Soenan Koening djĕdjoeloek Amangkoerat Amangkoe Boewana ngantos doemoegi kondoeripoen malih Kangdjĕng Soenan Pakoeboewana ingkeng kapingkalih. Semarang 1874. 8°. (N°. 66 Dr. Brandes).

Ploix (*C.*), Le surnaturel dans les contes populaires. Paris 1891. 8°. (N°. 160 Dr. Brandes).

Sĕrat *Poestakaradja* Poerwa. Deel I—IV. Djokjakarta 1884-1888. 8°. (N°. 118 Dr. Brandes).

Sĕrat *Pranatjitra* manoet babonipoen lami karampingakĕn dening toewan C. F. Winter Sr. Semarang 1888. 8°. (N°. 67 Dr. Brandes).

Regnaud (*P.*), La métrique de Bharata. Texte Sanscrit de deux chapitres du Nâtya-Çâstra. Publié pour la première fois et suivi d'une interprétation française. — Annales du Musée Guimet II. (N°. 591*b* Dr. Brandes).

Schultze (*F.*), Der Fetichismus. Ein Beitrag zur Anthropologie und Religionsgeschichte. Leipzig 1871. 8°. (N°. 162 Dr. Brandes).

Steingass (*F.*), The student's Arabic-English Dictionary. Companion volume to the author's English-Arabic Dictionary. London 1884. 8°. (N°. 165 Dr. Brandes).

Stevenson (*J.*), The principles of Murathee grammar. Third edition. Bombay and Calcutta 1854. 8°. (N°. 136 Dr. Brandes).

Sĕrat *Tjabolek* anjarijossakĕn ing nalika kĕraton Kartasoera

pandjenengannipoen kangdjĕng Soesoehoennan Soemarenglawejan ing wĕktoe Mas Kĕtib Anem Koedoes Pabĕn kalajan hadji Amad Moeṭamakim doesoen Tjabolek bowah nĕgari Toeban bab prakawis ngelmoe moetekad. Semarang 1886. 8°. (N°. 240 Dr. BRANDES).

Sĕrat *Tadjoesalatin* anjarijossakĕn lalampahannipoen para ratoe ingkang nista madja oetama toewin lalampapannipoen para pandita saking karangannipoen imam Boechari djangkĕp kawan likoer fasal mawi Kasĕkarakĕn. Semarang 1885. 8°. (N°. 241 Dr. BRANDES).

Sĕrat *Wangsallan* pasinḍen baḍaja toewin srimpi ing Soerakarta. Semarang z. j. 8°. (N°. 95 Dr. BRANDES).

Yates (*W.*), Introduction to the Bengálí language. In two volumes. Elementary part. Containing a grammar, a reader, and explanatory notes, with an index and vocabulary. Second edition, enlarged. Calcutta 1874. 8°. (N°. 133 Dr. BRANDES).

BIJLAGE III.

LIJST

VAN WETENSCHAPPELIJKE AANTEEKENINGEN, NAGELATEN DOOR WIJLEN DR. J. L. A. BRANDES.

(Zie Notulen Februari '06, X *b*).

De door Dr. J. BRANDES nagelatene wetenschappelijke aanteekeningen hebben een grooten omvang.

Het voornaamste gedeelte daarvan bestaat uit eene verzameling transscripties van opschriften, o. a. van alle in het Museum aanwezige beschreven steenen, eene voor latere onderzoekers onschatbare collectie, eene verzameling schemata van Voor-Indische en Javasche metriek, vele door in dien arbeid opgeleide inlandsche schrijvers gemaakte inhoudsopgaven van Javaansche geschriften, zeer vele overzichtslijsten van Javaansche metrische werken, door den overledene zelven gemaakte inhoudsopgaven van Javaansche en Maleische verhalen, uitvoerige woordenlijsten van de Sangireesche taal, op de uitgegeven Sangireesche teksten vervaardigd, en van talen der oostelijke eilanden van den Archipel, en omvangrijke aanteekeningen over tijdrekenkunde.

Ten slotte bevinden zich in BRANDES'nalatenschap vele door anderen vervaardigde woordenlijsten, en door anderen verzamelde teksten, waarvan enkele voorzien zijn van aanteekeningen van zijne hand. Voor zoover mogelijk — de ongelijksoortigheid der verzameling en het voorloopige karakter van vele notities maakten eene consequente verdeeling van het geheel zeer moeilijk — is hetgeen tot één onderdeel der nalatenschap behoort in de lijst in opëenvolgende nummers bijeengevoegd, en gemeenlijk wordt daar het feit dat aanteekeningen slechts even zijn aangevangen zonder dat van voortzetting blijkt, met een enkel woord aangegeven.

INVENTARIS

VAN DE WETENSCHAPPELIJKE NALATENSCHAP VAN Dr. J. BRANDES.

N°. 1. Diversen. Concepten van artikelen en andere stukken.

„ 2. Menangkabausche, Bataksche dongeng's en aanteekeningen over dongengs in 't algemeen.

„ 3. Javaansche dongeng en andere verhalen.

„ 4. Concepten van artikelen over Jav. literatuur.

„ 5. Aanteekeningen over geschiedenis, o. a. overzicht-babad-Tjĕrbon, Chineesche oorlog, 3e Jav. successie-oorlog.

„ 6. Aanteekeningen over wajang.

„ 7. Aanteekeningen over Damar Woelan en Jav. Cosmographie.

„ 8. Aanteekeningen over Lampongsch, Menangkabausch enz.

„ 9. Afschrift van de Simboer-tjaja in het Lampoengsch.

„ 10. Aanteekeningen over Redjangsch schrift.

„ 11. Verschillende Oendang-oendang. Maleisch (Menangkabausch), tekst en transscriptie.

„ 12. Inhoudsopgave van de hikajat Djaran Ganti Asmara.

„ 13. Aanteekeningen over Indische Oudheidkunde.

„ 14. Extracten uit Reisverhalen (Ibn Baṭoeṭa enz.) over den Ind. archipel.

N°. 15. Oudheidkundige aanteekeningen.
„ 16. Aanteekeningen over opschriften of ringen.
„ 17. Concept-verhandeling: slecht werk aan de Hindoe-oudheden op Java, besproken om het betere in het goede zooveel te meer uit te laten komen.
„ 18. Concept-verhandeling: Een fout in het ornament aan het soubasement van de Tjandi Mendoet of een groote finesse?
„ 19. Over snijwerk e. d.
„ 20. Copie van een stuk „De vereerde goden van Bali".
„ 21. Aanteekeningen over inscriptie's.
„ 22. Aanteekeningen over oudheden.
„ 23. „ „ „
„ 24. „ „ „
„ 25. Photo's met beschrijvingen.
„ 26 en 27. Copieën van Oud-Jav. kidoeng's.
„ 28. Enkele aanteekeningen over den Rama.
„ 29, 29[a]. Afschriften van kropak's.
„ 30. Afschriften van Soetasoma, Tantri (Dĕmoeng) Loebdhaka, uittreksel uit Bramartani, 28 April 1887, afschrift van een Oud-Jav. verhaal ontvangen van Prof. Bastian en van den Wighnotsawa (volgens Tjantaka Parwa).
„ 31. Djapa's enz. van de Tenggereezen (?).
„ 32. Sĕrat Manoehara.
„ 33 en 33[a]. Sĕdjarah Ragasela.
„ 34. Jav. geschrift over geneesmiddelen en enkele losse aanteekeningen.
„ 35. Dasa-Nama en Tjandra Sĕngkala.
„ 36. Aanteekeningen over den Menak.
„ 37. Sadjarah van Mas Ngabehi Wiradikrama.
„ 38. Wangsalan's verzameld door Mangkoe Negara IV.
„ 39. Slokantara, copie van Hs. B. G. Cohen Stuart N°. 27 daar genoemd Tjaraka Basa.

N°. 40. Soerja ngalam.
„ 41. Copie van een hds. (Jav.) bevattende een fragment (slot) der tjarita Nabi Joesoep.
„ 42. Sĕrat Basa Tidarsa Salokantara, fragment.
„ 43. Excerpt uit een Oud-Jav. handschrift.
„ 44. Ardjoena Sasra door Yaçadipura II (uitg. te Semarang 1853, met de uitgave vergeleken).
„ 45. Bratajoeda (tĕmbang gĕde).
„ 46. Sĕrat Witjara Kĕras door R. T. Prawiradipoera, Klaten.

„ 47. Oude notittes over bibliografie.
„ 48. Bibliografie over Noord-Celebes.
„ 49. „ „ Bali en Lombok.
„ 50. „ „ de talen der Filippijnen, van Melanesië en Madagascar.
„ 51. Aanteekeningen over bibliografie.

„ 52. Aanteekeningen over Jav. Hss. in de bibliotheek en het Museum van Oudheden te Leiden.
„ 53. Inventaris der Hss. in de bibliotheek van het Kon. Inst. v. d. T. L. en V. te 's Hage.
„ 54. Aanteekeningen omtrent Hss. in 's Rijks Ethnograf. Museum te Leiden, de Delftsche Inrichting, het Koloniaal Museum te Haarlem en Natura Artis Magistra te Amsterdam.
„ 55. Aanteekeningen omtrent Hss. van het Nederlandsch Bijbelgenootschap.

„ 56. Inhoud van het Tijdschrift van Ned.-Indië, jaargang 1838 — 1880.
„ 57. Inhoud der Bijdragen Kon. Instituut.
„ 58. „ Indisch Archief, Kopiist en Indisch Magazijn.

„ 59. Meteorologie en platen van den sterrenhemel.

„ 60. Oude aanteekeningen over linguistiek.

N°. 61. Oude aanteekeningen over grammatica.
„ 62. Aanteekeningen over het Malagasy.

„ 63. Sĕngkala's en plaat, en diversen.
„ 64. Over tjandra-sĕngkala's.

„ 65. Over Jav., Mal. en Madoer. Litteratuur.
„ 66. Inhoudsopgaven van Pandji verhalen.
„ 67. Inhoudsopgave van en aanteekeningen over den Bajan Boediman.
„ 68. Inhoudsopgave van den Jav. Damar Woelan.
„ 69. „ „ „ Damar Woelan (Hs. uit Banjoewangi).
„ 70. „ „ „ Salokadarma.
„ 71. „ „ „ Jav. Wiwaha (Friederich).
„ 72. „ „ „ Jav. Ahmad Moehamad.
„ 73. „ „ „ Jav. Mintaraga.
„ 74, 74[a]. „ „ „ Jav. Moedadjaja.
„ 75. „ „ „ Jav. Sĕrat Djajalĕngkara Pamrihan (Hs. B. G. N°. 226).
„ 76. „ „ „ Jav. Djajalĕngkara, N°. 3.
„ 77, 77[a]. „ „ „ Jav. Bajan Boediman.
„ 78. „ „ „ Jav. Djaran Sari en Djaran Poernama.
„ 79. „ „ „ Jav. Tjĕṇṭini.
„ 80. „ „ „ Jav. Bali Wikrama.
„ 81. „ „ „ Jav. Babad Banjoemas.
„ 82. „ „ „ Jav. Rama.
„ 83. „ „ „ Jav. Abdoerakam Abdoerakim.
„ 84. „ „ „ Jav. Radja Kaṇḍak.
„ 85. „ „ „ Jav. Lahad.
„ 86. „ „ „ Soend. wawatjan Sultan Amir.
„ 87. „ „ „ Soend. Menak (Hs. B. G. N°. 32).

Nº. 88. Inhoudsopgave van den Soend. Salarasa.
„ 89, 89ᵃ. „ „ „ Jav. Rĕngganis.

„ 90. Aanteekeningen over sterrekunde en tĕmbang.

„ 91. Diversen, meest oudheden.

„ 92. Over telwoorden in talen van de O. helft des archipels.
„ 93. Aanteekeningen over Oud-Javaansch.
„ 94. Woordenlijst op Arjoena Wiwaha, zang I en II en Aanteekeningen over het Bicol.

„ 95. Aanteekeningen over de Philippijnsche talen.
„ 96. „ „ het Tahiti, Fidji enz.
„ 97. Varia van linguistischen aard.
„ 98. Over vergelijkende spraakkunst der Mal. Polyn. talen.
„ 99, 1—5. Over taalvergelijking.

„ 100. Copieën van gedeelten van legenden in het Mal.

„ 101. Aanteekeningen, vooral bibliografische, over de talen van den Ind. Archipel.
„ 102. Oude linguistische aanteekeningen.
„ 103. Taalkundige aanteekeningen.
„ 104. Losse taalkundige aanteekeningen.
„ 105. Allerlei linguistische en literarische aanteekeningen.

„ 106. Nota over Hollandsche vertaling van den Babad.

„ 107. Niet voltooid afschrift van de Poerwa-tjarita.
„ 108. Aanteekeningen en excerpten uit de Sĕrat Bandoeng Cdx. 1868 Leiden, overgenomen van Dr. G. A. J. Hazeu.
„ 109. Copie van eene Mal. vertaling van den babad Banjoewangi.
„ 110. Copie van den Soeria Alam.

N°. 111. Copieën van kleine Javaansche geschriften.
„ 112. Copie van Hs. Leiden, N°. 1832 (oude wetten in proza.
„ 113. „ „ den Rĕrĕpen.
„ 114. „ „ het begin van den Tantoe Panggĕlaran.
„ 115. „ „ een Hs. van den Rĕngganis uit Banjoemas.
„ 116. „ „ begin en slot van een sĕrat nabi Joesoep.
„ 117. „ „ een Angling Darma uit Bali (= Winter, bl. 66—81).
„ 118. „ „ „ Nawala Pradata Awal.
„ 119, 119a. „ „ „ Djoegoel Moeda.
„ 120. „ „ „ Anggĕr Tradata akir.
„ 121. „ „ „ fragment Pĕpakĕm Tjĕrbon.
„ 122. „ „ „ Wadoelhadji.
„ 123. „ „ „ sĕrat Poestaka Radja Poerwa.
„ 124. „ „ „ Lampoengsch Hs. vgl. Not. B. G. Juni, 1896.
„ 125. Schetsen van lakon's uit den Ramacyclus.
„ 126. Copie van een Damar-Woelan Hs. van den Tĕnggĕr, Hs. B. G. N°. 779.
„ 127. Idem, B. G. lontar N°. 791.
„ 128. Copie van een Jav. primbon.
„ 129. Primbon-Pawoekon in het Jav.
„ 130. Een Jav. babad.
„ 131. Een Jav. handschrift.

„ 132, 132a. Aanteekeningen over Jav. gramm. en over Soenda lĕmĕs.
„ 133. Enkele aanteekeningen over Jav. en Soend. spraakkunst.
„ 134. Enkele aanteekeningen over Jav. en Oud-Javaansch spraakkunst en over taalsoorten.
„ 135. Aanteekeningen over Maleische spraakkunst.
„ 136. „ „ taalsoorten in het Javaansch.
„ 137. „ „ Oud-Jav. vooral uit den Wirâṭa-parwa.

N°. 138. Aanteekeningen van lexicografischen aard over Javaansch.
„ 139. Aanteekeningen over Jav. spraakk. en bibliografie.
„ 140. Enkele oude aanteekeningen over Jav. litteratuur.
„ 141. Enkele oude aanteekeningen over Jav. litteratuur.

„ 142. Register op den Menak.
„ 143. Glossarium op den Wṛtta Sañcaya.
„ 144. „ „ „ Koentara Mânawa.

„ 145. Copieën van uittreksels van handschriften (soeloek's e. a.).

„ 146. Aanteekeningen op den Catalogus van A. C. Vreede.

„ 147. Concept van het artikel over Dwerghert-verhalen, Jav.-verhalen.
„ 148. Voorwerk voor N°. 147.

„ 149. Copieën van Jav. handschriften van zedekundige aard.
„ 150. Copie van een liederenbundel uit Lombok.
„ 151. Copie van een Jav. Hs. (Bhiṣma Parwa).

„ 152. Enkele aanteekeningen over Soendasche partikels opgesteld door Hadji Hasan Moestapa.
„ 153. Afschrift van Soendasche lontars.
„ 154. Soend. handschriften o. a. Tjioeng Wanara.
„ 155. Afschriften van Soendasche kaboejoetan-handschriften afkomstig van K. F. Holle.

„ 156. Mal. Hs. Silsilah açal radja-radja Sambas.

„ 157. Geslachtslijst van Limbangan.
„ 158. Soend. wawatjan.
„ 159. Idem.
„ 160. Idem.
„ 161. Idem, tjarios Soerianingrat.

N°. 162. Inhoud van den Soend. Omar Amir.
„ 163. „ „ „ „ Oemar Maja.
„ 164. „ „ „ „ Rĕngganis.
„ 165. „ „ „ „ Tjaban.
„ 166. Afschrift van het Soend. Hs. B. G. N°. 46.
„ 167. „ „ „ „ „ „ „ „ 34.

„ 168. Aanteekeningen over tijdrekening.

„ 169. Alphabetische lijst van Jav. wangsalan's.
„ 170. Lijst van in wangsalan's omschreven woorden en uitdrukkingen.
„ 171. Babasan's en Sloka's.
„ 172. Groote verzameling wangsalan's.
„ 173. Tjangkriman's.

„ 174. Schemata van Jav. metriek.
„ 175. Register der Groote maten.
„ 176. Allerlei gegevens over metriek.
„ 177. Groote maten van Britsch-Indië.
„ 178. „ „ „ Java.

„ 179. Inhoud van de Hikajat Amir Hamzah.
„ 180. „ „ „ „ „ „ Singap. ed.
„ 181. „ „ den Menak.
„ 182. Eigennamen van den Rama, Pandawadjaja en Boma (Maleisch).
„ 183. Eigennamen uit den Pandji (Maleisch).

„ 184. Copie van een gedeelte van den legger der Hss. in het Bat. Gen.

„ 185. Aanteekeningen over Jav. Hss., excerpten en inhoudsopgaven.

„ 186. Indische alphabetten; teekeningen.

„ 187. Lijst van bekende inscripties.

N°. 188. Lijst van bekende inscripties, met afteekeningen.
„ 189. Opgaven van inscripties met litteratuur.

„ 190. Talilintangan, afgeschreven van een beschilderd doek B. G. Ethn. verz. N°. 3568.
„ 191. Copie van een niet verder aangeduid Hs. over tijdrekenkunde.
„ 192. Lijst der Jav. en Moh. jaren.
„ 193. „Oplossingstabellen" van Europ., Jav. en Moh. jaren.
„ 194. Lijsten van woekoejaren.
„ 195. Lijst van de „dagen vóór de zichtbare nieuwe maan".
„ 196. „ „ de „dagen waarop twee datums vallen".
„ 197. „ „ zons- en maansverduisteringen.
„ 198. „ „ planetenstanden.
„ 198a. Chronologische gegevens uit Bali.
„ 199. „Dagen na nieuwe maan van H. D. 701 — A. D. 2000" en „Begindagen der Hindu-jaren 701 — A. D. 2000".
„ 200. Inleiding tot een werk over Jav. tijdrekenkunde.
„ 201. Lijst van datumnamen.
„ 202. Allerlei gegevens omtrent tijdrekenkunde.

„ 203. Copieën van kleine teksten in Minahastalen.
„ 204. Alphab. opsomming van planten in de Minahasa.
„ 205. Aanteekeningen over „Alfoersch", o. a. begin eener spraakkunst, van een artikel over de talen van Noord-Celebes, van eene spraakkunst van het Tomboeloesch.
„ 206. Verzameling Minahas. teksten.
„ 207. Bundels bevattende een woordenboek van Minah., Maleisch en andere daar gesproken talen.
„ 208. Tomboeloesche woordenlijst.
„ 209. Aanteekeningen over de Minahas. talen.
„ 210. Woordenlijst van „de taal der Minahasa".

„ 211. Kitab bahasa Roma, terkarang oleh D. M. Lokollo, afkomstig van K. F. Holle.

N°. 212. „Korte beschrijving van talen die op Wetter gesproken worden, met een zamenspraak en een fabel vertaald in de Lür Teîlòr en Lür Lêmar door W. Heiette", afkomstig van K. F. Holle.

„ 213. „Kitab salinan behasa Melajoe pada behasa Kisser" door A. Sahupala.

„ 214. „Kitab salinan behasa Melajoe pada behasa Kisser" door A. Sahupala.

„ 215. „Perkataän behasa Letti tersalin dengen behasa Melajoe" door J. D. Nendissa.

„ 216. Kitab salinan behasa Melajoe kapada behasa Moa" door R. P. Lawalata.

„ 217. Woordenlijst in Maleisch, Kisser, Letti, Moa en Roma, afkomstig van K. F. Holle.

„ 218. „Beberapa Tjeritera peroepamaän Molmolonne nakenija Wanakoenoe korwawakara" door A. Sahupala in het Kissersch vertaald.

„ 219. Woordenlijst van het Mangarai (Sikka).

„ 220. Copie van „Specimens of the dialects of Timor and of the chain of islands extending thence to New-Guinea" by Geo Windsor in Journ. of the Ind. Archip. II, bl. 695.

„ 221. Kissersche woordenlijst.

„ 222. Eene lade met bibliografische en andere gegevens omtrent Oud-Batavia.

„ 223. Gramm. aanteekeningen over het Rĕdjangsch (van een onbekende).

„ 224. Rĕdjangsche teksten, ontvangen van A. C. Aeckerlin.

„ 225. Pelesih en de tijeer met den karbouw (Redjangsch).

„ 225b. Aanteekeningen over het Redjangsch, benevens teksten.

„ 226. Drie Atjehsche vertellingen met woordenlijst en vertaling van een onbekende.

N°. 227. Salibaboo woordenlijst (van A. de Stuers in Tijdschr. van N. I. 4e jaargang deel II).

„ 228. Formosaansche Woordenlijst (uit 't Sideis formulier" door M. J. Klaprott, Mém. j. 354 vlg.).

„ 229. Woordenlijst van het Sasaksch (van Zollinger in het Tijdschr. van N. I.).

„ 230. „A vocabulary of the Kayan language . . . . ." by R. Burns (Journal Indian Archip. 1849, p. 182 — 192).

„ 231. Soehoeksche Woordenlijst, van een onbekende.

„ 232. Woordenlijst uit Nottingham's Dajaksche vertaling van Marcus.

„ 233. Een Malagasy verhaal uit Journal Asiatique 1893.

„ 234. Over Tagalogsche versificatie.

„ 235. Madoereesche brieven.

„ 236. Kropak, Balisch wichelboekje.
„ 237. Djajendrija, Bal. kropak.
„ 238. Kropak, Bal. oendang-oendang.
„ 239. Kropak, Jav. uit Lombok.
„ 240. Een bundel lontar-bladen.
„ 241. Een kropak, Oud-Jav. uit Lombok.

„ 242. a, b, c, en d. Vier bundels met transcripties van opschriften, waarvan de nummers 1—3 chronologisch gerangschikt.

„ 243. Bundel met overzichtslijsten uit de Jav. litteratuur.
„ 244. Copie van een Jav. Hs. (onbija?).
„ 245. Bundel overzichtslijsten uit babad's.
„ 246. „ „ van Soend. metrische geschriften.

N°. 247. (a — c). Drie bundels bevattende gramm. aanteekeningen over het Sangireesch, en een woordenboek op de uitgegeven Sang. teksten.

„ 248. (a — e). Vijf kistjes met papiertjes bevattende Siameesche schrift-oefeningen.

„ 249. Bundeltje met strooken papier over taalvergelijking.

„ 250. Aanteekeningen over Oud-Javaansch op losse papieren.

„ 251. Aanteekeningen over Jav. litteratuur op losse papieren.

„ 252. Sangireesche woorden op losse papieren.

„ 252[a]. „ „ „ „ „

„ 253. Woorden in eene Minahas (?) taal op losse papieren.

„ 254. Een kistje met kleine taalkundige notities.

„ 255. Eigennamen uit den babad op losse papieren.

„ 256. Bibliografische notities op losse papieren.

„ 257. Aanteekeningen over Jav. litteratuur op losse papieren.

„ 258. Woorden, waarschijnlijk Holontalo, op losse papieren.

„ 259. Boekje met kleine notities over verschillende talen.

MEDEDEELING VAN DR. J. G. F. RIEDEL.

(Zie Notulen Februari 1906, VI).

Bij het doorlezen van de „Reisen in Celebes" van de Heeren PAUL en FRITZ SARASIN heb ik ettelijke vergissingen aangetroffen. Hierover zal ik echter vooralsnog niet uitweiden. Alléén wil ik, opdat er geene verkeerde gevolgtrekkingen gemaakt worden — als zouden er in de Minahasa huisgoden hebben bestaan — thans de aandacht vestigen op pag. 51, deel 1 van genoemd werk, waarin gesproken wordt van de „Minahassische Hausgottheit Tételes" en waarvan eene afbeelding op Ca. 1/6 der Nat. Gr. is gegeven.

Tĕtĕlĕs is geen Hausgottheit. Het woord duidt dit ten volle aan. Tumĕlĕs beteekent verkoopen. Tĕtĕlĕs kan door koopwaar worden vertaald. Bovendien kent men in de Minahasa geen godheden. De ĕmpungs zijn geesten van voorouders van het mannelijk en vrouwelijk geslacht, die te Tuhur in tanah, te Kalahwahkan, Kasosoran, Kasendukan en Karondoran — het Toumbuluhsch elysium — verblijfhoudende, des noodig of uit behoefte, op vastgestelde wijzen, door hunne nakomelingen worden aangeroepen. Enkele hunner wonen tijdelijk op de toppen van bergen, in boomen en steenen, ook wel in de diepte der aarde [1]).

Wil een bewoner van de Minahasa een pas geboren kind voorspoed doen deelachtig worden en een lang leven verzekeren, dan draagt de vader, of degene die het kind geadopteerd heeft, den betrokken Walian-tulus op, om van Sumedeng hout, Tabernaemontana, sp. een door de ĕmpungs gewaardeerde soort, een tinoutou of beeld te vervaardigen, met het

1) Zie mijn opstel getiteld: »Das Toumbuluhsch Pantheon, Abhandl. d. Königl. Anthrop. u. Ethnogr. Museum. Dresden 1894 No. 6.

doel dit aan de ëmpungs Mainalo, m. en Lingkambene, vr. zoogenaamd te verkoopen, of als een gewijd voorwerp tegen datgene, dat ten behoeve van het kind gevraagd wordt, in ruil te geven. Door het aanbieden van het beeld, dat het kind representeert, kan ingevolge volksgeloof het kind aanspraak maken op hunne bijzondere bescherming.

Na van de ëmpungs op de gebruikelijke wijze, door invocatie, hulp en bijstand afgesmeekt te hebben, begeeft de Walian zich naar het bosch om het bewuste hout te halen. Teruggekeerd, wordt dit met de benoodigde sirih-pinang door hem op een schotel gelegd en plegtiglijk naar de raragësan — offerplaats aan de Oostzijde van het huis — gebracht. Vervolgens worden Lumimuut en de overige ëmpungs verzocht in tegenwoordigheid van het nog onbewerkt stuk hout, het geofferde door den vader van het kind te nuttigen. Na eenigen tijd plaatst de Walian het afgewerkte beeld op dezelfde raragësan en bedekt dit met roode, geele en zwarte matten. Op den, door den vogelwichelaar vooraf bepaalden dag wordt het kind vóór de raragësan gebracht en na de matten verwijderd te hebben dicht bij, of in aanraking met het beeld, geplaatst. Onder het luid aanroepen der ëmpungs om getuigen te zijn manipuleert de Walian met gekleurde tawaän bladeren, Dracaena terminalis, boven het hoofd van het kind, ten einde het met de tëtëlés te allieeren. Het beeld wordt op die wijze als vervanger van het kind aan de ëmpungs gewijd. Daarop neemt de Walian het kind in zijne armen en reikt het over aan de, in de nabijheid aanwezige moeder, of aan een der vrouwelijke familieleden. De tëtëlës zorgvuldig ingepakt, wordt door hem onder de raragësan bewaard, als eene herinnering aan de gebeurtenis.

Deze plechtigheid afgeloopen zijnde wordt de posan mereraun — feest ter eere der ëmpungs — gevierd en de negarigenooten met spijs en drank overvloedig onthaald.

Op leeftijd gekomen, of na den dood van het kind neemt men van het beeld geen notitie meer. Velen werpen de tëtëlës zelfs weg.

Bij ziekte maakt men ook gebruik van de tĕtĕlĕs. Het hoofd des huisgezins of awuh, regelt alsdan alles op ongeveer gelijke wijze als bij de wijding van een kind, met dit verschil slechts, dat de zieke vóór de raragĕsan komt en het beeld aan den ĕmpung Marinoja en aan zijne vrouw Sinendeman wordt aangeboden in ruil tegen de ziel, nimuhukur van den zieke, die men veronderstelde door den ĕmpung Miohio gevangen te zijn genomen. Na de herstelling worden er feesten gegeven, doch bij overlijden de tĕtĕlĕs, als iets dat ongeluk aanbrengt, uit het huis verwijderd.

Het is meer dan waarschijnlijk dat de Heeren Sarasin zulk een weggeworpen exemplaar hebben in bezit gekregen.

VERSLAG NOPENS EEN BAL.-JAV. PALMBLAD HANDSCHRIFT TOEBEHOORENDE AAN DE FAMILIE STORTENBEKER.

(Zie Notulen Maart 1906, XI, pag. 40).

Bedoelde tjakěpan, met Bal. letter geschreven, bestaat uit 76 aan weerszijden beschreven lěmpirans van lontarblad met 3 oogjes en een koord door het middelste, te zamen met een aantal nog onbeschreven bladen geborgen in een stevige houten doos met ingelaten deksel, waarop eenige bloemen zijn uitgesneden, bruin geverfd en met gouden bloemranken beschilderd.

Het koord, dat door het deksel heen loopt, is aan het einde voorzien van een Chineesche duit. De zij-oogjes van het bovenste blad zijn met rood garen omboord, terwijl touwtjes door een der zij-oogjes eene verdeeling van het verhaal naar de zangen aangeven, en een lusje van een grassprietje gemaakt — aangebracht tusschen het beschreven en het blanko gedeelte — den afschrijver, die zijn taak zooals blijken zal slechts ten deele heeft voltooid, tot bladwijzer diende.

Het handschrift heeft toebehoord aan wijlen Mr. Dr. W. STORTENBEKER. Over tijd en plaats van herkomst konden diens nabestaanden geen uitsluitsel geven. Het werd in mijne handen gesteld met verzoek om het te determineeren en op te geven of het eenige waarde vertegenwoordigde. Op een voorloopig advies om het aan de Directie van het Genootschap aan te bieden, werd voorshands niet ingegaan.

Bij onderzoek van den inhoud en vergelijking met de „Beschrijving" der handschriften uit de nalatenschap van der Tuuk bleek het volgende.

Het handschrift is een *Amir* overeenkomende met N°. 61 (Kawitan Amir) in genoemde „Beschrijving". Op Java zou het een „Ménaq laré" worden geheeten.

Aan de redactie volgens N°. 61 ontbreken hier in den eersten zang 9 pådå's Pangkoer, in plaats waarvan de afschrijver een andere opzet heeft gekozen in 4 pada's Asmarandånå, welke hieronder volgen, voorafgegaan door 'n „Bismillah".

Bedoeld tekstgedeelte luidt:

„Bismillahirahmanirahhim.

1. Proewakaning soen-anoelis, dina soma manis ikoe, lalawan angĕn ngarĕko, miwah oelane poenika, oel Hadji namanekan, oekoe Bala rèke ikoe, lawan taoen é poenika.
2. Jen kirang mangke woewoehi, jen langkoeng lah longĕna, adja katoekoel ing tĕmbang mangko, den sami rahajoe ika, den-awas oenining sastra, adja katoekoel ing lakoe, sastraningsoen lĕbih-koerang.
3. Anging panĕnĕḍa mami, maring kang amoerbang djagat, toeloesĕna awaq-ingong, tĕtĕpĕna ing agama, tjĕgaka neng doersila sakweh ing moemin kang anoet, ing nabi oetoesaning hyang;
4. Singgih nabi doeta teki, Hamzah anĕḍang ampoera, miwah nabi Brahim rĕko, lawan nabi Daoed nika, lan nabi Isa Moesa, nabi Adam nĕddhi toeloeng, ingkang akasakten toewan".

Hierna volgt als eerste zang in Pangkoer, doch ingeleid met eene onduidelijke aanwijzing, welke ik onder voorbehoud lees als: „Poeh pangoendang santa" het volgende, behoudens onbeduidende afwijkingen geheel overeenkomende met de pada's 10 en 11 van het genoemde N°. 61.

I. „1. Sakwehing poedji panémbah, kahatoera marang hyang Maha-soetji, kaping ro ingkang anĕboet, maring nabi Moehamat, maga soenga sapahat ing hyang Agoeng; tabe ja ingsoen amarnana, riwahjat ing nabi wali.

2. Anĕnggih Bagindah Hamzah kang winarna tjaritane poeniki, wong Menaq Hamzah poenikoe, anĕnggih

poetranira Abdoelmoetalib ika, ja misoehoer ikoe, toerasnja [1]) Dipati Mĕkkah, kaloka loembrah ing boemi".

De zang telt 177 pada's. Daarop volgt in Sinom, ingeleid door „Poeh sarahita".

II. „Petal djĕmoer ika mĕdal". 134 pada's.

Dan in Doerma, met dezen naam aangeduid:

III. „Dadya ana koeda mdal s(ak)ing djro lĕmah". 109 pada's.

Voorts in Asmarandånå ingeleid door „Taroena midang".

IV. „Kawarnaha sira endjing". 86 pada's.

Dan in Mĕgatroeh aangewezen met „pasah njawa".

V. „Sira Hamzah bĕndoenira maring ajoen". 16 pada's

Voorts in Blabaq aangeduid met „Poeh labang".

VI. „Kaget awoengoe sir(a) Hamzah". 22 pada's.

En ten slotte weder Pangkoer aangegeven door „Pangoendang santa".

VII. „Hamzah ingong soemampala". 29 pada's.

In deze poepoeh blijft het verhaal steken, terwijl N°. 61 v. d. „Beschrijving" nog 5 zangen meer heeft.

De slot-strophe luidt:

„Lir kajoe waringin ika, moempoeng doeroeng djakar ojotireki, bĕḍolĕn dipoen-kadahoet, ojotipoen den-tĕlas, jenora kadahoet mangke poenikoe, aṭĕmahan loerah Arab, aneng djrone tangan kami".

Ten slotte kan ik een voorloopig afschrift voor 's Genootschaps collectie aanbieden. Dit behoeft nog eene zorgvuldige collationneering, waartoe ik echter geene gelegenheid meer had, daar het origineel eenige dagen geleden op verzoek van de eigenaren weder in hunne handen is gesteld. Vandaar

1) In No. 61 »Beschrijving" pag. 44 rechts, regel 2 v. o. is »ngoe" blijkbaar een schrijffout voor »toe".

dat ik vrijheid vond tot het voorbrengen van de zaak zooals zij thans is.

Wellicht zou er aanleiding bestaan om van Directieswege om afstand of in bewaargeving van het origineel te verzoeken, terwijl dan desgewenscht in ruil daarvoor eene transcriptie met Latijnsche karakters zou kunnen worden gegeven.

D. VAN HINLOOPEN LABBERTON.

LIJST

van ingekomen boekwerken gedurende het 1e kwartaal 1906.

Alabaster (*H.*), The wheel of the law. Buddhism illustrated from Siamese sources by the modern Buddhist, a life of Buddha, and an account of the Phrabat. London 1871. 8°. (N°. 593 Dr. Brandes.) (*Gouvèrnements eigendom*).

Alderwerelt (*J. de Roo van*), Historische aanteekeningen over Soemba (residentie Timor en onderhoorigheden.) (Overgedr. uit het Tijdschrift voor Ind. taal-, land- en volkenk. deel XLVIII.) Batavia 1906. 8°.

Alwis (*C.*), The Sinhalese Hand-book, in roman characters. Second edition, with improvements and additions. Colombo 1880. 8°. (N°. 134 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Andersson (*E.*), Ausgewählte Bemerkungen über den Bohairischen Dialect im Pentateuch Koptisch. Akademisk Afhandling. Uppsala 1904. 8°.

Ardiwinata, Piwoelang ka noe tani. Soepaja daroek ngampihan rĕdjĕki djeung bisa ngadjeudjeuhkeunana. Noeroetkeun piwoeroek toewan A. C. H. de Bie. Batawi 1906. 8°.

Asselt (*G. van*), Achttien jaren onder de Bataks. Rotterdam z. j. 8°.

Bate (*J. D.*), A dictionary of the Hindee language. London 1875. 8°. (N°. 130 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Bechstein's (*Ludwig*) Märchenbuch. Leipzig 1889. 12°. (N°. 161 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Bendall (*Cecil*), Zie Mahâmahopâdyaya Hara Prasâd Sâstri.

Berg (*N. P. van den*), Het octrooi van de Javasche Bank. (Overg. uit de Economist 1906.) Z. p. 8°.

Boekoe peladjaran baroe aken bergoena boewat anak-anak jang hendak moelai beladjar membatja bahasa Melajoe. Batavia 1905. 12°.

Bugarin (*J.*) c.s., Diccionario Ybanog-Espagñol. Manila 1854. fol. (N°. 153 Dr. Brandes) (*Gouvernements eigendom*).

Creuzer (*F.*), Symbolik und Mythologie der alten Völker, besonders der Griechen. 4 Theile. Leipzig und Darmstadt 1837. 8°. (N°. 166 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Csoma (*A.*), Analyse du Kandjour, recueil des livres sacrés au Tibet. Traduite de l'anglais et augmentée de diverses additions et remarques par L Feer. — Annales du Musée Guimet II. — (N°. 591*c* Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Cuevas (*J. M. F.*), Arte nuevo de la lengua Ybanóg. 2ª Edicion. Manila 1854. 8°. (N°. 152 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Djadoeal al adzân. Batavia 1323 H. plano.

Sĕrat *Djajalĕngkara* anjarijossakĕn lalampahannipoen Praboe Djajalĕngkara ngantos doemoegi djoemĕnĕngipoen raṭoe Pandji Koedawanengpati ing nagari Djĕnggala mawi sĕkar matjapat. 1° deel. Sĕmarang 1889. 8°. (N°. 143 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Sĕrat *Diohar Manik* anjarijossakĕn awit kangdjĕng Soeltan Badroelkamari raṭoe ing nĕgari Bahdad ngantos doemoegi Praboe Sapari Andaroessam siratoe ing Karsinah bade prang kelajan Praboe Kalabangkara nĕgari Kalakodrat mawi kasĕkarakĕn. Semarang 1886. 8°. (N°. 242 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Fallon (*S. W.*), A new Hindustani-English dictionary, with illustrations from Hindustani literature and folk-lore. Banâras 1879. 8°. (N°. 132 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Fernling (*G. O. F.*), Första kapitlet af mišnatratatenn Pireke °Abot. Hebraïska texten med parallellställen ur Midraš, Mišnā och Talmud jämte inledling, ofversättning och kommentar. Akademisk Afhandling. Uppsala 1904. 8°.

Francke (*A. H.*), Zie Kesar-saga.

Sĕrat *babad* Soerakarta ingkang oegi nama babad *Gijanti.* 3 deelen. Soerakarta 1885—1888. 8°. (N°. 22 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Graux (*Lucien-*), Proportionnalité directe entre le point cryoscopique d'une eau minérale de la classe des bicarbonatées et la composition de cette eau exprimée en sels anhydres et en monocarbonates. (Extr. des Comptes rendus des séances de l'Académie des Sciences.) Paris 1906. 4°.

Gundert (*H.*), A Malayalam and English dictionary. Mangalore, London, Basel 1872. 8°. (N°. 129 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Hardy (*R. Spence*), Eastern monachism: an account of the origin, laws, discipline, sacred writings, mysterious rites, religious ceremonies, and present circumstances, of the order of mendicants founded by Gótama Buddha (compiled from Singhalese Mss. and other original sources of information); with comparative notices of the usages and institutions of the Western ascetics, and a review of the monastic system. London 1850. 8°. (N°. 594 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Hardy (*R. Spence*), A manual of Buddhism, in its modern development; translated from Singhalese Mss. Second edition. London, Edinburg 1880. 8°. (N°. 595 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Hazewinkel (*J. J.*), De chemische contrôle in de suikerfabriek. (Overg. uit het Archief voor de Java-Suikerindustrie 1906.) Soerabaia. 8°.

Hazewinkel (*J. J.*), De onderlinge contrôle in het jaar 1905. (Overg. uit het Archief voor de Java-Suikerindustrie 1906.) Soerabaia 1906. 8°.

Herderschee (*A. Franssen*), Verslag der Tapanahoni-expeditie. (Overg. uit het Tijdschrift van het Kon. Aardrijksk. Genootschap 1905.) Leiden 1905. 8°.

Hikajat Pandja Tanderan, jaïtoe jang dinamaī oleh orang Melajoe Hikajat Galilih dan Daminah. Kitab batjaan bagi moerid sekolah melajoe. Leiden 1904. 8°.

Holwerda (*A. E. J.*), Kunnen wij niet anders worden? Een woord vooral tot zijn liberale landgenooten. Leiden 1905. 8°.

I K'toet Nasa en I Goesti Poetoe Dj'lantik, Balineesch leesboekje. 3 st. Batavia 1905-06. 8°.

Jasper (*J. E.*), Verslag van de eerste tentoonstelling-jaarmarkt te Soerabaia. Batavia 1906. 8°.

De suikercultuur op *Java*. (Overg. uit „De nieuwe Courant.") Amsterdam 1905. 8°.

Het arbeidscontract op *Java* en de wettelijke regeling daarvan. Nota aangeboden door het Bestuur van het Algemeen Syndicaat van Suikerfabrikanten op Java, dd. Februari 1906, aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië. (Soerabaia 1906). 8°.

Kajfijjat chatm ḳoerân. Z. pl. 1299 H. 8°.

Kama'la 'D-Dīn Aḥmad and *ᶜAbdu 'L-Muqtadir*, Catalogue of the Arabic and Persian manuscripts in the library of the Calcutta Madrasah. With an introduction by E. Denison Ross. Published by order of the Government of Bengal. Calcutta 1905. 8°.

Kamerling (*Z.*), De verdamping der rietplant. (Overg. uit het Archief voor de Java-Suikerindustrie 1906.) Soerabaia. 8°.

Sĕrat *kantjil* awit kantjil kalahirakĕn ngantos doemoegi pĕdjahipoen wontĕn ing nagari Mĕsir mawi kasĕkarakĕn. Samarang 1879. 8°. (N°. 93 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Karlberg (*G.*), Den långa historiska inskriften i Ramses III: s tempel i Medînet-Habu öfversatt och kommenterad. Akademisk Afhandling. Uppsala 1903. 8°.

Keith (*A. B.*), Zie Winternitz.

Kellogg (*S. H.*), A grammar of the Hindi language: in which are treated the standard Hindi', Braj and the eastern Hindi' of the Ra'ma'yan of Tulsi' da's, also the colloquial dialects of Marwar, Kumaon, Avadh, Baghelkhand, Bhojpur, etc.; with copious philological notes. Calcutta-London 1876. 8°. (N°. 131 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

A lower Ladakhi version of the *Kesar-saga*. Thibetan text, abstract of contents, notes and vocabulary of the new words and phrases, by A. H. Francke. Calcutta 1905. 8°. (Bibliotheca Indica.) fasc. 1.

Kiesewetter (*K.*), Der Occultismus des Altertums. I. Akkader—Babylonier — Chaldäer — Assyrier — Meder — Perser—Inder — Aegypter — Hebräer. Leipzig z. j. 8°. (N°. 588 Dr. Brandes) (*Gouvernements eigendom*).

Kiesewetter (*C.*), Geschichte des neueren Occultismus Geheimwissenschaftliche Systeme von Agrippa von Nettesheym bis zu Carl du Prel. Leipzig z j. 8°. (N°. 589 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Kiesewetter (*C.*), Die Geheimwissenschaften. Zweiter Teil der Geschichte des neueren Occultismus. Leipzig 1895. 8°. (N°. 590 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Knebel (*J.*), Prototype en variant in de Doergavoorstelling van de Hindoesche beeldhouwkunst op Java. (Overg. uit het Tijdschrift voor Ind. taal-, land- en volkenk. deel XLVIII.) Batavia 1906. 8°.

Kobus (*J D.*) en Th. Marr, Onderzoek van bodemlucht. (Overg. uit het Archief voor de Java-Suikerindustrie 1906.) Soerabaia. 8°.

Bab lara *Kolerah* sarta redakadaja angrĕksa awak. Batawi 1905. 8°.

Labberton (*D. van Hinloopen*), Lajang Damar-Woelan tanpå tembang; anjaritàqáké pandjinenganė Praboe Kĕnjå, poetranė Praboe Brå-widjåjå, kang kapisan ing Mådjåpait sartå perangé mengsah ratoe ing Balambangan,

toewin lalakon Raden Damar-Woelan åpå-déné, ḍaoepé karo Praboe Kĕnjå maoe, 'mbandjoer djoemeneng nåtå ånå ing nägårå Mådjå-pait, adjadjoeloeq Praboe Bråwidjåjå. — Met machtiging van de Directie van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen opnieuw bewerkt naar deel XXX van de Verhandelingen dier instelling. Batavia 1905. 4°.

Labberton (D. van Hinloopen), Zie H. L. C. te Mechelen.

Maltby (P. J.), A practical handbook of the Uriya or O'diya'language. Calcutta 1874. 8°. (N°. 185 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Sĕrat *babad* bĕdahipoen ing *Mangir* anjarijossakĕn doek Kjahi Wanabaja kĕpanggihipoen kalajan Raden Adjĕng Pĕmbajoen ngantos doemoegi pĕdjahipoen wontĕn ing Matawis kapĕtak sarta kaewahan dening Raden Wadana Sasrawinata abdidalem ingkang Sipoehoen kangdjĕng Soeltan ing Ngajogjakarta di ningrat. Semarang 1872. 4°. (N°. 65 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

On ma soerat na markasaja toe daganak na giot marsipoda *marbilang*. Bagian na paopatkon dohot palimahon. Batawi 1906. 8°.

Mas Soemohardjo, Eerste verzameling van rekenkundige vraagstukken voor kweek- en normaalscholen, samengesteld door W. H. Wisselink. In het Javaansch vertaald door —. Met antwoorden. Batavia 1906. 8°.

Mechelen (H. L. C. te), Translitteratie van de verzameling Javaansche brieven (gelithografeerd) bijeengebracht door —. (Uitgegeven krachtens Gouvernements-besluit, dd. 4 Augustus 1905, N°. 4.) Batavia 1905. fol.

Sĕrat *Menak*. Deel I—VIII.

Idem deel VIII (bl. 1—224).

Idem deel IX en X in handschrift. Semarang 1883-89. 8°. (N°. 92 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Mihara (Vahara), The Brihat Jataka. Translated into English by N. Chidambaran Iyer. — Ariyan miscellany. Astro-

logical series. Madras 1885. 8°. (N°. 137 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Sĕrat *Moehammad.* 2 dln. Semarang 1891. 8°. (N°. 239 Dr. Brandes.) *Gouvernements eigendom*).

Müller (*F. Max*), Textes sanscrits découverts au Japon. Lecture devant la „Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland." Traduit de l'Anglais par M. de Milloué. Revu, corrigé et annoté par l'auteur. — Annales du Musée Guimet II. (N°. 591*a* Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Nanjio (*Bunyiu*), A catalogue of the Chinese translation of the Buddhist Tripitaka, the sacred canon of the Buddhists in China and Japan (compiled by order of the secretary of State for India, by —. Oxford 1883. 4°. (N°. 592 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Verzameling van voorschriften ten dienste van havenmeesters of als zoodanig fungeerende ambtenaren in *Nederlandsch-Indië.* (Officieele uitgave.) Batavia 1905. 8°.

Bescheiden betreffende de nieuwe faillissements-verordening voor *Nederlandsch-Indië.* (Staatsblad 1905 N°. 217.) Batavia 1905. fol.

Sajjid ᶜOethman bin ᶜAbdallâh al Alawi, Fasal kawadjiban pada mĕntjari kahidoepan. Batawi 1313 H. 12°.

Sajjid ᶜOethman bin ᶜAbdallâh bin Jahjâ al ᶜAlawi, Djadoeal mabâdî 'lᶜoelôem. Batawi 1324 H. plano.

Sĕrat *Paramajoga* anjarijossakĕn lalampahannipoen kangdjĕng Nabi Adam akalijan kalampahan sarta tĕrah toemĕrahipoen para dewa ingkang akahjangan ing tanah Hiṇḍoestan. Soerakarta 1884. 8°. (N°. 119 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Sĕrat *Pasinden* Jasadalĕm ingkang Sinoewoen kangdjĕng Soeltan Amĕngkoeboewana . . . . djoemĕnĕng kaping nĕm. Samarang 1873. 8°. (N°. 96 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Sĕrat *Pawoekon* katĕḍakkan saking karaṭon Soerakarta. Semarang 1890. 8°. (N°. 116 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Sĕrat *babad Pĕdjadjaran.* 4 deelen. Semarang 1885-1890. 8°. (N°. 94 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Sĕrat *babad Pĕtjina* anjarijossakĕn doek ri kala bĕḍahipoen ing nagari Kartasoera djoemĕnĕngipoen Soenan Koening djĕdjoeloek Amangkoerat Amangkoe Boewana ngantos doemoegi kondoeripoen malih kangdjĕng Soenan Pakoeboewana ingkang kapingkalih. Semarang 1874. 8°. (N°. 66 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Pleyte (*C. M.*), Uit Soenda's voortijd. (Overg. uit Het Daghet 1905.) 4°.

Ploix (*C.*), Le surnaturel dans les contes populaires. Paris 1891. 8°. (N°. 160 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Sĕrat *Poestakaradja* Poerwa. Deel I—IV. Djokjakarta 1884-1888. 8°. (N°. 118 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Sĕrat *Pranatjitra* manoet babonipoen lami karampingakĕn dening toewan C. F. Winter Sr. Semarang 1888. 8°. (N°. 67 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Râmâyaṇa. Sanskrit-tekst, met commentaar. Bombay 1859. 3 dln. fol.

Regnaud (*P.*), La métrique de Bharata. Texte Sanscrit de deux chapitres du Nâtya-Çâstra. Publié pour la première fois et suivi d'une interprétation française. — Annales du Musée Guimet II. (N°. 591*b* Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Resandt (*W. Wijnaendts van*), Oude Indische families, I. (Overg. uit het „Maandblad van het Geneologisch-heraldiek genootschap „de Nederlandsche Leeuw" 1905"). Z. p. en j. 8°.

Rietveld (*H.*), Stijloefeningen voor de hoogste klasse der lagere scholen. Tweede stukje. Semarang-Soerabaia 1905. 8°.

Ryder (*A. W.*), The little clay cart (Mṛcchakaṭika). A Hindu drama attributed to king Shûdraka, translated from the original Sanskrit and Prâkrits into English prose and verse. Cambridge, Massachusetts 1905. 8°. (Vol. IX van Harvard Oriental series).

H. S., Die Kesselpauke des deutschen Heeres. Ihre religiöse Bedeutung. Luxemburg-Bahnhof 1905. 8°.

Saḍdarsana-Samuccaya by Haribadra with Guṇaratna's commentary Tarkarahasya-Dipika edited by Luigi Suali of Bologna. (Bibliotheca Indica.) Calcutta 1905. 8°. fasc. 1.

Sâstri (*Mahâmahopâdhyaya Hara Prasâd*), A catalogue of palm-leaf en selected Mss. belonging to the Durbar library, Nepal. To which has been added a historical introduction by Professor Cecil Bendall. Calcutta 1905. 8°.

Schmeltz (*J. D. E.*) und G. A. Koeze, Crania ethnica Philippinica. — Zur Abwehr einer Besprechung des Werkes im „Anthropologischen Zentrallblatt" 1905, durch Prof. F. von Luschan. Leiden 1906. 8°.

Schultze (*F.*), Der Fetichismus. Ein Beitrag zur Anthropologie und Religionsgeschichte. Leipzig 1871. 8°. (N°. 162 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Steingass (*F.*), The student's Arabic-English Dictionary. Companion volume to the author's English-Arabic dictionary. London 1884. 8°. (N°. 165 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Stevenson (*J.*), The principles of Murathee grammar. Third edition. Bombay and Calcutta 1854. 8°. (N°. 136 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Sĕrat *Tadjoesalatin* anjarijossaken lalampahannipoen para ratoe ingkang nista madja oetama toewin lalampahannipoen para pandita saking karangannipoen imam Boechari djangkĕp kawan likoer fasal mawi kasĕkarakĕn. Semarang 1885. 8°. (N°. 241 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Tervooren (*H. A. P. M.*), IJken van juistheidswerktuigen ten behoeve der laboratoria van suikerfabrieken. — Niet in den handel. Tegal 1906. 8°.

Sĕrat *Tjabolek* anjarijossakĕn ing nalika kĕraton Kartasoera pandjenengannipoen kangdjĕng Soesoehoennan Soemarenglawejan ing wĕktoe Mas Ketib Anem Koedoes

Paběn kalajan hadji Amad Moeṭamakim doesoen Tjabolek bawah nĕgari Toeban bab prakawi's ngelmoe moetekad. Semarang 1886. 8°. (N°. 240 Dr. Brandes.) *Gouvernements eigendom*).

Veltman (*Th.*), Nederlandsch-Atjèhsche woordenlijst. Uitgegeven door het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen. Batavia 1906. 8°.

K. W., Diederik Baltzerdt op reis Maart-November 1905. Brieven aan Het Nieuws van den Dag voor Ned.-Indië. Batavia 1905. 8°.

Sĕrat *Wangsallan* pasinḍen baḍaja toewin srimpi ing Soerakarta. Semarang z. j. 8°. (N°. 95 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Welcker (*Adair*), A dream of realms beyond us. San Francisco 1906. 8°.

Wely (*F. P. H. Prick van*), Koloniaal Nederlandsch — Engelsch, Fransch, Duitsch aanvullend hulpwoordenboek, supplement op alle in Nederland verschenen lexica. — Tweede verbeterde en zeer vermeerderde uitgave van Indische woorden en hunne equivalenten in de moderne talen. Batavia 1906. 8°.

Wely (*F. P. H. Prick van*), Neerland's taal in 't verre Oosten, eene bijdrage tot de kennis van het Hollandsch in Indië. Semarang-Soerabaia 1906. 8°.

Winter (*K. F.*), Darmawasito, zedeleer vertaald uit het Nederlandsch en Engelsch in het Javaansch. Zesde druk. Batavia 1905. 8°.

Winternitz (*M.*) and A. B. Keith, Catalogue of Sanskrit Manuscripts in the Bodleian library. Vol. II. With a preface by E. W. B. Nicholson. Oxford 1905. 4°.

Yates (*W.*), Introduction to the Bengálí language. In two volumes. Elementary part. Containing a grammar, a reader, and explanatory notes, with an index and vocabulary. Second edition, enlarged. Calcutta 1874. 8°. (N°. 133 Dr. Brandes.) (*Gouvernements eigendom*).

Notulen der vierde Directievergadering, gehouden op Maandag den 7en Mei 1906.

Aanwezig de Heeren: F. A. LIEFRINCK, President, Mr. J. G. POTT, Dr. G. A. J. HAZEU, Dr. Ph. S. VAN RONKEL, C. M. PLEYTE, J. P. MOQUETTE, D. VAN HINLOOPEN LABBERTON, en H. N. STUART, Secretaris.

Afwezig de Heeren: P. DE ROO DE LA FAILLE en J. DE BOOY.

Uit eene aanteekening op het rondlezingsvel gebleken zijnde, dat de Heer J. DE BOOY eene redactie-wijziging van II 2° van de Notulen der vorige vergadering wenschelijk acht, wordt besloten, wegens de afwezigheid van genoemd Directielid, de beslissing omtrent deze aangelegenheid tot de volgende vergadering uit te stellen.

De President

I. Heet den Heer Mr. J. G. POTT welkom in deze vergadering en drukt de hoop uit, dat zijn arbeid als Directielid moge bijdragen tot den bloei van het Genootschap.

Tevens wordt in voldoening aan den wensch van het bestuur den Heer POTT het vice-presidium opgedragen, welke functie door Mr. POTT welwillend wordt aanvaard.

II. Neemt in behandeling de navolgende uit de rondlezing terug ontvangen stukken:

a. Schrijven van den Heer R. C. VAN DEN BOR te Soeroelangoen, dd°. 13 Januari j.l., houdende aanbieding ter publiceering van eene Sassaksche woordenlijst (zie Not. December 1904, I *e*, pag. 118), benevens bericht van afzending van een klein bronzen Ganeça-beeld, hetwelk indertijd in de afdeeling Padang Lawas (res. Tapanoeli) werd opgegraven.

Het beeldje bereids ontvangen zijnde, wordt besloten: 1° de woordenlijst op te nemen in de Verhandelingen; 2° het Ganeça-beeld onder dankbetuiging aan den schenker te plaatsen in de Archaeologische verzameling.

b. Kĕmali, Pantang en Rĕboe bij de Karo Bataks, voor het Tijdschrift aangeboden door den Heer J. H. Neumann, zendeling-leeraar te Si Bolangit (Deli).

Plaatsing in het Tijdschrift.

c. Schrijven van den Heer W. P. Groeneveldt te 's Gravenhage, dd°. 7 Maart j.l., met een opstel over Hindoe-Javaansche portretbeelden.

Wordt besloten bedoeld opstel, door een drietal foto's, dan wel eén combinatie-foto verlucht, in het Tijdschrift op te nemen.

d. Schrijven van het bestuur van den N. I. Kunstkring alhier, dd°. April 1906, houdende verzoek om eene geldelijke bijdrage voor de tot standkoming van eene voorgenomen tentoonstelling van reproducties naar een vijftigtal werken van Rembrandt, bij gelegenheid der herdenking van diens 300sten geboortedag in de maand Juli a. s.

Eene medewerking tot het gewenschte doeleinde geheel buiten 's Genootschaps arbeidsveld liggende, is spoedshalve bereids geantwoord, dat de Directie tot haar leedwezen aan het verzoek niet kan voldoen.

e. „De Compagnie's Kamer van het Museum van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen," door Mevrouw M. Serrurier- ten Kate, naar aanleiding van het verzoek van den Nederlandsch Oudheidkundigen Bond te Leiden om voor het bulletin van dien bond een artikeltje over die Kamer te willen toezenden (zie Notulen Dec. 1905, IV *a*, pag. 122).

Van het artikel met de grootste belangstelling kennis genomen zijnde, rijst de vraag, of, juist met het oog op het

belang dat Indische lezers bij de kennisneming er van zouden hebben, het niet te bejammeren zoude zijn, indien het opstel niet in de eigen edita van het Genootschap verscheen, aangezien aangenomen mag worden dat het bulletin van bedoelden oudheidkundigen bond, zoo al, dan toch voorzeker onder de aandacht van slechts hoogst enkele personen in Indië zal komen.

Wordt besloten: het opstel aan den Nederlandsch Oudheidkundigen Bond te Leiden aan te bieden, met verzoek om mededeeling of er zijnerzijds bezwaar tegen bestaat, dat het Genootschap het eveneens in zijne edita opneemt; 2° des neen, om na bekomen toestemming van Mevrouw Serrurier, het opstel ook in 's Genootschaps Tijdschrift te publiceeren.

III. Brengt ter tafel de navolgende ingekomen stukken:

a. Gouv. Besluit dd°. 30 Maart 1906 N°. 16, houdende bepaling, dat het door twee Segai-Dajaksche hoofden uit Boven Boeloengan aan Z. E. den G. G. als huldeblijk aangeboden Dajaksch kleedingstuk op den voet van het besluit van 11 December 1858 N°. 77 (B. B. N°. 3121) aan het Genootschap ter bewaring wordt afgestaan (zie Not. Maart '06, III 2°).

Informatie.

b. Missive van den Gouv. Secretaris, dd°. 24 Maart '06, N°. 870, waarbij wordt medegedeeld dat de Landvoogd er voorshands geen bezwaar tegen heeft, dat het rapport van den Zendeling-arts Dr. J. Winkler over zijne onderzoekingsreis op het eiland Enggano van 4 October tot 19 November 1904 t. z. t. in 's Genootschaps Tijdschrift wordt gepubliceerd, doch dat het thans nog niet ter beschikking der Directie kan worden gesteld, aangezien het o. a. nog moet worden geraadpleegd bij de overweging van eerlang in te dienen voorstellen tot het nemen van maatregelen om de ontvolking van genoemd eiland te keeren.

Voor informatie; tevens om Dr. J. Winkler met het bovenstaande in wetenschap te stellen.

c. Missive van denzelfden, ddo. 14 April j.l. No. 1088^{VIII}, houdende aanbieding van een exemplaar der Fransche uitgave van de „Geologische beschrijving van het eiland Ambon," samengesteld door den gepensionneerden Hoofdingenieur, Chef van het Mijnwezen in N. I. Dr. R. D. M. VERBEEK.

Bibliotheek.

d. Missive van den 1en Gouv. Secretaris, ddo. 23 April 1906 No. 1166, houdende verzoek om door tusschenkomst van den Directeur van B. B. te willen mededeelen, welke der zich thans in het gebouw van het Genootschap bevindende, in Boni en Goa buitgemaakte voorwerpen, met uitzondering van den sambalbak en de 4 sirihdoozen, die als zijnde privaat eigendom van den gewezen Radja van Boni, aan dezen zullen worden teruggegeven, voor eene opneming in 's Genootschaps Museum, en welke voor opzending ten behoeve van Musea in Nederland, in aanmerking komen.

Wordt besloten de Heeren PLEYTE, HAZEU en STUART in commissie te stellen, ten einde aan de opdracht uitvoering te geven.

e. Missive van den Directeur van O., E. en N. ddo. 18 April '06 No. 6544, met verzoek te willen toezenden:

a. den inventaris van voorwerpen, door de Regeering in bewaring gegeven, loopende tot Augustus 1879 en genoemd in dezerzijdsche missive van 24 Sept. 1900 ag. No. $O\frac{0}{101}$,

b. de in de eerste alinea der missive van den vorigen Directeur van O., E. en N. van 1 November 1900 No. 14435, genoemde opgaven.

Na de ontvangst dier bescheiden zal bij het Departement vd. een zoo volledig mogelijke lijst worden samengesteld, ten einde die als grondslag te nemen voor verder overleg met de Directie (zie Not. Maart '06, III 7o).

Aangezien de hier bedoelde bescheiden in 's Genootschaps Archief aanvankelijk te vergeefs werden gezocht, besloten de Heeren HAZEU en STUART aan de hand van de Notulen

en in onderlinge samenwerking, na te sporen welke goederen sedert het jaar 1858 (het jaar waarin de Regeering het besluit nam om bepaalde goederen en voorwerpen aan het Genootschap in bewaring af te staan; zie hierover Notulen van 6 November 1858, pag. 8 en 5 Februari 1859, pag. 43) en, voorzoover de jaren 1867-1898 betreft, met gebruikmaking van de door Mr. J. A. VAN DER CHIJS vervaardigde Registers op die Notulen, op den voet van het besluit van 11 Dec. 1858 N°. 77, in deposito waren ontvangen. Als resultaat van dien omvangrijken arbeid is thans eene soort van inventaris van al die goederen ontworpen, met vermelding van de besluiten waarbij ze in bewaring zijn afgestaan en van de Notulen, waarbij de bewaargeving is behandeld.

Na de samenstelling van dien inventaris, kwamen de boven bedoelde bescheiden, welke door den vorigen Secretaris met alle overige stukken op de bewaargeving betrekking hebbende, buiten het archief in een afzonderlijken bundel waren opgeborgen, te voorschijn. Zij zijn toen vergeleken met de resultaten van den nieuw verrichten arbeid, waardoor thans met betrekking tot de onderwerpelijke aangelegenheid over gegevens wordt beschikt welke aan nauwkeurigheid weinig te wenschen zullen overlaten.

Wordt besloten bedoelden inventaris als legger aan te houden en een afschrift daarvan aan den Directeur v^d^. aan te bieden.

f. Renvooi van denzelfden, dd°. 15 Maart j.l. N°. 7845/06, ten geleide der missive van den Resident van Kedoe, dd°. 10 Maart j.l. N°. 2049/10, met dertig zilveren knoopjes (ten rechte muntjes) door den inlander WAGIMIN van de desa *Getos*, distr. *Kaloran*, afd. *Temanggoeng* bij het grassnijden gevonden.

Voor de Numism. verz. aan te houden tegen de getaxeerde waarde van *f* 1.50.

g. Renvooi van denzelfden, dd°. 6 April j.l. N°s. 10081/06 en 10113/06, ten geleide: *a* der missive van den Resident

van Kedoe, dd°. 31 Maart '06 N°. 2646/10, met een gouden ring door den inlander MOEHAMADMOEHSIM van de desa *Wilajoe*, distr. en afd. *Wonosobo* bij het bewerken van zijn erf in den grond gevonden; *b* van een afschrift der missive van den ass.-res. van Wonosobo aan den Res. van Kedoe, dd°. 24 Maart '06 N°. 711/10, met verzoek den ring (bedoeld bij dezerz. missive van 15 Aug. 1905 N°. 226, zie ook Notulen Juli '05, III *g*, pag. 62 en Aug. '05, III *d*, pag. 74) voor den vinder terug te vragen, zoo het Genootschap den gevraagden prijs van *f* 40.— niet wil betalen.

Wordt besloten ad *a* den ring, als hebbende geene Archaeologische waarde, terug te zenden; ad *b* de zaak aan te houden tot antwoord van den Directeur van O., E. en N. zal zijn ontvangen op dezerz. missive van 15 Aug. 1905 N°. 226, aan de afdoening waarvan herinnerd werd bij missive van 3 April '06 N°. 104 (zie ook Notulen Maart '06, III 14°).

h. Missives van den Directeur van Justitie van 7 April en 5 Mei j.l. N°s. 3001 en 3761, houdende aanbieding van nieuwsbladen en van boekwerken waarop het auteursrecht is voorbehouden.

Onder dankbetuiging in de Bibliotheek.

i. Missive van den Chef van het Wapen der Artillerie, dd°. 7 April j.l. N°. 1585/137, aanbiedende een uittreksel van het Gouv. Besluit van 22 Maart 1906 N°. 45, waarbij, is bepaald te schrijven als volgt:

Aan

den Heer Minister van Koloniën.

„Naar aanleiding van het vroeger door verschillende Uwer ambtsvoorgangers reeds meermalen uitgedrukt verlangen om bij het eventueel in Indië beschikbaar komen van buitgemaakte Inlandsche wapenen met de belangen van de inrichtingen van militair onderwijs in Nederland (Koninklijke Militaire Academie of Hoofdcursus te Kampen) en van het Rijksmuseum te Amsterdam rekening te houden, heb ik de

eer Uwer Excellentie aan te bieden een staat van in Djambi in beslag genomen Inlandsche wapenen, met verzoek mij te willen mededeelen, of opzending daarvan naar Nederland al dan niet wenschelijk wordt geacht.

In het bevestigend geval zou ik tevens gaarne vernemen het aantal en de soort wapenen, die voor elk der bovengenoemde inrichtingen dan wel voor het Rijksmuseum moeten worden bestemd.

Ik teeken hierbij nog aan, dat op het in bedoelden staat met rooden inkt onderstreepte veel prijs wordt gesteld ten behoeve van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen". (N.B. bedoeld worden de lila's vermeld onder *a*, *b* en *c* in het dezerzijdsch schrijven van 26 Febr. '06 N°. 69).

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië
(w.g.) J. B. van Heutsz.

(Zie Not. Dec. '05, II *e*, pag. 121 en Maart '06, III 12°).

Informatie.

j. Missive van den ass.-res. van Cheribon, dd°. 30 Maart 1906 N°. 2899/62, van den volgenden inhoud:

„Door het Hoofd van de Kanoman-familie hier ter plaatse worden te koop aangeboden de na te noemen voorwerpen van waarschijnlijk oudheidkundige waarde tot de daarachter bekendgestelde prijzen.

Zij zijn:

(I). één gouden haan met holle ruimte (sawoeng galeng mas). . . . . *f* 5000.—
(II). één gouden tasch (kimpoel mas). . . . . „ 3300.—
(III). één gouden draak met holle ruimte (singasingaän mas). . . . . „ 2500.—
(IV). één groen glazen gĕndi met goud gemonteerd, zonder het op de foto aangegeven watervat (bokor) (kendi gadjah idjo pake mas) . . „ 350.—
(V). één wit glazen gĕndi met goud gemonteerd, zonder het op de foto aangegeven watervat (bokor) (kendi glas pake mas). . . . . „ 150.—

Op de bijgaande fotografische voorstelling van deze zaken zijn zij op de zelfde wijze genummerd als hiervoren in volgorde is geschied.

Onder mededeeling van het vorenstaande, heb ik de eer Uwer Directie beleefd in overweging te geven mij t. g. t. te willen doen melden, of Uwerzijds tot den aankoop van een en ander mocht worden overgegaan."

Enkele dergelijke voorwerpen, hoewel niet van zoo groote waarde, reeds in het Museum aanwezig zijnde, wordt, speciaal met het oog op de geringheid der beschikbare geldmiddelen, besloten op het voorstel niet in te gaan.

k. Schrijven van de Heeren A. W. Nieuwenhuis, C. A. van Ophuysen, C. van Vollenhoven en C. W. Janssen, gedacteerd $\frac{\text{Leiden}}{\text{Amsterdam}}$, 7 Maart '06 N°. 5, van den volgenden inhoud:

„Het zij ons geoorloofd met een enkel woord aan Uw Genootschap mede te deelen, dat het allereerste begin is gemaakt met een tegelijk wetenschappelijk en praktisch bedoelde bijeenbrenging van onze kennis omtrent de Bataklanden, welke arbeid naar gehoopt wordt, binnen niet te langen tijd zal kunnen uitloopen op de stichting van een *Bataksch Instituut.*

De Heer M. Joustra, Zendeling met verlof van het Nederlandsch Zendeling Genootschap, is voorloopig met den wetenschappelijken arbeid belast, in samenwerking met de ondergeteekenden, die een voorloopig directorium vormen.

Wij stelden er prijs op, van deze plannen uw genootschap niet onkundig te laten."

Wordt besloten dank te betuigen voor dit schrijven, onder mededeeling dat de Directie met belangstelling van den inhoud heeft kennis genomen.

l. Schrijven van den Heer Dr. J. H. F. Kohlbrugge te Sidhoardjo, van 1 April j l., houdende mededeeling dat het „main bĕripat", zooals dat door den Heer Doorman in het Tijdschrift beschreven is, op volkomen gelijke wijze voorkomt

bij de Tenggereezen, dat het evenwel zelden beoefend wordt en dat de naam waaronder dit vechten met rotans aldaar wordt aangeduid aan schrijver niet bekend is.

Informatie.

m. Aanbieding bij schrijven, van 16 Maart j.l. N°. 277, van een exemplaar van de medaille van het Koloniaal Museum te Haarlem ten behoeve van het penningkabinet.

Onder dankbetuiging in de numismatische verzameling.

n. Verzoek van den Heer G. P. ROUFFAER te 's Gravenhage, bij schrijven van 17 Maart j.l., om ten geschenke te mogen ontvangen eén ex. van Deel I en II van de Java Oorlog, benevens een ex. van het Register op de Notulen 1869 t/m 1878.

Aan dit verzoek voldoen.

o. Kennisgeving namens de nagelaten betrekkingen, van het overlijden op den 19en Maart j.l. van 's Genootschaps Eerelid den Heer G. A. SCHERER, oud Lid in den Raad van Ned.-Indië.

Aan de familie een brief van rouwbeklag zenden.

p. Schrijven van Mevrouw J. STORTENBEKER-WARNSINCK van 7 April j.l., houdende mededeeling dat zij het Balineesch-Javaansch handschrift van wijlen haren echtgenoot niet aan het Genootschap kan afstaan (zie Not. Maart '06, XI).

Informatie.

q. Schrijven van den Heer Mr. J. G. POTT, van 8 April j.l., meldende dat hij zijne benoeming tot lid der Directie gaarne aanvaardt.

Informatie.

r. Missive van den wd. Britsch-Consul alhier, dd°. 30 April j.l. N°. 128, houdende aanbieding namens de Britsch-Indische Regeering van een ex. van het Boekwerk getiteld „Acts 1905".

Onder dankbetuiging in de Bibliotheek.

s. Schrijven van de firma ALBRECHT & Co. alhier, van 2 Mei j.l., de goede ontvangst berichtende van de in Commissie toegezonden 3 ex. van „Tjandi Djago" en 10 ex. van „Atjèhsche Woordenlijst", bedoeld bij Not. Maart '06, VIII *b*.
Informatie.

IV. De Heer MOQUETTE

a. stelt in opdracht van den Heer P. A. OUWENS te Soekaboemi de vraag of het Genootschap genegen is voor den prijs van *f* 200.— over te nemen een standaard voor een gong, madoereesch snijwerk, bestaande uit twee in elkaar gekronkelde slangen met daarboven een garoeda. De standaard heet een geschenk van eenen panembahan te zijn aan eenen anderen en moet reeds een paar honderd jaar oud zijn.

De Heer PLEYTE is niet voor de aanschaffing, omdat de gong zelve niet meer aanwezig is en derhalve het voorwerp niet van ethnographisch belang is, doch alleen als kunstsnijwerk dient beschouwd te worden.

Wordt besloten eene beslissing aan te houden, totdat bij voorkomende gelegenheid de betrokken conservator het voorwerp in oogenschouw zal hebben genomen.

b. biedt ten geschenke aan:

1°. een beeldje van terra-cotta, indertijd te Soerabaia gekocht en waarschijnlijk van den Penanggoengan afkomstig;

2°. twee gebatikte doeken uit Soerabaia, ongeveer een 30-tal jaren oud, het eene voorstellende verschillende visschen en het andere zoogdieren.

c. deelt mede dat hij thans het beheer van de numismatische verzameling heeft op zich genomen, doch dat hij met den Secretaris is overeengekomen dat ieder van hen een sleutel der kasten zal bewaren, aangezien zoolang hij niet definitief te Batavia woonachtig is, de mogelijkheid niet is uitgesloten dat een der legkasten geopend moet worden en er in dat geval geen sleutel ter plaatse aanwezig zoude zijn.

Informatie.

V. De Heer PLEYTE
brengt ter tafel afdrukken van de cliché's van oudheden aan de boven Batang-hari, bedoeld bij Notulen Maart '06, IX 2°, bestaande uit een boeddhistisch beeld, misschien *Amoghapaça* met inscriptie aan de achterzijde en verder een Çiwa met voetstuk, en stelt voor eerstgenoemde foto's aan Prof. KERN te doen toekomen, met verzoek de inscriptie te willen ontcijferen.

Conform.

VI. De Heer Dr. VAN RONKEL

a. legt over een aan de Directie gericht schrijven van den Heer J. BIENFAIT van 28 Maart j.l., waarbij genoemde heer mede namens den Heer Mr. A. PAETS TOT GANSOYEN te Soerabaia ten geschenke aanbiedt de koperen plaat met inscriptie, op de Kawi opgegraven, bedoeld bij Notulen Jan. 1906, VII *a.*

Onder dankbetuiging aan de schenkers in de betrokken verzameling.

b. vestigt de aandacht op het feit, dat de Koninkl. Natuurk. Vereeniging thans de noodige stappen heeft gedaan om directe toezending te verkrijgen van die tijdschriften, betrekking hebbende op exacte wetenschappen, waarvan de vroeger verschenen afleveringen door het Genootschap in bruikleen aan de K. N. V. zijn afgestaan en stelt voor, om in verband daarmede de ruiling van edita met de instellingen van welke die tijdschriften afkomstig zijn te staken. Voorts om evenzoo te handelen ten aanzien van die Genootschappen en Instellingen, welke voortdurend onze edita ontvangen, doch waarvan het Genootschap niets in ruil terugkrijgt.

Conform.

c. bericht de ontvangst aan een schrijven van den Heer W. G. SHELLABEAR, Amerikaansch Zendeling te Singapore, waarin deze, onder mededeeling dat hem van gouvernementswege is opgedragen eene uitgave te bewerken van den roman Hang Toewah, het verzoek doet in bruikleen te mogen ont-

vangen, middels de Royal Asiatic Society, de twee te Batavia aanwezige handschriften van bedoelden roman.

In principe geen bezwaar bestaande tegen de inwilliging van een dergelijk verzoek, wordt besloten er op in te gaan, op voorwaarde dat het van de Royal Asiatic Society zelve uitga.

d. brengt ter tafel een exemplaar in steendruk van een Formosaansch Koop-contract, deel uitmakende van een oplage van ruim 600 exemplaren, welke indertijd bestemd waren om met eene toelichtende nota in het Tijdschrift gepubliceerd te worden, doch welke publicatie klaarblijkelijk nimmer heeft plaats gevonden (zie Notulen Maart 1876, V pag. 31 en Januari 1888, VII *i*, pag. 16) en stelt voor bedoeld contract te stellen in handen van den Heer W. P. Groeneveldt te 's Gravenhage, met verzoek zoo mogelijk daarvan eene beschrijving te geven, waarna de uitgave alsnog zou kunnen plaats vinden.

Comform.

VII. De Secretaris deelt mede, dat nog geene prijsbepaling heeft plaats gehad van Verhandelingen LVI, stuk 2 en 3 en stelt voor zulks als naar gewoonte over te laten aan het overleg van Bibliothecaris en Secretaris.

Conform.

VIII. Worden afgevoerd van de Ledenlijst de Heeren: P. J. M. Meyboom, D. D. Fraser, N. J. Struick du Moulin, G. D. van Ravenswaaij, Th. L. Bogaardt, J. F. Hoedt en Mr. J. Th. Stok.

Worden wederom op de Ledenlijst gebracht de Heeren: P. A. M. Spaan, controleur B. B. te Djoewana, H. C. A. G. de Vogel, resident van Semarang, P. Landberg, chef der firma P. Landberg & Zoon en H. F. Hesselaar, assistent-resident van Bengkalis.

Worden benoemd tot lid de Heeren: B. ter Kuile, notaris te Soerabaia, S. J. Veenstra, Directeur der Zoutverpakking

te Kalianget, J. C. J. VAN BEMMEL, Directeur van de opleidingschool voor Inlandsche ambtenaren, Mr. F. SIEUWERTS, leeraar aan id., J. HULSHOF POL, Gouvernements-Secretaris, E. MORESCO, referandenis ter Alg. Secretarie, Mr. H. 's JACOB, Chef der firma REŸNST & VINJU, C. F. JULIUS tijd. lid der Alg. Rekenkamer, N. H. VAN MAREN, hoofdinspecteur der I. en U. rechten en accijnsen, Dr. M. J. VAN DER MEER, leeraar aan de Koningin Wilhelmina School, H. F. ROLL, Directeur van de School tot opleiding van Inlandsche artsen en J. C. BERTSCH, chef van het Kadaster.

IX. Ten slotte wijst de Voorzitter er op, dat deze vergadering op verzoek van eenige leden in den vooravond is gehouden en verzoekt omtrent het denkbeeld in den vervolge zulks als regel aan te nemen, de opinie der aanwezigen te mogen vernemen.

De meeste Directieleden vóór de bedoelde wijziging zijnde, wordt besloten de vergaderingen voortaan in den vooravond te doen plaats hebben.

Niets meer te behandelen zijnde, wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van den 25en Juni 1906.

F. A. LIEFRINCK,
President.

H. N. STUART,
Secretaris.

Notulen der vijfde Directievergadering, gehouden op Maandag den 25^en^ Juni 1906.

Aanwezig de Heeren: F. A. LIEFRINCK, President, Mr. J. G. POTT, Dr. G. A. J. HAZEU, Dr. Ph. S. VAN RONKEL, J. P. MOQUETTE, D. VAN HINLOOPEN LABBERTON en H. N. STUART, Secretaris.

Afwezig de Heeren: C. M. PLEYTE, P. DE ROO DE LA FAILLE en J. DE BOOY.

Bij de behandeling der Notulen van de vorige vergadering, zijnde die van 7 Mei j.l., komt ter sprake de door den Heer DE BOOY bij II 2° van de vergadering van 26 Maart j.l., voorgestelde redactie-wijziging. De Heer DE BOOY andermaal afwezig zijnde, wordt overwogen dat eene langere aanhouding dezer aangelegenheid, vooral met het oog op het drukken der Notulen, niet wenschelijk is en besloten de oorspronkelijk door den Secretaris voorgestelde redactie te behouden. Vervolgens worden de Notulen van beide vergaderingen goedgekeurd en gearresteerd.

De President

I. Neemt in behandeling de navolgende uit de rondlezing terug ontvangen stukken:

a. „RADEN MENDING LAJA DI KOESOEMA", Een oude Soendasche Ridderroman, door C. M. PLEYTE.

Wordt besloten tot opneming in het Tijdschrift.

In het, de aanbieding begeleidend schrijven van 19 Mei j.l., doet de Heer PLEYTE het verzoek om, van wege de belangrijke uitgaven, die het onderzoek gevorderd heeft — zoo o. a. het doen komen en laten zingen van toekang-pantoen — hem een honorarium van *f* 25.— per vel toe te staan.

Aangezien het tot dusverre geen gewoonte was, aan auteurs van artikelen, welke in de edita van het Genootschap geplaatst werden, een honorarium toe te kennen, vermeent de vergadering aan het verzoek, althans in den vorm waarin het gedaan is, niet te mogen voldoen.

Niettemin wordt besloten, aan de wenschen van den schrijver in zooverre te gemoet te komen, dat hem bij wijze van schadeloosstelling voor de gemaakte kosten een bedrag van *f* 100.— zal worden aangeboden.

b. Schrijven van den Heer E. F. JOCHIM alhier, van 5 Juni j.l., houdende aanbieding ter publicatie in het Tijdschrift van een opstel over „Sangka Schelpen".

Conform.

II. Brengt ter tafel de navolgende tusschentijds ingekomen stukken:

a. Nota van de Algemeene Secretarie, van 25 Mei j.l., waarbij wordt aangeboden een ex. van deel VIII 1° stuk, van het werk van Prof. K. MARTIN, getiteld „Beiträge zur Geologie Ost Asiens und Australiens".

Bibliotheek.

b. Renvooi van den Directeur van O., E. en N. dd°. 8 Mei j.l. N°. 12891/'06, ten geleide der missive van den Resident van Banjoemas, dd°. 2 Mei j.l. N°. 5946/29, met een gouden ring, gevonden door den Inlander KARJAWITANA bij het bewerken van zijn sawahveld in de desa *Silado*, district *Soekaradja*, regentschap *Banjoemas* en geschat op eene waarde van *f* 5.—

Wordt besloten den ring voor de Archaeol. verzameling te behouden tegen de alhier getaxeerde waarde van *f* 7.—.

c. Renvooi van denzelfden, dd°. 12 Mei j.l. N°. 13387/06, ten geleide der missive van den Resident der Preanger Regentschappen, van 5 Mei j.l. N°. 6950/34, met een letter-*c*-vormig stuk goud, door den inlander MADHASIM van de desa *Rantja-*

poeroet, distrikt en afdeeling *Soemedang* bij het bewerken van den tuin van den inlander INTASIM in voormelde desa in den grond gevonden.

Geen prijs op het behoud van bedoeld stuk goud gesteld wordende, wordt tot terugzending besloten.

d. Renvooi van denzelfden, van 31 Mei j.l. N°. 9381, met een ex. van de „Woordenlijst der Tobelo-Boèng taal", door J. L. D. VAN DER ROEST, voor de boekerij ten geschenke aangeboden.

Bibliotheek.

e. Renvooi van denzelfden, van 12 Juni j.l. N°. 15855/06, ten geleide der missive van den assistent-resident van Malang, dd°. 30 Mei '06 N°. 372/44, met eenige gouden en andere voorwerpen door de inlanders KASBI en SARIM van de desa *Karangtengah Kidoel* (Senggoeroeh) bij het bewerken van den grond gevonden en geschat op eene waarde van *f* 113.—

In handen van den Conservator der Archaeologische verzameling.

f. Renvooi van denzelfden, van 15 Juni j.l. N°. 16454, ten geleide der missive van den Resident van Kedoe, dd°. 8 Juni '06 N°. 4620/10, met een gouden vogelklauwtje, door de inlandsche vrouw BOK TAROENODIKROMO, van de desa *Kadipolo*, distr. *Salam*, afd. *Magelang*, gevonden in een bron in genoemde desa en geschat op eene waarde van *f* 6.—

In handen van den Conservator der Archaeologische verzameling.

g. Missive van den Directeur van B. B., dd°. 16 Mei j.l. N°. 1452, houdende mededeeling dat de Algemeene Pakhuismeester is uitgenoodigd voor de afhaling en verzending der aan den gewezen Radja van Boni terug te geven goederen, bedoeld bij de missive van den 1ste Gouvernements Secretaris van 23 April j.l. N°. 1166, het noodige te verrichten (zie Notulen Mei 1906, III *d*).

De hier bedoelde sambalbak met toebehooren en de vier

sirihdoozen zijn bereids aan bovengenoemden ambtenaar afgegeven, terwijl ingevolge het rapport uitgebracht door de Heeren Hazeu, Pleyte en Stuart aan den Directeur van B. B. een voorstel is ingediend ten aanzien van de bestemming te geven aan de in Boni en Gowa buitgemaakte goederen, bij dezerzijdsche missive van 11 Juni j.l. N°. 172.

De munten, waaromtrent een nader voorstel is voorbehouden, worden thans in handen gesteld van den Conservator der numismatische verzameling ten fine van advies, onder aanteekening voorts dat het zakje met kleine metalen stiftjes, geborgen in den zak met gouden munt, geenerlei waarde heeft.

h. Renvooi van den Resident van Madioen, dd°. 29 Mei j.l. N°. 5334/35, op een afschrift der missive van den assistent-resident van Ngawi, dd°. 25 Mei j.l. N°. 3014/25, waarbij wordt aangeboden een afschrift schrijven van den Controleur van Ngrambé, dd°. 4 Mei j.l. N°. 516/25, houdende mededeeling betreffende gevonden overblijfselen van fossielen aard, met verzoek om bericht af deze al dan niet naar het Genootschap moeten worden opgezonden.

Overwegende, dat het verzamelen van fossielen niet tot den werkkring van het Genootschap behoort, wordt besloten den Resident voornoemd onder dankbetuiging in overweging te geven, de gevonden fossielen en skelet-deelen aan te bieden, hetzij aan de Kon. Natuurk. Vereeniging alhier, dan wel aan het departement van Landbouw te Buitenzorg.

i. Aanbieding door den Chef van den Topographischen Dienst van een ex. van het Jaarverslag van den Topographischen Dienst in Nederl.-Indië over 1905 (Eerste jaargang).

Bibliotheek.

j. Schrijven van den Adjudant van den Gouverneur-Generaal, van 14 Mei j.l., houdende aanbieding ten geschenke namens Z. E. van een lans afkomstig van den Sultan van Soembawa en eenige ethnologische voorwerpen van Berau.

Onder dankbetuiging in de Ethnogr. verzameling.

k. Schrijven van den Nederl. Oudheidkundigen Bond te Leiden, van 12 Mei j.l., houdende erkenning ontvangst van toegezonden edita en toezegging van het door die vereeniging uitgegeven Bulletin te beginnen met een volledigen jaargang van het vorige jaar.

l. Missive van het voorloopig directorium in zake het aanstaande Bataksch Instituut, van 14 Mei j.l. N°. 13, met een lijst van artikelen voorkomende in het Tijdschrift en de Verhandelingen, van welke artikelen het Instituut gaarne exemplaren zou wenschen te ontvangen (zie Notulen Mei 1906, III *k*).

Wordt besloten aan het verzoek te voldoen, onder opmerking dat de gevraagde nummers 5, 6, 7, 8, 10 en 18 der Tijdschrift-artikelen en nummer 44 der Verhandelingen-artikelen foutief zijn aangehaald en in onze edita niet voorkomen.

m. Missive van den w^d^. assistent-resident der Gajō- en Alaslanden van 14 Mei j.l. N°. 144, waarbij de toezending wordt geadviseerd van twee kisten inhoudende ethnographische voorwerpen afkomstig van de Bataklanden en door den Civiel en Militair Gouverneur van Atjèh en Onderhoorigheden aan het Genootschap ten geschenke aangeboden. Een inventaris der genummerde voorwerpen is tegelijkertijd bij het schrijven gevoegd.

Onder dankbetuiging in de ethnographische verzameling.

n. Brieven van den Heer J. S. A. van Dissel respectievelijk van Soekaboemi en Weltevreden, van 18 Mei en 15 Juni j.l., met verzoek om het drukken van het in 1904 door den Directeur van O., E. en N. ter publicatie aangeboden „Overzicht van de Kapauersch-Papoesche Spraakkunst" welke thans bij de Landsdrukkerij ter perse is, te staken en het manuscript te retourneeren, ten einde de thans door hem wenschelijk geachte verbeteringen daarin te kunnen aanbrengen (zie Notulen 1904, pag. 2, 47 en 70).

Wordt besloten aan het verzoek te voldoen.

o. Schrijven van den Heer A. H. J. G. WALBEEHM te Semarang, van 27 Mei j.l., met twee stel van 4 foto's, bedoeld bij Notulen van 12 Februari '06, II 10°.

Onder dankbetuiging in de verzameling photographieën, terwijl een stel aan het Kon. Instituut in den Haag zal toegezonden worden.

p. Verzoek van Mevrouw A. G. VAN SANTEN- DE STURLER DE FRIENISBERG te Goenoeng Toenggal (Rangkas Betoeng), bij schrijven van 6 Juni j.l., om de hindoe-bidschel aan het Genootschap in bruikleen afgestaan, wederom terug te mogen ontvangen (zie Notulen 1902, pag. 12, 17 en 29).

Aan het verzoek is bereids voldaan en de bidschel afgevoerd van den inventaris.

q. Ingevulde blanco-woordenlijst in het Savoeneesch door den posthouder J. H. VEEKMAN, aldaar.

In de verzameling woordenlijsten.

r. Afrekening van de firma ALBRECHT & Co. betreffende de in commissie gegeven 3 ex. van Tj. Djago en 10 ex. van de Atjèhsche woordenlijst, welke alle verkocht zijn, terwijl van een inmiddels aangevraagd tiental ex. der laatste wederom reeds twee ex. zijn van de hand gezet (zie Not. Maart '06, VIII *b* en Mei '06, III *s*).

Wordt besloten bedoelde firma af te vragen of zij ook van Tj. Djago nog wellicht eenige ex. in commissie wenscht te ontvangen.

III. De Heer Dr. HAZEU

1°. doet de volgende mededeeling:

„De door de Heeren Mr. PAETS VAN GANSOIJEN en BIENFAIT aan het Bataviaasch Genootschap geschonken koperen plaat heeft een lengte van 43 c.M. bij een breedte van 13 c.M. Zij is op de gewone wijze (de letters er in gegraveerd, en in de gleuven witte verf aangebracht) beschreven met een

fraai en zeer duidelijk oud-Javaansch schrift, op elke zijde 9 regels. Blijkbaar is zij één van een stel platen, waarop een oorkonde geschreven was, doch bij onderzoek bleek zij bij geen der in onze verzameling aanwezige losse platen zich aan te sluiten (zie Not. Jan. '06, VII *a* en Mei VI *a*).

't Fragment van een schenkingsakte, dat deze plaat ons te lezen geeft, bevat nagenoeg uitsluitend het eedformulier, waarin de schenker van het bedoelde vrije rechtsgebied (of landsmark), onder aanroeping van een groot aantal bij name genoemde goden en geesten als getuigen, dengene (onverschillig of hij Brahmaan, Kshatriya, Waiçya of Çûdra zij) die de vrijheid van het geschonken rechtsgebied mocht aanranden, met een vreeselijken vloek bedreigt. „Wie dat mocht wagen, wie dat mocht onderstaan", zoo leest men, „worde door u, o goden! gedood, hij sterve door uwe bestiering, zonder dat hij den tijd hebbe rugwaarts te blikken, hij worde gebeten door een giftige slang, als hij in 't bosch gaat worde hij door een tijger verslonden, in 't water vertoevende worde hij door een krokodil gegrepen; wanneer hij een berg beklimt stuite hij op een rotspunt; bij 't dalen moge hij een mispas doen, struikelen, te pletter vallen; op vlak terrein rake hij afgemat, doodelijk vermoeid; als het regent worde hij door den bliksem getroffen, in huis verwijlende, moge het bliksemvuur op hem nedervallen, worde hij door het vuur overdekt en verbrand," enz. enz.

N. B. Dit vervloekingsformulier komt bijna letterlijk overeen met dat, voorkomende in de oorkonde van Çaka 782, door Prof. KERN gepubliceerd en toegelicht in Versl. en Meded. Kon. Academie van Wetenschappen, afd. Letterk., IIe reeks, 10de deel, p. 77 sqq."

2°. bericht de ontvangst van een schrijven van Dr. N. ADRIANI, waarin wordt gemeld, dat deze bij den Heer ENGELENBERG, assistent-resident van Midden-Celebes geweest zijnde, aldaar aantrof een Catalogus van Javaansche, Balineesche en Sassaksche handschriften (grootendeels kropaks), in totaal 226 stuks, indertijd door den Heer ENGELENBERG bijeengebracht

welke handschriften door het Genootschap wellicht waren over te nemen, dan wel in bruikleen aan te vragen.

Spreker stelt voor de verzameling voorloopig in bruikleen aan te vragen, ten einde te kunnen nagaan wat zij bevat, om daarna een voorstel te doen hetzij tot aankoop van het geheel of een gedeelte, dan wel het verzoek te doen de geheele verzameling in bruikleen te mogen behouden.

Conform.

3°. brengt ter tafel een afschrift van den Inventaris bedoeld bij Notulen Mei '06, III *e* en stelt voor dit thans aan den Directeur van O., E. en N. aan te bieden.

Conform.

4°. biedt namens den Heer MOQUETTE ten geschenke aan een plaatje van onbekende stof, waarschijnlijk van een ring afkomstig, met inschrift, vermoedelijk Çra-ia.

Onder dankbetuiging in de Archaeol. verzameling.

IV. De Heer Dr. VAN RONKEL

1°. biedt namens den Heer E. W. F. VAN WALCHREN ten geschenke aan eenige kleedingstukken en andere voorwerpen afkomstig van de Boven-Kajan en stelt voor genoemden Heer 's Genootschaps dank te betuigen, zoomede voor den afstand der indertijd (zie Not. Aug. 1905, VII pag. 82) bij de verzameling ethnografica van de Apo-Kajan zich bevindende en persoonlijk aan den Heer VAN WALCHREN toebehoorende voorwerpen.

Conform.

2°. bericht dat van den Heer J. WOLTERBEEK MULLER, Luitenant t/z 2e klasse alhier, ten geschenke is ontvangan een kist, inhoudende huisraad en andere artikelen afkomstig van Riouw en van verschillende gedeelten van Celebes, terwijl genoemde heer 's Genootschaps Museum thans andermaal verrijkt heeft met een „Sesambong" tweesnarig instrument van Bonthain en een stuk van een weefgetouw, waartegen de weefster leunt, afkomstig van Singaradja, Bali.

In de ethnogr. verzameling onder dankbetuiging aan den schenker.

3°. vestigt de aandacht op het feit dat ook in deze vergadering geene van de firma NIJHOFF te ontvangen boekwerken zijn ter tafel gebracht kunnen worden, aangezien in den laatsten tijd wederom geen toezending heeft plaats gehad.

De toestand wordt langzamerhand onhoudbaar. Werd reeds herhaaldelijk door den Bibliothecaris schriftelijk geklaagd over de niet- of slechts gedeeltelijke uitvoering van sedert jaren gedane bestellingen en werd bij missive van de Directie van 10 Maart 1904 N°. 84, ook al uitvoerig er op gewezen, dat zelfs aangevraagde boekwerken welke juist waren verschenen en waarvan de uitgevers in de onmiddellijke nabijheid woorden, niet werden toegezonden, niets mocht helpen, de firma NIJHOFF bewaarde het stilzwijgen en nam niet de minste notitie van de ingebrachte klachten. Ten einde den omvang van het euvel te doen kennen, brengt spreker thans ter tafel eene lijst, eenige bladzijden bestaande, van gedurende de laatste jaren onuitgevoerde bestellingen; hij vermeent dat het niet onnut zoude zijn, hem bij gelegenheid van zijn aanstaand vertrek naar Europa de opdracht te geven, de firma NIJHOFF omtrent het ongewenschte van den toestand mondeling te onderhouden en besprekingen te houden die tot eene betere regeling dezer aangelegenheid zouden kunnen leiden.

Met algemeene instemming wordt op het voorstel ingegaan, terwijl tevens wordt besloten aan de firma NIJHOFF vooraf van de komst des Heeren VAN RONKEL en van de hem verstrekte opdracht mededeeling te doen.

4°. deelt mede dat hij op den 5den Juli a.s. met verlof naar Europa vertrekt en dientengevolge zijne verschillende functies ter beschikking der Directie wenscht te stellen. De Heer HAZEU heeft zich bereid verklaard gedurende zijn afwezen toezicht te houden op de Maleische en Arabische handschriften, doch voor de functien van Bibliothecaris, Redacteur van het Tijdschrift en Conservator der Sphragistische verzameling zal een andere titularis dien en aangewezen te worden.

Nadat op verzoek van den president de Heer VAN RONKEL zich bereid heeft verklaard, na terugkomst van verlof zijne

verschillende functies wederom te aanvaarden, wordt besloten in de waarneming daarvan tijdelijk te voorzien en den Heer van Hinloopen Labberton uit te noodigen zich daarmede te belasten. Genoemd bestuurslid geeft te kennen daartegen geen bezwaar te hebben.

V. De Heer van Hinloopen Labberton biedt ten geschenke aan een stel bamboelatjes om vuur te maken (paranti miroeha) uit de bergstreken van het Buitenzorgsche met de navolgende verklaring:

„Bij de bergbevolking in de Soenda-streken nog algemeen in gebruik om door wrijving vuur te maken, vooral ook bij het betreden van een oerwoud waar het gebruik van lucifers *pamali* wordt geacht.

Zoo men niet beschikt over eenig ander ouderwetsch gereedschap (als vuursteen = *panitik* of *panèkèran* en zwam = *kawoel* of *loengloem*) draagt men de voor het *miroeha* benoodigde 3 of 4 bamboe-latjes met zich mede. De *awi hidöng* wordt voor het doel het beste geacht, daar bij wrijving hiervan het spoedigst vuur ontstaat.

Het is noodig eenige latjes mede te nemen, daar pas gekapte bamboe te vochtig is.

Het gebruik is eenvoudig, maar er zijn toch eenige technische bijzonderheden bij. Het langste latje (± 1½ voet) waaraan een scherpe kant is gemaakt, wordt met het schuin afgekapte benedeneinde schuins in den grond gestoken en tusschen de teenen van een van de voeten vast gehouden.

Twee latjes (van ± 1 voet bij $^3/_4$ duim) worden met gelijk gesneden zijkant tegen elkaar gehouden, zóó dat de buitenschil van de bamboe in een vlak komt te liggen. In die schil is eene oppervlakkige insnijding gemaakt van enkele millimeters, terwijl op de plek waar de beide insnijdingen zouden samenkomen, in elk van de latjes een keepje is gemaakt, zoodat daar thans een rond gaatje tot beneden toe doorloopt. Achter de beide latjes kan men nu, om ze goed in verband te houden, nog een derde nemen, even breed als

de beide andere samen, en het toestel is gereed. Wrijft men nu die 2 (of 3) met de twee handen horizontaal gehouden latjes met de insnijding over de scherpe kant van het in den grond staande op en neer, dan vult zich het gaatje met heele fijne door de hitte gebruinde bamboe vezeltjes, en als men dan langzamerhand het tempo versnelt, begint deze zwam spoedig te smeulen en te branden, wat door brandlucht en rook wordt aangekondigd.

Daar de insnijding in de bamboelatjes door de bewerking diep wordt ingegleufd, maakt men voor 'n tweede gebruik 'n nieuwe insnijding met bijbehoorende keepjes."

In dank in de ethnogr. verzameling.

VI. De Secretaris

1°. biedt namens den afgetreden Resident van Batavia, den Heer Ch. R. Bakhuizen van den Brink, ten geschenke aan de laatstelijk door dien hoofdambtenaar in zijne functie gebezigde gouden pajong, het gebruik van welk waardigheidsteeken door den tegenwoordigen landvoogd is afgeschaft.

In de historische verzameling.

2°. brengt ter tafel een door het eerelid den Heer Dr. J. G. F. Riedel voor het Tijdschrift aangeboden opstel over prohibitorische middelen of teekenen, in gebruik bij de oorspronkelijke bewoners van het westelijk gedeelte van het eiland Timor.

In rondlezing.

3°. deelt mede dat de bediende Darsan met 1 Juni j.l., op zijn verzoek ontslagen is en in diens plaats is aangesteld de inlander Sain, voorheen inlandsch-archivaris ter Algemeene Rekenkamer.

VII. De president, zich thans tot den Heer van Ronkel wendende, betuigt dezen uit naam van alle directieleden welgemeenden dank voor de groote toewijding aan de belangen van het Genootschap en hem toewenschende dat zijn verlof naar Europa aan zijne verwachtingen moge beantwoorden,

wordt de hoop uitgedrukt dat de heer van Ronkel, na terugkomst, wederom met dezelfde opgewektheid en ijver zijn taak als Directielid zal hervatten.

VIII. Worden op verzoek afgevoerd van de ledenlijst de Heeren: K. H. F. Roos, S. J. M. van Geuns, Th. J. Veltman, A. Pecqueur, J. K. J. Chambrij, H. Halkema, D. K. A. van Loghem, J. H. de Sitter, B. Hoetink, S. Schaafsma, Mr. A. C. J. Helfrich, B. Coops, Dr. C. M. van Deventer, K. A. James en met ultimo van het loopende jaar de Heer W. de Keizer.

Wordt wederom op de ledenlijst gebracht de Heer H. Th. de Santy, Controleur B. B. te Kediri.

Wordt benoemd tot lid de Heer G. W. Ribbius, mijn-ingenieur te Muntok.

Niets meer te behandelen zijnde, wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van den 6 Augustus 1906.

F. A. LIEFRINCK,
President.

H. N. STUART,
Secretaris.

Notulen der zesde Directievergadering, gehouden op Maandag den 6en Augustus 1906.

Aanwezig de Heeren: F. A. LIEFRINCK, President, Mr. J. G. POTT, Dr. G. A. J. HAZEU, C. M. PLEYTE, P. DE ROO DE LA FAILLE, J. DE BOOY, D. VAN HINLOOPEN LABBERTON en H. N. STUART, Secretaris.

De vergadering wordt mede bijgewoond door het Eerelid Dr. J. G. F. RIEDEL.

Afwezig de Heer J. P. MOQUETTE.

De Notulen der vorige vergadering, zijnde die van 25 Juni j.l., worden goedgekeurd en gearresteerd.

De President

I. Neemt in behandeling de navolgende uit de rondlezing terug ontvangen stukken:

a. Een artikel van den Heer Dr. J. G. F. RIEDEL, getiteld: Probibitieve teekens en Tatuage vormen op het eiland Timor.

Plaatsing in het Tijdschrift.

b. Missive van den Directeur van O., E. en N. dd°. 23 Juli j.l. N°. 12791, ten geleide van het 19e rapport (Januari tot en met Juni 1906) der Commissie in N. I. voor oudheidkundig onderzoek op Java en Madoera.

Onder dankbetuiging terugzenden.

II. Brengt ter tafel de navolgende tusschentijds ingekomen stukken:

a. Besluit van den G. G. van N. I., dd°. 17 Juli j.l. N°. 27, houdende bepaling, dat van de door het N. I. Gou-

vernement tijdens de expeditie in *Zuid-Celebes*, in de landschappen *Boni* en *Gowa* buitgemaakte voorwerpen:

a. op den voet van het besluit van 11 December 1858 N°. 77 (B. B. N°. 3121), ter bewaring worden afgestaan aan het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen, de voorwerpen genoemd in den aan dit besluit gehechten staat A;

b. voor rekening van den Lande zullen worden gezonden aan:

1. 's Rijks Ethnographisch Museum te Leiden, de voorwerpen vermeld in den aan dit besluit gehechten staat B;

2. 's Rijks Museum te Amsterdam, de voorwerpen vermeld in den aan dit besluit gehechten staat C;

c. zullen worden vernietigd de voorwerpen vermeld in den aan dit besluit gehechten staat D (zie Not. Juni 1906, II *g*).

Wordt besloten den staat A als bijlage achter de Notulen op te nemen.

b. Missive van den 1[en] Gouv. Secretaris, van 6 Juli j.l. N°. 1923, waarbij wordt aangeboden een ex. der publicatie van het International Koloniaal Instituut te Brussel, getiteld „Les différents systèmes d'Irrigation".

Bibliotheek.

c. Missive van denzelfden, dd°. 18 Juli j.l. N°. 2087, houdende mededeeling, dat door den Resident van Amboina, in opdracht der Regeering aan het Genootschap is toegezonden eene collectie aardewerk, bestaande uit 25 oude borden en 12 oude kommen, als boete opgebracht door de negorij Roemahsoal op Ceram, met verzoek te willen dienen van consideratie en advies nopens de aan die voorwerpen te geven bestemming.

De Resident van Amboina heeft bij schrijven, van 20 Juni j.l. N°. 3326, bericht van de afzending gegeven, bij welk schrijven tevens is gevoegd een Inventaris met toelichtingen.

De voorwerpen bereids ontvangen zijnde wordt besloten ze te stellen in handen van den conservator der ethnologische verzameling.

d. Missive van den Directeur van O., E. en N. dd°. 9 Juli j.l. N°. 11922, houdende dankbetuiging voor de zorgvuldige bewerking van den inventaris der goederen, welke den Lande behooren en op den voet van het G. B. van 11 December 1858 N°. 77 (B. B. N°. 3121), aan het Genootschap in bewaring zijn gegeven (zie Notulen Juni '06, III 3°).

Informatie.

e. Missive van denzelfden, dd°. 19 Juli j.l. N°. 12557, in antwoord op dezerzijdsche missives, van 15 Aug. 1905 N°. 226 en 3 April j.l. N°. 104 en ten geleide van een afschrift der door bedoelden Departementschef aan den Resident van Kedoe, gerichte missive van denzelfden datum N°. 12556, luidende als volgt:

„Blijkens Uwe missive van 26 Juli 1905 N°. 6120/10, mij laatstelijk in herinnering gebracht bij Uw schrijven van 30 Juni j.l. N°. 5264/10, is de Inlander KERTODIKROMO, hoofd der desa Glapan (Wonosobo), niet genegen de door hem op zijn tegalveld gevonden voorwerpen, n. l. een gouden ring en 40 zilverstukjes, voor het door den deskundigen taxateur van het Bataviaasch Genootschap aangegeven bedrag van *f* 17.— af te staan, maar vordert hij daarvoor *f* 40.—

Naar aanleiding van dat bericht werd nader in correspondentie getreden met de Directie van het Bataviaasch Genootschap. Deze wees er op dat sedert jaren alle goud- en zilverwerken, welke als gevonden aan het genoemde Genootschap ter overneming worden toegezonden, door den Heer OLISLAEGER, goudsmid alhier, worden getaxeerd.

De door dezen vastgestelde taxatieprijs wordt daarna aan den vinder aangeboden. Somtijds is de taxatie van den heer OLISLAEGER lager, maar meermalen ook hooger dan de ter plaatse, dikwijls door daartoe onbevoegden, aan de vondst toegekende waarde. Nimmer is daartegen echter eenige klacht gerezen.

Het behoeft overigens geen betoog dat de *oudheidkundige* waarde van gevonden voorwerpen hoogst zelden plaatselijk

kan worden beoordeeld. De plaatselijke taxatie betreft dan ook zoo goed als altijd de waarde aan edel metaal enz.

Nu moet ik er al dadelijk op wijzen, dat blijkens de bijlagen van Uwe missive van 30 Mei 1905 N°. 4388/10, welke ter raadpleging hierbij worden gevoegd *met verzoek om terugzending*, plaatselijk de gouden ring op *f* 30.— en de 40 zilverstukjes op *f* 1.— werden getaxeerd, of te zamen op *f* 31.— terwijl thans de vinder *f* 40.— voor den ring alleen vordert. Aan dezen eisch kan in geen geval worden voldaan. Het is niet geheel zeker of in ten tweede van het Gouvernements Besluit van 31 Januari 1873 N°. 52 (Bijblad N°. 4282), met de woorden „na taxatie" is bedoeld „plaatselijke taxatie" dan wel de taxatie, welke door den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid wordt uitgelokt.

Uit het vervolg van genoemd besluit leid ik voor mij echter af dat de Regeering het oog heeft gehad op de waarde, waarop gevonden voorwerpen plaatselijk worden getaxeerd. Maar in geen geval kan er sprake van zijn dat de waarde wordt bepaald door den vinder zelf.

In casu is de gouden ring op een waarde van *f* 30.— getaxeerd door drie inlanders, die ongetwijfeld van de werkelijke waarde van dergelijke voorwerpen geen begrip hebben en er waarschijnlijk maar een slag in geslagen hebben.

Daarentegen verdient de taxatie van den deskundige OLISLAEGER vertrouwen en ik ben van oordeel dat de vinder, voor wien de zaak dan toch in elk geval een buitenkansje is, zich bij die taxatie behoort neder te leggen.

Mocht hij, nadat hem het bovenstaande voor zooveel noodig zal zijn medegedeeld, toch ongenegen blijven de gevonden voorwerpen voor *f* 16.— + *f* 1.— = *f* 17.— af te staan en UHEdG: meenen dat op grond van Bijblad N°. 4282 de plaatselijke taxatie den doorslag moet geven, dan zal ik aan de Regeering moeten voorstellen aan KERTODIKROMO slechts de helft van de plaatselijk vastgestelde waarde, dus *f* 15.50, te doen uitkeeren en zulks op grond van de volgende overwegingen.

De voorwerpen zijn door hem gevonden op zijn tegalveld.

Ik veronderstel dat die grond hem toebehoort in erfelijk individueel bezit, dan wel communaal bezit is. In elk geval is volgens het grondbeginsel onzer agrarische wetgeving de Staat eigenaar van dien grond. De voorwerpen zijn dus gevonden op den grond van een ander en de vinder heeft slechts recht op de helft van de waarde. Deze bepaling van artikel 587 van het Burgerlijk Wetboek is voor den vinder gunstiger dan het dienaangaande door de Moslimsche rechtsgeleerden aangenomen beginsel dat, wanneer men een schat op den grond van iemand anders vindt, de vondst wordt geacht door den eigenaar van dien grond te zijn gedaan (zie Mr. L. W. C. VAN DEN BERG. De beginselen van het Mohammedaansche recht, Derde druk, 1883, bladzijde 117).

De Regeering heeft zich, blijkens de overwegingen van het Gouvernements Besluit, van 18 Juni 1875 N°. 9 (Bijblad N°. 2831), ten einde te voorkomen dat voorwerpen van oudheidkundige waarde aan de beschikking van het Gouvernement worden onttrokken, ten deze op dit standpunt gesteld: het Gouvernement mag wel over de helft van op een domein van den staat gevonden schat naar verkiezing beschikken, maar in beginsel is aangenomen dat den vinder ook die wederhelft, dus de geheele opbrengst, zal worden toegekend. Bij toepassing van dit beginsel wordt dus aan den vinder een gunst bewezen.

Wanneer KERTODIKROMO nu niet tevreden is met de door de Directie van het Bataviaasch Genootschap aangeboden som (*f* 17.—), bestaat er m. i. alle aanleiding te zijnen aanzien van bedoeld beginsel af te wijken en hem slechts de som, waarop hij recht heeft, d. i. de helft van de plaatselijke vastgestelde waarde, dus *f* 15.50, uit te keeren.

Ik teeken nog aan dat wel is waar naar Inlandsche opvatting de grond, door een Inlander erfelijk individueel of communaal bezeten, zijn grond is maar dat belet niet dat, zooals U natuurlijk bekend is, volgens onze agrarische wetgeving die grond ook behoort tot het domein van den staat. In Bijblad N°. 2831 wordt dan ook daarvan uitgegaan;

volgens dat Bijblad behooren gevonden voorwerpen alleen dan geheel aan den vinder, wanneer ze zijn gevonden in grond, waarvan hij, dus een ander dan de Staat, eigenaar (d. i. volgens het Europeesche recht) is.

Mocht KERTODIKROMO agrarisch eigenaar zijn van het tegalveld waarin hij de voorwerpen vond, dan heeft hij natuurlijk recht op de volle getaxeerde waarde (*f* 31.—).

Ten slotte merk ik op dat van teruggave der gevonden voorwerpen aan KERTODIKROMO geen sprake kan zijn; hij moet ze in elk geval aan het Gouvernement afstaan. Er kan alleen verschil bestaan over de som die zal moeten worden uitbetaald.

Ik heb de eer UHEdG: te verzoeken mij, na KERTODIKROMO te hebben ingelicht of doen inlichten, nader ter zake te berichten en mij tevens mede te deelen welk recht door hem op het bewuste tegalveld wordt uitgeoefend.

De afdoening van deze aangelegenheid is tot mijn leedwezen door verschillende omstandigheden vertraagd."

Aan dit schrijven is door den Directeur v[d]. nog het volgende toegevoegd:

„Met Uwe Directie ben ik van oordeel dat tegen de thans gevolgde wijze van taxatie van gevonden voorwerpen van oudheidkundige waarde, waarop voor het Genootschap prijs wordt gesteld, op zich zelf geenerlei bezwaar bestaat.

De voorschriften in Bijblad N[os]. 2831 en 4282 zijn daarmede echter niet geheel in overeenstemming.

Na onderzoek ben ik toch tot de conclusie gekomen, dat in Bijblad N°. 4282, alleen bedoeld is plaatselijke taxatie van gevonden voorwerpen, terwijl het twijfelachtig is wat in die Regeeringsbeschikking is te verstaan onder „waarde".

De vraag is bij mij gerezen of het geen aanbeveling verdient aan de Regeering in overweging te geven om de plaatselijke waardeering van voorwerpen van oudheidkundige waarde af te schaffen en uitdrukkelijk op te dragen aan den Directeur van O., E. en N., als in deze het Gouvernement vertegenwoordigend in overleg met de Directie van het

Bataviaasch Genootschap, dan wel te bepalen dat de plaatselijke taxatie behouden blijft (omdat die misschien soms wel gemak kan opleveren) maar slechts tot richtsnoer zal dienen, zonder dat de Departementschef en de Directie daaraan gehouden zullen zijn.

Gaarne zou ik nopens dit denkbeeld Uw gewaardeerd advies ontvangen en dan tegelijkertijd wenschen te vernemen van welke waarde — de intrinsieke of de Archaeologische — naar Uwe meening bij de taxatie behoort te worden uitgegaan. Ook omtrent dit laatste punt zou ik dan c. q. een voorstel aan de Regeering willen doen.

Uit mijn brief aan den Resident van Kedoe zal u verder blijken, dat naar mijne meening hij, die voorwerpen van oudheidkundige waarde vindt in grond, waarvan hij geen eigenaar (in den zin van het Europeesch recht) is, die voorwerpen behoort af te staan aan het Gouvernement, dat dan op zijn beurt natuurlijk bevoegd is die voorwerpen aan het Bataviaasch Genootschap af te staan. Dit volgt implicite uit art. 587 van het Burgerlijk Wetboek en is ook niet in strijd met de adat. Van eene nadere uiteenzetting, welke van juridischen aard zou moeten zijn, meen ik mij te mogen onthouden.

De vraag of de vinder de geheele opbrengst, dan wel de helft van zijn vondst behoort te ontvangen is in mijn schrijven aan den Resident besproken.

Naar ik vertrouw zal Uwe Directie zich met mijne opvatting ten deze kunnen vereenigen.

Zoodra ik antwoord van den Resident heb ontvangen, zal ik Uwe Directie daarvan in kennis stellen" (zie Notulen Aug. 1905, III *d* en Maart 1906, III 14°).

Nadat de Heer Mr. POTT de onderwerpelijke zaak nog nader mondeling heeft toegelicht en een onverwijld antwoord op zijn schrijven niet noodzakelijk heeft verklaard, wordt besloten het toegezegde bericht af te wachten.

f. Missive van denzelfden, dd°. 3 Augustus j.l. N°. 13723, waarin wordt medegedeeld dat de verzending van de in art. 1

sub *b* van het G. B. van 17 Juli j.l. N°. 27 bedoelde voorwerpen is opgedragen aan den Algemeenen Pakhuismeester alhier, aan wien verzocht is de voorwerpen bij het Genootschap te doen afhalen.

De op de staten B en C van bovengenoemd G. B. bedoelde voorwerpen, zijn bereids aan den Algemeenen Pakhuismeester afgegeven, tegen een bewijs van ontvangst, door den persoon met de afhaling belast onderteekend (zie deze Notulen, II *a*).

g. Missive van denzelfden, dd°. 3 Augustus N°. 13725, aanbiedende een ex. van eenige publicaties over de resultaten der bij het Geneeskundig Laboratoruim alhier verrichte onderzoekingen.

Bibliotheek.

h. Renvooi van denzelfden, dd°. 15 Juni j.l. N°. 16454, ten geleide der missive van den Resident van Kedoe, dd°. 8 Juni j.l. N°. 4620/10, met een gouden vogelklauwtje, door de inlandsche vrouw Bok Taroenodikromo van de desa *Kadipolo*, distr. *Salam*, afd. *Magelang* gevonden in een bron in genoemde desa en getaxeerd op eene waarde van *f* 6.—

Het voorwerp van geen Archaeologisch belang zijnde, wordt tot terugzending besloten.

i. Renvooi van denzelfden, dd°. 12 Juni j.l. N°. 15855, ten geleide der missive van den ass.-res. van Malang van 30 Mei j.l. N°. 372/44, met eenige gouden en andere voorwerpen door de inlanders Kasbi en Sarim van de desa *Karangtengah Kidoel* (*Senggoeroeh*), bij het bewerken van den grond gevonden, tot eene getaxeerde waarde van *f* 113.—

De voorwerpen voor de Archaeol. verzameling van geen waarde zijnde, wordt tot terugzending besloten.

j. Renvooi van denzelfden, dd°. 5 Juli j.l. N°. 18261, ten geleide der missive van den w^d^. ass.-res. van Mataram (Jogjakarta), dd°. 26 Juni j.l. N°. 4027/33, met eenige oudheden, toebehoorende aan de inlanders Samidjo c. s. van de

kampong *Koswasan*, distr. *Prambanan*, regentschap *Kalasan*, afd. *Mataram* en getaxeerd op eene waarde van *f* 25.—

Wordt besloten, de zich onder die voorwerpen bevindende twee zilveren kommen voor de Archaeol. verzameling aan te houden en deze afzonderlijk door den Heer OLISLAEGER te doen taxeeren.

k. Renvooi van denzelfden, dd°. Juli j.l. N°. 18778, ten geleide der missives van den Resident van Madioen, van 15 Juni en 3 Juli j.l. N°s. 5966/25 en 6447/25, met een gouden beeldje, door den inlander TOKARIO van de desa *Watoepatoh*, gevonden aan den oever van de Kalimas in het onderdistrikt *Bandar*, afd. *Patjitan*, circa 15 c.M. diep in den grond begraven. De plaats der vondst behoort tot het vrije staatsdomein, waarop dus geen bezitrechten worden uitgeoefend. Het voorwerp is plaatselijk getaxeerd op *f* 217.—

Het beeldje van bijzonder Archaeologisch belang zijnde, wordt tot aankooping besloten tegen den prijs van *f* 260.—, daaraan door 's Genootschaps taxateur als waarde toegekend.

l. Missive van den Directeur der B. O. W., van 25 Juni 1906 N°. 9704/S.S., ten geleide van een ex. van het verslag der Staatsspoorwegen in N. I. over 1904.

Bibliotheek.

m. Missive van denzelfden, van 13 Juli '06 N°. 10724/A, met een ex. van het rapport omtrent de waarnemingen in de vaarwaters naar Soerabaia, met de bijbehoorende bijlagen en 68 teekeningen.

Bibliotheek.

n. Missive van den w^d^. Britschen Consul, van 10 Juli '06 N°. 192, met een ex. van het boekwerk getiteld „The Bengal Code, 3rd Edition, Vol. IV, 1906".

Bibliotheek.

o. Missive van het Indisch Comité voor Wetenschappelijke Onderzoekingen, dd°. 7 Juli j.l. N°. 6, houdende aanbieding

ter kennisneming van het schrijven van de Maatschappij ter bevordering van het natuurkundig onderzoek der Nederlandsche Koloniën van 30 April j.l. N°. 1283, waarin o. a. voorkomt:

„Tevens kunnen wij u berichten, dat eene verdeeling heeft plaats gehad van de ethnographische voorwerpen, medegebracht door de Noord-Nieuw-Guinea expeditie. Hierbij is eene aanzienlijke collectie (± 300 voorwerpen) toegewezen aan het Ethnographisch Museum van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen. De Directeur van 's Rijks Ethnographisch Museum te Leiden, Dr. J. D. E. SCHMELTZ, zal zich gaarne met de verpakking belasten. De verzendingskosten komen echter voor rekening van genoemd Museum te Batavia. Het zou het bestuur onzer Maatschappij bijzonder verheugen, zoo gij u de moeite getroosten wildet van informaties in te winnen bij het bestuur van het Bataviaasch Museum, of dit geneigd is bedoelde verzendingskosten voor zijne rekening te nemen, en welke wijze van verzending het als de meest verkieslijke beschouwt. Na ontvangst van antwoord zal dan terstond tot verzending worden overgegaan, met bijvoeging der noodige lijsten."

Spoedshalve is bereids geantwoord dat het Genootschap de verzendingskosten gaarne voor zijne rekening neemt en aan eene expeditie per Mij. „Nederland" of „Rotterdamsche Lloyd" de voorkeur geeft.

p. Schrijven van den Ned. Oudheidkundigen Bond te Leiden, van 25 Juni j.l., waarin onder mededeeling van de ontvangst van het artikel van Mevrouw SERRURIER over de Compagnie's Kamer, toestemming verleend wordt om door opname in onze edita aan dat artikel ruimere verspreiding te geven, onder aanbieding om de gebruikte cliché's voor de helft van den kostenden prijs over te nemen.

Tevens wordt de Directie uitgenoodigd den oprechten dank van den bond te willen betuigen aan Mevr. SERRURIER voor haar belangrijk en zeer gewaardeerd artikel (zie Notulen Mei 1906, II *e*).

Wordt besloten: *a* het artikel niet in het Tijdschrift, zooals aanvankelijk bepaald was, doch afzonderlijk uit te geven; *b* op het aanbod tot overneming van de cliché's niet in te gaan, aangezien de reproductie der foto's op grooter schaal zal geschieden; *c* aan Mevrouw SERRURIER der dank van den Oudheidkundigen Bond over te brengen.

q. Schrijven van den Heer Mr. J. J. C. ENSCHEDÉ te Wonokromo (Soerabaia), van 18 Juli j.l., waarin de afzending wordt bericht van een ex. „Bijdragen voor de Vaderlandsche Geschiedenis en Oudheidkunde", voor de Bibliotheek ten geschenke aangeboden.

Het werk bereids ontvangen zijnde, wordt besloten het onder dankbetuiging aan den schenker in de Bibliotheek te plaatsen.

r. Schrijven van den Heer ALFRED K. NEWMAN te Wellington, New-Zealand, dd°. 30 Juni j.l., waarin, onder aanbieding van een wissel à £ 2.—, het verzoek wordt gedaan, voor dat bedrag te willen aankoopen en aan schrijver toezenden photographien van onderdeelen van Javaansche tempels, ten einde daarmede het oude gesneden beeldhouwwerk der Maori's te vergelijken. Schrijver zegt verder: „Our Maoris came through Java en route from India. Our Maori religious carvings is a very striking figure. A god with on each side of him a bird-headed figure (dewa) pecking his cheek. I know this is to be seen in your temples. It is a pair of garudas. Do you know the Gods name. You might add any other book or pamphlet bearing on this.

Is it certain that Java was colonized partly by Hindoos and partly by Egyptians? Whilst the Maori mythology is clearly largely from India, the names of the gods are largely Egyptian and there is clearly a blending:

Egyptian Ra, the sun,	Maori Ra, the sun,
Tin	Tin
Tane	Tane

There are many others.

I shall be greatly obliged if you will help me as a fellow worker in this matter. I would not ask you to take the trouble, but I cannot get what I want out of our limited libraries. There was I believe a big book published in Dutch on Boro-Bodor, but I fancy this goes far beyond my limits".

Wordt besloten dit schrijven te stellen in handen van den Heer PLEYTE, met uitnoodiging zooveel mogelijk aan het daarin vervat verzoek te voldoen.

s. Schrijven van het Comité der Nederlandsch-Indische-Kunst-Tentoonstelling in het Kaiser-Wilhelm-Museum te Krefeld, gedagteekend $\frac{\text{Haarlem}}{\text{Arnhem}}$ Juli 1906, houdende uitnoodiging om aan bovengenoemde tentoonstelling te willen deelnemen door het inzenden van manuscripten en werken in het bezit van het Genootschap, alsmede de door het Genootschap uitgegeven werken, die betrekking hebben op de kunst in Nederlandsch-Indië.

Wordt besloten mede te deelen: dat het Genootschap als principe heeft aangenomen om nimmer aan tentoonstellingen deel te nemen, waarom dan ook bij vroegere gelegenheden dergelijke uitnoodigingen steeds van de hand zijn geslagen; voorts dat wat de edita van het Genootschap betreft, deze te bekomen zijn bij het Ministerie van Koloniën.

III. De Heer PLEYTE

1°. Bericht de ontvangst van een schrijven van Prof. KERN uit Apeldoorn, waarin wordt medegedeeld dat uit eene oppervlakkige beschouwing der foto's van het beeld van de Batang Hari reeds is gebleken, dat de inscriptie Sanskrit is; de karakters zijn weinig of niet verschillend van de oud-Javaansche; de inscriptie moet dus op Java, in alle geval niet in Voor-Indië aangebracht zijn. De uitkomst van het nader in te stellen onderzoek zal Prof. KERN ter opneming in het Tijdschrift van het Genootschap toezenden (zie Not. Mei 1906, V).

Met belangstelling vernomen.

2°. Brengt ter tafel een welgeslaagde foto van den stamper, bedoeld bij Notulen Maart '06 III, 20°, waarnaast ter vergelijking is geplaatst een pootstok, eveneens met losse houtstukken, die bij het gebruiken daarvan een klikklakkend geluid maken, en verzoekt deze foto's te willen opzenden aan den Directeur van 's Rijks Ethnographisch Museum te Leiden.

Conform.

3°. Stelt ter bezichtiging afdrukken van de cliché's bedoeld bij Notulen December 1905, II *g* en verzoekt deze, benevens een stel der foto's bedoeld bij dezelfde Notulen onder *h*, vergezeld van een bijgevoegd schrijven, aan het Kon. Instituut in den Haag te willen aanbieden.

Conform.

4°. Deelt mede, dat hij zich in verband met de hem door de Regeering verleende opdracht tot het doen van onderzoekingen op het gebied der inlandsche nijverheid in West-Java, door de daaraan verbonden drukke werkzaamheden genoodzaakt ziet het conservatorschap der ethnologische afdeeling neder te leggen.

Wordt besloten den Heer Pleyte onder dankbetuiging voor bewezen diensten, te ontheffen van zijn aandeel in het beheer der ethnologische verzameling en Mevrouw Serrurier uit te noodigen, dat beheer thans in zijn vollen omvang op zich te nemen, tot tijd en wijle een ander functionaris die taak van haar zal kunnen overnemen.

IV. De Heer Dr. Hazeu

1°. Brengt namens den Heer A. Geertsema Beckering te Meulabōh, het verzoek over om aan den Heer Veltman, die bereids met verlof naar Europa vertrokken is, alsnog 15 exemplaren van zijn Atjèhsche Woordenlijst toe te willen zenden, aangezien de 10 ex. welke reeds vroeger naar Atjeh zijn gezonden, bestemd waren ter uitreiking aan sommige aldaar verblijvende personen, waardoor dus de auteur zelf geene ex. te zijner beschikking heeft.

Conform.

2°. Brengt ter tafel eene lijst van drukfeilen, voorkomende in de Tettum-Hollandsche Woordenlijst en aangeboden door den auteur den Heer A. MATHYSEN te Atapoepoe, met verzoek die lijst afzonderlijk uit te geven als verbeterblad bij de bovenbedoelde Woordenlijst.

Conform.

V. De Secretaris

legt namens den Heer MOQUETTE een staat over van de munten, behoorende tot de collectie buitgemaakte voorwerpen in Boni, op welken staat tevens is aangegeven op het behoud van welke muntstukken prijs wordt gesteld voor de Numismatische verzameling.

Wordt besloten, alvorens een voorstel aan de Regeering te doen, den Heer MOQUETTE uit te noodigen te willen opgeven, of onder de overige munten er ook voorkomen, die voor toezending aan eenig museum in Nederland in aanmerking komen (zie Notulen Juni '06, II *g*).

VI. Worden afgevoerd van de ledenlijst de Heeren: A. J. N. ENGELENBERG, C. A. KROESEN, A. DE QUANT, F. B. VODEGEL, Th. A. MEISTER, Ph. J. VAN MARLE, G. VON FREIJBURG, L. P. J. VERMEULEN en J. H. HISSINK.

Worden wederom op de ledenlijst gebracht de Heeren: J. PH. VAN DRIEST, assistent-resident van Koetei, C. A. DE MUNNICK, Controleur B. B., F. L. K. STORM VAN 's GRAVESANDE, resident van Palembang, L. H. C. COSTER VAN VRIJENHOEVEN, chef der firma ANEMAET & Co. te Soerabaia, P. WIJERS, ass.-res. van Tegal, H. H. F. J. NUSSELEIN, Controleur B. B.

Worden benoemd tot lid de Heeren: W. B. VAN GOOR, Hoofding. B. O. W. te Soerabaia, J. H. LOUDON, chef der firma MACLAINE WATSON & Co., L. H. VAN 'T SANT, Directeur der N. I. Levensv. en Lijfrente Mij. te Batavia, Mr. G. VISSERING, President der Javasche Bank te Batavia, F. K.

Overduijn, resident van Bantam, S. A. Toens, lid van de Factorij der Ned. Handelmij., F. A. Liefrinck, Inspecteur van finantiën te Batavia, M. C. Brandes, agent van de Cultuur Mij. der Vorstenlanden te Semarang, D. M. Kan, procuratiehouder de firma Geo Wehry & Co. te Soerabaia en S. K. Wieling, ambtenaar ter beschikking van den Directeur van B. B.

Niets meer te behandelen zijnde, wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van den 3[en] September 1906.

Mr. J. G. POTT,
Vice-President.

H. N. STUART,
Secretaris.

Notulen der zevende Directievergadering, gehouden op Maandag den 3en September 1906.

Aanwezig de Heeren: Mr. J. G. Pott, Vice-President, Dr. G. A. J. Hazeu, J. P. Moquette, J. de Booy, D. van Hinloopen Labberton en H. N. Stuart, Secretaris.

De vergadering wordt mede bijgewoond door het eerelid Dr. J. G. F. Riedel.

Afwezig de Heeren: F. A. Liefrinck, President, C. M. Pleyte en P. de Roo de la Faille.

De Notulen der vorige vergadering, zijnde die van 6 Aug. j.l., worden goedgekeurd en gearresteerd.

De Vice-President

I. Neemt, onder mededeeling dat de President door drukke ambtsbezigheden verhinderd is de vergadering bij te wonen, de leiding daarvan op zich en brengt ter tafel de navolgende uit de rondlezing terug ontvangen stukken:

a. Drie Nota's van den Heer Ch. L. J. Palmer van den Broek betreffende Kota Besar en onderhoorigheden en de Batang-Hari districten, door de Regeering ter publicatie aangeboden.

Wordt besloten de Nota's met de daarbij gevoegde statistische gegevens in hun geheel in het Tijdschrift op te nemen.

b. I. Legenden over de plaatsen van vereeniging (poeṇḍen), de plaatsen waar offers gebracht worden (panjadranan), de plaatsen waar geloften worden gedaan (kahoelan, panadaran), of waar men zich afzondert om eene openbaring te ontvangen (panĕpen) in het regentschap Madioen. [Uit het Javaansch naverteld].

II. De Asoera in de Doerga-voorstelling van de Hindoebeeldhouwkunst op Java, beide opstellen door den Heer J. KNEBEL voor het Tijdschrift aangeboden.

Wordt besloten tot plaatsing.

c. Verzoek van den Heer C. M. PLEYTE om ten behoeve van de „Kampoeng Karadjinan" gedurende de Pasar-Gambir van 26 Augustus tot 2 September, de beschikking te mogen hebben over de gamĕlan „Soeka rame Bantĕn".

Tegen de inwilliging van het verzoek geen bezwaar bij de Directieleden zijnde, is de bedoelde gamĕlan voor het beoogde doel afgestaan en op heden reeds wederom in ongeschonden staat terug ontvangen.

d. „Eenige aanteekeningen over West- en Noord Ceram" van den Heer H. KRAYER VAN AALST te Loki, voor het Tijdschrift aangeboden.

Wordt besloten het opstel alsnog te stellen in handen van den Heer RIEDEL, onder uitnoodiging daarover in de eerstvolgende vergadering te willen rapporteeren.

II. Neemt in behandeling de navolgende tusschentijds ingekomen stukken:

a. Missive van den Directeur van O., E. en N. dd°. 8 Aug. j.l. N°. 13962, waarbij het verzoek wordt gedaan ten behoeve van den Regeeringsalmanak voor 1907, eene opgave te willen doen toekomen betreffende de samenstelling van de Directie.

Door den Secretaris is bereids aan het verzoek voldaan.

b. Missive van denzelfden, dd°. 28 Aug. j.l. N°. 15187, houdende aanbieding van een afschrift der ministerieele dépèche van 4 Juli j.l. 1ª A[I] N°. 18/1557, van den volgenden inhoud:

„In de ontwerp-begrooting voor 1907 heb ik onder onderafdeeling 62 van het II Hoofdstuk aangetroffen een post van *f* 28.467 wegens restauratie van den Mendoet-tempel, waarop indertijd betrekking hadden de bij mailrapport 1904 N°. 1 (61 en 1289), ontvangen bescheiden.

Blijkens die stukken zijn de gewichtige bezwaren, welke oorspronkelijk door de Indische Regeering tegen die restauratie waren gemaakt, vervallen na de ontvangst van de nadere toelichting van de Directie van het Bataviaasch Genootschap, dd°. 19 October 1904 N°. 336, welke ten doel had het voornemen tot wederopbouw van genoemden tempel te doen handhaven.

Ik heb in die toelichting evenwel geen argumenten gevonden krachtig genoeg om in de gegeven omstandigheden eene afwijking te rechtvaardigen van de na rijp beraad aangenomen gedragslijn om de zorg der Regeering voor de Hindoe-oudheden te beperken tot de conserveering en het vastleggen van het bestaande in afbeeldingen. Mitsdien heb ik op de in het Raadsadvies aangevoerde gronden geen vrijheid kunnen vinden om den betrokken post op de begrooting te handhaven". (Zie Not. Mei '04, II *f*, pag. 48, Juli '04, I *a*, pag. 64, Oct. '04, II *o*, pag. 95 en Maart '05, III 4°, pag. 30).

Aangezien door deze beschikking van den Minister van Koloniën het eerste gedeelte van het indertijd door den Resident van Kedoe, uitgebrachte en door de Directie zoo krachtig ondersteunde voorstel tot algeheele restauratie van den top en het portaal der Tjandi Mendoet niet tot verwezenlijking zal komen, blijft het thans een onafwijsbare eisch om terug te komen op het tweede gedeelte van bedoeld voorstel, n.l. de zeer noodig geachte verankering en afwerking van het tempel-lichaam en de afsluiting daarvan, zoodat het gerestaureerde gedeelte op het bovenvlak tegen inwatering wordt beveiligd en waarvan de kosten geraamd zijn op *f* 6775.—, omtrent welke aangelegenheid de Heer Mr. Pott op zich neemt te trachten nadere inlichtingen te verkrijgen, ten einde die zoo mogelijk op de eerstvolgende vergadering ter kennis van de Directie te brengen.

c. Renvooi van denzelfden, dd°. 13 Aug. j.l. N°. 21753, ten geleide der missive van den Resident van Kedoe, dd°.

6 Aug. j.l. N°. 6133/10, met 4 presenteerbladen en de stukken van een koperen kom, gevonden op de sawah van den inlander Kasandikromo, van het gehucht *Tjileboeng*, desa *Geneng*, distr. *Tegalredjo*, afd. *Magelang* en getaxeerd op eene waarde van *f* 2.50.

Aangezien op het behoud van twee der presenteerbladen prijs wordt gesteld en het overige kan geacht worden zonder waarde te zijn, wordt besloten de geheele bezending voor den getaxeerden prijs over te nemen.

d. Renvooi van denzelfden, van 15 Aug. j.l. N°. 14431, waarbij het bij dezerzijdsche missive van 3 April j.l. N°. 101 terug gezonden en bij de missive van den Resident van Besoeki van 10 Februari '06 N°. 1758 behoorende procesverbaal, wederom aan de Directie wordt aangeboden (zie Not. Maart '06, III 9°, pag. 31).

Daar uit het renvooi niet blijkt met welke bedoeling de weder-aanbieding is geschied, neemt de Heer Mr. Pott op zich dienaangaande nadere inlichtingen in te winnen.

e. Missive van den Directeur van B. B., dd°. 7 Aug. '06 N°. 2306, houdende verzoek om de voorwerpen, vermeld in den bij het G. B., van 17 Juli j.l. N°. 27, behoorenden staat L^a^ D, aan zijn departement te willen doen toekomen, opdat uitvoering kunne worden gegeven aan de bij art. 2, van dat besluit verstrekte opdracht (zie Not. Aug. '06, II *a*).

Door den Secretaris is aan het verzoek bereids voldaan.

f. Missive van den Directeur der B. O. W. van 7 Aug. j.l. N°. 12124/A, waarbij wordt aangeboden een ex. van de „Bescheiden betreffende de verbetering van het Westgat van Straat Madoera".

Bibliotheek.

g. Missive van den Consul der Nederlanden voor Japan te Kobe, dd°. 19 Juli j.l. N°. 697, houdende aanbieding van een ex. van het nummer 21 van Juni 1906 van het te

Nagasaki verschijnende maandblad „Cherry Blosoms", waarin op de bladzijden 9, 10 en 11 een lezenswaard artikel voorkomt over de voormalige Nederlandsche nederzetting op Desima.

Wordt besloten den schenker dank te betuigen en het artikel in rondlezing te zenden.

h. Schrijven van den Heer MOQUETTE te Buitenzorg, van 21 Aug. j.l., naar aanleiding van de opdracht bedoeld bij Not. Aug. j.l. V, mededeelende, dat hij niet in het bezit is van Catalogi van Nederlandsche muntverzamelingen, uitgezonderd die van het Kon. Oudheidkundig Genootschap te Amsterdam en derhalve bezwaarlijk een advies kan uitbrengen.

Wordt besloten, alvorens deze zaak nader te behandelen, te doen nagaan van welke Nederlandsche Munt-Kabinetten Catalogi in de Bibliotheek voorhanden zijn.

i. Bericht van Mevrouw M. SERRURIER- TEN KATE, van 20 Aug. j.l., waarbij HEd. zich bereid verklaart het geheele beheer der Ethnographische verzameling voorloopig op zich te nemen (zie Not. Aug. '06, III 4°).

Met waardeering hiervan kennis genomen.

j. Aanbieding door Mevrouw SERRURIER namens Monseigneur E. S. LUYPEN, apostolisch vicaris en pastoor van Batavia, van eene collectie ethnographica afkomstig van het landschap Fialaran (Midden-Timor) en door een der R. C. zendelingen bijeengebracht.

Onder dankbetuiging in de Ethnogr. verzameling.

k. Schrijven van den Heer J. VAN AALST te Buitenzorg, van 21 Aug. j.l., waarin de aandacht wordt gevestigd op de celluloid-lak, door de firma H. THIEMANN Jr. te Stolp in Pommeren, sedert eenige jaren in den handel gebracht en uitnemend geschikt om bij boekwerken en metalen voorwerpen de werking van vocht en roest tegen te gaan.

Wordt besloten den schrijver voor zijne mededeeling den dank der Directie te betuigen.

l. Schrijven van het Hoofdbestuur der N. I. vereeniging tot bescherming van dieren, van 24 Augustus j.l. N°. 51ᵃ, houdende aanbieding der verslagen van de Nederl. Zustervereeniging over de jaren 1886, 1895 en 1898 t/m 1905.

Onder dankbetuiging in de Bibliotheek.

m. Schrijven van den Heer W. WIJNAENDTS VAN RESANDT, 1ᵉ Luit. Adj. der Cavalerie te Batavia, dd°. 26 Aug. j.l. van den volgenden inhoud:

„Ik heb de eer U beleefd mede te deelen, dat door mij ten geschenke aan de Bibliotheek van Uw Genootschap zijn aangeboden: twee overdrukken van eenige mijner geschriften betrekking hebbende op Indië, t. w.:

1°. Huwelijken te Batavia in den Compagniestijd.

2°. Oude Indische families, I en II.

Ter toelichting diene het volgende:

ad 1. Hiervoor werd als bron gebezigd het archief van commissarissen van huwelijksche- en kleine gerechtszaken, thans berustende op 's Landsarchief alhier. De thans gedrukte bundel omvat de te Batavia verleende toestemming op de huwelijken tusschen 1718-1807 voorzooverre de registers nog aanwezig waren.

Waar het in mijn bedoeling ligt de op 's Landsarchief berustende huwelijksregisters van 1616 tot 1676 eveneens te excerpeeren, zal alzoo t. g. t. alles wat hier nog te vinden is betreffende voltrokken huwelijken, in druk verschenen en daardoor tegen eventuëel verlies gewaarborgd zijn.

Een juiste opgave van de jaren waarover de aanteekeningen loopen, gelieve U te vinden aan het slot op blz. 138 van den overdruk.

ad 2. In de „Inleiding", welke deze opstellen vooraf gaat, is kortelijks aangegeven van welke bronnen ik gebruik maakte. De bedoeling is de familie-geschiedenis te geven van een groot aantal van die compagnies-hoogere ambtenaren en hun afstammelingen, welke in den tijd der O. I. C. een meer of minder bekenden rol hebben gespeeld. In het U aan-

geboden deel wordt de geschiedenis behandeld der Indische families BANGEMAN (uitgestorven) en Senn van Basel, terwijl in volgende nog te verschijnen overdrukken geregeld zal voortgegaan worden met de geschiedenis van andere dergelijke oud-indische geslachten, zoodat ik mij voorstel geregeld aan Uwe bibliotheek een exemplaar te blijven toezenden. Overigens spreekt de inhoud van het boekje voor zich zelf."

Wordt besloten de overdrukken te plaatsen in de Bibliotheek en den schrijver onder dankbetuiging mede te deelen, dat de Directie zich ten zeerste aanbevolen houdt voor de toezending zijner verdere werken op genealogisch gebied.

n. Aanbieding door den Heer Dr. F. DE HAAN van een overdrukje, naar aanleiding van de door ZEdGel. verstrekte toelichting op het verzoek van het „Ministry of the Interior" te Bangkok, bedoeld bij Notulen Juli '05, III *u*, pag. 65 en Aug. '05, III *i*, pag. 76).

Onder dankbetuiging in de Bibliotheek.

III. Deelt mede, dat naar aanleiding van de plaats gehad hebbende Pasar-Gambir, bij welke gelegenheid ook was tot stand gebracht een „Kampoeng Karadjinan" (galerie de travail), waarin een exposé werd gegeven van verschillende op Java, Palembang, Atjeh, etc. door de inlandsche bevolking uitgeoefende bedrijven, op verzoek van Mevrouw SERRURIER door den president spoedshalve beschikbaar is gesteld een bedrag van *f* 300.— voor den aankoop aldaar van verschillende in het museum ontbrekende ethnographica, dan wel ter aanvulling van reeds bestaande collecties en verzoekt de vergadering hare goedkeuring aan gemelde handeling te willen verleenen.

Onder kennisneming van de lijst der ingekochte voorwerpen en uit overweging, dat in het werkelijk belang van het Genootschap is gehandeld, wordt eenstemmig besloten aan de handeling van den president goedkeuring te hechten.

IV. De Heer Dr. Hazeu

biedt namens Teukoe Tjoet Achmat, jongere broeder van Teungkoe Tjhi' Peureula', thans te Bandoeng verblijf houdend ten geschenke aan een Atjèhsche sarong: Idja Krōng Lam goegōb, meukasab.

Onder dankbetuiging in de ethnographische verzameling.

V. De Heer Moquette

vestigt er de aandacht op dat hem meermalen is gebleken, dat inlandsche hoofden en andere personen genegen zouden zijn schenkingen aan het Museum te doen, doch daarvan werden terug gehouden uit overweging dat zij er niets voor in de plaats krijgen, en zou daarom in overweging wenschen te geven, om, ten blijke dat die bedoelingen ten zeerste worden op prijs gesteld, een diploma of gedenkpenning uit te reiken aan diegenen die zich op 's Genootschaps gebied bijzonder verdienstelijk hebben gemaakt. Mocht het denkbeeld van een zoodanig blijk van appreciatie van wege het Genootschap minder aanbeveling verdienen, dan zoude wellicht van den kant der Regeering iets dergelijks kunnen geschieden.

Voor en aleer verder op dit voorstel in te gaan, wordt besloten zich te wenden tot den Directeur van O., E. en N. met het verzoek zoo mogelijk te willen mededeelen op welke wijze in Nederland door de Regeering schenkingen beloond worden.

VI. De Heer van Hinloopen Labberton

brengt ter tafel eene in de duitsche taal gestelde circulaire van de Technische Hoogeschool te Delft, waarin onder aanbieding van de eerste dissertatie, waarop aan die school een technoloog is gepromoveerd, het verzoek wordt gedaan tot ruiling van edita.

Overwegende dat werken van uitsluitend technischen aard niet behooren tot die welke in onze Bibliotheek worden opgenomen, wordt besloten op het verzoek niet in te gaan.

VII. De Secretaris

biedt ten geschenke aan namens 's Genootschaps eerelid Mr. N. P. van den Berg:

een medaille geslagen bij gelegenheid der herdenking van den drie-honderd-jarigen geboortedag van Rembrandt (z.) en

een medaille met de beeltenis van G. K. Graaf van Hoogendorp en op de keerzijde: November 1813 (br.).

Onder dankbetuiging in de Numismatische verzameling.

VIII. Worden afgevoerd van de ledenlijst de Heeren: W. van Heusden, O. Anton en Mr. H. C. Beijerman.

Wordt benoemd tot lid de Heer H. B. W. Bakhuijs, employé Sf. Adiwerna, Tegal.

Niets meer te behandelen zijnde, wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van den 22 October 1906.

Mr. J. G. POTT,
Vice-President.

H. N. STUART,
Secretaris.

BIJLAGE VII.

STAAT

VAN VOORWERPEN, BUITGEMAAKT IN DE LANDSCHAPPEN BONI EN GOWA, WELKE AAN HET BATAVIAASCH GENOOTSCHAP IN BEWARING ZIJN AFGESTAAN.

(Zie Notulen Aug. 1906, II *a*).

Inventaris nummer.	Aantal.	BENAMING DER VOORWERPEN.
12456/58	3	Presenteer- en schenkbladen.
12459	1	Gouden pasangtimpo (kris met gouden scheede) met bijbehoorende gouden maili.
12460	1	Badik met gouden scheede.
12461	1	Gouden tabaksdoos met gouden tjaping-tjaping.
12462	1	Eenvoudige pao-pao met gouden pasimbangs.
12463	11	Moestika's (talisman) in zilver gevat.
12464	1	Djimat.
12465	1	Gouden kroon, bezet met gesteenten.
12466/70	5	Gouden krissen met hindoegevest en gouden scheeden, waaronder met gesteenten.
12471	1	Gouden kris met scheede.
12472/73	2	Zwaarden met scheede met goud bezet.
12474	2	Geornamenteerde gouden armbanden.
12475	2	„ „ beenringen.
12476	2	Slangvormige gouden armbanden.
12477	2	Gedreven „ „
12478	2	Geornamenteerde gouden filigraan armbanden.
12479	2	Slangvormig gedraaide gouden armbanden.
12480	1	Slangvormige armband met valsche steenen.
12481	25	Gladde gouden arm- en beenringen.

Inventaris nummer.	Aantal.	BENAMING DER VOORWERPEN.
12482	2	Gedraaide zilveren armbanden.
12483	2	Zilveren draadvormig samengestelde armbanden.
12484	1	Metalen plaat, blijkens opschrift geschenk van het Engelsche Gouvernement aan den Vorst van Gowa, jaartal 1811.
12485/91	7	Halskettingen.
12492/94	3	Buikbanden, gedeeltelijk van goud.
12495/97	3	Hoofddeksels voor mannen.
12498/515	18	Hoofdtooisels voor vrouwen.
12516/18	3	Metalen presenteerbladen.
12519	1	Metalen sirihpot (ten rechte spuwbak).
12520	1	„ theepot (ten rechte theeketel).
12521/22	2	„ tabaksdoozen.
12523/26	4	„ vingerkommen.
12527/28	2	„ sigarenhouders.
12529	1	Vaas van paarlemoer met metalen beslag.
12530/34	5	Potjes met deksel en metalen beslag.
12535/45	11	Metalen deksels.
12546/66	21	„ bakjes.
12567	1	„ sirihdoos.
12568	1	Doosje gedeeltelijk metaal en glas.
12569	1	Mes met beenen heft.
12570/73	4	Kinder armbandjes.
12574	2	Oorknoppen.
12575/76	36	Knoppen.
12577/82	32	Metalen knoppen.
12583/86	4	Vingerringen.
12587	2	Oorknoppen.
12588	1	Sirihdoos met goud beslag.
12589	1	Vierkant gouden doos met djimat.
12590	1	Zilveren zegelring met cijfer-koetika.

Inventaris nummer.	Aantal.	BENAMING DER VOORWERPEN.
12591	1	Zilveren ornamentstuk.
12592	2	„ gordelknoopen.
12593	1	„ gordelhaak.
12594	1	„ schaamplaatje.
12595	1 stel.	Belegsel voor sirihtasch.
12596/97	2	Gouden dekseltjes.
12598	1	Charivari.
12599	1	Boeli-boeli voor amuletten.
12600	4	Zilveren haarspelden.
12601	1 paar.	„ haarspelden.
12602	1 „	Haarspelden voor danseres.
12603	5 stuks.	Filigraan in bewerking.
12604	1	Albasten vaasje (gebroken).
12605	1	Gevlochten doosje met 15 kleine parels.
12606	1	Djimat.
12607/11	5	Banden waarop metalen staafjes gehecht zijn.

LIJST

van ingekomen boekwerken gedurende het 2e en 3e kwartaal 1906.

ʿAbdoe'llah (Mas), Pemimpin, jaitoe beberapa peladjaran bahasa Melajoe akan goena sekolah goeroe, sekolah pegawai D. S., B. I. Batavia 1906. 8°.

Abendanon (J. H.), De middelen welke van Staatswege in het werk zouden zijn te stellen om in de inlandsche maatschappij op Java en Madoera nijverheid en handel tot bloei te brengen en daarnaast ook de uitoefening van kunst en nijverheid te bevorderen. — Voorlezing ter gelegenheid der jaarlijksche vergadering van den Raad van het Koloniaal Museum te Haarlem op 2 Juni 1906. (Overg. uit „De Indische Mercuur" 1906.) Amsterdam. 8°.

Acte van concessie door de landsgrooten aan aanvragers van mijnontginningen. Batavia z. j. fol.

Adam (A. J. H. L.), Handhaving van bestaande verordeningen door de regeerings-reglementen van Nederlandsch-Indië, Suriname en Curaçao. Academisch proefschrift. Leiden 1905. 8°.

Adler (C.), Progress of oriental science in Amerika during 1888. From the Smithsonian report for 1888. Washington 1890. 8°.

Aegyptische monumenten van het Nederlandsche Museum van oudheden te Leiden uitgegeven op last der Hooge Regeering. Suten-Xeft, Het Koninklijk boek. Uitgave in lichtdruk. — Supplement op afl. 34 der Aegyptische monumenten. Leiden 1905. fol.

Aḥmad Al Majihî Asj-Sjaibînî, Ḥâsjijah ᶜalâ sjarḥ Aḥmad Ar Ramlî ᶜalâ matn as Sittîn. Z. p. en j. 8°.

Aḥmad bin Aḥmad as Soedjâᶜî, Fath al Djalîl ᶜalâ sjarḥ Ibn ᶜAkîl. Cairo 1298. 8°.

Aḥmad ibn Hidjâzî al Fasjanî, Kitâb al madjâlis as soennijjah fî'l kalâm ᶜalâ 'larbaᶜîn al noêrijjah. Cairo 1306. 8°.

Atwater (*W. O.*) and F. G. Benedict, A respiration calorimeter with appliances for the direct determination of oxygen. Washington, D. C. 1905. 8°. (Carnegie Institution of Washington publication N°. 42).

Barbeyrac (*J.*), Défense du droit de la compagnie Hollandaise des Indes orientales contre les nouvelles préteneions des habitans des Pays-Bas Autrichiens, et les raisons ou objections de la compagnie d'Ostende. La Haye 1725. 4°.

Blumentritt (*F.*), P. Castaño's Nachrichten über Bikols, Cimarronen und Agtas. Adolf Bastian gewidmet. Z. p. en j. 8°.

Boissevain (*J. W.*), Het Indische tooneelstuk Prabodhacandrodaya I. Toelichting en beoordeeling. Academisch proefschrift. Amsterdam 1905. 8°.

Bolk (*F. W.*), Gegevens voor de beoordeeling eener verbranding. Bepaling van het koolzuurgehalte, enz. in de rookgassen, en de waarde daarvan in de praktijk. (Overg. uit het Archief voor de Java-Suikerindustrie 1906.) Soerabaia. 8°.

Borel (*Henri*), Chineesche Kunst. Naar aanleiding van de tentoonstelling gehouden te Batavia door den Nederlandsch-Indischen Kunstkring. Amsterdam 1906. 8°.

Handbook of British *North Borneo* compiled from reports of the Governor and officers of the residential staff in Borneo, and other sources of information of an authentic nature. With an appendix of documents, trade returns, &c., showing the progress and development of the company's territory to the latest date. London 1890. 8°.

Bremekamp (*H.*), Over lichtvoortplanting in dispergeerende middenstoffen. Academisch proefschrift. Groningen 1905. 8°.

Brooshooft (*P.*), Molukkenreis in vogelvlucht. (Overg. uit De Locomotief.) (Semarang 1894.) 8°.

Burgh (*J. Ph. C. van der*), Opmerkingen over des rechters toetsingsbevoegdheid. Academisch proefschrift. Z. p. en j. 8°.

Calogeras (*J. P.*), As minas do Brasil e sua legislaçao. 2 vol. Rio de Janeiro 1904-1905. 8°.

Memorien betrekkelijk het eiland *Ceylon*, door den heer Rijklof van Goens, den jonge, gouverneur van dat eiland, bij het verlaten van het Gouvernement overgegeven aan zijn opvolger, den heer Laurens Pijl, 3 December 1679. Medegedeeld door Jhr. C. A. Rethaan Macaré. (Overdruk).

Coblentz (*W. W.*), Investigations of infra-red spectra. Part I. Infra-red absorption spectra. Part II. Infra-red emission spectra. Washington, D. C. 1905. 8°. (Carnegie Institution of Washington publication N°. 35).

Damsté (*J. H. R. Sinninghe*), Beschouwingen over het Rijksfiscaal strafrecht. Academisch proefschrift. Den Haag 1904. 8°.

Dorsey (*G. A.*), Traditions of the Caddo collected under the auspices of the Carnegie Institution of Washington. Washington, D. C. 1905. 8°. (Carnegie Institution of Washington publication N°. 41).

Dijkstra (*J. F.*), De corruptie in de Nederlandsch-Indische ambtenaarswereld, of: Mr. Rhemrev als regeeringscommissaris. Rotterdam 1906. 8°.

A voyage to the *East* Indies in 1747 and 1748, containing an account of the islands of St. Helena and Java, of the city of Batavia, of the government and political conduct of the Dutch, and of the empire of China. London 1762. 8°.

Ehrenreich (*P.*), Die Mythen und Legenden der Südameri-

kanischen Urvölker und ihre Beziehungen zu denen Nordamerikas und der alten Welt. Supplement zu Zeitschrift für Ethnologie 1905. Berlin 1905. 8°.

Elout, Bijdragen tot de kennis van het Koloniaal beheer getrokken uit de nagelaten papieren van wijlen den minister van staat —. 's Gravenhage 1851. 8°.

Ephraim (*H.*), Ueber die Entwicklung der Webetechnik und ihre Verbreitung ausserhalb Europas. (Mitteilungen aus dem Städtischen Museum für Völkerkunde zu Leipzig, Band I, Heft 1.) Leipzig 1905. 4°.

Eschauzier (*J. J. C.*), Het faillissement van een lid van eene gemeenschap. Academisch proefschrift. Leiden 1905. 8°.

Farlow (*W. G.*), Bibliographical index of North American fungi. Vol. I, part I. Abrothallus to Badhamia. Washington 1905. 8°. (Carnegie Institution of Washington publication N°. 8).

Finsch (*O.*), Zur Erforschungsgeschichte der Ornis Java. (Abdruck aus: Journal für Ornithologie. April-Heft 1906.) 8°.

Furness (*Caroline E.*), Catalogue of stars within two degrees of the North pole deduced from photographic measures made at Vassar college observatory. Washington D. C. 1905. 8°. (Carnegie Institution of Washington publication N°. 45).

Geerligs (*H. C. Prinsen*), De chemische samenstelling van de vezelstof van het suikerriet. (Overg. uit het Archief voor de Java-Suikerindustrie 1906.) Soerabaia. 8°.

Geiger (*A.*), Was hat Mohammed aus dem Judenthume aufgenommen? Eine von der Königl. Preussischen Rheinuniversität gekrönte Preisschrift. Bonn 1833. 8°.

Goudoever (*H. van*), Bijdragen tot de leer der zaakwaarneming. Academisch proefschrift. Leiden 1905. 8°.

Le Musée *Guimet* à Paris. Paris 1886. 8°.

Gulick (*J. T.*), Evolution, racial and habitudinal. Washington, D. C. 1905. 8°. (Carnegie Institution publication N°. 25).

Haastert (J. A. van), Vergelijkende cultuurproeven met verschillende zaadrietvariëteiten, oogstjaar 1904/5. (Overg. uit het Archief voor de Java-Suikerindustrie 1906.) Soerabaia. 8°.

Haberlandt (M.), Musealstudien in London und Holland. (Separatabdruck aus Band VI der Annalen des K. K. Naturhistorischen Hofmuseums.) Wien 1891. 8°.

Handleiding bij fabricatiestaten ten dienste der fabriekscontrôle en de onderlinge contrôle voor 1906. — Niet in den handel. Tegal 1906. 8°.

Harper (R. A.), Sexual reproduction and the organisation of the Nucleus in certain mildews. Washington, D. C. 1905. 8°. (Carnegie Institution of Washington publication N°. 37)

Hein (A. R.), Mäander, Kreuze, Hakenkreuze und urmotivische Wirbelornamente in Amerika. Ein Beitrag zur allgemeinen Ornamentgeschichte. Wien 1891. 8°.

Henriksen (G.), On the iron ore deposits in Sydvaranger Finmarken-Norway and relative geological problems. Christiania 1905. 8°.

Hensen (J.), Verslag der verloskundige kliniek en polikliniek van het Academisch ziekenhuis te Leiden, gedurende den cursus 1897/98 en 1898/99. Academisch proefschrift. Tilburg 1905. 8°.

Hill (G. W.), The collected mathematical works of —. Vol. I. Published by the Carnegie Institution of Washington 1905. 4°.

Hoek (J. van den), Verzekering tegen de geldelijke gevolgen van werkloosheid. Academisch proefschrift. Rotterdam (1905). 8°.

Hohlenberg (M. H.), De oorsprong en verdere lotgevallen der Christelijke kerk in Hindostan, enz. tot aan de helft der zestiende eeuw oordeelkundig onderzocht. Uit het Latijn vertaald en met aanteekeningen en bijlagen vermeerderd door F. C. van der Meer van Kuffeler. Leyden 1842. 8°.

Hoops (*J.*), Waldbäume und Kulturpflanzen im germanischen Altertum. Straszburg 1905. 8°.

Horovitz (*J.*), Spuren griechischer Mimen im Orient. Mit einem Anhang über das egyptische Schattenspiel von F. Kern. Berlin 1905. 8°.

Houtsma (*M. Th.*), De strijd over het dogma in den Islâm tot op el-Ash'ari. Akademisch proefschrift. Leiden 1875. 8°.

Howitt (*A. W.*), Australian group relations. From the Smithsonian report for 1883. Washington 1885. 8°.

Hunsel (*J. H. F. E. van*), Bijdrage tot de kennis van de aetiologie van olecranofracturen. Academisch proefschrift. Leiden 1905. 8°.

Japikse (*J. N.*), Een strijd tegen de verbruikscoöperatie. Academisch proefschrift. Rotterdam 1905. 8°.

Jenks (*A. E.*), The Bontoc Igorot. — Department of the interior Ethnological survey publications I. Manila 1905. 8°.

Kley (*D. A.*), Hulp- en bergloon. Academisch proefschrift. Rotterdam 1904. 8°.

Kostlivy (*S.*), Untersuchungen über die klimatischen Verhältnisse von Beirut, Syrien. Vorgelegt in der Sitzung der Königl. Böhm. Gesellschaft der Wissenschaften in Prag. Prag 1905. 8°.

Krämer (*F. J. L.*), E. W. Moes en P. Wagner, Je maintiendrai. Een boek over Nassau en Oranje. Geschiedkundige bijdragen bijeengebracht onder leiding van —. Opgedragen aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden. I. Leiden z. j. 4°.

Labberton (*D. van Hinloopen*), Verslag nopens een Bal. Jav. palmblad handschrift toebehoorende aan de familie Stortenbeker. (Overg. uit de Notulen van de Alg. en Bestuursvergad. van het Bat. Gen. 1906.) Batavia. 8°.

Lagemann (*H.*), Ein Heldensang der Niasser. Gesang der Gäste beim Feste eines Häuptlings, als er sich den Titel „Balugu" beilegte. Uebersetzt von —. (Overg.

uit Tijdschr. voor Ind. taal-, land- en volkenk. deel XLVIII.) Batavia 1906. 8°.

Loebèr jr. (*J. A.*), Het „ikatten" in Nederlandsch-Indië. (Overg. uit Onze Kunst, voortzetting van de Vlaamsche school.) Niet in den handel. Z. p. en j. 8°.

Lejonquière (*E. Lunet de*), Ethnographie du Tonkin septentrional rédigée sur l'ordre de M. P. Beau, Gouverneur général de l'Indo-Chine française, par —. D'après les Etudes des Administrateurs civils et militaires des Provinces septentrionales. Paris 1906. 8°.

Luschan (*F. von*), Beiträge zum Ethnographie von Neu-Guinea. (Sonderabdruck aus der Bibliothek der Länderkunde Bd. V/VI.) Berlin 1899. 8°.

Maas (*J. F.*), Over de oorzaak van den dood bij de acute peritonitis. Academisch proefschrift. Leiden 1905. 8°.

Macler (*F.*), Contes arméniens traduits de l'arménien moderne. Paris 1905. 8°.

Kitab *Madjĕmoe* door Ismail bin Seeb (Shaik) Badal te Singapore. Soerabaja 1905. 4°. (Javaansch met Arabische karakters).

Bescheiden betreffende de verbetering van het Westgat van Straat *Madoera*. Bijlagen en teekeningen behoorende bij die bescheiden. 's Gravenhage 1906. fol.

Majumdar (*Purna Ch.*), The Musnud of Murshidabad (1704-1904), being a synopsis of the history of Murshidabad for the last two centuries, to which are appended notes of places and objects of interest at Murshidabad. Murshidabad 1905. 8°.

The Peninsular *Malays*. I. Malay beliefs by R. J. Wilkinson. London-Leiden 1906. 8°.

Margoliouth (*D. S.*), Mohammed and the rise of the Islam. New York-London 1905. 8°.

Mclaughlin (*A. Cunningham*), W. Adams Slade and E. Dorman Lewis, Writings on American history 1903. A bibliography of books and articles on United States history published during the year 1903, with some

memoranda on other portions of America, prepared by —. Washington, D. C. 1905. 8°. (Carnegie Institution of Washington publication N°. 38).

Milloué (*L. de*), Catalogue du Musée Guimet. Première partie. Inde, Chine et Japon. Précédée d'un aperçu sur les religions de l'extrême Orient et suivie d'un index alphabétique des noms des divinités et des principaux termes techniques. Lyon 1883. 8°.

Moehammad ar Râzî Fachraddîn, al moesjtahar bichaṭîb ar Rai, Mafâtîḥ al graib al moesjtahar bittafsîr al kabîr. 8 deelen. Z. p en j. 8°.

Moehammad bin Soelaimân al Koerdî al Madanî, Al Ḥawâsji al Madanijjah ᶜalâ sjarḥ Aḥmad bin Ḥadjar al Haitawî al Makkî ᶜalâ moechtaçar ᶜAbdallâh Bâfaḍl Al Ḥaḍramî. 2 dln. Cairo, z. j. 8°.

Monchy (*S. J. R. de*), De Nederlandsche wetgever tegenover de armoede. Academisch proefschrift. Leiden 1905. 8°.

Müller (*F. Max*), Oriental scholarship during the present century. From the Smithsonian report for 1893. Washington 1894. 8°.

Muncker (*F.*), Wandlungen in den Anschauungen über Poesie während der zwei letzten Jahrhunderte. Festrede gehalten in der öffentlichen Sitzung der K. B. Akademie der Wissenschaften zu München. München 1906. 4°.

Nederburgh (*I. A.*), Nogmaals: Rechtshervorming in Ned.-Indië. Nabetrachting op het verhandelde ter vergadering van het Indisch Genootschap op 2 December 1905. Met 2 ontwerpen en toelichting. 's Gravenhage 1905. 8°.

Nienhuis (*J. F. C.*) en J. Kuijper, Handleiding voor het keuren van levensmiddelen enz. Batavia 1906. 8°.

Nieuwenkamp (*W. O. J.*), Bali en Lombok. Tweede zwerver uitgave, eerste gedeelte. Z. p. 1906. 4° oblong.

Nieweg (*J.*), Frederick William Robertson. Academisch proefschrift. Groningen 1905. 8°.

Nijhoff (*Is. An.*) c. s., Bijdragen voor vaderlandsche geschiedenis en oudheidkunde. Reeks I—III. Arnhem 1837-1866. 's Gravenhage 1867-1899. 8°.

1e Reeks 10 dln. 1837-1856.
2e " 10 " 1859-1879.
3e " 10 " 1882-1899.

Nijhoff (*Is. An.*), Registers op de eerste tot derde reeks der Bijdragen (deel I—XXX.) 's Gravenhage 1900. 8°.

Offerhaus Ez. (*H.*), Lineaire kegelsneestelsels en -weefsels. Academisch proefschrift. Groningen 1905. 8°.

Offerhaus (*H. K.*), Eene mechanische oorzaak voor het ontstaan van appendicitis. Academisch proefschrift. 's Gravenhage 1905. 8°.

Oman (*J. Campbell*), The mystics, ascetics, and saints of India. A study of Sadhuism, with an account of the Yogis, Sanyasis, Bairagis, and other strange Hindu sectarians. London 1903. 8°.

Oorthuijs (*G.*), De anthropologie van Zwingli. Akademisch proefschrift. Leiden 1905. 8°.

Oost en *West*. Tentoonstelling van Nederlandsch-Indische Kunstnijverheid (vierde groep) te 's Gravenhage in de Gothische zaal van het paleis op de Kneuterdijk.

Catalogus van Oost- en West-Indisch vlechtwerk, weefsel-versiering en kaartweefsel. 21 Augustus — half October 1902. Z. p. en j. 8°.

Oosterzee (*J. F. N. van*), Schets van een dèsa-bestuur in de bergdistricten van het regentschap Cheribon. Overdruk. Z. p. en j. 8°.

Os (*W. A. E. van*), Het recht der politie. Academisch proefschrift. Groningen 1905. 8°.

Pannier (*J.*) et Mad. J. Pannier, Trois ans en Indo-Chine. Notes de voyage. Toulouse 1906. 8°.

Paulus (*J.*), Het burgerlijk geding voor de King's bench division in hoofdtrekken geschetst. Academisch proefschrift. Scheveningen 1905. 8°.

Commemoraçao civica do Marechal Floriano *Peixoto*, 29 Junho 1895 — 29 Junho 1899. Z. p. en j. 4°.

Philipse (A. M. F. H.), Bac. anthracis mirabilis. Een eigenaardige variëteit van miltvuurbacillen. Academisch proefschrift. Groningen 1905. 8°.

Piepers (M. C.), Praktische wenken voor niet deskundigen omtrent het verzamelen en bewaren van Lepidoptera in den Indischen Archipel. Uitgegeven door de Kon. Natuurk. Vereeniging. Batavia 1906. 8°.

Geschiedenis der *Preanger Regentschappen*. Kort overzicht. Bandoeng 1898. 8°.

Prins (J. J.), De fluctueerende variabiliteit van microscopische structuren bij planten. Academisch proefschrift. Groningen 1904. 8°.

Proeven op het gebied van suikerriet-cultuur en de fabricage tot tafelstroop. Premie van „De Indische Mercuur". Amsterdam 1906. 8°.

Quast (H. C. E.), Verslag nopens den politieken toestand in de Rokanstaatjes. (Overg. uit Tijdschr. voor Ind. taal-, land- en volkenk. deel XLVIII.) Batavia 1906. 8°.

Resandt (W. Wijnaendts van), Huwelijken te Batavia in den Compagniestijd, medegedeeld door —. (Overg. uit het Maandblad van het Genealogisch-heraldiek genootschap „de Nederlandsche Leeuw" 1905.) Z. p. en j. 8°.

Ribbe (Carl), Zie O. Schneider.

Riedel (J. G. F.), Mededeeling. (Overg. uit de Notulen der Alg. en Bestuursvergad. van het Bat. Gen. 1906.) Batavia 8°.

Rockhill (W. Woodville), Explorations in Mongolia and Thibet. From the Smithsonian report for 1892. Washington 1893. 8°.

Rockhill (W. Woodville), Diary of a journey through Mongolia and Thibet in 1891 and 1892. Washington 1894. 8°.

Roest (J. L. D. van der), Woordenlijst der Tobelo-Bòing-taal. Uitgegeven door het Koninklijk Instituut voor de taal-,

land- en volkenkunde van Nederlandsch-Indië. 's Gravenhage 1905. 8°.

Rothpletz (*A.*), Gedächtnisrede auf Karl Alfred von Zittel gehalten in der öffentlichen Sitzung der K. B. Akademie der Wissenschaften zu München. München 1905. 4°.

Rouffaer (*G. P.*), De Hindostansche oorsprong van het „Negenvoudig" Sultans-Zegel van Atjeh, aangetoond o. a. door een merkwaardig Hindostansch schilderijtje van c^a 1700. Tevens onder herkenning eener teekening van Rembrandt. (Overdruk uit „Bijdragen tot de taal-, land- en volkenkunde van Ned.-Indië 1906.) 4°.

Schneider (*O.*), Muschelgeld-Studien. Nach dem hinterlassenen Manuscript bearbeitet von Carl Ribbe. Herausgegeben vom Verein für Erdkunde zu Dresden. Dresden 1905. 8°.

Schoute (*C.*), Het Thomson-effect in kwikzilver. Academisch proefschrift. Groningen 1905. 8°.

Sjihâb addîn Aḥmad al Absjîhî, Kitâbal moestaṭraf fî koelli fann moestaẓraf. 2 dln. Cairo 1300. 8°.

Smith (*Erwin F.*), Bacteria in relation to plant diseases. Vol. I. Methods of work and general literature of bacteriology exclusive of plant diseases. Washington D. C. 1905. 8°. (Carnegie Institution of Washington publication N°. 27).

Poenika Sěrat *Soeloek* kagoengannipoen Raden Ngabehi Sonṭasoemarta. Semarang 1905. 4° obl.

Rapport omtrent den waarnemingsdienst der vaarwaters naar *Soerabaia.* (Met 309 Bijlagen w. o. 293 Teekeningen.) 's Gravenhage 1906. fol.

Portefeuille met bijlagen en teekeningen B 60*.

Sol (*J. W. E.*), Art. 245 der gemeentewet. Academisch proefschrift. Leiden 1904. 8°.

Stevens (*N. M.*), Studies in spermatogenesis with especial reference to the „accessory chromosome." Washington, D. C. 1905. 8°. (Carnegie Institution of Washington publication N°. 36).

Stokvis, La colonisation et l'hygiène tropicale. Overdruk. Paris 1896. 8°.

Tahupeiory (*J. E.*), Onder de Dajaks in Centraal Borneo. Een reisverhaal. Batavia 1906. 8°.

Taverne (*H. J.*), De monosulfonbenzoëzuren (pheencarbonsulfonzuren) en hunne door reëel salpeterzuur gevormde nitroderivaten. Academisch proefschrift. Leiden 1904. 8°.

Taylor (*G. P.*), The student's Gujarâtî grammar, with exercises and vocabulary. London 1893. 8°.

Velde (*C. van de*), Nota betreffende het landschap Loeboeq Ramo. (Overg. uit het Tijdschrift van het Kon. Ned. Aardrijksk. Genootschap 1906.) Leiden. 8°.

Vermeulen (*H.*), Plaatsbepaling der isomere dinitroanisolen. Academisch proefschrift. Groningen 1905. 8°.

Versteeg (*J.*), Opmerkingen over het beheer van gemeentelijk grondbezit. Academisch proefschrift. Leiden 1905. 8°.

Verwey (*N. J.*), Nota in zake Gouvernements voorbereidend onderwijs in Nederlandsch-Indië, aangeboden aan Zijne Excellentie den Minister van Koloniën en aan de leden van de beide Kamers der Staten-Generaal. Gorinchem z. j. 8°.

Vervolg op bovenstaande nota. Batavia 1906. 8°.

Vriesendorp (*I.*), De physiologische en therapeutische werking van het colloidale zilver. Academisch proefschrift. Leiden 1904. 8°.

V. S., Mohamedaansch-godsdienstige broederschappen door een oud-O. I. ambtenaar. Batavia 1890. 8°.

Warneck (*J.*), Tobabataksch-Deutsches Wörterbuch. Batavia 1906. 8°.

Wessels (*L.*), De opheffing van het monopolie en de vervanging van de gedwongen koffiecultuur op Java door een staatscultuur in vrijen arbeid. 's Gravenhage 1890. 8°.

Wilbrink (*G.*), Tweede verslag van de selectie-proeven met de Natal-indigoplant. (Buitenzorg z. j.) 8°.

Wildervanck Lzn. (*J. C.*), De verschillende krommingen eener gewrongen kromme in de vierdimensionale ruimte. Academisch proefschrift. Groningen 1904. 8°.

Wilkinson (*R. J.*), Zie Peninsular Malays.

Woelderen (*R. van*), De privaatrechtelijke zedelijke lichamen. Academisch proefschrift. Leiden (1905). 8°.

Woudstra (*H. W.*), Over de werking van electrolyten op kolloidale zilveroplossingen en over het proces der coagulatie. Academisch proefschrift. Zalt-Bommel 1905. 8°.

Zaalberg (*A. L.*), Differentiaal-meetkundige eigenschappen van stralenstelsels. Academisch proefschrift. Leiden 1905. 8°.

Zaalberg (*F. H. K.*), Een vacantie in Noord-Madoera. (Extra bijvoegsel van het Bat. Nieuwsblad.) Z. p. en j. 8°.

Zeeman (*C. F.*), Een kleine bijdrage tot het Inlandsch Onderwijs-vraagstuk. Voordracht gehouden in de algemeene vergadering dd°. 19 December 1905 der Vereeniging „Moederland en Koloniën". Z. p. en j. 8°.

Zeeman (*C. F.*), Een en ander over Britsch-Indië. Vertaling van eenige hoofdstukken uit het werk „India in the Victoria age" van Romesh Dutt, C. I. E., onder vergelijking met andere bronnen. Amsterdam 1906. 8°.

Ost-Indisches Gespräch, in dem Reiche der Todten, zwischen Bartholomäo *Ziegenbalg* und Johann Cocceo, darinnen nicht allein die gantze Beschaffenheit der Malabarischen Heyden-Bekehrung und Erbauung der Evangelisch-Lutherischen Kirche und Schulen zu Tranqvebar in Ost-Indien, wie sich solches Werk mit Gott angefangen, fortgesetzet, und bis jetzo Seegens-voll ausgebreitet, sondern auch dieser Heydnischen Nation irriger Glaube, Gottesdienst, Sitten und Gebräuche, nebst vielen Merckwürdigkeiten, gründlich beschrieben ist. Franckfurt 1732. 4°.

Notulen der achtste Directievergadering, gehouden op Maandag den 22en October 1906.

Aanwezig de Heeren: Mr. J. G. POTT, Vice-President, C. M. PLEYTE, P. DE ROO DE LA FAILLE, J. DE BOOY, D. VAN HINLOOPEN LABBERTON en H. N. STUART, Secretaris.

Afwezig de Heeren: F. A. LIEFRINCK, President, Dr. G. A. J. HAZEU en J. P. MOQUETTE.

De Notulen der vorige vergadering, zijnde die van 3 Sept. j.l. worden goedgekeurd en gearresteerd.

De Vice-President,

I. Neemt in behandeling de navolgende uit de rondlezing terug ontvangen stukken:

1°. Het in de laatste vergadering in handen van den Heer RIEDEL gesteld opstel van den Heer H. KRAYER VAN AALST te Loki. „Eenige aanteekeningen over West- en Noord-Ceram".

Bij uitvoerige nota heeft ook de Heer RIEDEL zijne meening over dit stuk te kennen gegeven, eene meening die in verband met het gevoelen van het meerendeel der Directieleden tot het besluit leidt, om den schrijver het stuk terug aan te bieden, onder mededeeling dat het wellicht aanbeveling verdient, het in de mededeelingen van een of ander Zendinggenootschap te doen publiceeren.

2°. Schrijven van den Heer J. E. JASPER te Soerabaia, dd°. 8 September j.l. N°. 6 Kn., waarin, onder mededeeling van het hem door de Regeering opgedragen onderzoek naar de Inlandsche Kunstnijverheid in N. I., schrijver zijne belangelooze tusschenkomst aanbiedt bij de aanschaffing van

voorwerpen, werktuigen en modellen, welke voor het Museum bruikbaar of interessant geacht zouden kunnen worden.

Wordt besloten den Heer JASPER mede te deelen, dat zijn aanbod op hoogen prijs wordt gesteld, doch dat voorshands geene behoefte bestaat tot aankoop van bepaaldelijk aan te geven voorwerpen. Mocht echter, gedurende den termijn voor het onderzoek gesteld, die behoefte zich op eenigerlei wijze openbaren, dan zal gaarne van de aangeboden gelegenheid worden gebruik gemaakt.

II. Brengt ter tafel de navolgende ingekomen stukken:

1°. Gouvernements-besluit van 12 October 1906 N°. 24, houdende machtiging op den Directeur van O., E en N. om voorwerpen van oudheidkundige waarde, die na taxatie zullen blijken de geldswaarde van ƒ 1000.— niet te boven te gaan, ten behoeve van een Rijksmuseum in Nederland aan te koopen en die voorwerpen vrachtvrij op te zenden aan de inrichting, voor welke zij bestemd zijn.

Informatie.

2°. Missive van den 1en Gouv. Secretaris, van 17 Sept. j.l. N°. 2757, houdende mededeeling dat blijkens van den Directeur van B. B. ontvangen bericht, door dien Departementschef van den Gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden is ontvangen en in bewaring genomen een gouden ketting met medaille van hetzelfde metaal, waarop aan de eene zijde het Nederlandsche wapen en aan de andere zijde het opschrift „Het Nederlandsch Indisch Gouvernement aan LAPAWAWOOI KRAENG SEGERIE", welk onderscheidingsteeken den gewezen Leenvorst van Boni geschonken werd voor de door hem als Poenggawa van dat landschap bewezen diensten gedurende de verwikkelingen in de afdeeling Noorder-districten in de jaren 1876-1877, met verzoek om mededeeling, welke bestemming aan bedoeld voorwerp zoude zijn te geven.

Wordt besloten te adviseeren de medaille met ketting te bestemmen voor het Rijksmuseum te Amsterdam.

3°. Missive van denzelfden, van 16 October j.l. N°. 3075, waarbij worden aangeboden een zestal van de Radja's der ADJA-TAPPARANG en MAIWA (Celebes en Onderhoorigheden) terug ontvangen in geel zijden band gebonden en met eenig goudwerk versierde politieke contracten, met verzoek te willen mededeelen of voor het Museum van het Genootschap wellicht prijs wordt gesteld op een of meer dier documenten.

Overwegende dat bedoelde contracten als geschiedkundige curiositeit voor het Genootschap van zeer veel belang zijn, wordt besloten de Regeering in overweging te geven, dezelve alle op de gewone wijze in bewaring te geven.

4°. Renvooi van den w^d^. Gouv. Secretaris, van 1 Oct. j.l. N°. 24159, ten geleide der aan den Landvoogd gerichte missive van den Minister van Koloniën van 27 Aug. j.l. N°. 6/1962^a^, waarbij in herinnering wordt gebracht, dat de afdeeling Indië bij het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden is opgeheven en de daartoe behoorende voorwerpen aan 's Rijks Ethnographisch Museum zijn overgedragen, zoodat voorwerpen als de onderwerpelijke aan laatstgenoemde instelling toegezonden moeten worden.

Informatie.

5°. Missive van den Directeur van O., E. en N. dd°. 7 Sept. j.l. N°. 15790, houdende aanbieding van een exemplaar van het Jaarboek van het Mijnwezen in N. I. (wetenschappelijk gedeelte) Jaargang 1905.

Bibliotheek.

6°. Missive van denzelfden, dd°. 15 September j.l. N°. 16337, ten geleide van een afschrift van het Gouv. Besluit van 21 Augustus j.l. N°. 22, houdende opdracht aan den Controleur in Commissie J. E. JASPER tot het instellen van een technisch-artistiek onderzoek naar de Inlandsche Kunstnijverheid in Nederlandsch-Indië.

Informatie.

7°. Missive van denzelfden, van 15 Sept. j.l. N°. 16338, ten geleide van een afschrift van het Gouv. Besluit, van 30 Juni j.l. N°. 43, houdende opdracht aan den Leeraar in de geschiedenis en de land- en volkenkunde van N. I. aan de afdeeling B van het Gymnasium Willem III C. M. Pleyte tot het instellen van een onderzoek naar de Inlandsche nijverheid in West-Java.

Informatie.

8°. Missive van denzelfden, van 17 Sept. j l. N°. 16432, ten geleide van afschriften van het Gouv. Besluit, van 5 dezer N°. 36, van de missive van den 1en Gouv. Secretaris van dien dag N°. 2608*a* en van het schrijven van den Adviseur voor Inlandsche en Arabische zaken met verlof Dr. C. Snouck Hurgronje, dd°. 's Gravenhage, 3 Juli 1906 N°. 3*y*, hetwelk aanleiding heeft gegeven tot het bij voormelde besluit gelaste en aan den Heer H. L. Leydie Melville opgedragen oudheidkundig onderzoek in het voormalig rijk van Pasè.

Het boven aangehaalde tot Z. E. den G. G. gericht schrijven van den Heer Snouck Hurgronje luidt als volgt:

„In den loop der laatste twee jaren ontving ik van het gewestelijk bestuur van Atjeh en Onderhoorigheden eenige photographien van met goed bewaarde opschriften voorziene grafsteenen, die zich te Koeta Kareuëng en op andere plaatsen in de omstreken van Gendong (onderafdeeling Lhō' Seumawè van het Gouvernement Atjeh en Onderhoorigheden) bevinden.

Weldra bleek mij, dat men daar te doen heeft met overblijfselen der begraafplaatsen van het oudtijds wijd vermaarde rijk van Pasè, het oudste Mohammedaansche rijk van Sumatra, wellicht van den geheelen Indischen Archipel. De naam van dit rijk komt ons telkens onder de oogen, wanneer wij kennis nemen van de Inlandsche overleveringen betreffende de invoering van den Islam op Sumatra en Java, en, al zijn de daar medegedeelde bijzonderheden van goeddeels legendarischen aard, zooveel blijkt ondubbelzinnig, dat vóór het bestaan

van Pidië of Atjèh het vorstendom Pasè in het uiterste Oosten eene domineerende plaats innam.

Behalve eene vluchtige vermelding door Marco Polo in het begin der 13e eeuw en eene meer belangrijke beschrijving door den Arabischen schrijver Ibn Batoetah uit de eerste helft der 14e eeuw (in Arabischen tekst met Fransche vertaling uitgegeven door de Fransche Orientalisten De Fremery en Sanguinetti) beschikken wij over uiterst weinige betrouwbare gegevens betreffende het vorstendom Pasè. De door Dulaurier uitgegeven Maleische „Hikajat radja-radja Pasè" toch is blijkbaar zoo lang na den bloei van dat rijk opgesteld, dat mythe en legende in de volksherinnering de gedachtenis der historische feiten grootendeels reeds verdrongen hadden. Des te verrassender was het na de onderwerping der Pasè-streek te ervaren, dat daar om en bij de oude hoofdplaats van het oude rijk grafmonumenten bewaard gebleven waren, waarvan sommige althans zoo goed als ongeschonden in steen gebeitelde opschriften vertoonden, die behalve Quoranspreuken en soortgelijke, ook nauwkeurig gedateerde grafschriften bevatten met opgave van de namen en de afstamming der begravenen.

Voorloopig kunnen wij volstaan met de mededeeling, dat twee dier grafsteenen gewijd zijn aan de nagedachtenis van vorstinnen van Pasè, dat de geslachtsboom van eene dezer teruggaat tot den man, die ook in de legendarische overlevering der Hikajat radja-radja Pasè als stichster des rijks vermeld wordt en dat een bijzonder karakteristiek versierd grafmonument den naam geeft van eenen evenals die vorstinnen in het begin der 15e eeuw in Pasè overleden Abbasidischen prins, kleinzoon van eene der aan het door de Mongolen onder de Abbasidische chaliefen te Baghdad in de 13e eeuw aangerichte bloedbad ontkomen vorstentelgen.

Nu zijn het slechts enkele bijzonder gaaf bewaarde duidelijkst leesbare inscripties, die men tot dusverre heeft afgebeeld. Er bevinden zich echter in de bedoelde omgeving, deels in grootere begraafplaatsen vereenigd, deels geisoleerd, nog tal

van grafsteenen of fragmenten van grafsteenen boven den grond, terwijl zelfs een oppervlakkig onderzoek reeds geleerd heeft, dat bovendien vele van die nonumenten door de langdurige veronachtzaming van de zijde der bevolking onder de aarde zijn bedolven geraakt.

Majoor SWART deed mij toen hij als civiel gezaghebber de onderafdeeling Lho Seumawè bestuurde, eene opgave toekomen van de ligging en de tegenwoordige namen van eenige der thans bij de onwonende bevolking meest bekende grafmonumenten, met bijvoeging van sommige legendarische verhalen, die het nageslacht aan die gedenkplaatsen heeft vastgeknoopt. Dat rapport kan ik thans niet raadplegen, maar de rapporteur wees o. a. daarin op het gevaar van geheel teloorgaan, waaraan die begraafplaatsen in onzen tijd blootgesteld zijn. Gelijk men zoo vaak gezien heeft, dat rivieren ter Noord- en Oostkust van Atjeh in den loop des tijds eene nieuwe bedding zochten, schijnt namelijk de Pasè rivier thans bij elke bandjir een gedeelte van de haren beneden loop begrenzende oevers weg te vreten, en moeten met name sommige dier verzamelplaatsen van monumenten van het vernielende element veel te lijden hebben.

Waar nu, inzonderheid sedert de onderwerping van Atjeh en Onderhoorigheden aan het Nederlandsch gezag, eene zoo kostbare verzameling van tot dusverre onbekende gegevens betreffende het verleden van Sumatra aan de Indische Regeering ter bewaring is toevertrouwd, spreekt het wel van zelf, dat deze die schatten niet ongebruikt mag laten liggen, veel minder aan verdere verweering, of zelfs bedelving onder den grond of verzwelging door het water blootgesteld mag laten.

Men zou niets liever wenschen dan met spoed eene zoo volledig mogelijke uitgraving en opname der nog vindbare monumenten van Pasè bewerkstelligd en door eene stelselmatige beschrijving van de historische gegevens, die zij bevatten, gevolgd te zien. Het lijdt geen twijfel dat eene regeering, die over meer middelen en werkkrachten de be-

schikking had dan de onze, in de gegeven omstandigheden onverwijld met kracht de handen aan den arbeid zou slaan, al ware het slechts om het verwijt te ontloopen van zoo belangrijke hulpmiddelen voor de kennis der geschiedenis van de eigen bezittingen, en in het algemeen van die der uitbreiding van den Islam in vroeger eeuwen onbenut verloren te hebben laten gaan.

Maar al moeten wij erin berusten, niet al datgene te kunnen doen, waarvan zelfs de urgentie gebleken is, dat mag toch geen reden zijn om geheel lijdelijk en werkeloos te blijven. En nu zijn er, als ik mij niet bedrieg, juist op dit oogenblik door bijzondere omstandigheden krachten en middelen beschikbaar om de zoo even aangewezen taak, zoo al niet ten einde toe te volvoeren, dan toch met hare vervulling een ernstig begin te maken.

De vervanging van wijlen Dr. BRANDES als leider der oudheidkundige opname van Java zal nog geruimen tijd op zich laten wachten, daar de hiervoor gewenschte man, Dr. VOGEL, in verband met zijne verplichtingen jegens de Britsch Indische Regeering, althans eerst na verloop van een jaar beschikbaar zal komen; zelfs indien hij den hem aangeboden werkkring aanvaardt, hetgeen nog onzeker is, zullen dus de werkzaamheden van bedoelde opname nog een jaar moeten rusten.

Nu zullen de leden der oudheidkundige commissie, die tot dusverre geheel volgens de aanwijzigingen van Dr. BRANDES werkten, zich in dien tusschentijd wel kunnen bezig houden met de uitvoering van sommige opdrachten, die Dr. BRANDES tijdens zijn leven reeds met hen besprak maar waar hij, die alles tot in bijzonderheden placht te regelen, aan de wetenschap ontvallen is, zal het toch wenschelijk zijn, dat gewichtige arbeid blijve rusten totdat de leiding weder in bevoegde handen is gekomen. In ieder geval is hier geen periculum in mora, te minder wanneer de beschikbare werkkrachten elders voor een dringend werk uiterst nuttig besteed kunnen worden.

De Heer LEYDIE MELVILLE is zeker volkomen berekend om, met behulp van de noodige aanwijzingingen, het terrein, waarop zich de monumenten bevinden, in eene goede situatieteekening vast te leggen, de noodigste maatregelen ter behoorlijke bewaring, althans ter voorkoming van verder bederf of teloorgaan, aan te wijzen en een aantal van de belangrijkste grafsteenen door photographie of teekening in beeld te brengen, allereerst zulke, die geheel of fragmentarisch bewaarde opschriften bevatten, verder zulke, die door hunne ornamentiek al dadelijk daarvoor in aanmerking komen.

De tegenwoordige Gouverneur van Atjeh heeft bij meer dan eene gelegenheid getoond, een zoo helder inzicht in het belang van wetenschappelijk onderzoek van het door hem beheerde gewest te bezitten, dat aan krachtigen steun van de zijde van het bestuur bij de uitvoering der aangeduide opdracht niet te twijfelen valt.

Het zou zeker ten bate der resultaten van den te ondernemen arbeid strekken, wanneer de Gouverneur op grond der locaal voorhanden gegevens, de volgorde der in teekening te brengen plaatsen wilde aangeven, en zich nu en dan van den gang der werkzaamheden vergewissen.

Tegen de kosten, die zulk eene tijdelijke werkzaamheid van den Heer MELVILLE vereischen zal, weegt zeker de besparing op, die de ontstentenis van eenen leider der archaeologische opname van Java oplevert.

Op grond van het bovenstaande zou Uwe Excellentie kunnen goedvinden, den zooeven voorgestelden maatregel aan de overweging van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal aan te bevelen. Voor het geval, dat de Landvoogd zich er mede vereenigt en den Heer LEYDIE MELVILLE eene opdracht in dien zin laat verstrekken, zal het aanbeveling verdienen de teekeningen en photographieën, naarmate die gereedkomen, in mijne handen te stellen, om de opschriften zooveel mogelijk te ontcijferen en de resultaten van het geheele onderzoek geleidelijk tot publiek eigendom te maken.

Door die toezending geleidelijk te doen plaats hebben en niet

daarmede te wachten totdat het werk is afgeloopen, bevordert men trouwens de mogelijkheid, dat ik op grond der kennismaking van het reeds verkregene, betreffende de richting van het verdere onderzoek de noodige voorstellen doe".

Met belangstelling kennis genomen.

9°. Missive van denzelfden, dd°. 24 Sept. j.l. N°. 16847, houdende verzoek om mededeeling of aan de gewone gouvernements subsidie voor het Genootschap ook in het jaar 1908 werkelijk behoefte zal bestaan.

In bevestigenden zin beantwoorden.

10°. Missive van denzelfden, dd°. 25 Sept. j.l. N°. 16932, waarin wordt medegedeeld dat volgens bericht van den Resident van Kedoe, de Inlander KARTODIKROMO er in berust heeft om de door hem gevonden ring en veertig zilverstukjes voor *f* 17.— af te staan (Zie laatstelijk Notulen Augustus 1906, II *e*).

Op deze missive is gevolgd die van 4 October j.l. N°. 17602, houdende bericht, dat de bij dezerzijdsch schrijven van 19 Juni 1905 N°. 160 toegezonden postwissel groot *f* 17.— op onverklaarbare wijze is zoek geraakt, zoodat bedoeld bedrag uit de gelden voor schrijfbehoeften van het Departement is voorgeschoten, ter voldoening van het aan belanghebbende toekomende, met verzoek dat bedrag te willen restitueeren.

De postwissel evenwel niet verloren geraakt, doch op den onwil van belanghebbende om het bedrag te ontvangen, bij renvooi van Den Directeur v[d]. van 4 Aug. 1905 N°. 20394[a], aan het Genootschap terug gezonden zijnde, is deze thans, na verkregen machtiging van den Chef van den Post- en Telegraafdienst aan den Thesaurier terug betaald geworden, waarna het bedrag à *f* 17.— aan het Departement van O., E. en N. is gerestitueerd.

11°. Missive van denzelfden, dd°. 1 October '06 N°. 17359, naar aanleiding van het voorstel van den Heer MOQUETTE,

bedoeld bij Notulen September j.l. V, van den volgenden inhoud:

„Naar aanleiding van het bij Uwe missive van 13 Sept. j.l. N°. 260, gedaan verzoek om inlichtingen nopens de wijze, waarop in Nederland schenkingen aan Rijksinstellingen worden beloond, heb ik de eer Uwe Directie mede te deelen, dat zulks doorgaans geschiedt in den vorm eener schriftelijke mededeeling van de Regeering, waarbij deze aan de gevers Haar dank of ook wel (nl. bij schenkingen van groote waarde) Haar bijzonderen dank betuigt, dan wel hun een speciaal daartoe ingestelde medaille (eerepenning) toekent. (Vergelijk de Koninklijke besluiten van 24 Mei 1897 N°. 87 en 22 Juni 1898 N°. 43, respectievelijk in de Staatscourant N°. 148 en N°. 155 van die jaren).

Hoewel het boven medegedeelde uit den aard der zaak schenkingen betreft ten behoeve van de verschillende wetenschappelijke en kunstverzamelingen *des Rijks*, bestaat mijnerzijds in beginsel geen bezwaar tegen een dergelijke wijze van belooning, waar het de belangen van Uw Genootschap geldt, aangezien dit, ofschoon geen Gouvernementsinstelling, daarmede toch in vele opzichten kan worden gelijkgesteld. Voorshands zou naar mijne meening kunnen worden volstaan met een schriftelijk blijk van waardeering als bovenbedoeld.

In verband met het bovenstaande zal een eventueel voorstel van Uwe Directie, daartoe strekkende, dat de Regeering aan gevers van schenkingen ten behoeve van het Genootschap een schriftelijk blijk van waardeering zal doen toekomen, telkenmale wanneer daartoe Uwerzijds een gemotiveerd voorstel wordt gedaan, gaarne door mij met een gunstig advies worden voorgebracht.

Naar het mij voorkomt zal echter zoodanig blijk van waardeering alleen gegeven moeten worden voor schenkingen van eenige beteekenis".

Gaarne zal van de aangeboden gelegenheid, in voorkomende gevallen van belangrijke schenkingen, worden gebruik gemaakt, doch tevens wordt door een der directieleden het

denkbeeld geopperd om in sommige gevallen ook van wege het Genootschap een medaille beschikbaar te stellen, ter belooning voor bewezen diensten door Inlanders en daarmede gelijk gestelden, weshalve aan de Heeren PLEYTE en STUART wordt opgedragen dit denkbeeld in nadere overweging te nemen en daaromtrent in eene volgende vergadering rapport uit te brengen, zoo mede over de beste wijze, waarop, indien daartoe mocht besloten worden, aan deze zaak publiciteit ware te geven.

12°. Missive van denzelfden, van 18 October j.l. N°. 18424, waarin antwoord wordt verzocht op de missive van zijnen ambtsvoorganger van 8 Mei 1903 N°. 7432. (Zie Notulen Aug. 1903, pag. 63, I *a*).

In het bijzonder wordt prijs gesteld op eenig bericht tenaanzien van het voorkomende in den daarbij met de bijlagen overgelegden brief van den toenmaligen Resident der Preanger-Regentschappen, van 11 Mei 1902 N°. 4609/34, daardoor den tegenwoordigen Resident om inlichtingen is gevraagd.

De afdoening dezer aangelegenheid, welke indertijd in handen van den Voorzitter der oudheidkundige Commissie is gesteld, is door het overlijden van Dr. BRANDES nog steeds achterwege gebleven, weshalve thans besloten wordt den Heer PLEYTE uit te noodigen, deze zaak ter hand te nemen en van dit besluit mededeeling te doen aan den Directeur v^d^.

13°. Renvooi van denzelfden, dd°. 18 Sept. j.l. N°. 24666/6, ten geleide der missive van den Resident van Pekalongan, van 7 Sept. t. v. N°. 8916/56, met een massief gouden ring door den inlandschen Knaap DJINDIL, van de desa *Widoeri*, district en afdeeling *Pemalang*, bij het bewerken van een sawah in die desa gevonden.

Geen prijs op het behoud van den ring gesteld wordende, wordt besloten tot terugzending.

14°. Missives van den Directeur van Justitie, van 6 Sept.

en 22 October j.l. N°s. 7711 en 8868, houdende aanbieding van eenige dagbladen en boekwerken.

Onder dankbetuiging in de Bibliotheek.

15°. Missive van den Directeur van B. B., van 18 October 1906 N°. 3214, waarin, onder aanbieding van de missive van den Commandant van het Leger van 1 dezer N°. 3576/137, het verzoek wordt gedaan te willen mededeelen, welke specifiek Inlandsche wapens, als in de vierde alinea van dat schrijven bedoeld, naar de meening der Directie alsnog aan de verzamelingen der Koninklijke Militaire Academie en van den Hoofdcursus zouden zijn toe te voegen en welke andere ethnographica naar haar oordeel in aanmerking zouden kunnen komen om eventueel aan genoemde inrichtingen van militair onderwijs te worden opgezonden.

Aanleiding tot dit schrijven is eene missive van den Inspecteur van het militair onderwijs, dd°. 's Gravenhage 1 Mei 1906 N°. 403, gericht aan den Minister van Oorlog, waarin bericht wordt dat ten behoeve van het onderwijs gewenscht wordt, dat aan de Koninklijke Militaire Academie aanwezig waren geheele stellen wapens van enkele belangrijke Inlandsche volksstammen; als b. v. van de Atjehers; lading, roedoes, sadel, sikin pandjang, sikin pasangan, klewang tebal oedjoeng, galajang tokong, pedang, kazok, parang gedak, rentjong, kapak, enz.; van de Gajō's roedòs, loedjoe alang, parang, gedoebang; van de Bataks: pisan mariboer, djonap, kalasan of klewang, pedang hoedjoer, badik, kapala djangkap, pisan rempoe, sekin, djon djoleng; van de Riouwsche Maleiers: lembing, kerispandjang, kampilan, toembak, tjempa boeang, djinawi, bladan, tjenangkas, tomboehlada, badei, golok, perisai (schilden), soempitan, etc. Behalve wapens zouden ook andere ethnographica zeer welkom zijn.

Na breedvoerige bespreking dezer aangelegenheid wordt besloten den Directeur v^d. mede te deelen, dat de Directie tot haar leedwezen niet in staat is de gevraagde hulp te verleenen, daar zij volstrekt niet kan aangeven welke wapens

en andere ethnographica bij het militair onderwijs gewenscht zijn, eene zaak welke slechts door een officier kan beoordeeld worden. Tevens ware in overweging te geven, om bij gelegenheid van expedities in beslag genomen wapenen niet, zooals gebruikelijk, te vernietigen, doch deze ter beschikking van de Kon. Mil. Academie te stellen.

16°. Aanvraag van het Departement van Oorlog, van 52 ex. van het 4° deel van de Java Oorlog.

Conform verstrekken.

17°. Schrijven van de firma M. NYHOFF te 's Gravenhage, houdende aanbieding van verontschuldigingen over de minder vlugge bediening in de laatste tijden en toezegging dat orders steeds de stiptste en vlugste uitvoering zullen ontmoeten. (Zie Not. Juni '06, IV, 3°).

Wordt besloten dit schrijven in beraad te houden tot na de ontvangst van bericht van Dr. VAN RONKEL.

18°. Missive van den Resident van Palembang, dd°. 13 Oct. '06 N°. 6044/5, waarbij wordt aangeboden een afschrift en vertaling in het maleisch van de inscripties voorkomende op de hoornen en bekkens bedoeld bij Notulen December 1905, pag. 117, II *c*.

Wordt besloten: *a* den Resident van Palembang den dank der Directie te betuigen voor zijne verleende hulp; *b* de transcriptie en vertaling te stellen in handen van den Heer DE ROO DE LA FAILLE.

19°. Schrijven van den Heer H. LYSTER JAMESON, Professor of Biology at the Transvaal University College, dd°. Johannesburg, 13 Augustus 1906, houdende verzoek om inlichting omtrent het al of niet bestaan van een Staatsbureau voor Ethnology, dan wel van een dergelijke organisatie in verband met het bestaande museum, en omtrent de inrichting daarvan en de wijze van organisatie, verzamelen en rangschikken van gegevens, betrekking hebbende op inlandsche gewoonten, overleveringen, folk-lore, enz.

Onder toezending van een exemplaar van het Algemeen Reglement en Reglement van Orde, mededeelen dat een dergelijk bureau hier niet bestaat.

20°. Schrijven van den Heer Dr. Ph. S. VAN RONKEL, dd°. Oosterbeek, 20 Augustus 1906, ten geleide van eene nota des Heeren W. P. GROENEVELDT te 's Gravenhage, betrekkelijk het Formosaansche Koopcontract, bedoeld bij Not. Mei 1906, VI *d*.

Wordt besloten het contract, vergezeld van de nota van den Heer GROENEVELDT, bij gelegenheid in het Tijdschrift op te nemen.

21°. Schrijven van den Heer H. KRAYER VAN AALST te Loki (West-Ceram), dd°. 29 Aug. j.l., waarin o. a. antwoord gevraagd wordt ten opzichte van de vrachtbetaling der te zenden oude borden.

Niets bekend zijnde van eene aanbieding van oude borden, wordt besloten den Heer KRAYER VAN AALST vooraf om nadere inlichtingen dienaangaande te verzoeken.

22°. Missive van den Directeur van 's Rijks Ethnographisch Museum te Leiden, dd°. 4 September '06 N°. 658, mededeelende, dat zijn afgezonden twee kisten en een pak, inhoudende de voor het Museum bestemde voorwerpen, afkomstig van de Noord Nieuw-Guinea expeditie onder leiding van Prof. WICHMAN en aangeboden door de Maatschappij tot Bevordering van het Natuurkundig Onderzoek der Nederlandsche Koloniën, terwijl de Catalogus dier bezending afzonderlijk is toegezonden.

De Catalogus bereids ontvangen zijnde, wordt besloten op ontvangst der ethnographica dank te betuigen aan de Maatschappij v^d^., tevens aan den Directeur van 's Rijks Ethnogr. Museum voor diens welwillende tusschenkomst in deze.

23°. Briefkaart van den Heer C. VAN DE VELDE te Rengat, dd°. 4 Sept. j.l., houdende aanbieding ten geschenke van

eenige Woordenlijsten (niet alle compleet) van de bahasa tanah in eenige negorijen der afd. Saparoea (Res. Amboina).

Onder dankbetuiging in de verzameling Woordenlijsten.

24°. Dankbetuiging van het voorloopig Curatorium in zake het a. s. Bataksch Instituut voor de toezending der gevraagde werken, bedoeld bij Notulen Juni 1906, II *l*.

Deponeeren.

25°. Dankbetuiging namens het Kon. Instituut voor de T., L en Volkenk. van N. I. te 's Gravenhage voor de toegezonden foto's, bedoeld bij Notulen Augustus 1906, III 3°.

Deponeeren.

26°. Schrijven van den Heer JOHN HEWITT, Curator van het Museum te Serawak, dd°. 21 Sept. 1906, van den volgenden inhoud: „I have of late been very much interested in some curious images made of sago-pith and used by certain natives of this comutry (Milanos) in the healing of diseases. The images are representations of „Antus'' (evil spirits) and these antus are the cause of the disease. Some of these antus dwell in the sea, others in jungle, and others in the air. If a sea-antu is the cause of some particular sickness the corresponding pith image is put in the river and it floats down to the sea, where it bears its message to the antu in question.

I write to you hoping that you will be able to throw light on the origin of the custom. It appears to be isolated amongst this particular tribe in Borneo.

Some of the images look very like the conventional Buddha, another is that of a man bearing a shield and throwing a spear. Such an antu causes „pains in the side''. The dragon enters largely into these images.

The names of a few are:

Belalangan iang,

Dohiq (Doriq iang),

Naga terbang,

Rabong langgit,
Buou to,
Tin berantai,
Semalaiang langgit.

There are over 50 differents kinds of these pith images. I have suspected a Javanese origin.

The Milanos too press heads of children and possibly the custom in question will be found amongst other natives of the Archipelago who have the same head-pressing custom.

Anything you can tell me on this subject will be much appreciated by me".

In handen van den Heer PLEYTE ter beantwoording.

27°. Missive van den w[d]. assistent-resident der Gajō- en Alaslanden te Koeta-Radja, dd°. 2 October j.l. N°. 404, houdende aanbieding ten geschenke namens den Civiel en Militair Gouverneur van Atjèh en Onderhoorigheden van 2 Bataksche geschriften op boomschors, vervat in een mengelmoes van Tōbasch, Karōsch en Simĕloengoensch en handelend uitsluitend over geneesmiddelen voor verwonding, ziekten, enz. De Heer WESTENBERG, ass.-res. voor de Bataksche aangelegenheden te Seriboe Dōlok, wiens tusschenkomst te dezer zake is ingeroepen geworden, heeft geen kans gezien van die boekjes een eenigszins bruikbare vertaling te verschaffen, daar zij wemelen moeten van verouderde termen en vooral van namen van planten en gewassen.

Onder dankbetuiging in de verzameling handschriften.

III. Deelt mede, naar aanleiding van de toezegging gedaan bij Notulen September j.l., II *b*, dat de kwestie omtrent de Tjandi Mendoet in zooverre tot eene gewenschte oplossing is gekomen, dat op de begrooting voor 1907 eene post is opgebracht voor de verankering en afwerking van het tempellichaam en afsluiting daarvan ter beveiliging tegen inwerking van water.

Met genoegdoening vernomen.

IV. De Heer Pleyte

a. brengt ter tafel een 16 tal foto's betrekking hebbende op de afdeeling „Kampoeng Karadjinan" der onlangs gehouden Pasar Gambir, welke door hem zijn aangekocht voor *f* 14.50.

Wordt besloten tot plaatsing in de verzameling photographieën en machtiging op den thesaurier tot uitbetaling van bedoeld bedrag.

b. doet de navolgende mededeeling:

„In de *pantja niti* behoorende tot de Kabopaten te Serang staat sedert jaren een geschonden Nandi in den vloer gemetseld. Deze stier werd destijds bij het aanleggen van het kanaal, dat Karang Hantoe met de zee verbindt, opgedolven. Het beeld getuigt van een begaafd beeldhouwer, doch heeft hier en daar nog al geleden, doordat men er, vóór dat het naar Serang werd overgebracht, gereedschappen op geslepen heeft; ook is het onderste gedeelte van den kop afgebroken.

Desniettegenstaande is het 't beste specimen van Hindoebeeldhouwkunt dat Bantĕn opgeleverd heeft en zonderling is het zeker, dat het tot nog toe aan de waarneming ontsnapte.

De hedendaagsche Bantĕner kent de strekking van het beeld natuurlijk niet meer; met dat al heeft de voorstelling hem toch getroffen en ziet hij er den versteenden Lĕmboe Sari in, den zoon van een rund, die koning werd. Zijn makker was Amoeng Sari, de welp eens tijgers; hun lotgevallen worden bezongen in de Wawatjan Amoeng Sari djeung Lĕmboe Sari, een gedicht van 1029 verzen!

Later werden mij nog eenige stukjes goud vertoond, overblijfselen van een sieraad, bij den aanleg van een sawah gevonden.

Tijdens mijn verblijf te Madja Laja in Juli j.l., vernam ik, dat te Sela Kaso, onderdistrict Patjet, Preanger-Regentschappen, onder de hoede van zekeren Pa Arsah enkele metalen oudheden uit den Hindoetijd berusten. Plaatselijk onderzoek leerde mij, dat zij bestaan in:

1 fraai bronzen Akshobhya-beeldje.

5 bidschellen met verschillende handvatsels, Sangjang Kĕling geheeten.
4 stootwapens.
4 lanspunten waarvan één met goud ingelegd.
2 dolken.
1 kris.
1 mes.
3 belletjes.
1 ijzeren staf, *ĕntjis*.
2 ijzeren pinangscharen.
3 koperen kanonnetjes.

Nog moet er een kropak geweest zijn, die in 1902 door den Wadana van Tji-heulang naar Bandoeng werd gebracht.

Naar aanleiding van deze oudheden werd mij medegedeeld:

„Te djaman baheula doemoegi ka ajeuna dismipĕnan dina hidji saoeng sapĕrtos papangopengan de Roembia.

Hierin worden zij ook nog heden geborgen.

Awit ti nalika ratoe boeda djoemĕnĕngan Ratoe Manabaja doemoegi kana sapoeloeh padjĕnĕngan anoe masih kawĕngkoe koe alam agama boeda.

Dĕwi djĕnĕnganana pararatoe anoe sapoeloeh toeroenan teja, ijeu kasĕbat di handap:

Ratoe Maharadja Intĕn djadi radja Manabaja
(zijn verblijf is thans de G. Poetri bij Tji-panas, Garoet)
Kagĕntos koe
Sangjang Wiroena njoeroepna Batara Wisnoe
Kagĕntos koe
Ratoe Rawana
Kagĕntos koe
Praboe Manabaja
Kagĕntos koe
Praboe Boedjangga Lawa
Kagĕntos koe
Praboe Poespa Lawa
Kagĕntos koe

Praboe Harijang djamboel poetih (met den witten kuif)
Kagĕntos koe
Praboe Wastoe Agoeng
Kagĕntos koe
Praboe Radja Agoeng
Kagĕntos koe
Praboe Panglimanan
anoe parantas islam.

V. De Heer van Hinloopen Labberton
brengt naar aanleiding van eenige daartoe strekkende bij hem ingekomen verzoeken, het denkbeeld ter sprake de Directie de bevoegdheid te doen erlangen om de categorie van leden welke 's jaars *f* 20.— contributie betalen en die thans alleen bestaat uit controleurs en aspirant-controleurs bij het B. B., uit te breiden met enkele andere groepen van personen, z. a. in de eerste plaats onderwijzers werkzaam bij het Inlandsch onderwijs, en eventueel ook ingenieurs beneden den rang van hoofdingenieur, subalterne officieren enz. hopende door dien maatregel zoowel het aantal leden uit te breiden, als betrekkingen met en belangstelling in het streven van het Genootschap te verhoogen.

Verscheidene leden, de vrees koesterende dat de voorgestelde maatregel niet het gewenschte gevolg zal hebben en uit overweging, dat de behandeling van een dergelijk ingrijpende zaak in eene algemeene vergadering zal dienen plaats te hebben, wordt besloten, alvorens het voorstel verder in overweging te nemen de terugkomst van den voorzitter af te wachten.

VI. De Secretaris-Thesaurier
1°. biedt namens den Heer Hazeu aan:

a. het afschrift van de Babad (Sĕrat) Mangkoeboemi, bedoeld bij Notulen Febr. 1906, pag. 21, X *e*, en stelt voor dit thans aan den daarbij bedoelden persoon aan te bieden.

Conform.

b. een overdruk van een in de Journal of the Siam Society verschenen, aan ons tijdschrift ontleend „In memoriam of Dr. Brandes". Schrijver hiervan schijnt de Ingenieur Homan van der Heide te zijn.

Bibliotheek.

2°. brengt het verzoek van den Heer Hazeu over om een 5 à 6 tal exemplaren van de woordenlijst van Seyne Kok ter beschikking te mogen stellen van den leider der a. s. Nieuw-Guinea expeditie, Mr. Lorentz.

Conform.

3°. biedt ten geschenke aan, namens den Heer Mr. H. P. G. Quack te Amsterdam, twee verschillende medailles in brons, geslagen bij gelegenheid van de herdenking van den 300-jarigen geboortedag van Rembrandt.

Onder dankbetuiging in de numismatische verzameling.

4°. deelt mede, dat de Heer W. J. F. Kroon, gewezen Secretaris van Palembang, op zijn doorreis naar Europa, hem het verzoek heeft gedaan om de Bibliotheek van het gewestelijk bureau te Palembang op te nemen onder de leden, tegen eene contributie op den voet van Controleur bij het B. B., dan wel die Bibliotheek op eene andere wijze in de gelegenheid te stellen 's Genootschaps werken te ontvangen.

Met het oog op de gevolgen, ten opzichte van andere dergelijke instellingen, geen antecedent wenschende te stellen, wordt besloten den Resident van Palembang ondershands te wijzen op de bestaande bepaling dat voor een ieder de werken van het Genootschap tegen den vastgestelden prijs te bekomen zijn.

5°. bericht de ontvangst van de lijst der Ethnographica uit Midden Sumatra, ten geschenke aangeboden door den Heer Ch. Palmer van den Broek thans ass.-res. van West-Nieuw-Guinea en bedoeld bij Notulen Maart 1906, pag. 40, IX *a*.

In handen van Mevrouw Serrurier.

6°. brengt ter tafel den staat van gedane betalingen, waaruit blijkt dat het in dit jaar toegestane bedrag à *f* 1450.—

voor de reorganisatie van het Museum, niet alleen geheel verwerkt, doch reeds met een som van ± *f* 60.— is overschreden. Thans is door Mevrouw SERRURIER eene lijst opgemaakt van benoodigdheden, om de reorganisatie nog in dit jaar tot een goed einde te brengen, uit welke lijst blijkt dat behalve voor de aanschaffing en bekleeding van kasten, het opstellen van een prauw, het politoeren van etalage-tafels, het maken van een schutsel ter afscheiding van de ethnographische en historische verzamelingen, het verven van rekken, etc., waarvoor *f* 330.— is opgebracht, nog een bedrag van ± *f* 70.— zal benoodigd zijn voor groote en kleine gedrukte étiquetten, de landstreken vermeldende en landkaartjes om de op de voorwerpen betrekking hebbende landen met kleuren aan te duiden, in totaal *f* 400.— Indien dit bedrag, vermeerderd met de bovenbedoelde reeds bovende begrooting uitgegeven *f* 60.—, alsnog wordt toegestaan, zal de post „reorganisatie Museum" het volgend jaar uit de begrooting verdwijnen en de kosten voor de ethnographische verzameling wederom op den ouden voet begroot worden.

Conform wordt besloten.

VII. Worden afgevoerd van de ledenlijst de Heeren: H. A. VAN DRONGELEN, L. F. DINGEMANS, A. A. BURGDORFFER, Mr. P. W. FILET, J. F. H. KOOPMAN, F. VAN DER DUSSEN, Mr. F. SIEUWERTS, W. J. F. KROON en G. L. GONGGRIJP.

Wordt wederom op de ledenlijst gebracht de Heer E. MEERTENS ass.-res. van Buitenzorg.

Worden benoemd tot lid de Heeren: C. A. DE MEYIER, Chef der firma VAN PUTTEN & Co. te Tegal, B. H. WASSMANN, Chef der firma ERDMANN & SIELCKEN te Batavia, J. HOFLAND, Resident van Batavia, R. H. BLOEMENDAL, Chef van de N. I. Stoomtram te Batavia, A. F. MARMELSTEIN, agent van de Factorij te Soerabaia, A. C. VAN DER WILDE, agent van de Intern. Cred. en Hand. Vereeniging Rotterdam te Semarang, F. A. TH. WARNECKE, Chef der firma ERDMANN & SIELCKEN te Semarang, Th. W. L. STEINMETZ, voorzitter van het

Comité van Bestuur der N. I. Spoorweg Mij. te Semarang en A. J. Baron Quarles de Quarles, Resident van Amboina.

Niets meer te behandelen zijnde, wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van den 26 November 1906.

F. A. LIEFRINCK,
President.

H. N. STUART,
Secretaris.

Notulen der negende Directievergadering, gehouden op Maandag den 26en November 1906.

Aanwezig de Heeren: F. A. Liefrinck, President, Mr. J. G. Pott, Dr. G. A. J. Hazeu, C. M. Pleyte, J. P. Moquette, D. van Hinloopen Labberton en H. N. Stuart, Secretaris.

Afwezig de Heeren: P. de Roo de la Faille en J. de Booy.

De Notulen der vorige vergadering, zijnde die van 22 Oct. j.l. worden goedgekeurd en gearresteerd.

De President,

I. Neemt in behandeling de navolgende uit de rondlezing terug ontvangen stukken:

a. Het schriftelijk verzoek van den Heer A. Diemont, Directeur van „het Centrum" alhier, ddo. 31 October j.l., naar aanleiding van het voorkomende in Notulen Dec. 1905, VI, pag. 125, hem in de gelegenheid te stellen foto's te vervaardigen van de meest belangrijke en fraaiste beelden, wapenen en andere voorwerpen in de Ethnographische verzameling aanwezig, terwijl hij zich bij eene gunstige beschikking tevens verbindt om ook die voorwerpen te reproduceeren, die hem door de Directie als bijzonder belangrijk worden aangewezen, zullende van ieder cliché *drie* afdrukken ten behoeve van het Genootschap worden afgestaan.

De Heer Pleyte licht dit verzoek toe met de mededeeling, dat het plan daartoe oorspronkelijk van hem is uitgegaan, met het doel om op die wijze in het bezit te komen van een typen-album, terwijl alsdan de Heer Diemont zijne onkosten ruimschoots gedekt zoude zien door den verkoop der af-

drukken van de in zijn bezit blijvende cliché's. Zooals echter het verzoek thans is gesteld, zoude spreker tegen inwilliging zijn, omdat alsdan eene contrôle op hetgeen al dan niet gereproduceerd dient te worden, geheel gemist wordt.

De vergadering echter is van meening, dat het voornemen van den Heer DIEMONT op zich zelf reeds aanbeveling verdient, omdat daardoor veel belangrijks in het Museum aanwezig, op kostelooze wijze onder de aandacht van het algemeen wordt gebracht en het derhalve veel zal bijdragen tot populariseering van den rijken Museum-inhoud, terwijl het doel van den Heer PLEYTE niet op den achtergrond behoeft te geraken, indien tegelijkertijd slechts systematisch wordt aangegeven, van welke voorwerpen de reproductie speciaal door de Directie wordt wenschelijk geacht.

Wordt besloten, het verzoek toe te staan, met dien verstande dat de Heer DIEMONT zal worden uitgenoodigd den museum-inhoud vooraf op te nemen en aan te geven welke zaken hij vermeent dat voor reproductie in aanmerking komen, terwijl dan ook tevens Mevrouw SERRURIER en de Heeren PLEYTE en HAZEU ieder op eigen gebied, eene fotografeering van daartoe wenschelijk geachte voorwerpen aan de Directie in overweging zullen kunnen geven.

II. Brengt ter tafel de navolgende tusschentijds ingekomen stukken:

1°. Gouv. Besluit van 29 October 1906 N°. 2, waarbij in afwachting van de ingeroepen beslissing van het opperbestuur omtrent den afstand aan het Genootschap van enkele der in Djambi buitgemaakte kanonnen deze vuurmonden in bewaring worden gegeven op den voet als aangegeven in het besluit van 11 December 1858 N°. 77 (B. B. N°. 3121).

(Zie Notulen Mei '06, III *i*, pag. 50).

Informatie.

2°. Gouv. Besluit van 9 November j.l. N°. 13, houdende bepaling dat de in 1905 van de Radja's der ADJA-TAPPARANG en MAIWA (Celebes en Onderhoorigheden) terugontvangen,

in geel zijden banden gebonden zes politieke contracten op den voet van het besluit van 11 December 1858 N°. 77, ter bewaring worden afgestaan (zie Notulen Oct. '06, II 3°).

Informatie.

3°. Telegram van den 1en Gouv. Secretaris, van 4 Nov. j.l. N°. 1052, houdende verzoek namens den Landvoogd om de door H. M. „Koningin Wilhelmina" aangebrachte op Bali buitgemaakte preciosa, enz. voorloopig in bewaring te nemen, den inventaris en het procesverbaal van overneming spoedig toe te zenden en t. z. t. een voorstel tot bestemming dier goederen in te dienen.

Den dag na ontvangst van dit telegram heeft de Heer Pleyte zich naar Tandjong-Priok begeven, aan boord van de Koningin Wilhelmina de bedoelde goederen in ontvangst genomen en daarvoor een bewijs aan den Commandant afgegeven. Daarna zijn die goederen onder militair geleide naar het Genootschap overgebracht en in de goudkamer opgeborgen, waarna de begeleidende door den Majoor der Infanterie J. Bryan opgemaakte inventaris van den inhoud der verschillende kisten en pakken aan de Regeering is toegezonden geworden. Al dadelijk moest hierbij worden vermeld, dat bedoelde inventaris sprak van *negen* kisten, terwijl er slechts *acht* aanwezig waren en dat dus eene nadere inventariseering slechts kan uitmaken waaraan dit verschil was toe te schrijven. Op verzoek van den vice-president stelden de Heeren Pleyte, Hazeu en Stuart zich in commissie om die nadere inventariseering tot stand te brengen, waarbij bleek dat de door Majoor Bryan ten tweeden male genoemde kist N°. 4, inhoudende Balische Kains, niet aanwezig was. Nader zal derhalve dienen uitgemaakt te worden of een kist is achtergebleven of verloren geraakt, dan wel in den inventaris een schrijffout is geslopen.

Nadat de nieuwe inventaris eveneens aan de Regeering was aangeboden is de commissie overgegaan tot het uitzoeken en sorteeren der verschillende voorwerpen, ten einde te kunnen

komen tot een voorstel nopens de aan de verschillende voorwerpen te geven bestemming. Als uitslag van dien arbeid wordt thans een staat ter tafel gebracht, waarbij eene verdeeling is aangegeven der voorwerpen tusschen het Museum van het Genootschap, 's Rijks Ethnographisch Museum en andere Musea in Nederland, terwijl een aantal uit ethnografisch oogpunt waardelooze stukken en fragmenten voor verkoop worden voorgedragen.

De voorzitter kan zich met de voorgestelde verdeeling niet vereenigen op grond van de overweging, dat van het voor Nederland bestemde het overgroote deel aan 's Rijks Ethnogr. Museum te Leiden is toegekend geworden, terwijl de andere Musea in Nederland, zooals b. v. het Museum PRINS HENDRIK te Rotterdam en het Koloniaal Museum te Haarlem zeer stiefmoederlijk bedeeld zijn geworden.

Ten einde aan dit bezwaar te gemoet te komen en uit de overweging dat eene billijke verdeeling tusschen de Musea in Nederland het best daar beoordeeld kan worden, wordt besloten der Regeering in overweging te geven voor het Genootschap te bestemmen de voorwerpen daartoe aangegeven in den overgelegden staat en de overige naar Nederland op te zenden met het voorstel aan den Minister aldaar te doen uitmaken op welke wijze de verdeeling tusschen de verschillende Nederlandsche Musea zal plaats hebben.

4°. Missive van den Directeur van O., E. en N. dd°. 24 October j.l. N°. 18803, houdende mededeeling dat bij het ministerieele ontwerp der begrooting voor 1907 is uitgetrokken een bedrag van *f* 8000.— voor de ontgraving van het tempelterrein rondom de Tjandi Sewoe en een som van *f* 850.— ten einde den hoofdtempel van dat monument voor verder verval te behoeden. Wanneer, bij het toestaan der voormelde bedragen door den begrootingswetgever, met de betrekkelijke werkzaamheden zal kunnen worden aangevangen, kan echter nog niet met zekerheid gezegd worden.

Informatie.

5°. Missive van denzelfden, dd°. 27 October j.l. N°. 18986, aanbiedende een afschrift der ministerieele dépèche, van 4 Juli j.l. letter A.I. N°. 18/1557, waaruit blijkt, waarom de Minister van Koloniën de voor de restauratie van den Mendoet-tempel benoodigde som van *f* 28467.— niet op de door hem ingediende ontwerp-begrooting voor 1907 heeft gebracht. Daarentegen komt op dat ontwerp wel voor een bedrag van *f* 6800.—, benoodigd voor de verankering en de afwerking van het tempellichaam en de afsluiting daarvan, ten einde inwatering te voorkomen.

Bedoelde dépèche luidt:

„In de ontwerp begrooting voor 1907 heb ik onder onderafdeeling 62 van het II° Hoofdstuk aangetroffen een post van *f* 28.467.— wegens restauratie van den Mendoet-tempel, waarop indertijd betrekking hadden de bij mailrapport 1904 N°s. 1061 en 1289 ontvangen bescheiden.

Blijkens die stukken zijn de gewichtige bezwaren, welke oorspronkelijk door de Indische Regeering tegen die restauratie waren gemaakt, vervallen na de ontvangst van de nadere toelichting van de Directie van het Bataviaasch Genootschap, dd°. 19 October 1904 N°. 336, welke ten doel had het voornemen tot wederopbouw van genoemden tempel te doen handhaven.

Ik heb in die toelichting evenwel geen argumenten gevonden, krachtig genoeg om in de gegeven omstandigheden eene afwijking te rechtvaardigen van de na rijp beraad aangenomen gedragslijn, om de zorg van de Regeering voor de Hindoe-oudheden te beperken tot de conserveering en het vastleggen van het bestaande in afbeeldingen. Mitsdien heb ik in de in het Raadsadvies aangevoerde grond geen vrijheid kunnen vinden om den betrokken post op de begrooting te handhaven."

Informatie.

6°. Missive van denzelfden, dd°. 3 Nov. j.l. N°. 19423, aanbiedende de missive van den Resident der Lampongsche

districten, van 26 Januari te voren N°. 84, naar aanleiding van de circulaire van den 1^en Gouv. Secretaris van 30 October 1902 N°. 3691, aangaande oudheden in zijn gewest.

Laatstgenoemde missive stellen in handen der Commissie in N. I. tot oudheidk. onderzoek op Java en Madoera. (Zie laatstelijk Notulen Maart 1905, III 2°, pag. 30).

7°. Missive van denzelfden, dd°. 23 Nov. j.l. N°. 20503, waarbij met verwijzing naar het Gouv. Besluit, van 17 Juli j.l. N°. 27 (zie Notulen Augustus '06, II *a*, pag. 70) wordt aangeboden een afschrift der missive van den Directeur van 's Rijks Ethnographisch Museum te Leiden, van 30 Sept. j.l., letter G, N°. 1157, gericht aan Z. E. den G. G., onder aanteekening dat de Resident van Bali en Lombok is verzocht geworden met den Heer NIEUWENKAMP in overleg te treden omtrent het verkrijgen van de daarbij bedoelde ethnologische voorwerpen van Bali ten behoeve van dat Museum, met uitnoodiging tevens om den Directeur v^d. met het resultaat van dat overleg in kennis te stellen.

Bedoelde missive luidt:

„Ik heb de eer Uwer Excellentie de goede ontvangst te berichten eener verzameling voorwerpen, buit gemaakt in de landschappen Gowa en Boni, mij geworden door tusschenkomst van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën.

Die verzameling bevat een aantal hoogst belangrijke stukken, die tot nog toe in de afdeeling Celebes van deze Rijksinstelling ontbraken, en reken ik het mij derhalve tot eenen plicht Uwer Excellentie voor dit blijk van belangstelling in het Museum onder mijn beheer mijnen eerbiedigen dank te betuigen.

Het zij mij vergund van deze gelegenheid gebruik te maken Uwe Excellentie eerbiedig te verzoeken ook betreffende eenen eventueelen buit gedurende den krijgstocht op Bali op de belangen dezer Rijksinstelling te willen doen letten en wel te meer omdat mij uit de couranten bekend is geworden dat aan den schilder W. O. J. NIEUWENKAMP, die in Mei j.l.

naar Indië ten behoeve van het bijeenbrengen van ethnographica is vertrokken, verlof werd verleend dien tocht mede te maken en het gevaar bestaat dat de door hem bijeen te brengen voorwerpen, gelijk die zijner eerste, door hem zelf betaalde reis, naar het buitenland verzeild raken en de zoo slecht bedeelde verzamelingen van voorwerpen van Bali en Lombok van dit Museum van eene vermeerdering dan verstoken zullen blijven.

Naar aanleiding daarvan meen ik tot Uwe Excellentie het verzoek te mogen richten den Heer NIEUWENKAMP de belangen dezer Rijksinstelling te willen aanbevelen. Natuurlijk is het mijn voornemen, aangezien hij de kosten zijner reis moet dekken, voor de voorwerpen door mij ter aanvulling van het Museum wenschelijk geacht, eenen redelijken prijs te betalen".

Informatie.

8°. Renvooi van denzelfden van 30 Oct. j.l. N°. 28297/6, ten geleide der missive van den Resident van Kedoe, dd°. 17 October 1906 N°. 7883/10, met een grooten gouden versiersel (kaloeng mas) getaxeerd op . . . . . *f* 76.—
twee gouden ringen . . . . „ 80.—
twee langwerpig gouden ringen (njamat mas). . „ 106.—
twee zilveren ringen . . . . „ 2.—
stukken zilver van een kom . . . . „ 2.—
f 266.—

door de Inlanders GOENOWIDJOJO en GOENOARDJO van de desa *Wonokromo*, distrikt *Garoeng*, afd. *Wonosobo*, opgegraven bij het maken van eene waterleiding.

Wordt besloten het voorwerp aangeduid als kaloeng mas te behouden tegen den alhier getaxeerden prijs van *f* 108.—, de twee gouden ringen welke alhier getaxeerd zijn op *f* 132.— (plaatselijke taxatie *f* 80.—) in aanmerking te brengen voor aankoop ten behoeve van 's Rijks Ethnographisch Museum (afd. Oudheden van Indië) te Leiden en het overige wederom ter beschikking van de vinders te stellen.

9°. Missive van den Directeur der B. O. W., dd°. 26 October j.l. N°. 16636 F, aanbiedende een exemplaar van het verslag der B. O. W. in N. I. over 1904.

Bibliotheek.

10°. Missive van den Directeur van B. B., dd°. 14 Nov. j l. N°. 3496, houdende verzoek om omtrent de te geven bestemming aan de van Boni afkomstige muntstukken, zoo mogelijk spoedig, een voorstel in te dienen (zie Notulen Juni '06, II *g*, en Aug. '06, V.

Aangezien geene catalogi van 's Rijks Muntverzamelingen in de Bibliotheek aanwezig zijn, is den Directeur v^d. alleen nog pas medegedeeld kunnen worden op welke munten voor het Genootschap prijs wordt gesteld.

Thans wordt besloten, den Directeur van O., E. en N. te verzoeken, bij de Regeering een voorstel te doen, om uit Nederland voor onze boekerij aan te vragen, catalogi van de Rijksmuntverzamelingen en zoo mogelijk ook van andere openbare Munt- en Penningkabinetten.

11°. Missive van den Resident van Madoera, van 24 October j.l. N°. 8044/11°, houdende aanbieding van eene van den Controleur F. H. G. J. van Leeuwen ontvangen woordenlijst van de Kambangsche taal, zooals die op de eilanden van het onderdistrict Sepeken (distr. Kangean) wordt gesproken, vergezeld van eene toelichting.

Onder dankbetuiging in de verzameling woordenlijsten.

12°. Missive van den Resident van Soerabaia, dd°. 6 November j.l. N°. 21797/37, met een gouden ring, door den Inlander Sabin gevonden in een suikerrietveld van de desa *Kebowanpasar*, distr. *Gedangan*, afd. *Sidhoardjo* en getaxeerd op eene waarde van *f* 15.—

Den ring voor de archaeologische verzameling behouden.

13°. Missive van den assistent-resident van Toeloeng-Agoeng, dd°. 7 November j.l. N°. 4194/11, met een gouden

schaamplaatje (of fragment van een collier?) en twee dunne gouden armringen, welke bij opgraving gevonden zijn in de desa *Karangsono*, district *Ngoenoet* dier afdeeling en getaxeerd op minstens *f* 70.—

De beide voorwerpen alhier getaxeerd zijnde op respectievelijk *f* 38.25 en *f* 33.50, wordt besloten het gouden plaatje voor de Arch. verzameling te behouden en de ringen wederom ter beschikking van den vinder te stellen.

14°. Schrijven van den Heer F. H. G. J. van Leeuwen, Controleur B. B. te Tanahmerah (Bangkalan), van 21 Oct. j.l., houdende bericht van toezending en aanbieding ten geschenke van een op de bast van den *Dloebang*-boom geschreven verhaal van Djohar in het Javaansch met Arabisch letterschrift. Tevens wordt daarin de vraag gesteld, of het Genootschap prijs stelt op een Balineesch geschrift op lontarbladeren, indertijd op eene vendutie gekocht.

Het toegezonden manuscript onder dankbetuiging in de handschriften-verzameling, en mededeelen, dat op de toezending van het Balineesch handschrift mede veel prijs wordt gesteld.

15°. Schrijven van den Directeur van 's Rijks ethnogr. Museum te Leiden, van 30 September j.l. N°. 682, houdende dankbetuiging voor de toezending van foto's van rijststamper en pootstok (Catalogus N°s. 6122 en 6170), welke afbeeldingen van groot belang zijn bij eene studie van het Kapittel „Arbeit und Rhytmus", zooals t. z. t. uit den Catalogus der afdeeling Borneo, die thans ter perse is, zal blijken (zie Notulen Maart '06, III 20°, pag. 34).

Informatie.

16°. Schrijven van den Heer H. J. Bernelot Moens, Controleur der Toengkal te Pelaboean Dagang, dd°. 19 Oct. j.l., houdende aanbieding ten geschenke van een pakket wapens, vervaardigd in de doesoen Merloeng.

Onder dankbetuiging in de ethnographische verzameling.

17°. Schrijven van den Heer L. J. C. VAN Es te Delft, van September j.l., waarbij de terugzending wordt bericht van het lampje N°. 1074, bedoeld bij Notulen Jaunari '06, I *d*, pag. 2.

Het lampje bereids ontvangen zijnde, wordt besloten het bewijs van leening aan den Heer R. VAN DEN BROEK D'OBRENAN terug te geven.

18°. Schrijven van den Heer Dr. Ph. S. VAN RONKEL te 's Gravenhage, dd°. 9 October j.l., naar aanleiding van de opdracht hem verstrekt in de vergadering van Juni j.l. (zie Not. Juni '06, IV 3°, pag. 66), ten opzichte van de vertraging in de uitvoering onzer bestellingen door de firma M. NYHOFF.

Daar het zich thans laat aanzien dat in den vervolge allezins verbetering in den toestand te wachten is en ook bereids door die firma aan een goed deel der achterstallige bestellingen uitvoering is gegeven, wordt besloten den Heer VAN RONKEL dank te betuigen voor zijne gewaardeerde tusschenkomst in deze.

19°. Schrijven van den Heer A. F. VELDERS, Controleur B. B. te Tjampaka-Tjibeber, van 16 October j.l., houdende verzoek om bericht of het Genootschap prijs stelt voor het Museum op toezending van eenige houten gietvormen voor Inlandsche gebakjes.

In bevestigenden zin beantwoorden.

20°. Schrijven van den Heer C. KAAG, Hzn. te Jogjakarta, van 8 Nov. j.l., waarin, onder overlegging van eene lijst van Javaansche boekwerken, de vraag wordt gedaan of het Genootschap genegen is deze voor zijne Bibliotheek over te nemen.

In handen van den Bibliothecaris.

III. Deelt mede, dat bij gelegenheid van de expeditie naar Bali eene groote collectie lontar-geschriften is verzameld, voornamelijk uit de poeri van Dèn Pasar; sommige hiervan,

zooals agama's e. d. zullen denkelijk aldaar moeten blijven ten gebruike bij de rechtspraak, doch voor de meeste andere bestaat waarschijnlijkheid dat ze naar hier zullen kunnen opgezonden worden.

Wordt besloten den Resident van Bali te verzoeken, bedoelde geschriften, voor zooverre zij gemist kunnen worden, ter beschikking van het Genootschap te stellen, onder uitnoodiging tevens, aan die geschriften, zoo mogelijk, eene niet al te beknopte beschrijving van den inhoud te willen toevoegen.

Naar aanleiding van het bovenstaande deelt de Heer VAN HINLOOPEN LABBERTON mede, dat hij van eenen officier een in zeer goeden staat verkeerende Balineesche *tjakĕpan* bevattende 12 lĕmparans ten geschenke heeft gekregen, welks inhoud thans door hem wordt onderzocht, waarna hij deze voor 's Genootschaps Handschriften verzameling wenscht te bestemmen, terwijl hem voorts eenige uit Bali afkomstig lontar bladen ter inzage zijn gegeven, die bij onderzoek zijn gebleken een fragment uit een Amir Hamzah te bevatten en wel een poepoeh Ḍanḍang goela compleet en van twee andere poepoeh's kleine gedeelten. Van een en ander is door hem ten behoeve van de Handschriften verzameling een afschrift vervaardigd.

IV. De Heer MOQUETTE

a. bericht de ontvangst van een schrijven der firma FREDERIK MULLER te Amsterdam, waarbij à *f* 400.— te koop werd aangeboden een uiterst zeldzame Java-Munt n. l. een dubbele dukaat van 1748 gestempeld „dinar" (zie Resolutie van 17 Maart 1747) en waaromtrent bij NETSCHER en VAN DER CHIJS (De Munten van N. I.) op pag. 9 te lezen is: „Het is ons echter niet gebleken, dat aan dit besluit uitvoering is gegeven, daar al de ons bekende exemplaren van de hier bedoelde gouden munt het woord „derham" voeren".

Aangezien om telegraphisch antwoord verzocht werd, heeft spreker op eigen verantwoordelijkheid die munt aangekocht, om reden het aangeboden exemplaar voor zooverre bekend

uniek is en hij het bezit er van voor de Bataviaasche verzameling ten zeerste gewenscht acht.

De vergadering, overwegende de groote aanwinst door deze curiositeit verkregen en in aanmerking nemende het spoedeischende van het geval, besluit, hoewel de beperkte, finantiën van het Genootschap slechts bij hooge uitzondering den aankoop van zulke kostbare munten zullen toelaten, de handeling van den heer MOQUETTE goed te keuren en de post à *f* 50.— uitgetrokken voor den aankoop van Munten, waarvan tot dusverre slechts een kleine som is verbruikt geworden, te verhoogen met zoodanig bedrag als voor de aanschaffing benoodigd zal blijken te zijn.

b. legt over een stel platen van munten bestemd voor zijne in het Tijdschrift verschijnende publicaties over Indische munten, met verzoek die reeds nu te willen doen reproduceeren, opdat de bij zijne aanstaande definitieve komst te Batavia te vervaardigen beschrijving dier munten spoediger het licht kunnen zien.

In handen van den Redacteur van het Tijdschrift.

V. De Heer HAZEU

biedt namens den Heer Mr. A. PAETS TOT GANSOIJEN ten geschenke aan de Tĕnggĕrsche Almanak waarover vroeger reeds geschreven en gerapporteerd is. Eene afbeelding van een dergelijke papan komt voor in Bijdr. Kon. Inst. 4e volgr., deel III (1879), pag. 142—143.

Onder dankbetuiging in de betrekkelijke verzameling.

VI. De Heer PLEYTE

a. bepleit de wenschelijkheid om de fraaie en belangwekkende zaken, welk thans op Bali zijn buitgemaakt, door foto's en eene beschrijving in ruimen kring bekend te maken en stelt voor de noodige fondsen daarvoor beschikbaar te stellen.

Met het oog op de aanstaande dienstreis van den Heer PLEYTE wordt besloten deze zaak aan te houden tot de eerstvolgende vergadering die door den Heer PLEYTE zal bijgewoond worden.

b. biedt namens den Heer Ph. J. AGERBEEK, Mil. Apo-

thekers-bediende ten geschenke aan eene foto van Zuid-Nieuw-Guinea en een Muziekinstrument van bamboe.

Onder dankbetuiging in de verschillende verzamelingen.

VII. De Heer van Hinloopen Labberton

a. deelt mede, enz.

b. bericht de ontvangst van een schrijven van de Smithsonian Institution te Washington, van 28 Sept. j.l., waarin, onder mededeeling dat door den brand te San Francisco, welke volgde op de aardbeving van 18-20 April, de waardevolle verzamelingen en de boekerij van de „California Academy of Sciences" geheel verwoest zijn, het verzoek wordt gedaan een geheel nieuw stel van alle edita van het Genootschap te mogen ontvangen.

Wordt besloten aan het verzoek zooveel mogelijk te voldoen.

VIII. De Secretaris

biedt ten geschenke aan een van de Nationale Bibliotheek te Rio de Janeiro ontvangen medaille, ter herdenking van de inwijding van het nieuwe Bibliotheeksgebouw.

In de verzameling gedenkpenningen.

IX. Worden afgevoerd van de ledenlijst, op verzoek, de Heeren: Mr. F. D. E. van Ossenbruggen, Mr. J. W. Kool, H. G. Heijting, W. A. de Kanter, J. A. G. Brugman en H. Th. de Santy.

Wordt benoemd tot lid de Heer H. Th. Damsté, controleur B. B., van verlof uit Europa teruggekeerd.

Niets meer te behandelen zijnde, wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van den 24 December 1906.

F. A. LIEFRINCK,
President.

H. N. STUART,
Secretaris.

Notulen der tiende Directievergadering, gehouden op Maandag den 24en December 1906.

Aanwezig de Heeren: F. A. LIEFRINCK, President, Mr. J. G. POTT, Dr. G. A. J. HAZEU, J. P. MOQUETTE en H. N. STUART, Secretaris.

Afwezig de Heeren: C. M. PLEYTE, P. DE ROO DE LA FAILLE, J. DE BOOY en D. VAN HINLOOPEN LABBERTON.

De Notulen der vorige vergadering, zijnde die van 26 November j.l., worden na enkele aangebrachte wijzigingen goedgekeurd en gearresteerd.

De President

I. Neemt in behandeling het navolgende uit de rondlezing terug ontvangen stuk:

Missive van den Directeur van O., E. en N. dd°. 20 Augustus j.l. N°. 14734, luidende als volgt:

„Door den Heer W. F. ENGELBERT VAN BEVERVOORDE, voorheen assistent-resident van Djokdjakarta, thans Resident van Pekalongan, is bij zijn overgelegd aan de Regeering gericht schrijven van 23 Mei j.l. het verzoek gedaan om de door hem samengestelde en hierbij overgelegde „Monografie der Solosche enclaves Pasar Gede en Imăgiri, gelegen in de residentie Djokdjakarta" van Regeeringswege te doen uitgeven.

Aangezien bedoeld werk, ook naar het oordeel van mijn ambtgenoot van Binnenlandsch Bestuur, wiens advies door mij werd ingewonnen, en van den schrijver zelf, hoofdzakelijk alleen wetenschappelijke waarde heeft, zou het mij zeer aangenaam zijn ter zake Uw gevoelen te mogen vernemen.

Ik heb mitsdien de eer Uwer Directie te verzoeken mij

nopens bedoeld verzoek Uw oordeel te willen mededeelen en, voor het geval uitgave van dit werk voor rekening van het Gouvernement wenschelijk mocht worden geacht, tevens te willen opgeven hoe groot de oplaag zou moeten zijn.

Een van de Algemeene Secretarie nader ontvangen rol teekeningen, behoorende bij meerbedoeld manuscript, gaat mede hierbij."

De bij deze missive bedoelde rol teekeningen werd niet ontvangen, terwijl er, zonder afzonderlijke geleidemissive van den Directeur v^d^., aan was toegevoegd een nader schrijven van den Heer ENGELBERT VAN BEVERVOORDE aan Z. E. den G. G., van 19 Juli j.l., waarbij ten vervolge van het bovengenoemd schrijven werd aangeboden eene „Beschrijving van de Begraafplaats Tegalwangi of Tegalaroem nabij Tegal, residentie Pekalongan" met verzoek daarmede te willen handelen als in eerstvermeld schrijven in overweging is gegeven.

Uit het rondlezingsvel blijkende dat het naar het inzicht der bestuursleden geene aanbeveling verdient, genoemd werk voor eene uitgave van Regeeringswege in aanmerking te brengen, wordt besloten den Directeur v^d^., onder bekend stelling der tot die conclusie geleid hebbende overwegingen, de manuscripten terug aan te bieden.

II. Brengt ter tafel de volgende tusschentijds binnengekomen stukken:

a. Besluit van den Directeur van O., E. en N. van 20 December 1906 N°. 22312, houdende bepaling dat voor een som van *f* 132.— zullen worden aangekocht twee gouden ringen, gevonden in de afd. Wonosobo der residentie Kedoe, ter opzending aan 's Rijks Ethnographisch Museum te Leiden (zie Notulen November '06, II 8°).

Informatie.

b. Renvooi van denzelfden, dd°. 27 Nov. j.l. N°. 31229/6, ten geleide der missive van den Resident van Madioen, van 14 Nov. '06 N°. 10539/25, met een oud beeldje door den

inlander Kasanawi van de desa *Pageroekir*, afd. *Ponorogo*, bij het bewerken van het erf van zijn desagenoot Sonomedjo gevonden, en getaxeerd op *f* 15.—

Wordt besloten het beeldje voor de Archaeol. verzameling aan te koopen.

c. Renvooi van denzelfden, dd°. 29 Nov. j.l. N°. 25736, houdende aanbieding van een ex. van het „Verslag van de Wees- en Boedelkamers over het dienstjaar 1905".

Bibliotheek.

d. Renvooi van denzelfden, dd°. 15 Dec. j.l. N°. 32770, ten geleide der missive van den Resident van Kedoe, van 5 Dec. '06 N°. 8915/10, met twee gouden ringen en eenige stukjes van een gebroken ketting, door eenige inlanders van de desa *Kemiriombo*, distr. *Tjandiroto*, afd. *Temanggoeng* in den grond gevonden.

Van niet genoegzaam belang zijnde, wordt besloten tot terugzending.

e. Renvooi van denzelfden, dd°. 15 Dec. j.l. N°. 32951, ten geleide der missive van den Resident van Rembang, van 5 December '06 N°. 14283/1, met eenige gouden voorwerpen, een goetji en een zilveren kom, door den inlander Ngarip van de desa *Bawah* (*Kragan*), onderdistr. *Lodan* bij het bewerken van zijn sawah gevonden.

De voorwerpen niet van waarde voor het Museum zijnde, wordt tot terugzending besloten.

f. Missive van den Directeur van B. B., van 24 Nov. j.l. N°. 3626, met verzoek om eene opgave der jaargangen van de bij Notulen Nov. j.l., II 10°, bedoelde gouden munten, voor zoover daarop geen prijs wordt gesteld voor 's Genootschaps verzameling, opdat c. q. aan den Minister van Koloniën de vraag kunne worden onderworpen, of die munten wellicht aan een der Musea in Nederland kunnen worden afgestaan. Tevens houdt de Directeur v^d^. zich aanbevolen

voor de mededeeling welke (goud) waarde aan de dubloenen en de peso's kan worden toegekend.

Aan beide verzoeken is bereids door den Secretaris voldaan.

g. Missive van den Chef van het wapen der Artillerie, van 26 Nov. j.l. N°. 4136/203, waarin, onder mededeeling dat in het Magazijn van Oorlog te Makasser een 19-tal in Midden- en Zuid-Celebes veroverde bronzen kanonnen en lila's aanwezig zijn, en met verwijzing naar eene bijgevoegde beschrijving van de op die vuurmonden zich bevindende ornamenten en inscripties, het verzoek wordt gedaan te willen mededeelen of door het Genootschap op het bezit van enkele daarvan wordt prijsgesteld.

Wordt besloten, onder terug aanbieding van de bijlage, de daarop aangeteekende vier vuurmonden voor 's Genootschaps Museum aan te vragen.

h. Missive van den Directeur der B. O. W., van 6 December j.l. N°. 18678/S.S., houdende aanbieding van een exemplaar „Statistiek van het vervoer op de spoor- en tramwegen in N. I. over 1905".

Onder dankbetuiging in de Bibliotheek.

i. Missive van den assistent-resident van Salatiga, dd°. 12 December j.l. N°. 7804/68, met een gouden ring, gevonden in het gehucht *Gemah*, desa *Pakis*, onderdistrict *Bringin* dier afdeeling, waarvan de eigenaresse tegen vergoeding van *f* 32.50 afstand wenscht te doen.

De ring van niet genoegzaam archaeologisch belang zijnde, wordt tot terugzending besloten.

j. Schrijven van den Curator van het Sarawak Museum, dd°. 25 November j.l., houdende dankbetuiging voor de ontvangen inlichtingen, omtrent het voorkomen in onzen Archipel van beeldjes vervaardigd uit Sagomerg, etc. (Zie Notulen October '06, II 25°).

Informatie.

k. Schrijven van den Heer H. C. DOUWES DEKKER, waarin, onder mededeeling dat hij in het bezit is van ruim 400 diverse romeinsche en ook een 60-tal grieksche munten, welke hij gaarne van de hand wil doen, de vraag wordt gesteld of hij deze verzameling op zicht kan zenden.

Wordt besloten mede te deelen, dat het Genootschap, niet speciaal werk makende van de bedoelde soort munten, van het aanbod geen gebruik zal maken.

l. Schrijven van den Heer A. F. VELDERS te Tjampaka, van 30 Nov. j.l., ten geleide van de 3 houten gietvormen voor Inlandsch gebak, bedoeld bij Notulen Nov. '06, II 19°, houdende voorts de mededeeling, dat hij zich gaarne beschikbaar stelt vóor de aanschaffing van andere voorwerpen uit de Preanger, waarop het Genootschap prijs mocht stellen.

Onder dankbetuiging mededeelen, dat met instemming van zijn aanbod is nota genomen en dat te gelegener tijd daarvan gaarne gebruik zal worden gemaakt.

m. Missive van den Hoofd-Inspecteur, Chef van den Post- en Telegraafdienst, van 4 December '06 N°. 8456, houdende aanbieding van eene, op twee na, volledige verzameling N. I. postzegels, en de mededeeling dat wellicht binnen kort ze met de twee ontbrekende gecompleteerd zal kunnen worden, terwijl latere emissies geregeld zullen toegezonden worden. Mocht het Genootschap eveneens prijs stellen op eene dergelijke verzameling van alle overige landen der wereldpostunie, dan zou het reeds dadelijk mogelijk zijn eene vrij wel complete verzameling der na 1898 verschenen postzegels aan te bieden, terwijl over eenigen tijd ook de emissies vóór 1898 verschaft zouden kunnen worden, voor zoover deze althans nog bij de verschillende postadministraties beschikbaar zijn.

Wordt besloten dit geschenk onder dankbetuiging te aanvaarden, tevens om den Hoofd-Inspecteur mede te deelen, dat ook op het bezit van de postzegels van de overige landen der wereld-postunie ten zeerste prijs wordt gesteld.

n. Aanbieding door de Billiton-Maatschappij van een ex. van het jaarverslag 1905/06, bij missive van 9 Dec. j.l. N°. 524.

Onder dankbetuiging in de Bibliotheek.

o. Schrijven van den Heer R. HANITSCH, Curator van het Raffles Museum te Singapore, van 15 Dec. j.l., waarin wordt herinnerd aan de gedane belofte tot toezending van eenige duplicaat-munten in ruil voor de aangeboden tinnen munten van Malakka (zie Notulen Febr. '05, II *p*, pag. 16). Voor het geval er geene munten beschikbaar zijn, zullen ook eenige ethnographica van Sumatra welkom zijn.

In handen van den Conservator der Numismatische verzameling ten fine van advies in hoever aan dit verzoek kan worden voldaan.

p. Schrijven van den Heer J. ROEST, Controleur B. B. te Bagan Api-api van 12 Dec. j.l., houdende verzoek om mededeeling of indertijd in het Tijdschrift het reisverslag van den Controleur B. B. 2e kl. E. VAN ASSEN naar de Rokanstaatjes is opgenomen, en op welke wijze hij in het bezit daarvan kan geraken.

Bedoeld reisverslag niet in 's Genootschaps edita verschenen zijnde, wordt besloten bij de Algemeene Secretarie te informeeren of het wellicht elders gedrukt is, zoo neen, of het ter Alg. Secretarie in origineel aanwezig is en in het bevestigend geval of het, voor boven omschreven doeleinde, voor eenigen tijd aan het Genootschap zoude afgestaan kunnen worden.

III. De Heer Mr. POTT

biedt namens den Chef der firma CHARLS EN VAN ES & Co. eene vergroote foto aan van het graf van wijlen Dr. BRANDES.

Wordt besloten, onder dankbetuiging aan den schenker, de foto te laten encadreeren en eene plaats te geven aan den wand van de Kamer van den Bibliothecaris.

IV. De Heer Dr. HAZEU

1°. bericht de ontvangst van een schrijven van den Heer ENGEL te Jogjakarta, houdende dankbetuiging voor de toezending van het afschrift van de Babad Mangkoeboemi, bedoeld bij Notulen Febr. '06, X *e*, pag. 21, onder mededeeling dat dit afschrift aan den Sultan is ter hand gesteld.

Informatie.

2°. biedt namens iemand die onbekend wenscht te blijven ten geschenke aan:

„Gegevens betreffende de zelfstandige Rijkjes op Bali" met schetskaart van Midden-Bali en „Balineesche Woordenlijst" welke werkjes bij de jongste Bali-expeditie aan de officieren tot voorlichting zijn verstrekt geworden.

Bibliotheek.

3°. brengt ter tafel eenige Madoereesche brieven door den Heer L. G. BERTSCH, Inspecteur van het Inlandsch Onderwijs, voor de handschriften-verzameling ten geschenke aangeboden.

Onder dankbetuiging aanvaarden.

4°. deelt mede, van den Heer Dr. W. VAN BEMMELEN, die pas van een studiereis, onderzoek naar het aardmagnetisme in het Oosten van den Archipel ten doel hebbende, is teruggekeerd, vernomen te hebben, dat in den laatsten tijd enkele officieren op Timor gedeelten van dat eiland bezocht hebben, waar nog nimmer een Hollander geweest was; dat naar vermoed wordt, van deze tochten aanteekeningen gemaakt en den Resident van Timor aangeboden zijn; stelt voor den Resident van genoemd gewest uit te noodigen, indien rapporten van dergelijke tochten bestaan, deze aan het Genootschap te willen toezenden.

Conform.

V. De Secretaris

a. deelt mede, dat de bediende SAIN ontslag heeft gevraagd en stelt voor in diens plaats aan te stellen den Inlander ALI, die reeds vroeger aan het Genootschap is verbonden geweest, doch wegens ziekte ontslag heeft verzocht.

b. bericht, dat op de begrooting voor 1907 de post „Reorganisatie van het Museum" niet meer zal voorkomen, aangezien Mevrouw SERRURIER thans met hare werkzaamheden zoover gevorderd is, dat daarvoor geene afzonderlijke gelden behoeven uitgetrokken te worden; dat evenwel voor het volbrengen van hare taak Mevrouw SERRURIER de hulp nog zal behoeven van den Inlander SANIP; stelt voor op de post „buitengewone bedienden" gelden beschikbaar te stellen voor de bezoldiging van bedoelden SANIP.

Conform.

VI. Worden afgevoerd van de ledenlijst; op verzoek de Heeren: A. L. M. CLIGNETT, J. P. VAN DRIEST, H. A. HARTOG HEIJS VAN DE LIER, Dr. H. C. VAN DEN VRIJHOEF, J. H. F. TER MEULEN, P. F. J. KARTHAUS, S. CHAVANNES, H. C. DOUWES DEKKER, A. E. J. BRUINSMA, J. P. J. BARTH, Dr. C. WINKLER, R. H. EBBINK en J. H. DOEVE.

Op verzoek wegens vertrek naar Europa de Heeren: W. C. VAN DER MEULEN, Jhr. L. DE STUERS, Jhr. A. A. A. PLOOS VAN AMSTEL en W. DOORNIK.

Worden wederom op de ledenlijst gebracht de Heeren: R. A. KERN, Controleur B. B., C. J. W. VAN ARCKEN, juwelier te Batavia en C. J. WESTENBERG, assistent-resident ter Oostkust van Sumatra.

Wordt benoemd tot lid de Heer G. SCHOLTEN, asp. Controleur B. B. te Ngimbang.

Niets meer te behandelen zijnde, wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van den 21 Januari 1907.

F. A. LIEFRINCK,
President.

H. N. STUART,
Secretaris.

LIJST

van ingekomen boekwerken gedurende het 4e kwartaal 1906.

Abdesselam ben Choaib, L'Esprit de la philosophie du droit Musulman. Tlemcen 1901. 8°.

Abendanon (J. H.), Eenige opmerkingen over de ontwerp-begrooting van Ned.-Indië voor 1907. (Orgaan der Vereeniging „Moederland en Koloniën".) Den Haag 1906. 8°.

Adams (Frank D.) and Ernest G. Coker, An investigation into the elastic constants of rocks, more especially with reference to cubic compressibility. Washington, D. C. 1906. 8°. (Carnegie institution of Washington publication N°. 46).

Arnold (A.), Das indische Geldwesen unter besonderer Berücksichtigung seiner Reformen seit 1893. Jena 1906. 8°.

Gegevens betreffende de zelfstandige rijkjes op *Bali*. Batavia 1906. 12°.

Balineesche Woordenlijst, bevattende de meest voorkomende woorden. Batavia 1906. 12°.

Barth (A.), L'Inscription du reliquaire de Piprawa. (Extr. du Journal des Savants, Octobre 1906.) Paris. 4°.

Bartholomae (C.), Die Gatha's des Awesta. Zarathushtra's Verspredigten. Strassburg 1905. 8°.

Barus (C.), The nucleation of the uncontaminated atmosphere. Washington, D. C. 1906. 8°. Carnegie Institution of Washington, publication N°. 40.

Bataksche verhalen en sprookjes. Batavia 1906. 8°.

Bailey (T. Grahame), Panjâbî grammar. A brief grammar

of Panjâbî as spoken in the Wazîrabâd district. Lahore 1904. 8°.

Beekman Mzn. (*E. H. M.*), Geschiedenis der systematische mineralogie. Academisch proefschrift. 's Gravenhage 1906. 8°.

Benattar (*C.*) *c. s.*, L'esprit libéral du Coran. Paris 1905. 8°.

Berg (*N. P. van den*), Levensbericht van E. de Waal. (Overg. uit de Levensberichten van de Maatsch. der Nederl. Letterk. te Leiden, 1905-1906.) Leiden 1906. 8°.

Berg (*N. P. van den*), Plannen voor een Staats Domeinbank en een Stads Girobank. (Mededeelingen uit het Oud-Archief van de Nederlandsche Bank.) (Overg. uit de Versl. en Meded. der Kon. Akad. van Wetensch., Afd. Letterkunde, 4e reeks, deel VIII.) Amsterdam 1906. 8°.

Bezemer (*T. J.*), Door Nederlandsch Oost-Indië. Groningen 1906. 8°.

Aflevering 1—7.

Bezold (*C.*), Orientalische Studien, Theodor Nöldeke zum siebzigsten Geburtstag (2 März 1906) gewidmet von Freunden und Schülern und in ihrem Auftrag herausgegeben von —. Zwei Bde. Gieszen 1906. 8°.

Die *Bhagavadgîtâ* aus dem Sanskrit übersetzt mit einer Einleitung über ihre ursprünglichen Gestalt, ihr Lehren und ihr Alter von Richard Garbe. Leipzig 1905. 8°.

Bland (*R. Norman*), Historical tombstones of Malacca mostly of Portuguese origin. London 1905. 4°.

Blumentritt (*F.*), List of native tribes of the Philippines and of the languages spoken by them. From the Smithsonian report for 1899. Washington 1901. 8°.

Boers (*K. H.*), De officier bij de landmacht in Nederlandsch-Indië. Regelingen zijner inkomsten, bevordering, ontslag en op non-activiteitstelling, pensioen en onderstand, verloven, huwelijk, enz. Alsmede bepalingen op de hoogere vorming van dien officier. Leiden 1906. 8°.

Bouwman (*H.*), Verklarende en tekstcritische aanteekeningen

op Maerlants „Historie van den Grale" en „Merlyns boeck". Academisch proefschrift. Groningen 1905. 8°.

Brabrook (*E. W.*), The past progress and present position of the anthropological sciences. From the Smithsonian report for 1898. Washington 1900. 8°.

Breukink (*J.*), Bijdragen tot eene Gorontalo'sche Spraakkunst Sjart behasa Gorontalo. (Gedrukt voor rekening van het Kon. Inst. voor de taal-, land- en volkenk. van Ned. Indië.) 's Gravenhage 1906. 8°.

Brinkley (*F.*) *c. s.*, An unabridged Japanese-English Dictionary. Tokyo 1896. 8°.

Brockelmann (*C.*), Semitische Sprachwissenschaft. Leipzig 1906. 12°.

Cabaton (*A.*), Nouvelles recherches sur les Chams. Paris 1901. 8°.

Carus (*P.*), The history of the devil and the idea of evil, from the earliest times to the present day. Chicago, London 1900. 8°.

Chamberlain (*B. H.*), A romanized Japanese reader: consisting of Japanese anecdotes, maxims, etc., in easy written style; with an English translation and notes. Part I. Japanese text. — Part II. English translation. — Part III. Notes. London, Yokohama 1886. 8°.

Clifford (*H.*), Further India; being the story of exploration from the earliest times in Burma, Malaya, Siam and Indo-China. London 1905. 8°.

Coolsma (*S.*), In het voorportaal van den Islam. Voordracht gehouden op den zendingsdag der Nederl. Zendingsvereeniging te Rotterdam, in 1906. (Overdruk uit de Stemmen voor waarheid en vrede.) Utrecht. 8°.

Courtillier (*G.*), Le Gîta-Govinda, pastorale de Jayadeva. Traduite par —. Avec une préface de M. Sylvain Lévi. Paris 1904. 12°.

Crosby (*O. Terry*), Tibet and Turkestan. A journey through old lands and a study of new conditions. New York and London 1905. 8°.

Dahlke (*P.*), Boeddhistische vertellingen. Uit het Duitsch door H. Leiden 1905. 8°.

Davenport (*C. B.*), Inheritance in poultry. Washington, D. C. 1906. 8°. (Publications of the Carnegie institution of Washington, N°. 52).

Deli in woord en beeld. Amsterdam 1905. fol. obl.

Derenbourg (*H.*), Opuscules d'un Arabisant 1868—1905. Paris 1905. 8°.

Deshima, the old Dutch settlement at Nagasaki. Uit „Cherry blossoms", June 1906.) Nagasaki 1906. 4°.

Dubois (*J. A.*), Hindu manners, customs and ceremonies. Translated from the author's later french Ms. and edited with notes, corrections, and biography by Henry K. Beauchamp. With a prefatory note by the right hon. F. Max Müller. Third edition. Oxford 1906. 8°.

A supposed *Dutch* translation of a Siamese state paper in 1688. (Overdruk z. p. en j.) 4°.

Dutt (*Romesh Chundra*), Indian poetry. Selections rendered into English verse. London 1905. 12°.

Dijk (*G. van*), De zilvervoltameter. Academisch proefschrift. Groningen 1905. 8°.

E (*J.*), De inlandsche bestuursambtenaar op Java en Madoera. In verband met de Nederlandsch-Indische begrooting van 1907. 's Gravenhage 1906. 8°.

Ernest, „Fatum." Oorspronkelijk Indisch tooneelstuk in vier bedrijven. Weltevreden 1906. 8°.

Ferguson (*J. H.*), De wetten der maatschappelijke ontwikkeling. Eene natuurwetenschappelijk-staatkundige en godsdienstige handleiding der sociologie voor de zedenleer der beschaving. Eene Nederlandsche bewerking van „The philosophy of civilization." 's Gravenhage 1906. 8°.

Ferrand (*G.*), Un texte Arabico-Malgache du XVIe Siècle transcrit, traduit et annoté d'après les Mss. 7 et 8 de la bibliothèque nationale. Paris 1904. 4°.

Finck (*F. N.*), Die Aufgabe und Gliederung der Sprachwissenschaft. Halle a. d. S. 1905. 8°.

Fischer (*H.*), Edouard Piette 1827—1906. Rennes z. j. 8°.

Foy (*W.*), Festgabe zur Eröffnung des Rautenstrauch-Joest-Museums 12. November 1906. Führer durch das Museum (Museum für Völkerkunde) der Stadt Cöln. Cöln 1906. 8°.

Friederici (*G.*), Skalpieren und ähnliche Kriegsgebräuche in Amerika. Inaugural-Dissertation. Braunschweig 1906. 8°.

Galante (*A.*), Licinus Tonsor. Carmen praemio aureo ornatum in certamine poetico Hoeufftiano. Accedunt duo carmina laudata. Amstelodami 1906. 8°.

Garbe (*Richard*), Zie Bhagavadgîtâ.

Gast (*S. de*), Beginselen der rekenkunde. In het Javaansch vertaald door Mas Boediardjo. Batavia 1906. 8°. (Jav. karakter).

Geerligs (*H. C. Prinsen*), Keuring van suiker door ijzerverbindingen. (Overg. uit het Archief voor de Java-Suikerindustrie 1906.) Soerabaia. 8°.

Geerligs (*H. C. Prinsen*), De anorganische bestanddeelen van het rietsap en hun verband met de zuiverheid van het sap. (Overg. uit het Archief voor de Java-Suikerindustrie 1906.) Soerabaia. 8°.

Geerligs (*H. C. Prinsen*), Invloed van het vezelstof-gehalte van riet op de contrôle-cijfers van den molenarbeid. (Overg. uit het Archief voor de Java-Suikerindustrie 1907.) Soerabaia. 8°.

Gériolles (*A. de*), Un Parisien à Java. Paris 1905. 8°.

Geuns (*M. van*), De groei der Indische steden. Naar aanleiding van het Semarangsche woningvraagstuk. (Overg. uit het Soerab. Hblad van October 1906.) Soerabaia. 8°.

Goebel (*K.*), Zur Erinnerung an K. F. Ph. Martius. Gedächtnisrede bei Enthüllung seiner Büste im K. Botanischen Garten in München. München 1905. 4°.

Gonnaud (*P.*), La colonisation hollandaise à Java, ses antécédents, ses caractères distinctifs. Paris 1905. 8°.

Gouvêa (*H. de*), A conferencia internacional de Copenhague sobre a tuberculose (de 26 a 29 de Maio de 1904). Relatorio apresentado ao Exmo. Snr. Dr. J. J. Seabra, ministro da Justiça e negocios interiores pelo —. Paris (1904). 4°.

Gray (*J.*), Elements of Pali grammar adapted for schools and private study. Published under the patronage of the Education Department, British Burma. Rangoon 1883. 8°.

Green (*A. O.*), A collection of modern Arabic stories, ballads, poems and proverbs. Cairo 1886. 8°. Engelsche vertaling.

Hetzelfde werk, Arabische text. London 1893. 8°.

Grimme (*H.*), Mohammed. München 1904. 8°.

Groneman (*J.*), De vorderingen der Pamor-Smeedkunst. (Meteoor- en Nikkelpamor.) Soerabaia 1906. 8°.

Groneman (*J.*), Een Karmalegende. — Een merkwaardige beeldengroep aan de Tjandi Båråboedoer. Soerabaia 1906. 8°.

Grotefend (*H.*), Taschenbuch der Zeitrechnung des deutschen Mittelalters und der Neuzeit. Zweite vermehrte und verbesserte Auflage. Hannover und Leipzig 1905. 8°.

H. (*J. H. v. d.*), In memoriam of Dr. J. L. A. Brandes. (Extract from the Journal of the Siam Society, vol. II, 1905.) 4°.

Hamilton (*A.*), Korea. London 1904. 8°.

Harder (*E.*), Deutsch-Arabisches Handwörterbuch. Heidelberg 1903. 8°.

Hartmann (*A.*), Repertorium op de literatuur betreffende de Nederlandsche Koloniën in Oost- en West-Indië voor zoover zij verspreid is in tijdschriften en mengelwerken. Tweede vervolg (1901-1905). Met een alphabetisch zaak- en naamregister. 's Gravenhage 1906. 8°.

Hasselbach (*W. H.*), Nederlandsche Spraakkunst. 2 dln. Groningen 1905. 8°.

Heigel (*K. Th. von*), Zu Schillers Gedächtniss. Rede in der

öffentlichen Sitzung der K. B. Akademie der Wissenschaften. München 1905. 4°.

Hepburn (*J. C.*), A Japanese-English and English-Japanese Dictionary. Abridged by the Author. Second edition, revised and enlarged. Tôkyô, Yokohama 1905. 8°.

Heyligers (*J. C. Th.*), Traces de Portugais dans les principales langues des Indes Orientales Néerlandaises. La Haye 1889. 8°.

Hien (*H. A. van*), De Javaansche geestenwereld en de betrekking die tusschen de geesten en de zinnelijke wereld bestaat, verduidelijkt door petangan's of tellingen, bij de Javanen en Soendaneezen in gebruik. 5 dln. Vierde en met één deel vermeerderde druk. Bandoeng 1906. 8°.

Hirt (*H.*), Die Indogermanen, ihre Verbreitung, ihre Urheimat und ihre Kultur. Erster Band. Strassburg 1905. 8°.

Hogarth (*D. G.*), The penetration of Arabia. A record of the development of western knowledge concerning the Arabian peninsula. London 1905. 8°.

Hultzsch (*E.*), Pârijâtamañjarî or Vijayas'rî, a nâṭikâ composed about A. D. 1213 by Madana. Edited by —. Leipzig 1906. 8°.

Hurgronje (*C. Snouck*), The Achehnese. Translated by the late A. W. S. O'Sullivan. With an index by R. J. Wilkinson. 2 vols. Leyden 1906. 8°.

Iterson (*G. Roessingh van*), Waar vele millioenen reeds gebleven zijn en waar vele millioenen nog zullen blijven. — Nog weder een en ander over het slechte van het geldelijk beheer in Nederlandsch-Indië met eene vraag aan eenige leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. Den Haag 1906. 8°.

Jacob (*G.*), Zie Türkische Bibliotheek.

Jagatjit Singh, My travels in China, Japan and Java, 1903. London 1905. 8°.

Jasper (*J. E.*), Het eiland Bawean en zijn bewoners. (Overg. uit het Tijdschr. voor het Binn. Best. 1906.) Batavia 1906. 8°.

Jespersen (*O.*), Lehrbuch der Phonetic. Autorisierte Uebersetzung von Hermann Davidsen. Leipzig und Berlin 1904. 8°.

Jongh (*A. A. de*), Verslag omtrent eenige aangelegenheden betreffende de tinwinning op Banka. Batavia 1906. fol.

Juynboll (*H. H.*), Adiparwa. Oudjavaansch prozageschrift. (Gedrukt voor rekening van het Kon. Inst. voor de taal-, land- en volk. van Ned. Indië.) 's Gravenhage 1906. 8°.

Khan (*Hadji*) and Wilfrid Sparroy, With the pilgrims to Mecca. The great pilgrimage of A. H. 1319; A. D. 1902. With an introduction by professor A. Vambery. London and New York 1905. 8°.

Knebel (*J.*), De Asoera in de Doerga-voorstelling van de Hindoe-beeldhouwkunst op Java. (Overg. uit het Tijdschrift voor Ind. taal-, land- en volkenk. deel XLVIII.) Batavia 1906. 8°.

Knebel (*J.*), Legenden over de plaatsen van vereering (poeṇḍèn), de plaatsen waar offers gebracht worden (panjadranan), de plaatsen waar geloften worden gedaan (kahoelan, panadaran), of waar men zich afzondert om eene openbaring te ontvangen (panĕpèn), in het regentschap Madioen. Uit het Javaansch naverteld. (Overg. uit het Tijdschrift voor Ind. taal-, land- en volkenk. deel XLVIII.) Batavia 1906. 8°.

Kobus (*J. D.*), Het winnen van zaadrietvariëteiten door kruising gecombineerd met scheikundige selectie. (Overg. uit het Archief voor de Java-Suikerindustrie 1907.) Soerabaia. 8°.

Führer durch die Niederländisch-Indische Kunst-Ausstellung im Kaiser-Wilhelm-Museum zu *Krefeld* 1906. Mit Beiträgen von A. W. Nieuwenhuis, E. A. von Saher, M. Tonnet, J. D. E. Schmeltz, C. P. Rouffaer, J. A. Loebèr. Krefeld. 8°.

Kunst (*J.*), De bifilair-magnetische methode ter bepaling van de horizontaal-intensiteit der aardmagneetkracht. Academisch proefschrift. Groningen 1905. 8°.

Labberton (*D. van Hinloopen*), De opkomst van „Het Mataramsche Huis" door een Mataramschen bril bekeken. Bijeengelezen uit de Javaansche Kronieken (Babad tanah Djawi). (Overg. uit „Het Daghet" 1906.) 4°.

Landon (*P.*), A Lhassa la ville interdite. Description du Tibet central et des coutumes de ses habitants, relation de la marche de la mission envoyée par le gouvernement anglais (1903-1904). Paris 1906. 8°.

Langley (*S. P.*), The fire walk ceremony in Tahiti. From the Smithsonian report for 1901. Washington 1902. 8°.

Ludwig (*A.*), Ueber das Râmâyana und die Beziehungen desselben zum Mahâbhârata. Prag 1894. 4°.

Maass (*A.*), Die primitive Kunst der Mentawai-Insulaner. (Sonderabdruck aus Zeitschrift für Ethnologie, Jahrgang 1906.) Berlin 1906. 8°.

Malabari (*Behramji M.*), Gujarát and the Gujáratis; pictures of men and manners taken from life. Third edition. Bombay 1889. 8°.

Maurer (*F.*), Völkerkunde, Bibel und Christentum. I. Teil. Völkerkündliches aus dem alten Testament. Leipzig 1905. 8°.

Mayer (*L. Th.*), Het Ngroewat en het wajangverhaal Moerwakala. Een bijdrage tot de kennis van het volksgeloof op Java. Weltevreden 1906. 8°.

Menzel (*Th.*), Zie Türkische Bibliothek.

Meulen (*A. J. van der*), Studies over het Ministerie van Van de Spiegel. Academisch proefschrift. Leiden 1905. 8°.

Molhuijsen (*P. C.*), Geschiedenis der Universiteits-Bibliotheek te Leiden. Aldaar 1905. 8°.

Moquette (*J. P.*), Iets over de munten van Bandjarmasin en Maloeka. (Overg. uit het Tijdschrift voor Ind. taal-, land- en volkenk. deel XLVIII.) Batavia 1906. 8°.

Motman (*C. J. van*), Herdruk van tusschen 1904 en 1906 verschenen stukken betreffende de particuliere landerijen op Java, verzameld door —. 's Gravenhage z. j. 8°.

Müller (*S.*), Urgeschichte Europas. Grundzüge einer prähistori-

schen Archäologie. Deutsche Ausgabe unter Mitwirkung des Verfassers besorgt von Otto Luitpold Jireczek. Strassburg 1905. 8°.

Mijnordonnantie (Staatsblad 1906 N°. 434). Batavia. 8°.

Neumann (*J. E.*), Kĕmali, pantang en rĕboe bij de Karo-Bataks. (Overg. uit het Tijdschrift voor Ind. taal-, land- en volkenk. deel XLVIII.) Batavia 1906. 8°.

Nicholson (*Reynold A.*), Zie F. du Pré Thornton.

Oldenberg (*H.*), Vedaforschung. Stuttgart und Berlin 1905. 8°.

Piette (*E.*), Etudes d'Ethnographie préhistorique. IX. Le chevêtre et la semidomestication des animaux au temps pléistocènes. (Extr. de L'Anthropologie, t. XVII, 1906.) Paris 1906. 8°.

Piette (*E.*), Fibules pléistocènes. (Extr. de la Revue préhistorique 1e année 1906.) Paris 1906. 8°.

Piette (*E.*), Déplacements des glaces polaires et grandes extensions des glaciers. Saint-Quentin 1906. 8°.

Pigafetta (*Antonio*). Zie J. A. Robertson.

Pleyte (*C. M.*), Soendasche schetsen. Bandoeng 1905. 8°.

Pleyte (*C. M.*), Raden Moending Laja di Koesoema, een oude, Soendasche ridderroman. Met eene inleiding over den toekang pantoen. (Overg. uit Tijdschrift voor Ind. taal-, land- en volkenk. deel XLIX.) Batavia 1906. 8°.

Pope (*G. M.*), A handbook of the ordinary dialect of the Tamil language. Part V. A Tamil prose reader adapted to the handbook. Seventh edition. Oxford 1906. 8°.

Pratt (*A. E.*), Two years among New Guinea cannibals. A naturalist's sojourn among the aborigines of unexplorated New Guinea, by —. With notes and observations by his son Henry Pratt, and appendices on the scientific results of the expedition. Second edition. London 1906. 8°.

Rahidy (*B.*), Cours pratique de langue malgache. Première partie: Grammaire. — Deuxième partie: Dialogues usuels et vocabulaire français-malgache. — Troisième partie: Exercises et vocabulaire malgaches-français. Paris 1895. 8°.

Ram (*Susila Tahl*), Cosmopolitan Hinduani. Depicting Muhammedan and Hindu life and thought in story form. Lahore 1902. 8°.

Reinsch (*P. S.*), Colonial Administration. New York 1905. 8°.

Retana (*W. E.*), Supersticiones de los Indios Filipinos. — Un libro de Aniterías. Madrid 1894. 12°.

Robertson (*J. A.*), Magellan's voyage around the world by Antonio Pigafetta. The original text of the Ambrosian MS., with English translation, notes, bibliography, and index, by —. 2 vol. and 1 vol. index. Cleveland U. S. A. 1906. 8°.

Rupprecht Prinz von Bayern, Reise-Erinnerungen aus Ost-Asien. München 1906. 8°.

Sarasin (*P.*) und F. Sarasin, Materialien zur Naturgeschichte der Insel Celebes. Vierter Band. Entwurf einer geographisch-geologischen Beschreibung der Insel Celebes. Wiesbaden 1901. 4°.

Sarasin (*P.*) und F. Sarasin, Materialien zur Naturgeschichte der Insel Celebes. Fünfter Band. Versuch einer Anthropologie der Insel Celebes. Erster Teil. Die Toála-Höhlen von Lamontjong. Wiesbaden 1905. 4°.

Schmeltz (*J. D. E.*), Ethnographie. (Overg. uit „de Pionier", Handleiding voor het verzamelen en waarnemen op natuurkundig gebied, inzonderheid in tropische gewesten door Dr. L. Serrurier. 2e geheel omgewerkte druk.) Leiden 1906. 12°.

Schrader (*O.*), Sprachvergleichung und Urgeschichte. Linguistisch-historische Beiträge zur Erforschung des indogermanischen Altertums. Dritte neubearbeitete Auflage.
I. Teil: Zur Geschichte und Methode der linguistisch-historischen Forschung.
II. Teil, 1. Abschnitt: Die Metalle.
Jena 1906. 8°.

Schrijnen (*J.*), Inleiding tot de studie der vergelijkende Indogermaansche taalwetenschap vooral met betrekking tot de klassieke en Germaansche talen. — Bibliografie. —

Geschiedkundig overzicht. — Algemeene beginselen. — Klankleer. Leiden (1905). 8°.

Schweden. Ein kurzer Führer durch Schwedens Geschichte, Wirthschaftsgebiete, soziale Verhältnisse, Unterrichtswesen, Sport, Kunst, Natur etc. Herausgegeben som Verein zur Förderung des Fremdenverkehrs (Turisttrafikförbundet) Stockholm. Stockholm 1906. 8°.

Snelleman (*Joh. F.*), Siermotieven van de Geelvincksbaai. (Overg. uit „Elsevier's Maandschrift 1906.") Z. p. en j. 4°.

Söhngen (*N. L.*), Het ontstaan en verdwijnen van waterstof en methaan onder den invloed van het organische leven. Akademisch proefschrift. Delft 1906. 8°.

Sorg (*L.*), Traité théorique et pratique du droit Hindou applicable dans les etablissements français de l'Inde. Cours professé à l'Ecole de droit de Pondichéry. Pondichéry, Paris 1897. 8°.

Sundermann (*H.*), Die Insel Nias und die Mission daselbst. (Mit Anhang: „Niassische Lèteratur".) Barmen 1905. 8°.

Supan (*A.*), Die territoriale Entwicklung der Europäischen Koloniën. Gotha 1906. 8°.

Oriental fairy *tales*, folklore and legends. London z. j. 8°.

Taylor (*I.*), The origin of the Aryans. An account of the prehistoric ethnology and civilisation of Europe. London 1892. 8°.

Thornton (*F. du Pre*), Elementary Arabic. A grammar by — being an abridgment of Wright's Arabic grammar to which it will serve as a table of contents. Edited by Reynold A. Nicholson. Cambridge 1905 8°.

Observaciones gramaticales sobre la lengua *Tiruray* por un p. misionero de la compañía de Jesús. Manila 1892. 8°.

Türkische Bibliothek. Herausgegeben von Dr. Georg Jacob. 2. bis 6. Band. Berlin 1905/06. 8°.

Band II. *Menzel* (*Th.*), Mehmed Tevfiq, Ein Jahr in Konstantinopel. Erster Monat. Tandyr baschy (der Wärmekasten).

Band III. *Menzel* (*Th.*), Mehmed Tevfiq, Ein Jahr in Konstantinopel. Vierter Monat: Die Ramazan-Nächte.

Band IV. *Menzel* (*Th.*), Mehmed Tevfiq, Ein Jahr in Konstantinopel. Zweiter Monat: Halvasohbeti (Die Helva-Abendgesellschaft.)

Band V. *Jacob* (*G.*), Xoros kardasch (Bruder Hahn.) Ein orientalisches Märchen- und Novellenbuch, aus dem Türkischen zum ersten Mal ins Deutsche übertragen.

Band VI. *Menzel* (*Th.*), Mehmed Tevfiq, Ein Jahr in Konstantinopel. Dritter Monat: Kjatxane (Die süssen wasser von Europa.

Vissering (*G.*), De Javasche Bank. De geldsomloop in de residentie der Oostkust van Sumatra. Rapport. Batavia 1906. 8°.

Vollenhoven (*C. van*), Het adat-recht van Nederlandsch-Indië. Leiden 1906 —. 8°.

Vreede (*A. C.*) en J. G. H. Gunning, Fac-Simile's van Javaansche brieven ten gebruike bij het onderwijs in het Javaansch, bijeengebracht door —. Leiden 1906. fol.

Walleser (*M.*), Die buddhistische Philosophie in ihrer geschichtlichen Entwicklung. Erster Teil: Die philosophische Grundlage des älteren Buddhismus. Heidelberg 1904. 8°.

Weil (*G.*), Die Behandlung des Hamza-Alif im Arabischen besonders nach der Lehre von Az-Zamahs'arî und Ibn Al-Anbârî. Inaugural-Dissertation. München 1905. 8°.

Whalley (*P.*), Hindi etymologies. Notes on etymologies of Hindi Rural words. Calcutta, Simla and London 1904. 8°.

Whitney (*W. Dwight*), Atharva-Veda Saṁhitâ. Translated with a critical and exegetical commentary by —. Revised and brought nearer to completion and edited by C. Rockwell Lanman. 2 vols. Cambridge, Massachusetts 1905. 8°. (Deel VII en VIII van Havard's Oriental series).

Williams (*H. W.*), Grammatische Skizze der Ilocano-Sprache mit Berücksichtigung ihrer Beziehungen zu den anderen Sprachen der Malayo-polynesischen Familie. Inaugural-Dissertation. München 1904. 8°.

Winkler (*C.*) en J. Noordhoek Hegt, Aanteekeningen naar aanleiding van Dr. J. H. F. Kohlbrugge's opstel over den vaccinatietoestand in Nederlandsch-Indië. Uitgegeven door de Vereeniging tot bevordering der geneeskundige wetenschappen in Nederlandsch-Indië. Batavia 1906. 8°.

Wünsche (*A.*), Die Pflanzenfabel in der Weltliteratur. Leipzig und Wien 1905. 8°.

AANWINSTEN

VAN DE

ETHNOGRAPHISCHE VERZAMELING IN 1906.

Soematra.

Uit de Bataklanden, geschenk van den Civiel- en Militair Gouverneur van Atjèh en Onderhoorigheden, G. C. E. van Daalen. Not. 25 Juni 1906, II *m*, pag. 62.

12249. Gevelversiering van een woonhuis, *Takal Singa.* Pakpaklanden.

12250. Gevelversiering van een *balei. Takal Singa.* Pakpaklanden.

12251. Versiering voor een trap. *Persoeké.* Pakpaklanden.

12252. Afgodsbeeld van hout, om aan het dak te worden bevestigd. *Gana-gana.* Pakpaklanden.

12253. Weeftoestel met begonnen Kain-*Tenoen.* Pakpaklanden.

12253[a]. Weeftoestel als boven met de bijbehoorende spoelen. *Tenoen.* Pakpaklanden.

12254. Boog met pees om ruwe kapas van de pitten te Zuiveren. *Pinalè.* In gebruik bij de Karō- en Pakpak Bataks.

12255. Vierkante rijstwan. 2 stuks. *Ndĕro.* Karō- en Pakpak Bataks.

12256. Tooverstaf met in hout gesneden menschenhoofd, voorzien van zwart, lang haar. *Tongkat.* Pakpaklanden.

12257. Schepnet. *Doeroeng.*

12258. Bamboe blaasroer, *Eltĕp*, met twee *Nangkah*-pijltjes. Gebruikt om vogels en zelfs vrij groote apen te schieten, die gaarne gegeten worden door de Karō- en Pakpak-Bataks.

12259. Hark met twee tanden voor de bewerking van drooge rijstvelden en *ladangs* voor tweede gewassen. *Padoek-Padoek.* Karō- en Pakpak-Bataks.

12260. Lederen patroonhasch, *Kampil bedil*, met voorlaad geweer ladingen. Karō-Bataks en Pakpaklanden.

12261. Haak, *Sangkĕtan*, in vogelvorm met gebogen hals, dienende om in huis, gedroogde visch of zakken zout of suiker op te hangen. Karō-Bataks en Pakpaklanden.

12262. Draagmand, *Raga*, met twee openingen van boven om een stok door te steken. Dient voor vervoer van verschillende artikelen en boschproducten. Karō-Bataks en Pakpaklanden.

12263. Rotan voetstuk om bij den maaltijd van aanzienlijken de borden op te plaatsen. *Kĕrpei.* Karō-Bataks en Pakpaklanden.

12264. *Sajoer*-pot, *Goembar*, van klapper met rotan vlechtwerk omgeven. Pakpak-Bataks.

12265[a]. Kleine, zwarte fuik, *Boeboe*, voor het vangen van vischjes. Fleschvormig. Pakpak-Bataks.

12265[b]. Dito-dito. *Boeboe.*

12266. Fleschvormig mandje met wijde opening, *Bahoel-bahoel*, om kleine vischjes te bewaren. Pakpak-Bataks.

12267. Deksels van vlechtwerk in *toedoeng*-vorm, *Toetoep*, met veelkleurige lapjes en passement versierd. 2 stuks. Pakpak-Bataks.

12268. Korte, dikke speer, *Lĕmbéng* met één weêrhaak van ijzer. Gebruikt op jacht. Pakpaklanden.

12269. Zware speer met breede, ijzeren punt, omwonden met runderhuid. *Lĕmbéng.* Pakpaklanden.

12270. Zwart houten lans met bladvormig ijzer. De steel is versierd met een aantal koperen ringen. *Lĕmbéng* Pakpaklanden.

12271. Dunne rotan speer met ijzeren punt. Jachtwapen. *Lĕmbéng*. Pakpaklanden.

12272. Korte, dikke speer met breed ijzer, met drie fijne rotan banden aan den steel verbonden. *Lĕmbéng*. Pakpaklanden.

12273. Lange, rotan speer met breed, doch spits toeloopend ijzer. *Lĕmbéng*. Pakpaklanden.

12274. Fraaie lans geheel van ijzer, met breede punt en scheede, *Semboeng*. Pakpaklanden.

12275. Donker houten lans met zilveren montuur en breede punt. Pakpaklanden.

12276. Rotan spies met wêerhaak aan één zijde gebroken en met lederen banden aan den steel bevestigd. Pakpaklanden.

12277. Zwart houten speer met 6 gebogen, korfvormig uitstaande, ijzeren punten. *Lĕmbéng Kawét*. Na het eindigen van den oorlog wordt dit wapen door een der volgelingen van den *Radja* naar de *Koeta* gedragen. Aan elke punt wordt alsdan een stuk karbouwen-, herten- of varkensvleesch gehangen, ter uitdeeling aan de in de *Koeta* verzamelde mindere hoofden, die met ijver aan den oorlog hebben deelgenomen. Pakpak-Bataks.

12278. Net om vogels te vangen, *Dauran*; wordt op vier staken uitgezet. Karō-Bataks en Pakpaklanden.

Uit de PADANGSCHE BOVENLANDEN, geschenk van den Heer Ch. L. J. PALMER VAN DEN BROEK. Not. 26 Maart 1906, IX *a*, pag. 40.

12279. Mat van *roembai*-bladeren met een voering van *pandan*-blad, waartusschen rood en blauw doek is gelegd dat doorschijnt. Het wordt aan den muur

opgehangen achter de eereplaats voor een bruidspaar. *Lapie' Sampai.* Tandjong Bělit a/d Batang Asam.

12280. Muurhanger voor kris of *sewa*, die men binnenshuis steeds aflegt. *Sampaian Karih.* Vervaardigd van *pandan*-blad, *à jour* bewerkt, met goudblad en lapjes-franje versierd. Rantau-Ikir a/d Batang Djoedjoekan.

12281. Krishanger, *Sampaian Karih* (kris) als boven, doch anders van vorm. Rantau-Ikir.

12282. Krishanger, *Sampaian Karih*, van *Koemiah* (een kleine *pandan*-soort.) Poelau Poendjoeng, Batang Hari Districten.

12283. Krishanger *Sampaian Karih*, van *roembai*-bladeren, niet te verwarren met *roembia* of sagopalm. *Roembai* is een gewas zonder stam en wordt aangeplant om de bladeren voor dakbedekking en vlechtwerk te bezigen. Soengai Limau, a/d Batang Asam.

12284. Krishanger, *Sampaian Karih*, als boven, doch van *pandan-gadang* bladeren en versierd. Batoe Kangkoeng a/d Batang Asam.

12285. Opengewerkt kokertje van *roembai*-bladeren met franje versiering. Wordt gebruikt om een flesch of kopje op te hangen. *Antoeëng-antoeëng.* Poelau Poendjoeng.

12286. Hanger voor flesch of kopje, *Antoeëng-antoeëng*, vervaardigd uit gevlochten reepjes *roembai*-bladeren, en met lapjes versierd. Poelau Poendjoeng.

12287. Tabakszakje van fijn, opengewerkt *pandan*-vlechtwerk, met gouddraad en kwastjes versierd. *Kampië timbakau.* Poelau Pandjang. Loeboeë' Oelang Aliëng.

12288. Vijf aan elkander verbonden zakjes van *pandan*-vlechtwerk, dienende om na den oogst met kleefrijst gevuld, aan aanzienlijken ten geschenke te worden aangeboden. *Kampië.* Aië Amo, IX Kota.

(Zie Ethnographische Atlas, Midden Sumatra, Plaat LXXX).

12289. Smalle gordel van *rotan sago*, met houten sluitstuk. *Kabe' pinggang*. Tandjoeng Bĕlit a/d Batang Asam.

12290. Dito maar breeder en met patroon gevlochten. Tandjoeng Bĕlit.

12291. Dito in *à jour* vlechtwerk. Poelau Poendjoeĕng (Batang Hari Districten).

12292. Opengewerkt, rond mandje van *rotan-sago* en *rotan-manau*. *Sanggan siriĕh*. Padang Boenggoeĕ (Batang Siè').

12293. Rond, opengewerkt mandje met voetstuk van rood gekleurd hout en randversiering. *Sanggan siriĕh*. Vervaardigd door een Djambiër, van hout en *rotan-sago* en gebruikt voor *pinang* en *sirih*. Indamar. (Batang Djoedjoehan).

12294. Opengewerkte, rotan draagmand met draagbanden van gebloemd katoen, dienende voor veldvruchten. *Amboeĕng*. Batoe Kangkoeng a/d Batang Asam.

12295. Fijne, opengewerkte rotan draagmand met gekleurde rotan draagbanden en met 4 pootjes. *Amboeĕng galèh*. Wordt gebruikt om goederen ter markt te brengen.

12296. Mutsjes zonder rand, van fijn vlechtwerk, één ongekleurd, één donkerbruin. *Koepiah*. Gemaakt uit de vezels der *rasam*-stengels (Gleichenia). 2 stuks. Abai, XII Kota, onderafd. Moeara Laboeh.

12297. Deksel voor *talam* of *doelang* met rijst, *Toedoeĕng sadji*; versierd met figuren in rood en zwart uit de schutbladeren der *bamboe-betoeng*-halmen. Dit werk is een tak van huisvlijt voor vrouwen in de Hari Districten, Si Tioeng en Soengai Langsè.

12298. Zeer groote *toedoengs* van *pandan*-blad, *Toedoeĕng panèh*, voor vrouwen die naar de *pakan* gaan. Timpèh. 2 stuks.

12299. Geel aardewerk waterkruik met ingekraste figuren versierd, *Kèndi*. Si Kabau (de eenige plaats in de

Batang Hari Districten waar de pottebaksters dezen tak van nijverheid beoefenen).

12300. Dito waterkruik, doch minder versierd, *Kèndi*. Si Kabau.

12301. Geel aarden watervat op sierlijke wijze met ingekraste streepjes bewerkt. *Laboe Tanah*. Si Kabau.

12302. Dito dito; eenigszins afwijkend van N°. 12301. *Böngò'*, gebruikt voor stroop, *randang*, enz. Si Kabau.

12303. *Saroeng* van donkerblauw met rood en wit weefsel, *Kaiĕn Saroeĕng*. Padang Boengoeĕ, Batang Siè'.

12304. *Saroeng* als boven. Herkomst idem.

12305. Rood geruite *saroeng* met effen rand. Herkomst als boven.

12306. Donkerblauw, grof-geweven lendenkleed, *Kabè' pinggang*. Het kleed is van witte, tot koord gedraaide franje voorzien. Ampang Koerandji. Alléén in de negoriën Bondjan Abai, Padang Boengoeĕ en Ampang Koerandji (allen aan de Batang Sie') in de Batang Hari Districten wordt nog katoen verbouwd en door de vrouwen het spinnen en weven nog beoefend.

12307. Lendenkleed als boven, doch wit met ingeweven rand en roode en witte franje, *Kabè' pinggang*. Ampang Koerandji.

12432. Bruigomsbaadje van zwaar, zwart satijn met een breeden rand van rijk goud-borduursel en een gebloemd-katoenen voering. *Badjoe Batakat*. Vervaardigd in de negri Pitalak (Babipoeh en X Kota's). Afkomstig van Padang Pandjang.

Uit Kĕrintji, vulgo Korintji, geschenk van den Heer H. K. Manupassa, Controleur van Indĕrapoera.

12187. Een paar zilveren oorhangers, *Anting-anting; Talings orang tjoepak*, van dik, in ronde figuren gedraaid zilverdraad.

12188. Een paar zilveren oorringen, versierd met afhangende kettinkjes en hangertjes.

Uit Bangkaoeloe, vulgo Benkoelen, geschenk van Dr. C. Snouck Hurgronje. Not. 12 Februari 1906, III *a*, pag. 16.

12153. Breed uitloopend slagwapen met eenige weêrhaken bij het zwart hoornen en weinig versierde gevest. De scheede van bruin hout is geheel onversierd en overal even breed.

Uit Lampong, geschenk van den Heer F. L. F. la Chapelle. Not. 12 Februari 1906, IX *d*, pag. 19.

12151. Donkerbruin, langwerpig mandje voor *sirih*, om onder den arm te dragen. Daartoe is het deksel aan beide uiteinden hoog, in het midden, daarentegen, uitgehold.

Uit Atjèh, geschenk van Dr. C. Snouck Hurgronje. Not. 12 Februari 1906, III *a*, pag. 16 en Not. 26 Maart 1906, VI, pag. 35.

12155. Dolk met onversierde, omgebogen hoornen greep, *Reuntjong oelèë poentöng*. De geel houten scheede is met figuren ingekrast en met rood veterband omwonden.

12152. Zwaard met breed uitloopend ijzer en zwart hoornen greep. Scheede ontbreekt. *Tjòt.*

12156. Zwart aardewerk wierookbrander *Teuropan apoej*, met deksel met gaatjes en uitstekend handvat.

12157. Komvormige, rood aardewerk wierookbrandes op voet met opengewerkt deksel.

12158. Mutsje zonder rand, *Keupiah roedja Sam*, van gekleurd garen. Atjèh.

12159. Mutsje als boven, *Keupiah rimau*, doch van fijn, zwart en ongekleurd vlechtwerk. Pidië.

12160. Spijs deksel, *Sangè daja*, in *toedoeng*-vorm, met goudblad en groen en rood, in vakken verdeeld. Atjèh.

12161. Nagemaakte dubbel, ijzeren zegel *tjab*, van den Pretendent-Soeltan van Atjèh, gedurende eenigen tijd gebruikt door zekeren Krani Amin van Soesöh, om als quasi-gemachtigde, daarmede gelden in te zamelen. Het zegel past in een donkerbruin, zeskantig mandje met deksel.

12162. Groote hoed van *Seukè*-bladeren (*pandan*), met puntig uitsteeksel en zwaren, rotan band.

12163. Dito dito, doch kleiner.

12177-12187. Zitmatjes van wit vlechtwerk, met donker bruine figuren doorweven. Tien stuks van verschillende patronen, zéér dun en ongevoerd.

12170. Tabak als geschenk voor voorname lieden. *Anaktöng*. Gajö-landen.

Aangekocht op Pasar-Gambir, Augustus-September 1906.

12430. Wit Katoenen bruigomsbaadje, rijk met zilverdraad versierd, Atjèh.

12431. Wit baptisten *slendang* geheel geborduurd met figuren in zilverdraad, Atjèh.

Uit Palembang, geschenk van Dr. C. Snouck Hurgronje.

12167. Geel-bruin aardewerk vat met deksel.

12168. Idem.

Geschenk van den Heer I. de Clercq Zubli. Not. Nov. 1905, II *g*, pag. 112.

12211. Yzerhouten huisdeur met fraai snijwerk in rozetvorm versierd en van een ijzeren ring voorzien. Batoe Radja.

Aangekocht.

12375. Klein grasmes, *Koedi*, met krisheft en geel lederen scheede. Het mes heeft den vorm van het rijdier van Mohammed, genaamd *Burâq*, waarop de profeet ten hemel voer. Met een vogelkop heeft het dier een zeer lang lichaam als een viervoeter en is van een plat zadel, midden op den rug, voorzien. Een inscriptie, half in het Arabisch, half in het Maleisch, geeft uitlegging van hetgeen wordt voorgesteld.

Aangekocht op Pasar-Gambir, Augustus-September 1906.

12406. Kussen om kant te maken met begonnen kantwerk en een aantal klossen garen, van het kussen afhangende.

12407. Drie verschillende soorten Palembangsche kant.

12408. Donkerrood zijden *tjindé*, met licht roode bloemen, door *ikatten*, vóór het weven, verkregen. Chineesch borduursel als rand en gouddraad motieven in het midden.

12409. *Slendang* van donkerroode zijde met kant van gouddraad en lange, gouden franje omzet.

12410. Halfzijden, geruite *saroeng* bestaande uit twee smalle, lange stukken die aan elkander moeten worden gezet. Handweefsel.

12411. Geruite *saroeng* met veel zijde doorweven, uit twee stukken bestaande.

12412. Dito dito.

12413. Machinaal geweven, geruite *saroeng* van katoen.

12414. Dito dito, eveneens uit één stuk.

12415. Dito dito.

12416. *Kain-prada*, n. l. een rood katoenen sarong met figuren bedrukt en opgelegd met goudblad, dat door middel van uit *pisang*-stam verkregen lijm, op het katoen wordt geplakt, op de door de gedrukte figuren aangegeven plaatsen. Zie N°s. 12424 — 12429.

12417. Werkmandje van verguld en verlakt vlechtwerk.

12418. Langwerpig vierkant, rood verlakt *sirih*-toestel met koperen potjes voor kalk, *sirih* enz.

12419. Borduurraam met opgespannen werk van open naaisel en kettingsteek-borduursel, nog niet voltooid.

12420. Omgebogen haakje, noodig bij het kettingsteek-borduursel, bij N°. 12419 vermeld.

12421. Afgewerkt zakdoekje met kettingsteek-borduursel.

12422. Zakdoekjes met opengewerkten rand. 2 stuks.

12423. Lap baptist met breeden rand van open naaisel in bloemmotief.

12424. Onafgewerkte *kain-prada*. (Zie N°. 12416), met de gereedschappen. (N°s. 12425 — 12429).

12425. Reepjes bast van den jongen *pisang-batoe*-stam, waaruit de lijm voor de bewerking van *kain-prada* wordt gekookt.

12426. Flesch met lijm, verkregen door het afkoken van N°. 12425.

12427. Blaadjes goudblad ter versiering van *kain-prada*.

12428. Kopje en bordje, gebruikt bij de bewerking van *kain-prada*.

12429. Twee Chineesche penseeltjes, gebruikt bij de bewerking van *kain prada*.

12911. Oude, zijden hoofddoek, waarvan het middenstuk *tjindé*, de rand *prada*-werk is. Zie N°s. 12424 — 12429.

12912. Rood zijden *slendang* met donkergroen middenstuk, omgeven door een rand van gele nopjes door „*tie and dye*"- bewerking verkregen, en met groen zijden franje afgewerkt.

12913. Rood zijden *tjindé* met een rand van met goud doorweven roode zijde en met dunne franje afgezet.

Uit Soematra, zonder nadere herkomst opgave geschenk van Dr. C. Snouck Hurgronje. Not. 26 Nov. 1906.

12175. Zijden weefsel met goud, rood en blauw. Behoort te worden doorgeknipt vóór het gebruik.

Java.

a. West-Java.

Uit SERANG (BANTĔN), geschenk van den Regent van Serang, ACHMAD DJAJADININGRAT. Not. 15 Jan. 1906, VI *a*, pag. 8.

12134. Nabootsing in gekleurd en goud papier van groote slangen, gebruikt bij het besnijdenis feest te Serang. *Naga Sasra.*

12135. Groote vogel, *Garoeda*, in goud- en gekleurd papier nagebootst. Herkomst als voren.

12136. Groote visch, op dezelfde wijze vervaardigd. *Ikan.*

12137. Garnaal van het zelfde materiaal. *Mangkara.*

12138. Een bundel lotus bloemen en stengels van papier. Als boven.

Uit BANTĔN, geschenk van den Heer C. M. PLEYTE.

12139. Grijsachtig-roode tegel van gebakken aarde, vroeger gebruikt voor graftomben. Afkomstig van een inlandsch kerkhof.

Uit de PREANGER REGENTSCHAPPEN, geschenk van Dr. C. SNOUCK HURGRONJE. Not. 12 Februari 1906, III *b*, pag. 16.

12154. Kapmes met fraai hertshoornen heft en koperen montuur, met een scheede van bruin hout.

Van BATAVIA, geschenk van den Resident, Ch. R. BAKHUIZEN VAN DEN BRINK.

12361. Gouden pajong, gebruikt door den Resident van Batavia, tot 1905, toen de vergunning is ingetrokken.

Geschenk van LIM TIANG BOUW, directeur der Maatschappij *Hap Hong*. Tanah-Abang.

12435- 12446. Koperen stempels tot het drukken van kleedjes en *saroengs*. *Batang tjanting tjap batik*.
12447. Fragmenten van rood koperen *tjaps* (zie N°s. 12435—12446) in bewerking, 19 stuks.
12448. Grijze tegel om koperen *tjaps* op te maken.
12449. Yzeren buigtang, gebruikt voor hetzelfde doel.
12450. Grove en fijne passer. 2 stuks. Als boven.
12451. Kleine tang om de *tjaps* in elkander te zetten.
12452. Fijne hamer. Als boven.
12453. Zware schaar om het koper voor de *tjaps* te knippen.
12454. Grove vijl om het koper gelijk te maken.
12455. Mes, gebruikt bij de bewerking der *tjaps*.
12390. Kinder-*saroeng*. Batavia, Tanah-Abang.

Van SOEMEDANG, aangekocht op PASAR-GAMBIR, 1906.

12391. Koperen vat in kwispedoor-vorm.
12392. Een stel glad koperen armringen.

Van BUITENZORG, geschenk van den Heer D. VAN HINLOOPEN LABBERTON.

12364. Een stel bamboe-latjes om vuur te maken, afkomstig uit de bergstreken boven Buitenzorg. Het spits afgesneden latje wordt schuins in den grond gestoken en met één der voeten stevig vastgehouden. Twee of drie horizontaal gehouden latjes, welke op het vereenigingspunt een gaatje vertoonen, worden met kracht gewreven tegen het in den grond gestoken bamboe-staafje, waardoor de fijne vezels binnen in de gaatjes vuur vatten. *Paranti Mirosha*. 7 stuks.

Van PARAKAN HONDJE bij TASIKMALAJA, aangekocht op PASAR-GAMBIR, Augustus-September 1906.

12398. Langwerpige mat van ongekleurde en roode vlechtreepen in ruitpatroon.
12399. Dito, doch onafgewerkt.
12400. Dito dito. Ander patroon.
12401. De nog ongespleten, ongekleurde bamboe vlechtreepen.
12402. Dezelfde reepen, reeds gespleten en gekleurd, gereed om te vlechten.
12403. Stuk boordsel van ongekleurde bamboe vlechtreepen.
12404. Sikkelvormig mesje ter bewerking der matten.
12405. Platte waaier van bamboe-reepen in zwart en ongekleurd.

Van GAROET, aangekocht op PASAR-GAMBIR, Augustus-September 1906.

12384. Gebatikte *kain pandjang.*
12385. Dito *saroeng.*
12386. Dito dito.
12387. Dito *kain pandjang.*
12388. Dito hoofddoek.
12389. Dito *slendang.*
12333. Half afgewerkte, gebatikte hoofddoek, oorspronkelijk uit Solo afkomstig en te Garoet op nieuw gebatikt.
12334. Half afgewerkte hoofddoek, geheel Garoet-arbeid.

Van JAVA, zonder nadere herkomst opgave, geschenk van Dr. C. SNOUCK HURGRONJE.

12166. Vat voor drinkwater met deksel, van geelachtiggrijs aardewerk.

Van BANDOENG, geschenk van Dr. C. SNOUCK HURGRONJE. Not. 26 Maart 1906, VI 6°, pag. 35.

12171. Weefsel voor *saroeng*, gebruikt. Donkerrood. *Poleng bang haleng.*
12172. Dito dito, lichter van kleur. *Poleng bang haleng.*

12173. Dito dito, uit twee smalle banen bestaande. *Poleng bang haleng.*

12174. Dito dito, vaal zwart met wit. *Poleng balangko.*

Van TJI-RĔBON, geschenk van Dr. C. SNOUCK HURGRONJE. Not. 26 Maart 1906, VI 5°, pag. 35.

12176. Een aantal voorwerpen, die aan vrienden en bekenden gezonden zijn bij gelegenheid van, en ter uitnoodiging voor het offermaal in de 7de maand der eerste zwangerschap van de Raden Ajoe Pangeran Adipati, van Sultan Kasepoehan, op 8 November 1903, te weten:

a. Een bordje, vierkant omlijst. *Piring tatrap terhiri.*
b. Een baptisten doekje.
c. Een klein spiegeltje.
d. Een zilveren zalfdoosje.
e. Een klein mesje.
f. Een geel zijden kussentje met één gouden en één zilveren naald.
g. Een *pinang*-schaar in vogelvorm.
h. Een ronde kam van bruin hout.
i. Een dubbele kam van wit been, met roode tanden.
j. Een naalden-kokertje van wit papier.
k. Een mesje zonder heft.
l. Een schaar met stompe punten.
m. Een gouden doosje met reukballetje en deksel met knop.
n. Een sikkelvormig mesje met verguld houten heft.

b. Midden- en Oost-Java.

Van TĔNGGĔR, geschenk van den Heer C. J. DE JAAGER. Not. 15 Jan. 1906, VI *a*, pag. 8.

12140. Kwast van gedroogde *tonolaja*-bladeren en *sĕniker*-bloemen, verbonden door pisangblad, omwikkeld met *aren*-blad en *bamboe-apoes*-touw. *Pètro.* Bij overlijden gebruikt.

12141. Popje, *oeboek-oeboek*, op een bundel gelijkend van:
1. *tonolajoe*-bladeren.
2. *pampoeng*-bladeren.
3. *pisang*-bladeren.
4. *njongkoek*- of *tlotol*-bladeren.
5. *poetijan*-bladeren.
6. *andong*-bladeren.
7. *aren*-bladeren.
8. sĕnikir-bladeren en bloemen bij den *Slamĕtan* op den 1000sten dag na het overlijden en bij rampspoed gebruikt. Alsdan wordt het popje gekleed in het gewaad van den doode, waarna het in optocht wordt gebracht naar een plaats, waar het wordt bewierookt, opdat de ziel van den doode zich in het popje incarneere, waarop men het offer aanbiedt. 8 stuks.

12142. Wierookbrander van zwaar donker hout met handvat.

Van Oost-Java, zonder nadere herkomstopgave, geschenk van Mr. A. Paets tot Gansoyen. Not. 6 November 1905, IV, pag. 113.

12143. Vingerkommetje met ingegrift Qorân vers, gebruikt door *Santri's*.

12144. Dekschaaltje van koper met *gobog's* in nabootsing versierd. Licht van kleur.

Van Soerabaja, geschenk van den Heer J. P. Moquette. Not. 7 Mei 1906, IV *b*, pag. 54.

12365. Donkerroode, gebatikte doek met verschillende zoogdieren in wit en zwart, met onderschrift der Maleische namen, met latijnsche drukletters.

12366. Dito doek, doch donkerblauw met visschen in wit.
12367. Grijsachtig rood steenen beeldje, dragende het type der oude Hindoebeelden.

Uit Solo, aangekocht op Pasar-Gambir, Augustus-September 1906. Not. 3 Sept. '06, III, pag. 91.

12376. *Kain pandjang* met daarbij passende hoofddoek.
12377. Dito dito, fijner batikwerk.

Uit Jogjåkårtå. Not. Sept. '06, III, pag. 91.

12378. Kleed dat als *kain pandjang* en tevens als *saroeng* gebruikt kan worden.
12379. *Kain pandjang.*
12380. Hoofddoek.

Uit Pekalongan. Not. Sept. 1906, III, pag. 91.

12181. Gebatikte *saroeng.*
12182. Dito *kain pandjang.*
12183. Dito kinder-*saroeng.*

Uit Japara. Not. Sept. 1906, III, pag. 91.

12393. Onafgewerkt stuk snijwerk, gedeeltelijk nog met papier bedekt.
12394. Dito dito.
12395. Houten hamer, voor het indrijven der beiteltjes bij het snijwerk gebruikt.
12396. Met snijwerk versierde doos met schuifdeksel, inhoudende een veertigtal beiteltjes.
12397. Hard, zwart borsteltje om de achtergelaten stukjes hout van het snijwerk te verwijderen.

Borneo.

Uit Centraal-Borneo, geschenk van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal, J. B. van Heutsz. Not. 26 Maart '06, IX *d*, pag. 19.

12165. Feestbaadje van boombast, versierd met kralen, vederen en gebloemd katoen. Segai Dajaks.
12369. Fraai zwaard met gesneden gevest, met scheede. *Mandau.*
12370. Dito, rijk versierd, met scheede. *Mandau.*
12371. Dito dito, met scheede. *Mandau.*
12372. Zwaard, met wit beenen greep en scheede. *Mandau.*
12373. Zwaard, met beenen greep en scheede. *Mandau.*
12374. Baadje van boombast, op den rug met rood flanel versierd.

Van Lepoe Maoet, Kĕnja Stam, i. d. S. Bahan, linker zij-rivier van de Kajan- of Boelongan-rivier; geschenk van den Heer E. W. F. van Walchren, Controleur van Beraoe. Not. Juni 1906, IV 1°, pag. 65.

12353. Zwart baadje van boombast, door vrouwen en kinderen gedragen.
12354. Baadje van ongekleurden boombast, voor vrouwen en kinderen.
12355. Donkerbruin baadje van boombast.
12356. Dito dito.
12357. Lendengordel van donkerblauw gekleurden boombast.
12358. Dito, geheel donkerrood, voor vrouwen en kinderen.
12359. Zwaar tinnen oorversiersel, voor knapen en jongemannen.
12360. Dito, iets kleiner.

Selebes.

Uit Zuid-Selebes, geschenk van den Heer J. Wolterbeek Muller. Not. 25 Juni 1906, IV 2°, pag. 65.

12189. Korf voor vechthanen, *Tobang ajam.* Donggala.
12190. Garenwinder met fraai snijwerk versierd. *Tinkereh.* Pare-Pare.

12191. *Kain* met geïkatte schering. Bonthain.

12192. *Slendang* met dik ingeweven sterren en franje. Rantja Panggoeng.

12193. Qorân lezenaar van geschilderd hout. *Teradong*. Makassar.

12194. Krabber voor opiumpijpen. Badjoa.

12195. Metalen armband met klem-sluiting. Gowa.

12196. Kalk kokertje van bamboe met fijn graveerwerk. Loewoe.

12196ª. Dito dito. Loewoe.

12197. Bamboe kalkdoosje met graveerwerk. Loewoe.

12198. Rood koperen kwispedoor. Boni.

12199. Rood koperen bakje. Boni.

12200. Patroontasch met percussie-zakje en patroonpapier. Badjoa.

12201. Dito dito, gevuld. Badjoa.

12202. Vuurpot van aardewerk, gebroken. Badjoa.

12203. Zwart aardewerk watervat zonder deksel. Badjoa.

12204. Zes-kantig met figuren versierd watervat. Badjoa.

12205. Watervat als N°. 12204. Badjoa.

12206. Bandweefsel, ter versiering van kleedingstukken gebruikt. Badjoa.

12208. Twee fraai gesneden houten grafpalen, *Maesan*. Makassar, Bontoe-ala, n. l. een heilige begraafplaats.

12363. Muziek-instrument in gitaar-vorm en tweesnarig. *Sesambong*. Bonthain.

Uit Zuid-Selebes, geschenk van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal J. B. van Heutsz. Not. 25 Juni 1906, II *j*, pag. 61.

12368. Lans, waarvan de steel geheel bedekt is met goudbeslag. Scheede van hout met zilveren montuur. Afkomstig van den Sultan van Soembawa, geschonken aan den Gouverneur-Generaal.

Afgestaan door de Nederlandsch-Indische Regeering aan het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen. Gouvernements Besluit, dd°. 17 Juli 1906, N°. 27. Not. Dec. 1905, II *d*, pag. 119.

Van Boni.

12456. Metalen presenteer-blad. In Boni buitgemaakt.
12457. Dito dito. In Boni buitgemaakt.
12458. Dito dito. „ „ „
12459. Gedamasceerde kris met gedreven gouden scheede. *Pasang timpo.*
12460. Lancetvormig wapen met gedreven gouden scheede. *Badik.* Herkomst als boven.
12461. Ronde, gedreven gouden tabaksdoos; *Djaping-djaping.* Herkomst dito.
12462. Blauw lakenschen sirih tasch met gedreven gouden sluitplaten. *Paopo* met *pasimbangs.*
12463. Talisman, bestaande uit 11 steentjes in zilveren beslag. *Moestikas.* Herkomst als boven.
12464. Talisman, *Djimat,* met gouden sluitknoop. Herkomst als voren.

Van Gowa.

12465. Gouden kroon in hoed-vorm. Buitgemaakt in Gowa.
12466. Gevlamde kris met gouden hindoe-greep en scheede. Herkomst als boven.
12467. Gouden kris met hindoe-greep en fraaie scheede. Herkomst idem.
12468. Gevlamde kris met gouden hindoe-greep en scheede. Alsvoren.
12469. Gevlamde en opgewerkte kris met gouden hindoe-greep en scheede. Alsvoren.
12470. Alsvoren.
12471. „
12472. Lang, recht zwaard met scheede. Buitgemaakt in Gowa.

12473. Dito dito, eenigszins anders.
12474. Een paar gouden filigraan armbanden.
12475. " " " " enkelbanden.
12476. Een paar zwaar gouden armbanden in slangvorm.
12477. Gedreven gouden armbanden. 2 stuks.
12478. Zwaar " " 2 "
12479. " " enkelring in slangvorm.
12480. Twee gouden armbanden.
12481. Holle, glad gouden armringen. 25 stuks.
12482. Twee zilveren armbanden.
12483. " " "
12484. Ovale, metalen plaat met inscriptie. Geschenk van het Engelsche Gouvernement, aan den Radja van Gowa in 1811.
12485. Halsketting van goud met zilver.
12486. " " gouden filigraankralen.
12487. Gouden halskettinkje met valsche steenen.
12488. Halsketting van goudband.
12489. Gouden halsketting, met 12 verschillende voorwerpen.
12490. Halsketting met een gouden doosje, waarschijnlijk voor een amulet gebruikt.
12491. Gouden halsketting, waaraan platen met valsche steentjes.
12492. Gouden buikgordel uit platen samengesteld.
12493. Zilveren buikgordel met gouden schuiven.
12494. Zilverdraad buikgordel met inscriptie.
12495. Puntig mutsje van gouddraad.
12496. " " " zwart en gouddraad.
12497. Zwart mutsje met zilveren rand en kruin.
12498. Haartooisel van rood flanellen band met plaatjes gouden filigraan-werk opgelegd.
12499. Dito dito.
12500. " "
12501. " "
12502. " "
12503. " "

12504. Dito dito.
12505. „ „
12506. „ „
12507. „ „
12508. „ „
12509. „ „
12510. Haartooisel, samengesteld van zilveren en gouden staafjes op rood flanellen band genaaid.
12511. Dito dito.
12512. „ „
12513. „ „
12514. „ „
12515. „ „
12516. Rond zilveren presenteerblad.
12517. Dito dito.
12518. Langwerpig, houten presenteerblad met zilveren rand.
12519. Zilveren spuwbak.
12520. Zwaar zilveren thee-ketel met goud versierd.
12521. Ronde, zilveren tabaksdoos met ketting.
12522. Dito, doch kleiner.
12523. Zilveren vingerkom.
12524. Dito, doch kleiner.
12525. Dito dito.
12526. „ „
12527. Zilveren sigarenhouder.
12528. Dito dito.
12529. Bloemvaas van paarlmoer met goud-beslag.
12530. Porceleinen potje met houten deksel met goud.
12531. Dito met zilveren beslag.
12532. Grijs potje met goud-beslag.
12533. Bruin potje met goud-beslag.
12534. Rood potje met gouden deksel.
12535. Glazendeksel met goud versierd.
12536. Dito van gedreven zilver.
12537. Dito dito.
12538. „ „

12539. Metalen glazendeksel.
12540. Dito dito.
12541. Gouden glazendeksel. Filigraanwerk.
12542. Dito dito.
12543. Houten glazendeksel met metaal beslag.
12544. Dito, met filigraan-werk versierd.
12545. Dito, doch kleiner.
12546. Gedreven gouden bakje.
12547. Gedreven zilveren bakje.
12548. Dito dito; anders van vorm.
12549. Zilveren bakje.
12550. Dito dito.
12551. „ „
12552. „ „
12553. „ „
12554. „ „
12555. Zilveren bakje op voetje.
12556. Dito dito.
12557. Vierkant zilveren bakje.
12558. Dito dito.
12559. Achtkantig zilveren bakje.
12560. Rond zilveren doosje.
12561. „ „ „ op voetje.
12562. Rond doosje van gedreven zilver.
12563. „ „ „ „ goud.
12564. Zilveren doosje met goud versierd.
12565. Balvormig metalen doosje.
12566. Dito dito.
12567. Filigraan doos voor *sirih*, van zilver.
12568. Vijfkantig gouden doosje, aan kettinkjes verbonden.
12569. Mesje met wit beenen heft.
12570. Kinderarmbandje van kralen.
12571. Dito dito.
12572. „ „
12573. „ „
12574. Een paar diamanten oorknoppen.

12575. Twintig gouden knoopen.
12576. Zestien filigraan gouden knoopjes.
12577. Negen knoopjes met granaatsteentjes.
12578. Twee groene knoopjes.
12579. Zeven kleine gouden knoopjes.
12580. Vier gouden knoopjes.
12581. Zeven filigraan gouden knoopjes.
12582. Drie stel filigraan gouden knoopjes. 6 stuks.
12583. Metalen ring met inscriptie. Zegel?
12584. Gouden ring met smaragd.
12585. „ „ „ diamant.
12586. Koperen vingerring met bruin steentje.
12587. Gouden oorhangers in houten doos.
12588. Sirihdoos van schildpad met goud.
12589. Platte, gouden doos, een *djimat* bevattende.
12590. Zilveren zegelring met cijfer-*koetika*.
12591. Ornament-stuk voor de scheede van een zwaard. Gedreven zilver.
12592. Zilveren gordelknoopen. 2 stuks.
12593. „ gordelhaken.
12594. „ schaamplaatje.
12595. Een stel gedreven zilveren platen voor een sirihtasch. 2 stuks.
12596. Gouden dekseltje.
12597. Gouden dekseltje zonder knop.
12598. Charivari, bestaande uit verschillende kleine voorwerpen van filigraan-goud, aan een kettinkje.
12599. Porceleinen potje met gouden filigraan montuur, om een amulet in te bewaren.
12600. Vier zilveren haarspelden.
12601. Twee „ „
12602. Haarversiersel van goud-filigraan voor een danseres.
12603. Onafgewerkt filigraan-werk in goud. 5 stuks.
12604. Wit albasten vaasje met goud. Gebroken.
12605. Klein mandje, inhoudende 15 kleine parels. (Eén parel ontbreekt).

12606. *Djimat*, bestaande uit twee donkere steentjes.
12607. Flanellen lapje met zilverdraad en van koordjes, als sluiting voorzien. Armband?
12608. Dito dito.
12609. Dito met staafjes belegd.
12610. „ „ „ van filigraan.
12611. „ „ gouden staafjes belegd en twee knoopjes.

Nieuw-Guinea.

Uit NIEUW-GUINEA, zonder verdere herkomst-opgave, geschenk van den Heer V. ZIMMERMANN. Not. Jan. 1906, V 3°, pag. 8.

12143. Kalebas, als schaambedekking voor mannen in gebruik.
12144. Dito met ingebrand ornement.
12145. Kalebas als kalkkoker.
12146. Dito dito.
12147. „ „
12148. Bamboekoker met snijwerk versierd.
12149. Dito maar kleiner.
12150. Ketting van zeer kleine, versierde kalebasjes. 14 stuks.

Van de NOORDKUST VAN NIEUW-GUINEA, geschenk van de MAATSCHAPPIJ TER BEVORDERING VAN HET NATUURKUNDIG ONDERZOEK DER NEDERLANDSCHE KOLONIËN, verzameld gedurende de expeditie in 1903, onder leiding van Prof. C. E. A. WICHMANN, door den Heer G. A. J. VAN DER SANDE. Not. Augustus 1906, II *o*, pag. 79.

12612. Lepel van cocosnootschaal.
12613. Dito, versierd. 3 stuks.
12614. Dito van wit been. *Da.* Tobádi.
12615. Dito dito, grooter. *Nè.* Thaë.
12616. Houten vork; *Dintong* of *Sidoi.* Ingrâs.
12617. Houten eetstokjes. *Chaibe.* Ingrâs.

12618. Staaf om klappers te openen. *Jār.* Ingrås.
12619. Zwart aarden pot. Abar.
12620. Dito, kleiner. Abar.
12621. Rotan krans om potten op te zetten. *Mĕdĕnárŏ.* Kajó Entsau.
12622. Dito van vezels. Kajō.
12623. Houten etensschaal. Asé.
12624. Houten rijstlepel. *Járu.* Ingrås.
12625. Waterschepper van klapper. *Kŏrei.* Ingrås.
12626. Tabaksrolletje uit boomschors. Abār.
12627. Mandje voor tabak. Oinake.
12628. Tabakskoker. *Pŏsè.* Sentáni meer. Ajápo.
12629. Dito dito. *Pŏsè* of *Ponsè*: Sentáni meer. Ajápo.
12630. „ „ „ „ „ „ „ „
12631. „ „ „ „ „ „ „ „
12632. „ „ „ „ „ „ „ „
12633. „ „ *Chŏ.* Kajó Entsáu.
12634. „ „ *Pŏ.* Jámbuë.
12635. „ „ *Aru dŏbrè* of *odjeè.* Kwatisoré.
12636. „ „ „ „ „ „ „
12637. Tabakspijp. Napar.
12638. Vuurslag van bamboe. Napar.
12639. Kalebas voor kalk. Ifār.
12640. Dito dito.
12641. „ „ Oinåke.
12642. Haarkoker van bamboe. *Adu dŏbrè.* Kwatisoré.
12643. Pruik van kroeshaar. *Pédedŏ* of *pepidau.* Kaptian.
12644. Bamboe koker met zwartsel. Tobádi.
12645. Lange kam. *Rówai.* Mápia.
12646. Dito; gebroken. „ „
12647. Versierde bamboe kam. Andái.
12648. Kam, versierd met menschelijk figuur. Mapār.
12649. Dito met een blauwe kraal. *Măhè ĕri.* Kwatisoré.
12650. Palmhouten kam. *Lafi.* Thaë.
12651. Hoofddeksel, uit den tempel afkomstig. Oinake.
12652. Rotan hoofdring. *Erai.* Asé.

12653. Hoofdband van Casuaris vederen. *Chātuar arú.* Tobadi.
12654. Dito, grooter. *Chātuar arú.* Ingrås.
12655. Neusstaaf van schelp. *Narí.* Thaë.
12656. Dito van bamboe. *Eu* of *leumŏh.* Thaë.
12657. Neusversiering van schelp. *Wăke.* Numbúran.
12658. Dito van varkenstanden. Ajápo.
12659. Dito, grooter. Sumbårå.
12660. Bamboe oorversiersel. *Tainĕbån.* Kaptian.
12661. Schildpadden oorringen. *Entsji.* 2 stuks. Tobádi.
12662. „ oorring. Asé.
12663. „ oorringen met schelp. Asé.
12664. Dito met blauw glazen ringetje. Thaë.
12665. Snavels van Buceros als oorversiersels. 2 stuks. Sägeisårå.
12666. Oorring voor getrouwde vrouw. *Unanté.* Tobadi.
12667. Slagpennen van Casuaris als oorhangers gebruikt. *Dukwa mérian.* 3 stuks. Sawéh? Numbúran?
12668. Dito dito. *Căsipĕdè.* Kaptian.
12669. Oorversiersel van schelp en schildpad. *Sĕkawir.* Mawes.
12670. Dito dito. *Ondúm.* Tanah Merah.
12671. Halsring van varkenstanden. Seisårå.
12672. Dito van schelpjes. *Ambrarè.* Kwatisoré.
12673. Borstschild met varkenstanden, *saga*-pitten en schelpjes. *Chendóri.* Tobadi.
12674. Bandeliers van touw met schelpjes. *Hitong.* 2 stuks. Defect. Thaë.
12675. Schaamgordel van boomschors. *Gintsjoike.* Ingrås.
12676. Middengordel van vlechtwerk.
12677. Dito voor vrouwen. *Uaida?* Kaptian.
12678. Middengordel van rood koord. *Sirĕ.* Ingrås.
12679. „ met *Coix*-zaden. *Sirĕ uruār.* Ingrås.
12680. Schaambedekking voor mannen van kalebas. 2 stuks. Kajó Entsán.
12681. Kalebas aan beide zijden doorboord. Waba.

12682. Rokken van boombast. *Jaurèn.* 4 stuks. Kaptian.
12683. Schaamschortje voor vrouwen, van touw gemaakt. *Déba.* Sáweh.
12684. Rotan armring, Seisårå.
12685. Gevlochten armband. *Tahari.* Sáweh.
12686. Zwarte armband van *mycelium.* *Jakă.* Nimbúran.
12687. Dito met schelpversiering. *Nà.* Thaë.
12688. Conusring voor armband. *Chămĕrèr.* Ingrås.
12689. Armring uit *Trochus niloticus.* *Aduór.* Wári.
12690. Armband van touw en kraaltjes. *Mākbĕrke.* Tarfia.
12691. Dito dito.
12692. Snoer met schelpschijven als polsband. *Boblè.* Liki.
12693. Stel kuitbanden met *Coix*-zaden. 2 stuks. *Uruár.* Tobádi.
12694. Kuitband met kraaltjes. *Ènĕdi.* Ingrås.
12695. Dito met bal van *cucus*-huid. *Ème.* Kajó Entsau.
12696. Schelp, (*Ovula Ovum*) om tasschen te versieren. Seisårå.
12697. Klok uit schelp gemaakt. *Charindè* (*conus*). Tobádi.
12698. Pakje *Coix*-zaden om voorwerpen te versieren. Ifăr.
12699. Houten ophanghaak. *Chanjou.* Sägeisårå.
12700. Dito, grooter. *Chinjau.* Ingrås.
12701. Houten hoofdsteunsel. *Pouchă.* Sägeisårå.
12702. Dito dito. *Pouchă.* Năcheibe.
12703. Hoofdplank. *Afia.* Mios Kórwár.
12704. Opgestopte vischhuid als huisversiering. *Tĕmĕru.* Ingrås.
12705. Varkenslans. Asé.
12706. Fijn besneden stokje om de vezels van luchtwortels af te rukken. Hekelhoutje. *Saomé.* Tobádi.
12707. Spoel voor het maken van netten gebruikt. *Soámie* of *tsoáne.* Tobádi.
12708. Handnet. *Fĕrfáre.* Tobadi.
12709. Visch-speer. *Chitjai.* Tobádi.
12710. Sago klopper. *Wa-ú.* Ingrås.
12711. Steenen bijl. *Tsè.* Sentáni-meer.

12712. Dito dito. *Tsè.* Sentáni-meer.
12713. Dito, kleiner. „ „ „
12714. Rond mandje. Kwati soré.
12715. Groote draagmand, door vrouwen gebruikt. *Etähè.* Anga-di.
12716. Draagnet voor vrouwen. *Tār.* Tarfia.
12717. Dito, voor vrouwen. *Sĕtĕboi.* Asé.
12718. Kleine draagtasch van touw. *Srosror.* Ingrås.
12719. Dito, kleiner voor mannen. *Kĕbŏ.* Numbúran.
12720. Tasch van touw, in bewerking. *Sŏgĕri.* Ingrås.
12721. Model van een vaartuig. Speelgoed. Oinake.
12722. Riem voor een vaartuig. *Tĕm.* Door mannen gebruikt. Asé.
12723. Dito, fraai besneden. *Isjau* (*warĕpu*). Tobádi.
12724. Hoosvat uit bladscheede. Tobádi.
12725. Stukken schildpad, gereed voor den handel. 3 stuks. Wari.
12726. Schrapper van Varkenstand. *Por chéab.* 2 stuks. Tobádi.
12727. Beitel. *Sigĕri ŏri* of *ări ŏri.*
12728. Houten hamer. Asé.
12729. Dolk uit een casuaris tibia. Kajo Entsáu.
12730. Dito dito. *Māndău.* Nimbúran.
12731. „ „ „ „
12732. Dolk uit proximal einde van tasso-metatar-susv. Casuaris. *Ådim.* Kaptian.
12733. Lans met ijzeren punt. *Frei.* Wári.
12734. Dito dito. *Frei.* Wári.
12735. Lans van ijzerhout. Inagoi.
12736. Pijltjes voor klein wild. *Nŏ.* Tobádi en Ingrås.
12737. Pijl voor varkens. *Ubrè, Ubrèrè; brèrè.* Tobadi en Ingrås.
12738. Pijltje voor varkens. Speelgoed. *Ubrè.* Tobádi en Ingrås.
12739. Pijl voor varkens. *Mankaini.* Tobádi en Ingrås.
12740. Dito dito. *Jèdri, rugwè.* Tobádi en Ingrås.

12741. Pijl voor visch. *Súse.* Tobádi.
12742. Dito dito. *Súse Chărim.* Tobádi.
12743. Dito met 6 punten. *Sĕndom monit.* Tobádi.
12744. Pijl. *Pisjère.* Tobádi.
12745. Dito. *Brasrè, brăsĕrè.* Tobádi.
12746. „ „ „ „
12747. „ *Suám rarike.* „
12748. „ „ „ „
12749. „ *Pabu.* Ingrås.
12750. „ „ „
12751-12754. „ „ Jotéfabaai.
12755-12762. Pijl. „ Tobádi.
12763. Pijl. *Watu-watu.* Ingrås.
12764. Dito. „ „
12765. „ „ „
12766. „ „ *anarchi waitji.* Ingrås.
12767. „ „ „ „ „
12768. Pijl. „ Tobádi.
12769. Dito. *Anarchi wai.* „
12770. „ „ „
12771. „ „ „
12772-12775. Pijl. *Watĕrori, anarchi wai.* Tobádi.
12776. „ *Sĕmai-sĕmai.* Tobádi.
12777. „ „ „
12778-12784. „ *Sicháre.* Tobádi.
12785. „ *Dugĕri-libenan.* Tobádi.
12786. Dito. *Atĕtáwi.* „
12787. „ „ „
12788. „ *Pŏ* of *fŏ.* „
12789. „ *Simĕsĕre.* „
12790. Pijl. *Umrŏ.* Tobádi.
12791. Dito. *Chontjuwi.* Ingrås.

12792. Dito. *Chontjuwoi.* Ingrås.
12793. Kleine pijltjes voor kinderen. *Sömĕrarike.* 7 stuks. Tobádi.
12794-12800. Pijl voor varkens. *Haututè.* Waba.
12801. Pijl voor visch. *Söchai.* Asé.
12802. Dito. *Fabu.* Asé.
12803. „ „ „
12804. „ *Fabu-fĕroi-fĕroi.* Asé.
12805. „ *Fabu.* „
12806. „ „ „
12807. „ *Fĕra.* „
12808. „ *Fĕra nĕgö.* „
12809. „ *Fĕrĕchanki.* „
12810. „ „ „
12811. „ *Fötum, pötum.* „
12812. „ *Säbĕroi.* „
12813. „ „ „
12814. „ *Sĕtume.* „
12815. „ *Sutu-mĕ.* „
12816. „ *Uburi.* „
12817. Pijl voor visch. *Wèndum?* „
12818. „ „ „ Gègi (N. W. van Sentámi-meer).
12819. „ „ „ „ „ „ „ „
12820. Pijl. Ajápo.
12821. „ Seisårå.
12822. „ „
12823-12826. „ Dojo.
12827-12833. „ Kaiwäre.
12834-12837. „ *Pli.* Thaë.
12838-12842. „ *Näkai.* Thaë.
12843. „ voor varkens. *Suru.* Tanah-Merah.

12844-12846. Pijl. *Sagwéti.* Tanah-Merah.
12847. „ *Măkandání.* „
12848. „ „ „
12849. „ *Arĕbusu.* „
12850. „ „ „
12851. „ *Săgĕweiti.* Jakari.
12852. „ *Mangĕtaine.* „
12853. „ *Senĕkö.* Jakari en Tarfia.
12854. „ „ „ „ „
12855. „ „ „ „ „
12856. „ „ „ „ „
12857. „ *Gadu, geidu.* Nimbúran.
12858. „ *Herudi.* „
12859. „ voor varkens. *Nĕkutim.* Kaptian.
12860. „ „ „ *Kanté.* „
12861-12864. „ „ „ „ „
12865. „ *Maigionga?* Kaptian.
12866. „ *Munsĕfar?* „
12867-12871. „ *Tarsĕwèr.* „
12872. „ voor varkens. *Nukwå.* Sawéh.
12873. „ *Ikoi.* Mios Kórwar.
12874-12887. Dunne pijl met scherpe punt van hout. *Ikori.* Wári.
12888. Pijl. *Towarĕ.* Augadi.
12889-12891. „ Inagói.
12892. Palmhouten sierboog. *Pembi.* Ingrås.
12893. Boog. *Tja.* Thaë.
12894. „ *Pårå.* Inagói.
12895. „ *Amårè.* Angádi.
12896. „ *Pembi.* Tobádi.
12897. „ Inagói.
12898. Werpspeer. *Sendom chărim.* Tobádi.

12899. Werpspeer. *Sendom chărim.* Tobádi.
12900. Werpspeer voor visch. *Săwă.* Jakari.
12901. Houten schild. *Tari.* Gevonden te Thaë, maar afkomstig van een oorlogsbuit op lieden van Tsay (Seka?) die in 1898 ongeveer hun kampong aanvielen. Dus oorspronkelijk toebehoorende aan een oostelijken stam.
12902. Lang, houten schild. *Adai* of *Atai.* Wári.
12903. Bamboe trom, *Mĕsintji.* Tobádi.
12904. Dito. *Mĕsintji.* Tobádi.
12905. Tempelfluit. *Bukăb ide.* Tobádi.
12906. " *Wărĕbŏ.* Năcheibe.
12907. " *Limachin.* Kajō Entsáu.
12908. " met zijdelingsche opening. *Waima.* Kajō Entsáu.
12909. Fluit voor den tempel. *Pui.* Mabo.
12910. Amulet in menschen gedaante uit hout gesneden. *Ahărĕ.* Kwatisoré.

Timor en Onderhoorigheden.

Van Midden-Timor, Landschap Fialaran, geschenk van Monseigneur E. S. Luijpen, verzameld door een der Roomsch-Katholieke Zendelingen. Not: Sept. 1906, II *j*, pag. 89.

12308. Twee deksels voor offerspijzen. *Hanek matan.*
12309. Mandje voor de offerspijzen. " "
12310-12312. Mandjes met deksels voor offerspijzen. " "
12313. Mandje met deksel, *Tanasak makérèk*, met aarden potje *Sasanau*, voor aanzienlijken om voedsel te koken.
12314. Gevlochten *sirih*-kokertje met deksel. *Koba mané.*
12315. Knapzak voor vrouwen. *Koĕ.*
12316-12327. Ronde kokertjes met deksels, *Koba mané*, gevlochten van orchidee-stengels in heete asch geprepareerd.

12328-12338. Platte *sirih*-kokertjes met deksels, *Koba mané;* als boven.
12339. Hoornen kam, *Sasoeët.*
12340. Bamboe drinkkoker, *Feloe.* Behoort in N°. 12315.
12341. Kalkkoker van kalebas.
12342. Bamboe muziekinstrument met 5 snaren. *Dakadôo.*
12343. Lepels van klapperdop, *Noeroe.* 5 stuks.
12344. Kleine slijpsteen, *Fatoek Kadi.*
12345. Mes met scheede, *Soerik.*
12346. Etensdrager van netwerk, *Kadaëu.*
12347. Knapzak voor mannen, *Kakaloek.*
12348-12350. Enkelringen van geitenhaar, *Kabaro.*
12351. Houten etensnap.
12352. Timor'sche kogels van riviersteen, voor trompladers, *Kilat foean.* 6 stuks.

Van Bali.

Geschenk van den Heer J. Wolterbeek Muller. Not. Juni 1906, IV 2°.

12362. Buitengewoon fraai besneden rugsteunsel voor een weeftoestel.

Van Riouw en Onderhoorigheden.

Geschenk van den Heer J. Wolterbeek Muller. Not. Juni 1906, IV 2°.

12209. Rood verlakte koker voor reukstokje. Chineesch werk, van Tandjong Pinang afkomstig.
12210. Een paar altaar-kandelaars van grijs aardewerk, van Tandjong Pinang afkomstig.

Van Landen buiten den Oost-Indischen Archipel.

Uit Měkah, geschenk van Dr. C. Snouck Hurgronje.

12169. Drinkwater kruiken, *Sjèrbèk,* op rood gelakte krukjes. 2 stuks.

LIJST

der voorwerpen, die in het jaar 1906 voor de Archaeologische Verzameling zijn verkregen.

20ste Vervolg van den Catalogus.

A. VOORWERPEN VAN STEEN.

18*e*. (Invent. 4847). **Wisnoe,** vierarmig, vrij-gebeeldhouwd, staande op lotuskussen. Zorgvuldig bewerkt ornaat, bestaande in diadeem met driehoekige versierselen, waaruit het haar omhoog rijst; twee haartressen vallen op de schouders af. Ovale glorie. Oorlellen langgerekt met sieraden; de oorschelpen met ringen. De handen afgebroken, zoo ook de staf rechts. Koordvormige oepawita, borstketenen en buikbanden geornamenteerd. Achter het beeld de Garoeḍa met half uitgebreide vleugels, zwaar hoofdhaar doch roofvogelkop en sieraden rond de klauwen. Fraai werk uit de 7e — 10e eeuw (?). Hoog 206. — Not. Oct. 1905, pag. 102. Tjandi Banon.

63*b*. (Invent. 4846). **Çiwa als goeroe,** tweearmig, vrijgebeeldhouwd, staand; glorie afgebroken. Zorgvuldig bewerkt ornaat, bestaande in diadeem waaruit het hooge kapsel, waarin links de maansikkel oprijst, gekroond door een lotusknop; twee tressen dalen op de schouders af. Oorlellen langgerekt met sieraden; oorschelpen met ringen. Oepawita, een breede band, daarnevens nog een borstsnoer; dubbele buikband met afhangende slippen; pols- en armbanden. De linkerhand houdt den hals der afgebroken waterkruik. Links en rechts, op het voetstuk de kniestukken van een knielenden devoot

(cf. N°. 60 en 60a). Fraai werk uit de 7e — 10e eeuw (?), Hoog 196. — Not. Oct. 1905, pag. 102. Tjandi Banon.

186*b*. (Invent. 4845). **Ganeça**, als *ekadanta*, vierhandig, vrij-gebeeldhouwd, zittend op dubbel lotuskussen, rustend op eene achthoekige plaat. Zorgvuldig bewerkt ornaat, bestaande in glorie, oepawita — eene cobra-slang wier kop tegen den linkerschouder rust —, diadeem met vijf juweelvormige ornamenten in den voorband, waaruit het haar in dikke tressen oprijst en gekroond wordt door een lotusknop; pols- en armbanden, borstsieraad uit vierkante schakels bestaande, heupgewaad met duidelijk kain-kĕmbang-patroon; menschelijke voeten. De voorhanden omvatten links den nap, rechts den afgebroken tand, de achterhanden rechts het bidsnoer, links den strijdbijl. Fraai werk uit de 7e — 10e eeuw (?). Hoog 148. — Not. Oct. 1905, pag. 102. Tjandi Banon.

534*a*. (Invent. 4839). **Ganeça**, *brons*. Zittend op voetstuk met achterstuk waarboven een pajoeng; op dat voetstuk ligt een rond kussen met een eenvoudige lijnversiering gegraveerd, welk kussen gedragen wordt door een lotus waarvan de kelkbladen naar beneden zijn gericht. Het linkerbeen, met den voetzool naar boven gekeerd, is onder het lijf gevouwen en rust dus met den kuit op 't kussen; het rechter daarentegen hangt van het kussen af en steunt op een lotusbloem met korten, binnenwaarts gebogen stengel, die uit het voetstuk ontspruit. Ter plaatse waar de stengel uit het voetstuk ontspringt, is vóór dezen de rat aangebracht. Rond de enkels zijn schellebanden aangebracht; boven deze zijn de beide beenen gegraveerd ter aanduiding van een broekvormig gewaad. Het graveeren van de beenen, zoowel als van 't kussen, moet na het gieten hebben plaats gehad. Het beeld is verder naakt. Onder de tepels gaat een snoer door, waardoor de borst onder deze sterk samengetrokken wordt, zoodat de zware buik sterk naar voren springt. Over den linkerschouder, in een golvende lijn afhangend, bevindt zich de oepawita, die

onder den rechter voorarm doorgaande, boven het rechteroor uitkomt in den vorm van een nâga met naar voren gestoken kop. 't Beeld heeft vier armen, waarvan de rechtervoorhand een lotusknop draagt, die door den slurf, welke dus hier naar rechts — instede van naar links — gebogen is, wordt aangeraakt. De rechter achterhand mist het attribuut; evenzoo de linkerachterhand, terwijl de linkervoorhand het afgebroken stuk tand omvat. De kop draagt een diadeemvormig sieraad, boven hetwelk een zware haardos waaiervormig opgemaakt hoog uitsteekt. De ooren staan wijd af en zijn eenigszins gegolfd. Rondom den rand van het achterstuk gaat een verhoogde band met parelrand aan den buitenkant tot op het bovenvlak van het voetstuk, waar deze ombuigt en een gestyleerd nâga-makara-ornament vertoont. Hoog 20. — Not. Mei 1906, pag. 45. Afkomstig van Djambi, gezonden door den controleur R. C. van den Bor.

602*g*. (Invent. 4854). **Wadjrasattwa of Ghantapâni,** *goud.* Gezeten in çilâ-houding. 't Voetstuk ontbreekt. Met eenvoudige glorie. Gewoon Bodhisattwa-ornaat. Op de palm van de voor 't lijf gehouden rechterhand steunt de wadjra. De linkerhand, rustend tegen de zijde, omklemt de ghaṇṭa. Een soort saroeng met kĕmbang bedekt het onderlijf. Hoog ruim 7 c.M. — Not. Aug. 1906, pag. 78. Gevonden aan den oever van de Kalimas, desa Watoepatoh, onderdistr. Bandar, afd. Patjitan, Madioen.

674*a*. (Invent. 4855). **Bhawâni of Wadjrawarâhi,** *brons.* Vrouwelijk beeld, gezeten op een liggenden leeuw met den kop naar links en rustend op een lotuskussen. Op de dij zit een mannelijk figuurtje met afhangende beenen en de handen op de knieën, vastgehouden door de linkerhand der vrouw. In de opwaartsgeheven rechterhand een lotuspol. Zie verder beschrijving, met 2 platen, van C. M. Pleyte in Tijdschr. Bat. Gen. deel 49, pag. 178 — 180. Hoog . — Not. Dec. 1906, pag. 131/132. Desa Pageroekir, afd. Ponorogo, Madioen.

B. VOORWERPEN VAN METAAL.

1246*e*. (Invent. 4844). **Potje**, *koper*, rond, langwerpig met deksel, dat steunt op een uitstekenden rand van het potje. N.B. Hierin werden gevonden de fraaie oorhangers N°. 1443*b*, (Invent. 4842 en 4843). Hoog 8,8. — Not. Maart 1906, pag. 31. Desa Kadĕmangan-wetan, distr. en afd. Bondowoso.

1359*a*. (Invent. 4856). **Ring**, *goud*. Klein, eenvoudig, met ronde zegelplaat, waarin gegraveerd de syllabe çrî, sterk gefigureerd. — Not. Dec. 1906, pag. 124. Desa Keboan-Pasar, distr. Gĕḍangan, Soerabaja.

1376*a*. (Invent. 4849). Steen van een **ring**. De ring zelf ontbreekt. De kleurlooze steen is plat, zeshoekig, misschien *phenakit* (?). Op den steen een inscriptie in oud-Jav. letters, waarschijnlijk *çraya* (steun, hulp). — Not. Juni 1906, pag. 65. Afkomstig van Oost-Java. Geschenk van den Heer J. P. Moquette.

1443*b*. (Invent. 4842 en 4843). **Oorhangers**, een paar, *goud*, van zeer fraai drijf- en kantillewerk. Voor- en achterkant zijn beide van een knop voorzien en fraai versierd; de voorkant loopt bovendien uit in een lange punt of staart. Aan den achterkant van het voorstuk zijn twee kleine versierde zijstukken bevestigd, waarin het achterstuk past met twee uitstekende oogen, die door een pennetje worden vastgehouden. Deze sieraden werden gevonden, geborgen in een koperen potje (zie N°. 1246*e*, Invent. 4844), — Not. Maart 1906, pag. 31. Desa Kadĕmangan-wetan, distr. en afd. Bondowoso.

1468*e*. (Invent. 4848). **Oorsieraad**, *goud*. Kleine ronde ring met fraaie filigraanversiering buitenop. Van binnen hol. Grootste diameter: 1,6. — Not. 1906, pag. 59. Desa Silado, distr. Soekaradja, Banjoemas.

1494*a*. (Invent. 4857). **Hals- of borstsnoer** (gedeelte van een —), *goud*. Een hartvormige, bijna driehoekige plaat,

met ringetjes aan de drie hoeken ter bevestiging aan de overige, hier ontbrekende, gedeelten van het snoer. Boven op de plaat en relief de *Çangkha* omringd door ornament, het geheel ingesloten door een parelrand. Lang 6,1 c.M. — Not. Nov. 1906, pag. 124/125. Desa Karangsono, distr. Ngoenoet, afd. Toeloeng-Agoeng, Kediri.

1546*d*. (Invent. 4858). **Sieraad,** *goud*, waarschijnlijk deel uitgemaakt hebbend van een snoer. Een cylindervormige flacon, bestaande uit twee volkomen gelijkvormige gedeelten, waarvan de beide uiteinden voorzien zijn van een stop in den vorm van een dierenkop (ram?) slechts een dier stoppen is evenwel afneembaar. Een ringetje aan elk der beide uiteinden ter bevestiging van het voorwerp aan een snoer. Lang 13,8. — Not. Nov. 1906, pag. 123. Desa Wonokromo, distr. Garoeng, afd. Wonosobo, Kedoe.

1713*a*. (Invent. 4850). **Kom of kopje,** *zilver*. Rond, ondiep. 't Voetstuk ontbreekt. Hoog 4,6; diameter boven 10,4 c.M. — Not. Aug. 1906, pag. 77. Kampoeng Koewasan, distr. Prambanan, Jogjakarta.

1715*h*. (Invent. 4851). **Kom of kopje,** *zilver*. De rand in vier bogen verdeeld. De zijwanden versierd met eenvoudig snijwerk. Het voetstuk ontbreekt. In den bodem zijn eenige oud-Javaansche letters ingegrift, die niet goed meer leesbaar schijnen. Hoog 4,4; grootste diameter boven 10 c.M. — Not. Aug. 1906, pag. 77. Kampoeng Koewasan, distr. Prambanan, Jogjakarta.

1803*n*. (Invent. 4852). **Metalen Blad,** *brons*. Vrij hooge buitenwaarts hellende rand, bovenaan naar buiten omgebogen. Op het binnenvlak een dikbuikige vaas, omringd door bladornament. Daaromheen drie concentrische, smalle randen, waarbinnen één rand van driehoeken, met de punten binnenwaarts gekeerd. De lichamen der driehoeken zijn gevuld met een soort harceering. Diameter 49,4. — Not. Sept. 1906,

pag. 87. Gehucht Tjĕlĕboeng, desa Geneng, distr. Tegalredjo, afd. Magelang, Kedoe.

1803*o*. (Invent. 4853). **Metalen Blad**, *brons*. Vrij hooge buitenwaarts hellende rand, bovenaan naar buiten omgebogen. Op 't binnenvlak een kleine dikbuikige bloemvaas, staande op een breed onderstel, waaromheen bladornament, 't geheel ingesloten door twee (of drie) smalle streepjesranden. Diameter ruim 39 c.M. — Not. Sept. 1906, pag. 87. Gehucht Tjĕlĕboeng, desa Geneng, distr. Tegalredjo, afd. Magelang, Kedoe.

C. VOORWERPEN VAN AARDEWERK.

1908*a*. (Invent. 4841). **Kommetje** met deksel van grijs porcelein met fletsblauwe bladfiguren-versiering. Hoog 11½. — Not. Maart 1906, pag. 31. Desa Tjikadoe, distr. en afd. Soemedang, Preanger.

1909*d*. (Invent. 4840). **Potje**, van grijs porcelein met flauwe blauwgrijze versiering. Bovenin kleine ronde opening met klein deksel. Hoog 10½. — Not. Maart 1906, pag. 31. Gevonden desa Tjikadoe, distr. en afd. Soemedang.

BIJLAGE XII.

AANWINSTEN

VOOR DE

NUMISMATISCHE VERZAMELING IN 1906.

Munten: Atjèh, g.
Arkat, z.
China, Kwang Tung, 44 cand. z.
Italië, Kerkelijke Staat, 10 soldi 1867, z.
East India Company, 2 anna, 1841, z.
Frankrijk, 5 cent, 1854, k.
„ „ „ 1856, k.
„ „ „ 1863, k.
Italië, 5 centesimi, 1861, k.
Griekenland, 5 depta, 1879, k.

Papier: N. I. een recepis, 1 gld. (Zie Not. Jan. 1906, V *b*, pag. 8), geschenk van den Heer V. ZIMMERMANN.

1 Gobog, en een kwart real batoe. (Zie Not. Febr. 1906, II 7°), geschenk van den Resident der Z. en O. afd. van Borneo.

29 stuks Hindoe muntjes. (Zie Not. Maart 1906, III 10° en Not. Mei 1906, III *f*).

2	Bankbiljetten van Haiti. 1 en 2 Gourdes.	Geschenk van Mr. J. H. ABENDANON. (Zie Not. Maart 1906, III 19°).
1.	Haiti, 5 centimes 1904, nikkel.	
1.	Dominikaansche Rep. 1 Peso 1897, zilver.	id.
1.	„ „ 10 centavos 1897, zilver.	id.
1.	„ „ 2½ „ 1888, nikkel.	id.
1.	„ „ 10 centesimos 1891, koper.	id.
1.	„ „ 5 „ 1891, „	id.

1. Venezuela, 5 centimos 1896, nikkel. 1. „ 10 „ 1893, zilver.	Geschenk van Mr. J. H. Abendanon. (Zie Not. Maart 1906, III 19°).

1. Deensch West-Indië, 20 cents 1878, zilver. id.
1. „ „ 10 „ 1879, „ id.
1. „ „ 5 „ 1859, „ id.
1. „ „ 5 „ 1878, „ id.
1. „ „ 3 „ 1859, „ id.
1. „ „ 1 „ 1883, koper. id.
1. Canada, 1 „ 1904, „ id.
1. Indo Chine Francaise, 1 „ 1900, „ id.
1. Martinique, 5 centimes 1898, „ id.
1. Ver. Staten N. Amer. 1 dime 1899, zilver. id.
1. „ „ „ „ 5 cents 1902, nikkel. id.
1. „ „ „ „ 1 cent 1904, koper. id.
1. Medaille gesl. op den 70sten Verjaardag van Prof. Leo Reinisch (1902).

1. Turksche Ghazyjah uit Mekka, goud. 1. Atjeh, deureuham, goud. eenige looden munten van Atjeh.	Deze en de bovenstaande medaille zijn een geschenk van Dr. Snouck Hurgronje. (Zie Not. Maart '06, VI, 3° en 4°).

1. Medaille Koloniaal Museum te Haarlem, brons. (Zie Not. Mei 1906, III *m*).

1. Gedenkpenning Gysbert Karel Graaf van Hogendorp. 1. Gedenkpenning Rembrandt, 1606-1906. (Zie Not. Sept. 1906, VII).	Geschenk van Mr. N. P. van den Berg.

2. verschillende gedenkpenningen Rembrandt, 1606/1906. Geschenk van Mr. H. P. G. Quack. (Zie Not. Oct. 1906, VI 3°).

Medaille, brons, ter herinnering aan het zeshonderdjarig bestaan der Zwitsersche federatie. (Zie Not. Febr. '06, XI *b*). Geschenk van den Heer V. Zimmermann.

1. Gedenkpenning van de eerste steenlegging van het nieuwe Bibliotheek-gebouw te Rio de Janeiro, 15/8-1905. Aangeboden. (Zie Not. Nov. 1906, VIII).

1. Dubbele Java dukaat, (goud), 1748 met „dinar" i. p. v. „derhamin" (gekocht). (Zie Not. Nov. 1906, IV *a*).

Verder werden van het Gouv. van Ned.-Indië, in bewaring ontvangen.

22 gouden Dubloenen van Mexiko, diverse jaren.
17 „ „ „ Spanje, „ „
6 „ „ „ Zuid Amerikaansche staten, diverse jaargangen.
4 hollandsche dukaten, diverse jaargangen.
19 Sovereigns van Engeland, diverse jaargangen, en nog
4 pesos (zilver) van Spanje, diverse jaren.

(Zie hieromtrent Notulen 1906, pag. 61, 83, 89, 124, 132 en Gouv. Besluit dd°. 27 Febr. 1907, N°. 8).

AANWINSTEN

VAN DE

HANDSCHRIFTEN-VERZAMELING IN 1906.

Lontars.

814. 118 bladen. $33^1/_2$ c.M. Sĕrat Anbia Joesoep. Oost-Java. Geschenk van den Heer J. P. MOQUETTE. Not. Febr. 1906, p. 18.

815. 145 bladen. 43 c.M. Toetoer nabi Joesoep. Oost-Java. Geschenk van den Heer J. P. MOQUETTE. Not. Febr. 1906, p. 18.

816. 108 bladen. 30 c.M. Sĕrat Råmå. Oost-Java. Geschenk van den Heer J. P. MOQUETTE. Not. Febr. 1906, p. 18.

817. 173 bladen. 34,5 c.M. Tjarita Joesoep. Oost-Java. Geschenk van den Heer J. P. MOQUETTE. Not. Febr. 1906, p. 18.

818. 176 bladen. 31 c.M. Wajangverhaal (sĕrat kaṇḍa ning ringgit poerwa), waarin o. a. een huwelijk van Gaṭotkatja beschreven wordt. Oost-Java. Geschenk van den Heer J. P. MOQUETTE. Not. Febr. 1906, p. 18.

819. 149 bladen. 20,5 c.M. Sĕrat Damar-Woelan. Oost-Java. Geschenk van den Heer J. P. MOQUETTE. Not. Febr. 1906, p. 18.

820. 115 bladen. 35 c.M. Verhaal van Raden Soeksma-Winasa, zoon van den vorst van Samarkandi, die trouwt met poetri Soepijah.

821. 135 bladen. $34^1/_2$ c.M. Sĕrat Ahmad-Moehammad. Oost-Java. Geschenk van den Heer J. P. MOQUETTE. Not. Febr. 1906, p. 18.

822. 165 bladen. 26 c.M. De pagineering zeer verward. Een gedeelte bevat het verhaal van Raden Soeparta en de prinsessen dewi Ambarsari van Waṇḍan-Poera en Rĕtna Kĕntjanawati van Wadja-mĕnoer. Wat er verder volgt is gedeeltelijk onleesbaar. Oost-Java. Geschenk van den Heer J. P. MOQUETTE. Not. Febr. 1906, p. 18.

823. 158 bladen. 40 c.M. Toetoer nabi Joesoep. Oost-Java. Geschenk van den Heer J. P. MOQUETTE. Not. Febr. 1906, p. 18.

824. 177 bladen. 25 c.M. Babad (Gedeelte van een—), voornamelijk de geschiedenis van Soerapati. Oost-Java. Geschenk van den Heer J. P. MOQUETTE. Not. Febr. 1906, p. 18.

825. 112 bladen. 28,5 c.M. Sĕrat Rĕngganis (of Menak?). Oost-Java. Geschenk van den Heer J. P. MOQUETTE. Not. Febr. 1906, p. 18.

826. 87 bladen. 39 c.M. Sĕrat Nabi Joesoep. Oost-Java. Geschenk van den Heer J. P. MOQUETTE. Not. Febr. 1906, p. 18.

827. 127 bladen. 43 c.M. Sĕrat nabi Joesoep. Oost-Java. Geschenk van den Heer J. P. MOQUETTE. Not. Febr. 1906, p. 18.

828. 112 bladen. 40 c.M. Sĕrat nabi Joesoep. Oost-Java.

Geschenk van den Heer J. P. MOQUETTE. Not. Febr. 1906, p. 18.

829. 87 bladen. 40 c.M. Sěrat nabi Joesoep. Oost-Java. Geschenk van den Heer J. P. MOQUETTE. Not. Febr. 1906, p. 18.

830. 79 bladen. 41 c.M. Sěrat Menak (Amdjah). Oost-Java. Geschenk van den Heer J. P. MOQUETTE. Not. Febr. 1906, p. 18.

831. 128 bladen. 39 c.M. Tjarita Joesoep. Oost-Java. Geschenk van den Heer J. P. MOQUETTE. Not. Febr. 1906, p. 18.

832. 160 bladen. 44 c.M. Tjarita Joesoep. Oost-Java. Geschenk van den Heer J. P. MOQUETTE. Not. Febr. 1906, p. 18.

833. 41 bladen. 19 c.M. Primbon, o. a. handelend over de watěk in dewata (nl. Prameswara, Mahisowara, Brama, Loedra, Mahadewa, Sangkara, Wěsnoe, Samboe, Siwah) enz. Oost-Java (Těnggěr). Geschenk van den Heer J. P. MOQUETTE. Not. Febr. 1906, p. 18.

834. 112 bladen. 12 c.M. Zwaar beschadigd. Mohammedaansche Primbon (vermaningen, toovermiddelen, sadat djati enz.). Oost-Java. Geschenk van den Heer J. P. MOQUETTE. Not. Febr. 1906, p. 18.

835. 59 bladen. 14 c.M. Primbon. Modern (de jaartallen 1849 en 1851 komen er in voor). Aan 't eind een aantal eigennamen.

836. 44 bladen. 16 c.M. Primbon. Wicheltabellen.

837. 113 bladen. 23 c.M. Primbon. Wicheltabellen, kalender enz.

838. 20 bladen. 23 c.M. Primbon, formulieren. Afkomstig van de Tĕnggĕreezen. Geschenk van Mr. A. Paets tot Gansoyen. Not. Febr. 1906, p. 18.

839. 47 bladen. 21½ c.M. Formulieren en wicheltabellen. Afkomstig van de Tĕnggĕreezen. Geschenk van Mr. A. Paets tot Gansoyen. Not. Febr. 1906, p. 18.

Handschriften.

Javaansch.

541. Afschrift van een lontar-handschrift, toebehoorende aan de familie van wijlen Mr. Dr. W. Stortenbeker. Amir Hamdjah. Not. Maart 1906, p. 40 en Bijlage V bij Not. 1906.

542. 53 pagina's, oct. Papier van Pånåråga. Sĕrat Djohar Manikĕm (?). Pegon.

Inscriptie's.

Een koperen plaat, 43 × 13 c.M. Geschenk van de heeren J. Bienfait en Mr. A. Paets tot Gansoyen. Not. 1906 p. 8, 55 en 64.

KORTE INHOUD

VAN HET

BEHANDELDE IN DE NOTULEN VAN HET BATAVIAASCH GENOOTSCHAP VAN KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN OVER HET JAAR 1906.

Archaeologie.

Ethnographie.

Ethnographica uit de Pad. Bovenlanden van den Heer Palmer van den Broek, p.p. 40, 114.

Buitgemaakte voorwerpen van Boni en Gowa, p.p. 48, 60, 70/71, 76/77.

Gouden voorwerpen van het hoofd der Kanoman-familie te Cheribon, p. 51.

Mededeeling van den Heer Kohlbrugge, omtrent het voorkomen onder de Tĕnggĕreezen van het „main bĕripat", p. 52.

Standaard voor een gong van den Heer Ouwens, p. 54.

Gebatikte doeken uit Soerabaia, p. 54.

Lans van Sumbawa en ethnographica van Berau, p. 61.

Ethnographica uit de Bataklanden, p. 62.

Kleedingstukken, etc. van de Boven-Kajan, van den Heer van Walchren, p. 65.

Voorwerpen van Riouw, Celebes en Bali van den Heer J. Wolterbeek Muller, p. 65.

Bamboelatjes om vuur te maken uit het Buitenzorgsche, p. 67.

Gouden pajong van den Resident van Batavia, p. 68.

Oude borden en kommen van Roemah-soal op Ceram, p. 71.

Verzameling ethnographica afkomstig van de Noord Nieuw-Guinea expeditie, p.p. 78/79, 108.

Voorwerpen afkomstig van Fialaran (Midden-Timor), p. 89.

Aankoop van voorwerpen op de Pasar-Gambir, p. 91.

Atjèhsche saroeng van Teukoe Tjoet Achmat, p. 92.

Oude borden van den Heer Krayer van Aalst, p. 108.

Beeldjes van sago-merg in Serawak, p.p. 109, 133.

Preciosa op Bali buitgemaakt, p.p. 119/120.

Wapens vervaardigd in de desa Merloeng (Toengkal, Djambi), p. 125.

Houten gietvormen voor inlandsche gebakjes, p.p. 126, 134.

Muziek-instrument van bamboe, p. 128.

Bronzen kanonnen en lila's van Midden- en Zuid-Celebes, p. 133.

Aanteekeningen en rapporten omtrent Timor, p. 136.

Linguistiek.

Koperen plaat met inscriptie van de Kawi, van de Heeren Bienfait en Paets tot Gansoyen, p.p. 8/9, 55.

Woordenlijst in het Windessisch dialect, p. 14.

Lontars van het Tënggër-gebergte van den Heer Paets tot Gansoyen, p. 18.

Lontar-handschriften van Oost-Java, van den Heer Moquette, p. 18.

Woordenlijst van de Gorontalosche taal, p. 33.

Woordenlijst van de Tobelo-Boèng taal, p. 60.

Woordenlijst van de Savoeneesche taal, p. 63.

Koperen bekkens en horens met inscriptie uit Palembang, p. 107.

Woordenlijst van de bahasa-tanah in eenige negorijen der afd. Saparoea, p.p. 108/109.

Bataksche geschriften op boomschors, van den Gouverneur van Atjèh, p. 110.

Woordenlijst van de Kambangsche taal (Kangean), p. 124.

Verhaal van Djohar in het Javaansch met Arabisch letterschrift, op de bast van den Dloebangboom geschreven, van den Heer van Leeuwen, Control. B. B. te Tanah Merah, p. 125.

Balineesch geschrift op lontarbladeren, van denzelfden, p. 125.

Lontar geschriften, verzameld gedurende de Bali-expeditie, voornamelijk uit de poeri van Dèn Pasar, p.p. 126/127.

Tënggërsche almanak van den Heer Paets tot Gansoyen, p. 128.

Historie.

Rijkssieraden van Bangkalan, p.p. 3, 26.

Penningkunde.

Op nieuw rangschikken van de numismatische verzameling, p.p. 8, 10.

Nieuwe aanwinsten, p p. 8, 14, 21, 35, 53.

Bibliotheek, Handschriften, Prenten, Kaarten en Photographische Collectie.

Werkjes over Ceylon in het Cingaleesch, p. 9.
Werken en handschriften van wijlen Dr. Brandes, p.p. 12, 19, 34.
Aanbieding van een ex. van Deel 16 N. I. Plakaatboek, p. 14.
Lontars van den Tĕnggĕr en van Oost-Java, p. 18.
Afdrukken van cliché's van foto's van den Heer G. J. Koopman, p. 19.
Volledige uitgave van het Râmâyânâ in het Sanskrit en afschrift van de Babad Mangkoeboemi, p.p. 21, 113, 136.
Foto van een veroverde benteng in het Bonische, p. 21.
Statistiek van het vervoer op de Spoor- en Tramwegen in N. I. over 1904, p. 32.
Foto's van landschappen uit de Padangsche Bovenlanden, p. 40.
Bescheiden en particuliere brieven betrekkelijk het woordenboek van H. von Dewall, p. 40.
Balineesch-Javaansch handschrift van de familie Stortenbeker, p.p. 40, 53.
Geologische beschrijving van Ambon door Dr. R. D. M. Verbeek, p. 48.
Acts 1905, p. 53.
Jaarverslag van den Topographischen Dienst, p. 61.
Javaansche, Balineesche en Sasaksche handschriften van den Heer Engelenberg, p. 64.
Les différents systèmes d'Irrigation, p. 71.
Resultaten der bij het Geneeskundig Laboratorium verrichte onderzoekingen, p. 77.
Verslag der Staatsspoorwegen in N. I. over 1904, p. 78.
Rapport omtrent de waarnemingen in de vaarwaters van Soerabaia, p. 78.
The Bengal Code, 3rd Ed. Vol. IV, 1906, p. 78.
Bijdragen voor de Vaderlandsche Geschiedenis en Oudheidkunde, p. 80.
Foto's van een rijststamper en een pootstok, p.p. 82, 125.
Foto's van Rantau van den Heer G. J. Koopman en van Modjopait van den Heer Revius, p.p. 19, 82.

Bescheiden betreffende de verbetering van het Westgat van Straat Madoera, p. 88.

Cherry Blosoms, p.p. 88/89.

Verslagen der Vereeniging in Nederland tot bescherming van dieren, p. 90.

Artikelen op genealogisch gebied van den Heer W. Wijnaendts van Resandt, p.p. 90/91.

Ruiling van edita, p.p. 9, 21, 34, 92.

Foto's van de Kampoeng „Karadjinan" op de Pasar-Gambir van 1906, p. 111.

„In memoriam of Dr. Brandes" uit de „Journal of the Siam Society", p. 114.

Photographeering van alle belangrijke zaken in het Museum, door den Heer A. Diemont, p.p. 117/118.

Verslag der B. O. W. in N. I. over 1904, p. 124.

Javaansche boekwerken ter overname aangeboden door den Heer C. Kaag, Hzn. te Jogjakarta, p. 126.

Foto van Zuid Nieuw-Guinea, p. 129.

Verslag van de Wees- en Boedelkamers over 1905, p. 132.

Statistiek van het vervoer op de Spoor- en Tramwegen in N. I. over 1905, p. 133.

Foto van het graf van wijlen Dr. Brandes te plaatsen in de Kamer van den Bibliothecaris, p. 135.

Jaarverslag der Billiton-Maatschappij 1905/06, p. 135.

„Gegevens betreffende de zelfstandige Rijkjes op Bali" en „Balineesche woordenlijst", p. 136.

Madoereesche brieven, ontvangen van den Heer L. C. Bertsch, p. 136.

Door de Regeering in bewaring gegeven voorwerpen op den voet van het Gouv. Besluit van 11 December 1855, No. 77 (B. B. 3121) en onder andere voorwaarden.

Werken en handschriften van wijlen Dr. Brandes (G. B. 14 Januari 1906, N°. 31), p.p. 12, 13, 19, 34.

Blanke wapens, afkomstig van den tocht der Goareezen naar Djampoea (G. B. 3 Febr. 1906, N°. 10), p. 13.

Financiën.

Diversen.

Edita in commissie bij de firma Albrecht & Co., p.p. 39, 54, 63.
Verzoek van den N. I. Kunstkring om eene bijdrage voor de Rembrandt-viering, p. 46.
Bataksch Instituut, p.p. 52, 62, 109.
Afstand van werken aan de Kon. Natuurk. Vereeniging, p. 55.
Toezending in bruikleen van twee afschriften der Hang Toewah aan W. G. Shellabear, p. 55.
Formosaansch koopkontrakt, p.p. 56, 108.
Vergaderingen in den vooravond te houden, p. 57.
Overblijfselen van fossielen aard uit Madioen, p. 61.
Nederlandsche Oudheidkundige Bond te Leiden, p.p. 62, 79.
Onuitgevoerde bestellingen door de firma M. Nijhoff te 's Gravenhage, p.p. 66, 107, 126.
Over taxatie van Archaeol. voorwerpen, p p. 72, 103.
Verzoek van den Heer Newman te Wellington, om toezending van foto's betrekkelijk onderdeelen van Javaansche tempels, p. 80.
Verzoek van het Comité der N. I. Kunst-tentoonstelling te Krefeld, om deelname aan genoemde tentoonstelling, p. 81.
Toezending aan den Heer T. Veltman van 15 ex. van diens Atjèhsche Woordenlijst, p. 82.
Drukfeilen in de Tettum-Hollandsche Woordenlijst, p. 83.
De gamelan „Soeka rame Bantĕn" ter beschikking gesteld van den Heer Pleyte, bij gelegenheid van de Pasar-Gambir, p. 86.
Restauratie van de Tj. Mendoet, p.p. 86/87, 110, 121.
Middelen om boekwerken en metalen voorwerpen tegen de werking van vocht en roest te beschermen, p. 89.
Erkenning van verdiensten wegens belangrijke schenkingen aan het Genootschap, p.p. 92, 103/105.
Onderzoek naar de Inlandsche Kunstnijverheid door J. E. Jasper, p.p. 95, 97.
Machtiging op den Directeur van O., E. en N. om oudheidkundige voorwerpen beneden *f* 1000.— geldswaarde, ten behoeve van een Rijksmuseum in Nederland aan te koopen, p. 96.

Gouden ketting met medaille van Lapawawooi, gewezen leenvorst van Boni, p. 96.
Politieke contracten van Adja-Tapparang en Maiwa, p.p. 97, 118/119.
Onderzoek naar de Inlandsche nijverheid in West-Java door C. M. Pleyte, p. 98.
Oudheidkundig onderzoek in het voormalig Rijk van Pasè door H. L. Leydie Melville, p. 98-103.
Verzamelingen van inlandsche wapenen voor de Koninkl. Militaire Academie te Breda, p. 106.
Verzoek uit Transvaal om inlichting of alhier een Staatsbureau voor ethnologie bestaat, p. 107.
Uitbreiding van de categorie van leden welke *f* 20.— 's jaars contributie betalen, p. 113.
Een zestal ex. van Seyne Kok's woordenlijst ter beschikking gesteld van Mr. Lorentz, p. 114.
Over lidmaatschap van de Bibliotheek van het gewestelijk bureau te Palembang, p. 114.
Ontgraving van het tempelterrein rondom de Tj. Sewoe, p. 120.
Verkrijging van ethnographica van Bali en Lombok voor 's Rijks Ethnogr. Museum te Leiden, p.p. 122/123.
Catalogi van Rijks-muntverzamelingen en van andere openbare Munt- en Penningkabinetten, p. 124.
Toezending van alle edita aan de California Academy of Sciences, p. 129.
Advies omtrent eene „Monographie der Solosche enclaves Pasar Gedé en Imogiri" en „Beschrijving van de begraafplaats Tegalwangi of Tegalaroem", p. 131.
Gouden ringen aangekocht voor 's Rijks Ethnogr. Museum te Leiden, p. 131.
Postzegels van N. I. en van de overige landen der wereldpostunie, p. 134.
Verslag van de reis in 1881 van den Controleur 2e kl. E. van Assen naar de Rokanstaatjes, p. 135.
Foto van het graf van wijlen Dr. Brandes, te plaatsen in de Kamer van den Bibliothecaris, p. 135.
Aanteekeningen en rapporten omtrent Timor, p. 136.

Personalia.

De Heer J. P. Moquette, lid der Directie en Conservator van de Numismatische verzameling, p.p. 7, 12, 14.

Verzoek om ontslag als Directielid door den Heer V. Zimmermann, p. 15.

De Heeren J. de Booy en D. van Hinloopen Labberton, leden der Directie, p.p. 17, 23, 33.

Benoeming van den Heer Mr. J. G. Pott tot lid der Directie, tevens vice-president, p.p. 41, 45, 53.

Aftreden van den Heer Dr. C. Snouck Hurgronje als president en benoeming als zoodanig van den Heer F. A. Liefrinck, p. 41.

De Heer Dr. C. Snouck Hurgronje benoemd tot eerelid, p. 42.

Overlijden van het eerelid den Heer G. A. Scherer, p. 53.

De Heer Dr. Ph. S. van Ronkel vertrekt met verlof naar Europa en wordt als Bibliothecaris tijdelijk vervangen door den Heer D. van Hinloopen Labberton, p.p. 66/67, 68.

De bediende Darsan ontslagen en vervangen door Sain, p. 68.

De Heer Pleyte legt het conservatorschap der Ethnographische afdeeling neder; Mevrouw M. Serrurier wordt tijdelijk met het beheer belast, p.p. 82, 89.

De bediende Sain ontslagen en vervangen door Ali, p. 136.

Edita.

J. Habbema. Lijst van Soendasche woorden, p. 1.

E. W. F. van Walchren. Verslag eener reis naar de Boven-Kajan, p.p. 3, 13.

Uitgave Tontemboansche Teksten en van het Tontemboansch-Nederlandsch Woordenboek, p. 5.

Ruiling van edita, p.p. 9, 21, 34, 92.

Aanvraag om een ex. van Tj. Djago, door de Royal Asiatic Society te Londen, p. 14.

Nota van den Heer Dr. J. G. F. Riedel over de „Reisen in Celebes" van de Heeren Sarasin, p. 17.

Rapporten der oudheidkundige Commissie, p.p. 23, 70.

Uitgave der „Wolkentooneelen aan Tj. Panataran" en „Monographie over Tj. Singasari", p.p. 23-26.

Th. Veltman. Nederlandsch-Atjèhsche Woordenlijst, p. 39.

R. C. van den Bor. Sasaksche Woordenlijst, p. 45.

J. H. Neumann. Kĕmali, Pantang en Reboe bij de Karo-Bataks, p. 46.

W. P. Groeneveldt. Hindoe-Javaansche portretbeelden, p. 46.

Mev. M. Serrurier- ten Kate. De Compagnie's Kamer, p.p. 46, 79.

Dr. J. Winkler. Rapport over zijne onderzoekingsreis op Enggano, p. 47.

C. M. Pleyte. Raden Moending Laja di Koesoema; Een oude, Soendasche Ridderroman, p. 58.

E. F. Jochim. Sangka schelpen, p. 59.

J. S. A. van Dissel. Overzicht der Kapauersch-Papoesche Spraakkunst, p. 62.

Dr. J. G. F. Riedel. Prohibitorische teekens en Tatuagevormen op Timor, p.p. 68, 70.

Dr. H. Kern. Over de inscriptie voorkomende op de achterzijde van een beeld aan de Boven-Batang-Hari, p. 81.

Ch. L. J. Palmer van den Broek. Drie nota's betreffende Kota Besar en Onderhoorigheden en de Batang-Hari districten, p. 85.

J. Knebel. Legenden over de plaatsen van vereering, de plaatsen waar offers gebracht worden, de plaatsen waar geloften worden gedaan, of waar men zich afzondert om eene openbaring te ontvangen, in het regentschap Madioen. (uit het Javaansch naverteld), p. 85.

J. Knebel. De Asoera in de Doerga-voorstelling van de Hindoe-beeldhouwkunst op Java, p. 86.

H. Krayer van Aalst. Eenige aanteekeningen over West- en Noord-Ceram, p.p. 86, 95.

Afbeelding en beschrijving van de op Bali buitgemaakte preciosa, p. 128.

BIJLAGE XV.

LIJST
DER LEDEN VAN HET BATAVIAASCH GENOOTSCHAP
VAN
KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN
op 31 December 1906.

Beschermheer.

Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal van Nederl.-Indië **J. B. van Heutsz.**

Directie.

F. A. Liefrinck, President.

Mr. J. G. Pott, Vice-President.

H. N. Stuart, Secretaris, Thesaurier, Redacteur der Notulen.

Dr. G. A. J. Hazeu, Redacteur der Verhandelingen, Conservator der Archaeologische verzameling en mede-Conservator der Handschriften-verzameling.

D. van Hinloopen Labberton, Bibliothecaris, Redacteur van het Tijdschrift en mede-Conservator der Handschriften-verzameling.

C. M. Pleyte, mede-Conservator der Archaeologische verzameling.

J. P. Moquette, Conservator van het Numismatisch kabinet.

P. de Roo de la Faille.

J. de Booy.

Tijdelijk belast met het beheer van het ethnographisch museum en van de Historische verzameling: Mevrouw M. Serrurier- ten Kate.

Eereleden.

Mr. J. H. Abendanon, 's Gravenhage.
Z. K. H. Alexis Alexandrovitch, Grootvorst van Rusland.
A. Barth, Parijs.
Mr. N. P. van den Berg, Amsterdam.
Prof. Mr. L. W. C. van den Berg, 's Gravenhage.
H. D. H. Bosboom, 's Gravenhage.
M. J. van Bosse, 's Gravenhage.
G. C. E. van Daalen, Koeta-Radja.
W. P. Groeneveldt, 's Gravenhage.
H. Helb, Buitenzorg.
Prof. Dr. J. H. C. Kern, Utrecht.
Mr. J. W. van Lansberge, 's Gravenhage.
Dr. B. F. Matthes, Nijmegen.
Mr. J. C. Mulock Houwer, Bandoeng.
Prof. Dr. A. W. Nieuwenhuis, Leiden.
Dr. J. G. F. Riedel, Soekaboemi.
Mev. M. Serrurier- ten Kate, Batavia.
Prof. Dr. C. Snouck Hurgronje, Leiden.
Z. M. Somdet Phra Paramendr Maha Chalulonkorn, Koning van Siam, Bangkok.
Dr. R. D. M. Verbeek, 's Gravenhage.
W. F. Versteeg, Amsterdam.
J. W. Yzerman, Amsterdam.

Correspondeerende Leden.

Prins Roland Bonaparte, Parijs.
Dr. R. Brandstetter, Luzern.
Dr. J. Burgess, Edinburgh.
J. Chailley-Bert, Parijs.
Dr. Clive Day, Newhaven (Connecticut).
Dr. A. Ehrenfels, Weenen.
A. G. Ellis, Amsterdam.
Prof. Dr. J. M. de Goeje, Leiden.
Prof. Dr. J. J. M. de Groot, Leiden.

Dr. B. Hagen, Domburg (Reinpfalz).
Dr. E. Hultzsch, Halle a. d. Saale.
Prof. Dr. C. M. Kan, Amsterdam.
Dr. H. ten Kate, Kobe.
Dr. J. Kohler, Berlijn.
G. Lavino, Nederland.
Mr. O. J. W. Graaf van Limburg Stirum, 's Gravenhage.
Aristide Marre, Vaucresson, St. Cloud.
A. Meulemans, Brussel.
Dr. A. B. Meyer, Dresden.
Dr. E. Modigliani, Florence.
Prof. C. Poensen, Delft.
G. P. Rouffaer, 's Gravenhage.
Dr. Hugo Schuchardt, Graz.
Z. K. H. Krommun Sommot Amarabandhu, Bangkok.
Rajah Sourindro Mohun Tagore, Calcutta.
Th. Speidel, Parijs.
Mr. S. R. Steinmetz, 's Gravenhage.
Prof. Dr. A. C. Vreede, Leiden.
Alfred Russel Wallace, Londen.

Buitengewone Leden.

Dr. N. Adriani, Posso (Celebes).
K. Cephas, Jogjakarta.
S. Coolsma, Rotterdam.
Dr. I. Groneman, Jogjakarta.
Dr. F. de Haan, Batavia.
O. L. Helfrich, Djambi.
J. Knebel, Batavia.
F. Kramer, Nias.
J. Kreemer, Bandoeng.
A. Kruyt, Modjowarno.
A. C. Kruyt, Posso (Celebes).
H. L. Leydie Melville, Batavia.
Prof. Ch. A. van Ophuysen, Leiden.
J. A. T. Schwarz, Soerabaia.

W. H. Sundermann, Nias.
Sajjid Oethman bin Abdullah bin Akil bin Jahja Alawi, Batavia.

Gewone Leden.

R. T. Achmad Djajadiningrat, Serang.
C. J. Adamse, Soepajang (Pad. Bovenlanden).
H. Altmann, Indramajoe.
O. Anton, Batavia.
C. J. W. van Aroken, Batavia.
Mr. N. B. H. F. Arriëns, Batavia.
H. B. W. Bakhuijs, Tegal.
D. Bakker, Keboemen.
J. Ballot, Medan.
C. L. Barentz, Koeala Kapoeas (Z. en O. afd. van Borneo).
F. H. Barkey, Nanga Pinoeh (W. afd. van Borneo).
Mr. J. Barlage Bussemaker, Soerabaia.
S. Bédier de Prairie, Koetoardjo.
G. M. Belzer, Semarang.
J. C. J. van Bemmel, Bandoeng.
Dr. W. van Bemmelen, Batavia.
J. J. Benjamin, Soerabaia.
M. W. J. den Berger, Soerabaia.
E. M. van den Bergh van Heinenoord, Bondowoso.
Mr. J. H. L. Bergsma, Semarang.
L. Berkhout, Djambi.
H. J. Bernelot Moens, Moeara Tembesi (Djambi).
J. C. Bertsch, Batavia.
L. G. Bertsch, Jogjakarta.
Billiton-Maatschappij (Vertegenwoordiger), Tandjoeng Pandan.
G. P. A. Bischoff, Batavia.
R. H. Bloemendal, Batavia.
C. P. J. Blok, Soerakarta.
W. F. L. Boissevain, Madioen.
W. C. Bonebakker, Soerabaia.
R. C. van den Bor, Moeara Tembesi (Djambi).

Mr. V. A. van den Bossche, Batavia.
J. A. Boulet, Cheribon.
D. F. van Braam Morris, Batavia.
M. C. Brandes, Semarang.
D. F. A. Brautigam, Djambi.
J. A. van der Breggen, Soekaboemi.
Th. Brouwer, Soemenep.
Mr. H. J. de Bruijn, Soerabaia.
G. F. de Bruijn Kops, Singaradja.
B. L. van Bijlevelt, Kraksaän.
J. W. Campagne, Smitan.
E. H. Carpentier Alting, Batavia.
H. M. la Chapelle, Batavia.
W. G. A. C. Christan, Batavia.
S. Cohen, Fzn., Djember.
F. D. Cochius, Batavia.
W. J. Coenen, Muntok.
Secretaris Societeit Concordia, Batavia.
E. Constant, Kediri.
A. Coomans, Bolaäng Mongondou.
V. C. Coster van Voorhout, Soerabaia.
L. C. Coster van Vrijenhoeven, Soerabaia.
J. R. Couperus, Jogjakarta.
F. C. H. Cramer, Bandoeng.
H. Th. Damsté, Moesi Ilir (Palembang).
Mr. J. van Davelaar, Soerabaia.
Mr. C. Th. van Deventer, 's Gravenhage.
J. A. E. van Deventer, Temanggoeng.
J. Dinger, Batavia.
L. E. Dom, Buitenzorg.
E. J. W. van Dijk, Indramajoe.
R. H. Ebbink, Soerabaia.
H. van Eck, Djambi.
J. A. Einthoven, Sawah Loentoe.
P. S. J. Eman, Buitenzorg.
W. J. Enger, Tjebongan (Jogjakarta).

Mr. J. J. C. Enschedé, Soerabaia.
J. J. van Eupen, Soekaboemi.
Mr. P. Feenstra, Soerabaia.
J. J. Feijtes, Koedoes.
C. J. Feith, Ambarawa.
D. A. N. Fischer, Tjilatjap.
F. Fokkens, Pamakasan.
P. H. Frölich, Sidhoardjo.
Mr. A. L. E. Gastmann, Batavia.
Mr. A. van Gennep, Soerabaia.
S. G. Ginsel, Karimondjawa.
W. B. van Goor, Soerabaia.
K. E. C. Groen, Batavia.
H. J. Grijzen, Sidjoendjoeng.
A. M. G. Gijselman, Batavia.
D. Haagmans, Medan.
Mr. W. F. Haase, Probolinggo.
Th. R. Haasmann, Batavia.
F. A. Heckler, Padang.
Mr. C. W. Baron van Heeckeren, Semarang.
Mr. J. J. de Heer, Medan.
W. K. F. Hekmeijer, Ngawi.
R. L. A. Hellwig, Merauke (Zuid Nieuw-Guinea).
H. F. Hesselaar, Bengkalis.
J. G. van Heijst, Magelang.
D. Heijting, Soreang (Bandoeng).
J. W. van Hille, Toeal.
H. Hissink, Batavia.
L. F. Hoeke, Marabahan.
J. Hofland, Batavia.
H. C. van den Honert, Medan.
Mr. P. R. Hoorweg, Batavia.
D. A. Hooijer, Batavia.
A. C. van der Hout, Batavia.
J. P. W. Houtman, Ponorogo.
J. Hulshof Pol, Buitenzorg.

P. A. Hijnekamp, Soerabaia.
J. G. van Ingen, Batavia.
C. J. de Jaager, Buitenzorg.
Mr. H. 's Jacob, Batavia.
J. P. Jannette Walen, Batavia.
E. F. Janssen van Raaij, Timor.
H. J. G. Janssen van Raaij, Batavia.
E. F. Jochim, Batavia.
C. F. Julius, Batavia.
Z. H. Kamerling, Padang.
D. M. Kan, Soerabaia.
J. S. C. Kasteleijn, Padang Boelan.
H. Kerbert, Batavia.
P. K. W. Kern, Tjitjalengka.
R. A. Kern, Patjitan.
W. P. A. Kloprogge, Kadjeu (Pekalongan).
R. M. Ario Koesoemo Joedho Soemiodo, Batavia.
D. C. J. Kool, Semarang.
J. Kreemer Jr., Kota Nopan.
L. Kreischer, Batavia.
C. A. J. Kroesen, Bandoeng.
C. C. Krom, Djambi.
M. J. A. Kruseman, Tasikmalaja.
B. ter Kuile, Soerabaia.
H. Kuijp, Soemedang.
C. A. M. Laane, Soerabaia.
Mr. S. J. Lagerweij, Batavia.
P. Landberg, Batavia.
Mr. N. M. Lebret, Kedawoeng (Pasoeroean).
J. A. van der Lee, Demak.
F. H. G. J. van Leeuwen, Tanah-Merah (Madoera).
P. L. Ch. Lesueur, Tj. Pandan (Billiton).
F. A. Liefrinck, Batavia.
J. H. Liefrinck, Sidhoardjo.
Lim Liang Boe, Batavia.
K. Lorch, Palembang.

Mr. J. Loudon, Batavia.
J. H. Loudon, Batavia.
E. S. Luijpen, Batavia.
Mr. A. Maclaine Pont, Batavia.
E. A. Mantz, Manondjaja.
H. K. Manupassa, Natal.
A. F. Marmelstein, Soerabaia.
J. M. Masset, Padang Sidempoean.
R. A. Maurenbrecher, Bandoeng.
Dr. M. J. van der Meer, Batavia.
E. Meertens, Buitenzorg.
Mr. R. Tj. Mees, Batavia.
A. P. Melchior, Batavia.
J. W. Mesman, Cheribon.
J. J. Meijer, Banjoemas.
C. A. de Meijier, Tegal.
G. H. Mohr, Batavia.
J. F. A. C. van Moll, Pekalongan.
F. R. Monteiro, Boentok.
E. Moresco, Buitenzorg.
A. Mulder, Poespo.
C. A. de Munnick, Wlingi.
Mr. I. A. Nederburgh, Batavia.
F. Neumann, Batavia.
A. J. Ch. de Neve, Pontianak.
Mr. C. H. Nieuwenhuijs, Batavia.
H. H. F. J. Nusselein, Bandjermasin.
R. M. Toemenggoeng Oetoijo, Japara.
L. A. van Oosterzee, Manokwari (Noord Nieuw-Guinea).
G. A. F. J. Oosthout, Bandoeng.
G. J. Oudemans, Utrecht.
F. K. Overduijn, Serang.
Mr. A. Paets tot Gansoijen, Soerabaia.
C. L. J. Palmer van den Broek, Fak-fak (West Nieuw-Guinea).
M. J. van der Pauwert, Pasoeroean.
Mr. Th. B. Pleyte, Semarang.

W. H. P. du Pon, Samarinda.
H. C. A. Poublon, Sitoebondo.
A. J. Baron Quarles de Quarles, Ambon.
R. M. E. Raaff, Jogjakarta.
D. F. W. van Rees, Buitenzorg.
G. W. Ribbius, Muntok.
J. F. P. Richter, Bandoeng.
H. F. Roll, Batavia.
M. B. Rost van Tonningen, Batavia.
Mr. Th. A. Ruijs, Batavia.
W. J. H. van Rijck, Sampang.
L. H. van 't Sant, Batavia.
H. van Santwijk, Batavia.
H. A. de Santij, Amsterdam.
R. Adipati Sasra di Ningrat, Soerakarta.
R. Toemenggoeng Sasra Negara, Jogjakarta.
M. C. Schadee, Ambon.
B. Schagen van Soelen, Modjokerto.
Mr. W. F. Schimmel, Soerabaia.
J. H. Schmiedell, Batavia.
L. Th. Schneider, Soerakarta.
G. Scholten, Ngimbang (Djombang).
J. S. Scholten, Batang.
Mr. J. Schoutendorp, Batavia.
Mr. Dr. W. M. G. Schumann, Batavia.
Mr. H. Schuijten, Batavia.
H. J. E. F. Schwartz, Singaradja.
P. J. Seelig, Soerakarta.
J. N. Smith, 's Gravenhage.
J. G. Snethlage, Batavia.
H. Somermeijer, Kediri.
P. A. M. Spaan, Djoewana.
H. E. Steinmetz, Batavia.
Th. W. L. Steinmetz, Semarang.
H. F. van Stipriaan Luiscius, Batavia.
J. A. Stoop, Dordrecht.

F. L. K. Storm van 's Gravesande, Palembang.
W. B. P. H. Stortenbeker, Wonosobo.
A. F. van Suchtelen, Batavia.
P. F. Sythoff, Batavia.
Mr. Th. Thomas, Batavia.
S. A. Toens, Batavia.
D. Tollenaar, Buitenzorg.
Prof. Dr. M. Treub, Buitenzorg.
A. C. Veenhuijzen, Makasser.
N. H. Veenstra, Bajan (Riouw).
S. J. Veenstra, Kalianget (Madoera).
C. van de Velde, Benkoelen.
A. F. Velders, Tjampaka-Tjibeber.
J. R. F. Verschoor van Nisse, Menado.
J. F. H. de Vignon Vandevelde, Batavia.
Mr. G. Vissering, Batavia.
H. C. A. G. de Vogel, Semarang.
J. van Vollenhoven, Medan.
T. A. de Vries Reilingh, Batavia.
S. Wächter, Batavia.
A. H. J. G. Walbeehm, Semarang.
F. A. Th. Warnecke, Semarang.
J. M. Wassink, Kebajoran (Mr. Cornelis).
B. H. Wassmann, Batavia.
A. van Wetering, Ambon.
G. L. Weijnschenk, Jogjakarta.
S. K. Wieling, Bali.
A. J. G. A. Wiemans, Batavia.
A. C. van der Wilde, Soerabaia.
Mr. E. H. Winkelman, Batavia.
Jhr. O. van der Wijck, Batavia.
P. Wijers, Tegal.
Mr. H. Zaalberg, Batavia.
E. A. Zeilinga, Batavia.
Mr. B. H. P. van der Zwaan, Batavia.